

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halkları birleşin!

KOMÜNİST

ARALIK
10
1981

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ (MARKSİST-LENİNİST) MERKEZİ YAYIN ORGANI

Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz!

yaşasın
dünya m-l'nin ilkeli birlik
yolunda birlik çalışmaları.

**YAŞASIN MARKS, ENGELS, LENİN, STALİN ve
MAO ZEDUNG YOLDAŞLARIN ŞANLI
IŞIKLI YOLU!
YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM**

ÖN AÇIKLAMA:

Yoldaşlar; son bir kaç aylık dönemde düşman sınıfların ülke genelinde partimize özel bir saldırı düzenlemesi sonucu, başta MK'mız olmak üzere çeşitli bölgelerde hatırı sayılır darbeler yedi.

Yenilen darbeler sonucu; Merkez Komitemizde önceden yapılan düzenlemeler ve görev bölüşümünde önemli aksaklıklar ortaya çıkardı. Kendi iç işleyişini önemli ölçülerde aksattı.

Arta kalan diğer MK üyeleri yoldaşlar genel durumu görüşmek, yeniden kendi iç işleyişini sağlamak, darbe yenilen bölgelerde yeni bir toparlanma yapmak yayınlar konusunda yeniden düzenlemeler yaparak, örgütsel aksaklıkları ortadan kaldırıcı girişimlerde bulundu. Kadro atamalarında bulundu. Partimizin almış olduğu ağır yaraların ideolojik, siyasi vb. kaynağı üzerinde tartıştı.

Partinin genel durumunu gördü. (Konuyla ilgili ileriki dönemde yoldaşlara daha açıklayıcı bilgi MK'mızca sunulacaktır.)

Yoldaşlar; konumuz olmayan yukardaki açıklamayı yapmadaki amacımız tüm yoldaşların asgari ölçüde durumdan haberdar edilmele-ridir. Yukarıda yaptığımız açıklama, açıktır ki bu açıklama MK'nın siyasi ve kadrosal olarak zayıfladığının göstergesidir.

Peki içte teorik yayın organı olan Komünist'i düzenlediği ve programlaştırıldığı şekliyle periyodik çıkarabilecek miyiz? Buna az sayıda önder kadroyla (ki siyasi gerilikte buna etken) gücümüz yetecek mi?

Diğer örgütsel düzenlemeler vb. MK'mız önünde ortadan kalkmamış olan sorunlardır. Tüm bunlara Tecrübesiz ve genç oluşumuzda eklenirse objektif olarak durum değerlendirmesi yapmak gerekli olacaktır.

Ondan dolayı biz var olan gücümüzle yapabileceğimiz, üstünden gelebileceğimiz şeyleri siz yoldaşlara objektif olarak, abartmadan açıklayacağız.

1) Yukarıda açıkladığımız gibi; MK'mız yenilen darbeler nedeniyle, azımsanmayacak ölçüde hem kadrosal hem de siyasi güç olarak zayıflamıştır. Eldeki sınırlı kadroyla siyasi, örgütsel ve askeri önderlik yapmak için elde varolan tüm imkanlar kullanılacaktır. Siyasi olarak MK'mızın zayıfladığı ve halada MK üyelerinde siyasi geriliğin olduğunu döne döne vurgulamaya gerek görmüyoruz. Marksizme-Leninizme olan inançla enerjimizi yüz

katına, bin katına çıkararak, zor ama o kadar da şerefli olan görevlerimizin üstesinden gelinecektir. Yoldaşların buna inancı tam olmalıdır.

a) Komünist, bundan böyle programlaştırıldığı şekilde düzenli aralıklarla çıkarılamayacaktır. Buna; içinde bulunduğumuz kadrosal güç imkan vermemekte, ancak düzensiz aralıklarla Komünist'i çıkarmaya çalışacağız. Zira zaman sürümü içinde Komünist'i yeniden düzenli hale getireceğimiz inancındayız. Bununda bir anda sağlanması düşünülemez. Her halükarda belirli bir zaman alacaktır. Yoldaşlar bunun bilincinde hareket etmelidirler.

b) Kitle yayın organı İKK'yı tespit edilen haliyle hatta daha da geliştirerek sürekli kılabılır, sürekliliğini sağlayabiliriz. Bugünkü gücümüz İKK'yı çıkarabilecek güçtedir.

c) Var olan güçle örgütsel düzenlemeleri yapabilir ve geliştirebiliriz. Böylece partimizin zayıflayan bünyesine taze kan aktarımında bulunarak (üye ve aday üye alımını hızlandırarak) yeni, yeni genç kadrolar yetiştirebiliriz. Askeri örgütlenme ve gerilla savaşıma hazırlık gereklerini (ihtisaslaşmayı) başarabiliriz. Böylece partiyi örgütsel alanda asgari ölçüde istikrara kavuşturabiliriz.

2) İdeolojik, siyasi seviyenin yükseltilmesi ve içinde bulunduğumuz geriliğin aşılması için, siyasi ve ideolojik eğitime ağırlık verilecektir. Bu zaafı aşmak için başta MK ve BK'lar olmak üzere düzenli siyasi eğitimler ve araştırmalar yapılacaktır. Siyasi eğitimler sistemleştirilerek hastalık giderilecektir.

Hataları aşmak, yaraları sarmak, ideolojik zaafı yok etmek, siyasi seviyemizi yükseltmek, olumsuz tecrübelerden gerekli dersleri çıkartmak, M-L olan inanç ve mücadeleci ruhla sağlanacaktır.

Yeter ki, tüm PÜ ve AÜ yoldaşlar hataları aşmak, olumsuzlukları yenmek için var olan gücümüzü sınıf mücadelesine aktaralım, atalım. Siyasi seviyemizi yükselterek ideolojik sağlamlığı kazanalım. Partimize taze kanlar aktaralım, kadrolar yetiştirelim.

O zaman üstesinden gelinmeyecek, yıkılmayacak hiçbir güç ve engel olmayacaktır. Tüm bunlarla birlikte eleştiri-özeleştiri silahını mutlaka daha titiz bir şekilde parti içinde yürürlüğe koyarak, hatalara karşı amansız olmalıyız. Kısaca eleştiri-özeleştiri silahını daha da disiplinli uygulamalıyız. Bu geleneği geliştirerek parti içinde kökleştirmeliyiz. Bu silahı kullanırken dikkat edilecek temel husus; "hastayı öldürmek değil, tedavi etmektir." Sağlıklı bünyeye kavuşturmaktır. Eleştiride ne aşırılığa, ne de liberalizme düşmemeye çalışmalıyız. ML eleştiri-özeleştiri silahıyla hataların üstesinden gelineceğinin bilincinde hareket etmeliyiz.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NDE SON GELİŞMELER ÜZERİNE...

ABD Devrimci Komünist Partisi (ABD/DKP) nin yayın organı olan Devrimci İşçi (Revolutionary Worker)nin 30 Ocak 1981 tarihli sayısında "Çin (Marksist-Leninist) Komünist Partisi-Merkez Komitesi" imzalı bir broşür yayınlandı. Bu Broşür, ABD/DKP yayın organında verilen bilgiye göre Çin'den şu mektupla birlikte posta yolu ile gelmişti:

MEKTUP

"Değerli yoldaşlar:

Ne yazık ki partimiz ve devletimizde kapitalizmi restore etmek üzere karşı devrimci bir darbe meydana gelmiştir. Bu karşı devrimci darbe- ci klik bir süre önce, Marksist-Leninist yolda sebatla yürüyen Çin Komünist Partisi'nin değerli önderlerini, Chiang Ching yoldaşı, Chang Chun-Chiao ve Wang Hong-Wong yoldaşları ve diğerlerini "yargılamak" üzere keyfi bir "mahkeme" oluşturmuşlardır. Bu nedenle, Marksist-Leninist Parti Merkezimiz, sonuna kadar savaşmak için güçlü ve eğilmez kararlılığımızı açıklamak üzere özel bir açıklama yayınlamıştır. Bu broşürü size gönderiyoruz. Lütfen bize yoldaşça destek verin.

Devrimci selamlar.

(İmza) XXX

(Sanghay'da fabrikadan)

bir işçi

TKP(ML) MARŞI

Biz biz! Biz biz biz!
İşçinin Köylünün Yiğit Sesiyiz
Namluya sürülmüş Halk Mermesiyiz
Baş Koyduk gönül verdik bu Kavgaya
Kurtuluş için çarpar bu kalplerimiz
İhtilal için çarpar yüreklerimiz

Bin kere / Bin kere!
Yemin ettik bin kere
Kızıl Bayrak vereceğiz ellere
Oraklı Çekiçli koca ellere
Hey hey hey ellere

Biz Biz! / Biz biz biz!
Leninizmin aydınlık izindeyiz
Şehit verdik kan döktük bu kavgada
Kurtuluş yolunda asla dönmeyiz
İhtilal yolundan asla dönmeyiz

Bin kere / Bin kere!
Yemin ettik bin kere
Kızıl Bayrak dikeceğiz her yere
Kazılan Sipperlere
Kırlarda Tepelere
Hey hey hey tepelere

Biz biz! / Biz biz biz
İhtilalde olur ki Yeniliriz
Eksilmez azmimiz artar kinimiz
Komünist Partisi bu son kavgada
Kurtuluş için yüce Önderimiz
İhtilal İçin Yüce Önderimiz
İhtilal İçin Yüce Önderimiz

Bin kere! / Bin kere
Yemin ettik bin kere
Kızıl Bayrak asacağız her yere
Müstahkem mevkilere
Şehirlerde Kalelere
Hey hey hey Kalelere

ÇİN M-L KOMÜNİST PARTİSİNİN BELGESİ

KAPİTALİST RESTORASYON YOLUNA GİREN GERİCİ
GÜÇLER,
PARTİYİ YARGILAMAKLA, KENDİLERİNİ YARGILI-
YORLAR.

Kapitalist restorasyonu gürültülü ve adice bir şekilde gerçekleştirmeye çalışan Deng, Hu, Zhao kliği, uzun dönemli bir plan sonucu “özel Yüksek Halk Savcılığı” ve “özel Yüksek Halk Mahkemesi” denilen kurumlarında giriştikleri bir dizi kıvırtmadan sonra, Pekin’de Adalet Caddesi No.1’de “On Şeytanın Büyük Yargılaması” adıyla bilinen, uluslararası komünist hareket ve Çin devrimci hareketi tarihinde şimdiye kadar görülen en haksız ve en çirkin bir dizi oyunu sahneye koymuşlardır. “On Şeytan” arasında “Dörtlü Çete” şeklinde damgalanmış olan Partinin değerli evlatları ve Marksizm-Leninizm “Mao Zedung düşüncesi”nin savunucuları Chiang, Wang, Yao bu “Yargılama” ve intikamcı saldırısının ana hedeflerini oluşturmaktadırlar. Chen Boda ve Hwang, wu, Li, Qiu ve Jiang ise sadece birer payanda görevi görmektedirler.

Deng, Hu, Zhao kliği iktidarı Chiang, Chang, Wang ve Yao’nun ellerinden çalmışlar ve restorasyona girişmişlerdir. Bu nedenle ta başından beri, iktidardan düşürdükleri kişileri kontrol edebilmek için onlara karşı azgın faşist ve ancak taht kavgalarında görülecek metotları uygu-

lamışlardı. Marks'ın Paris Komünü'nün olumlu ve olumsuz yönlerini açıkladığı şu sözleri, Chiang, Chang, Wang ve Yao'nun başına gelenleri en iyi açıklayan, Deng, Hu, Zhao'yu en iyi teşhir eden sözlerdir.

“Parislilerin sahip olduğu bu fedakarlık kapasitesi tarihi inisiyatif ve esneklik ne kadar büyük!.. Ne olursa olsun, -eski toplumun kurtları, domuzları ve adi köpekleri tarafından bastırılabilir- Paris'teki bu ayaklanma, Paris'teki Haziran ayaklanmasından bu yana Partimizin en şanlı eylemidir. Gökleri zaptetmeye kalkan bu Paris'lilere, göklerin kulesi olan Alman Prusya, Kutsal Roma İmparatorluğu'nu, onun barakalardan, kiliselerden, köhnemiş junkerliğinden ve hepsinden de önemlisi dar kafalılığından dışarı fırlayan köhne maskaraları bir karşılaştırın.”

CHIANG, CHANG, WANG ve YAO'NUN SUÇLARI SON TAHLİLDE NE İDİ?

Kanunsuz bir şekilde tutuklanıp hapsedilen ve tüm siyasi hakları elinden alınan kişi, yöneticilerin isteklerine uygun olarak bir sürü keyfi suçla suçlanabilir. Chiang Chang, Wang ve Yao'nun suni bir şekilde “On Şeytan” arasına dahil edilmesi, halkı utanmazca aldatan adi dalavere girişimlerini şimdiden ortaya sermiştir. Bundan da öte iddianamenin Dörtlerin, suçlarına değinen 4 bölümde getirilen 48 suçlamada ortaya çıkan şey, kliğin devrim sırasında alınması gerekli olan olağanüstü tedbirlere karşı çıkmak için Marks'ın hayatı boyunca tüm gücüyle karşı çıktığı reformizmi kullanıyor olmasıdır. Eğer illede Chiang, Chang, Chang Chun-Chiao'nun cezalandırılması gereken bir “suç” işlediğini söylemek istiyorsak, o zaman bunların suçları şu olabilir: Wang ve Yao'nun, özellikle de iki kahraman proleter savaşçı, I. Chiang Ching Mao Zedung'un karısı olmamaıydı. “Kocanın borcunu karısı öder” şeklindeki feodal uygulamaya uygun olarak, şimdi Chiang Ching Mao'nun karısı olduğu için cezalandırılmaya çalışılıyor. Mao Zedung yoldaş zamanımızın en büyük Marksist-Leninist'idir. Mao Zedung emperyalizme karşı ve içte de gerici sınıflara karşı mücadelede, parti içinde sağ ve sol oportünizme karşı çizgi mücadelesinde, revizyonizmin çeşitli türlerine karşı mücadelede Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğini Çin devriminin somut pratiğiyle birleştirmede ve tüm dünyada ezilen uluslar ve ezilen halkların kurtuluş mücadelesi davasında, ülkemizi ve dünya halklarının devrim tarihinde hiç yok olmayacak büyük bir miras bırakmıştır. Fakat Mao Zedung yoldaş bir tanrı değil insandı. Emperyalistlerin, işte gerici sınıfların, parti içi sağ ve sol oportünistlerin, çeşitli revizyonistlerin ve kurtlar, domuzlar ve adi köpekler sürüsünün saldırı ve karalamalarına karşı koyarken, o kadar

nazik yumuşak, ince, gevşek ve alicenap olamaz. Bu mücadeleyi bir el işi yapma, bir yemek daveti düzenleme ya da bir makale yazma şeklinde ele alamazdı. Bu yüzden bütün canavar ve hayaletleri ortadan kaldırırken Marksizm-Leninizm'i savunmak ve Proletarya Diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek için amansız bir mücadele yürütürken, kendini "aziz ve kahraman" sanan az sayıda kişinin hayalet ya da canavar yerine konması, ya da bir iki insan kafasının köpek kafası yerine konup ezilmesi kaçınılmazdır. Böylesi kurbanların olması her devrim sürecinde önüne geçilemeyen birşeydir. Fakat bugün kapitalist yolu restore eden Deng, Hu, Zhao kliği ve şürekası, ortadan kaldırılan tüm hayalet ve canavarlara "aziz ve kahraman" ünvanı vermekte, ezilen bütün köpek başlarını da insan kafasına dönüştürmektedirler. Onlar sadece haksızlık çıgıkları atmakla kalmamakta, aynı zamanda Çin halkı ve tüm dünya halkları arasında saygınlığa sahip Mao Zedung'a çamur atmakta, Mao Zedung'un ÇKP'ne önderlik ederken ve Çin devrimi uğrunda büyük başarılar kazanırken kaçınılmaz olarak işlediği birkaç küçük hatanın günahını, Mao'nun karısı Chiang Ching'in kendisine ve "dörtlü çete" adını verdikleri kişinin sırtına yıkmaya çalışmaktadırlar.

Bu haklı birşey olarak değerlendirilebilir mi? 2. Chiang Ching yoldaş ve bazı yoldaşlar çok medeni hareket ettiler ve "çok iyi kalpli ve yumuşak" oldukları için de çok çektiler.

Devrimci öyle çok yumuşak, nazik, kibar ve alicenap bir şekilde yürütülemez. Devrim ince bir el işine, bir yemekli partiye, ya da bir makale yazmaya benzemez. Ayrıca devrimci durumun uygun olduğu dönemlerde, dikkatsiz davranmamalı, uzlaşmaz sınıflar arası eşitlikten, barış içinde bir arada yaşamaktan söz etmemelidir.

Mao Zedung'un bizzat kontrolü altında hazırlanan "16 Mayıs Genelgesi" açık bir şekilde şunları belirtiyordu: "Proletarya ile burjuvazi, Marksizmin gerçeği ile burjuvazi ve tüm diğer sömürücü sınıfların sahtekarlıkları arasındaki mücadele, ya doğu rüzgarı, batı rüzgarını, ya da batı rüzgarı doğu rüzgarını altedecektir." Devamında ise şöyle söyleniyor: "...Burjuvazi ve emperyalizmin sade uşakları, burjuvazinin ve emperyalizm ile yan yana, burjuvazinin baskı ve sömürü ideolojisine ve kapitalist sisteme bağlı kalmakta, ML ideoloji ve sosyalist sisteme karşı çıkmaktadırlar... Bunlar komünist partisine ve halka karşı çıkan bir avuç karşı-devrimcidirler... Onların bize karşı sürdürdükleri mücadele bir ölüm kalım mücadelesidir. Ve eşitlik diye bir sorun yoktur.

Bu nedenle bizim onlara karşı mücadelemiz de bir ölüm kalım mücadelesi olmalıdır. Ve onlarla ilişkilerimiz hiçbir zaman eşitlik temelin-

de olamaz. Tam tersine bu ilişki bir sınıfın diğer bir sınıfı ezdiği bir ilişkidir. Yani, proletaryanın burjuvazi üzerinde diktatörlüğüdür.” Bu dahiyane direktifin ışığında proletarya yeri yerinden oynatan Büyük Kültür Devrimi’ni başlatmıştı. O zamanlar Chiang Ching yoldaş ve yoldaşları Mao Zedung yoldaşın tam güvenini kazanmışlardı. Şüphesizki, parti, hükümet, ordu ve eğitim alanlarında, Lui Shao-qi, Deng Shiao Ping, Pong Zhen, Lo Rui-ying, Lu Dingyi, Yang Shangkun ve diğerlerinden oluşan parti düşmanı, karşı-devrimci unsurları, bir daha bellerini hiç doğrultamayacakları pozisyona sokacak yeterli güce sahiptiler. Fakat ne yazık ki Chiang Ching yoldaş ve yakın arkadaşları bu imkana sahip olmalarına rağmen bunu yapmadılar.

Kültür Devrimi’nin şanlı on yılı boyunca, kapitalist yola girmiş parti düşmanı ve karşı-devrimci unsurlara yeni bir sayfa açmaları için fırsat tanınmış, hatta siyasi olarak da bazı yollar gösterilmişti. Fakat partiye ve halka karşı duran ve kendi sonlarını hazırlayan, suçları çok ciddi olan çok az sayıda unsur bunların dışında tutulmuştur. Buna rağmen Chiang Ching yoldaş ve yoldaşları, devrimci çalışmada nazik ve yumuşak olma ilkesini kullanmaya gerek olmadığını göremediler. Bu parti düşmanı ve karşı-devrimci unsurların kökünü kazıyamadılar. Hatta önde gelen gerici çetelerin elebaşlarının, tekrar yüze çıkabilmek ve mevki koparabilmek, böylece de zehirlerini daha çok saçabilmek ve suya düşen köpekleri kurtarabilmek amacıyla birtakım hatalarını kabul etmelerine kandılar.

3. Chiang Ching yoldaşın güveneabileceği, devrimci mücadeleyi sonuna kadar götürebilecek ve ölüm uğruna bile teslim olmayacak yoldaşların sayısı çok azdı. Devrimin başarısını, ya da başarısızlığını belirleyecek kilit yerlere bile yeteneksiz kişiler getirilmiş ve bu şekilde birçok unsurun bize karşı çıktığı durumlar olmuştu. Bunun nedenleri araştırıldığında son bir kaç on yıl içinde partimizin Marksist-Leninist eğitimin ve Mao Zedung Düşüncesi’nin uygulanışının oldukça zayıf olduğu görülür. Parti kadrolarının çoğunluğu özellikle de önder durumundaki bir sürü kadro, gerçek devrimle sahte devrimi ayırabilme yeteneğine sahip değillerdi. Biz de; profesyonel devrimcilerde bulunması gereken, başını kaybetmekten ya da delil bulabilmek amacıyla evinin aranmasından korkmayan, devrimci ahlak karakterini geliştirme durumunda değildik. Bu nedenle bizimkine benzeyen devrimci saflara, kafasını kabuğuna çeken kaplumbağalar, savaş alanından kaçan kurnaz tavşanlar ve sadece kendi maddi çıkarlarını düşünen benciller kolayca sızabiliyordu. Wang Hong-Weng ve Yao Ve-Yuan gibi iyi bilinen unsurlar bile devrimci mücadelenin zorlu sınavlarını geçmeyi başaramadılar. Sonunda işkence al-

tında ve parti düşmanı ve karşı-devrimci unsurların çeşitli dalavereleri karşısında, devrimci mücadelede gerekli olan şiddetle imha yanında devrimci mücadelenin kopmaz bir parçası olan kendini savunma ilkesini de utanmazca inkar ettiler. Düşman bunlara, parti düşmanı ve karşı-devrimcilerin geçici zaferlerinin gösteri haline getirilen “mahkeme”de her türlü “hata”lar ve “suç”ları kabul ettirmiştir.

Sadece hakiki altın ateşte kararmaz. Aynı şekilde düşmanı Chiang Ching ve Chang Chun-Chiao yoldaşlar gibi rezil edilebilenler, ölümden bile korkmadan yüce fedakarlık örneklerini gösterebilirler.

4. Silahlı askeri eylemlerimiz gelişen siyasi durumla uyum içinde gelişmedi. Kültür devrimi sırasında Marksizm-Leninizm Mao Zedung düşüncesinin dahiyane önderliğine ve Chiang Ching ve Chang Chun-Chiao yoldaşların eylemde önderlikleri ve teorik ilhamlarına dayanan devrimci saflarımız halkın kalplerini kazanmış ve bütün ülke işçi, köylü ve devrimci aydın gençlik kitlelerinin etrafımızda toplandığı ve uğruna savaşığı ortak bir amaç haline gelmiştik. Özellikle de Halk Kurtuluş Ordusu içinde ezici çoğunluk bizi destekliyordu. Devrim davamızın geçici darbe yediği bugün bile, çeşitli dallarda, çeşitli askeri akademilerde ve bu ulu Halk Ordusu’nun emir zincirinin çeşitli kademelerinde sahip olduğumuz eşsiz güç, tüm parti düşmanı ve karşı-devrimci hainlerin yenilmesinde halen daha güvenilir bir güç oluşturuyorlar.

Bunun yanında tüm ülke çapında işçi ve köylülerden oluşan askeri birlikler yaymıştık. Bu da, revizyonizmle mücadele, revizyonizmin önünü almada, sınıf düşmanı, parti düşmanı ve karşı-devrimci hainlerin saldırılarını ezmede kitlesel bir silahlı güç oluşturuyorlardı. Fakat siyasi faaliyetimizi derinleştirip geliştirmemize ve devrimci duruma uygun bir siyasi durum inşa etmemize rağmen, bir yandan çeşitli parti düşmanı ve karşı-devrimci kalelere darbe vurmak için inisiyatif geliştirmedik. Diğer yandan ise uyanık bulunmadık. Yani gerici güçlerin, büyük devrimci önder ve büyük devrimci öğretmen Mao Zedung’un ölümünden sonra, tüm parti, tüm ordu ve bütün ülke halkının derin bir yas içinde bulunduğu bir zamanı Chiang Ching ve Chang Chung-Ciao yoldaşların başını çektiği devrimci safların bazı önderlerini tutuklayıp hapsetmek üzere ani bir saldırı başlatma fırsatı olarak kullanabileceklerini göremedik. Bu sürpriz olay meydana geldikten sonra da, Kurtuluş Ordusu’ndaki ve çeşitli bölgelerdeki askerler inisiyatifi ele alıp, devrimi sürdürecektik ve savaş genişletecek ortamı yaratacak eylemlere girişemediler. Şanghay’daki silahlı ayaklanmanın sonuna yaklaştığı bir anda durdurulmasının nedeni, normal zamanlardaki uyanıklığımızın yetersiz oluşu ve alınması

gereken bazı olağanüstü tedbirlerin alınmasının bir süre gecikmesi idi. Bu yüzden direniş için iyi bir fırsat kaçırılmış oldu.

Çin'de süregiden feodal ideoloji şartlarında, Chiang Ching yoldaşa getirilen bir dizi suçlamaların bazılarının önüne bizzat kendisinin geçme durumu yoktu; diğer bazı suçlamalar ise, tarihte eşî görölmemiş bu devrimci mücadelede, böylesine zorlu, açıkğöz, yaygın ve gizli Parti düşmanı ve karşı-devrimci düşman karşısında, hem bu devrimci örgütün önderlik merkezi olarak Chiang Ching'in, hem de onun önderliğinde yeni doğan devrimci güçlerin tecrübesizliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştı... Bu nedenle biz, devrimci çalışmamızda var olan hata ve eksikliklerden söz etmekten ve geçici yenilgi ve gerilemeler olabileceğini kabul etmekten kaçmıyoruz. Bütün bunların tek sorumlusu Chiang Ching, Chang Chun-Chiao yoldaşlar ve diğer yoldaşlar olamaz. Bu geri dönüş, ÇKP'nin Marksist-Leninist çizgide tutarlı bir şekilde ilerleyişinden Mao'nun Proletarya Diktatörlüğü altında devrimi devam ettirme şeklindeki devrimci çizgisinden, Çin devrimci halkının yanında tüm dünya devrimci halklarının revizyonizmle mücadele ve revizyonizmin önüne geçme mücadelesi çizgisinden bir geri dönüştür. Ve yine bu yüzden, ne kadar çok hata ve eksikliği bilinçli bir şekilde ortaya çıkarırsak, o kadar çok iyi bir şekilde geçmişten ders alır ve gelecekte daha dikkatli oluruz. Böylece bu hata ve eksikliklerin önüne geçinebiliriz, birer birer düzeltilebiliriz, devrim davamız bin kez ertelenip yeniden işlenebilir. Ve bu şekilde de devrimi sonuna kadar götürmede bıkmadan direniriz.

HERŞEYİN YARGILAYICISI HALKTIR

Tarihi yaratan kitlelerdir. Aynı şekilde her parti düşmanı ve karşı-devrimci unsur halkın yargılanmasından geçmeli ve haklarındaki son karar bu şekilde verilmelidir. Bugün Çin'deki proleter devlet iktidarı daha önce devrilmiş olan ve şimdi kapitalizmi restore eden bir avuç gerici tarafından ele geçirilmiştir. Bütün hayalet ve canavarlar ortaya çıkıyor, domuzlar, kurtlar, pis köpekler sürüsü ortada dolanıyor, tüm burjuva hakları restoreediliyor, bunun yanında burjuva mahkemeleri kurmuşlar, burjuva anlayışıyla önde gelen proleter önderler üzerinde diktatörlük uygulamakta ve onları "yargılamakta"dırlar. Bu gülünç ve çirkin gösteri aslında Chiang Ching yoldaşın doğru ve güçlü bir şekilde vurguladığı gibi: "ÇKP'ni yargılamaktır."

Kapitalizmi restore eden bir avuç gerici, parti düşmanı karşı-devrimci faaliyetlerini açıkça sürdürmekte, bu yüzden de burjuva "mahke-

melerinde" Chiang Ching'in, ÇKP'nin tutarlı bir şekilde izlediği Marksist-Leninist çizgiyi, Çin proletaryası ve devrimci halkının haklarını koruma gibi en temel hakkını elinden almaktadırlar. Bu onların gerçeklerden ölümüne korktuklarının bir delili değil midir? Bu, partiyi yargılayan ve proletarya üzerinde zalim bir diktatörlük uygulayan onların açıkça teşhiri değil midir? Fakat kapitalist yolu restore eden bu gericiler gerçeklerden korkarak bu gerçekleri ne kadar gömmeye çalışırlarsa, gerçekler yüzmilyonların kafasında o kadar çok yıkılmaz bir şekilde yer edecek ve o kadar çok halk bu bir avuç gericinin pis emellerini ve çirkin yüzlerini açıkça göreceklerdir. Bugün eğer kapitalist yolu restora eden bu gericiler, sözde "gerçeği olgularda arama" ve "pratik doğrunun tek kıstasıdır" yollu çılgınlıkları ciddiye alıyor görünüyorlarsa, halk bunların Partiyi ele geçirdiği, burjuva diktatörlüğünü restora ettiği ve "burjuva ideolojisini yerleştirmek, proletarya ideolojisini tasfiye etmek" üzere işe başladığı günden bugüne geçen 4 yıllık pratiğine bakmadan edemez. Halk tek tek parçaları birleştirebilecek, Marksizm-Leninizm sihirli aynasını kullanabilecek, karşılaştırma yapıp inceleyebilecek durumdadır. Bu gericilerin neye ulaşmak istedikleri ile şimdiye kadar yaptıklarını ayırt etmek, bunun doğrunun Marksist-Leninist kıstası mı yoksa burjuva revizyonistlerinin doğrunun "kıstası" olarak nitelendirdikleri, Marksizm-Leninizm'e taban tabana zıt şey mi olduğunu görmek pek o kadar zor değildir.

Kapitalist yolu restora eden bir avuç yobazlar, kurtlar ve adi köpekler sürüsü, Marksist-Leninist çizgiye sadık kalan proleter devrimci davasının mirasçıları olan proletarya saflarındaki kişilere her türlü iftirayı, sahtekarlıkları, küfrü ve her türlü akla gelmedik karalamayı çaldılar. Şimdi de bunu özellikle Chiang Ching ve Chang Chun-Chiao yoldaşlara karşı yapıyorlar. Tüm bunlar ise aslında kendilerine daha çok yakışmaktadır. Çünkü bunların kendi "pratikleri"ni, Parti düşmanı, karşı-devrimci, halk düşmanı faaliyetlerini "değerlendirdiğimizde" şunları görüyoruz:

1. Feodal diktatörlüğün uygulanması:

Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin amacı, halkın siyasi görüşlerini belirtebildiği bir ortam yaratmak tüm ülke halkının, özellikle de işçilerin, köylülerin, devrimci öğrenim görmüş gençliğin düşüncelerini serbestçe ortaya koymalarını sağlamak, onları parti ve devlet işleriyle ilgilenir hale getirmek, partinin kitle çizgisini hayata geçirmek, kişilerin, özellikle de parti üyelerinin ve kadroların imtiyaz ve üstünlük sahibi olabilmek amacıyla mevkilerini kullanmalarını engellemek ve burjuva düşüncesine

karşı kararlı bir mücadele yürütmek için kitlelerle birleşmek idi.

Böylece sosyalist devrime ve sosyalist inşaya yardımcı olunacak ve hem merkeziyetçilik, hem demokrasi hem özgürlük, hem irade birliği hem de kişisel fikir özgürlüğü ve canlılığın olduğu bir siyasi ortam yaratılacaktı. Bunun için 9. Parti Kongresi'nin ikinci oturumunda tüzüğe yaptığımız bir ek'le "halkın serbestçe konuşma, görüşlerini bütünüyle belirtebilme, geniş tartışmalar yürütebilme, büyük duvar portesleri yazabilme özgürlüğü"nü resmen garanti altına aldık. Fakat tam da bu dört özgürlüğün burjuvaziye karşı kararlı mücadele kitlelerle birleşmenin bir silahı olması, burjuvazinin bu gerçek ajanlarının-yani, proletarya diktatörlüğü siyasi iktidarı devirip kapitalist yolu restore eden gericilerin-bu durumu "sosyalist demokratik legalite" denilen şeyi ortaya atma fikrini yaratmak için kullanmalarına yol açtı. Fakat onlar daha sonra bu dört özgürlüğün, kapitalist yolu restore etmek, yönetimlerini sağlamlaştırmak için aşırı derecede uygunsuz olduğunun farkına vardılar. 4 özgürlüğü karalamak üzere çark ettiler. Ve bunların "demokrasiyi aksattığını, kanun düzenini ve üretimi aksattığını, parti ve kitlelerimizin birliğini bozduğunu" iddia ederek bunları ortadan kaldırdılar. Bu çeşit adice geri atılan adımlar, bu sosyalizmi faşizme dönüştürmek üzere yürütülen parti düşmanı, karşı-devrimci eylemler, bizi daha önce kullandığımız "burjuva demokrattan, kapitalist yolcuya" (formülüne) "kapitalist yolcudan, faşist diktatöre" (formülüne) eklemeye zorluyor. Bunu belirleyen şey: onların gericisi nitelikleridir. Biz onlara hiçbir zaman küfretmedik.

2. Onlar ulusal ekonomiyi "korkunç felaket"in derinliklerine ittiler.

Gericiler 4 yıl kadar önce kapitalist yolu restore etmelerinden bu yana, değerli sonuçlar vermiş olan 10 yıllık Kültür Devrimi dönemine adice küfürler yağdırdılar. Ve o dönemi "10 yıllık korkunç felaket" olarak adlandırdılar. Fakat halkın gözleri açıktır. "Korkunç Felaket"i kim yaratmıştır? Bunu yaratanlar onlardır. Çünkü: Ekim 1976'daki karşı-devrimci darbeden önce ülkemiz mali açıdan sağlam, iç ve dış borçları olmayan, bütçede 10 milyonlarca yedeği bulunan, ekonomik olarak tutarlı bir ülke idi. Fakat 1978'e kadar kapitalist yolu restore eden bu müsrif gericilerin yönetiminde geriye sadece 1 milyar civarında para kaldı. 1980'e girdiğimizde, doğru ilkelere ters hareket eden bu gericilerin marifeti sonucu, fazlalıktan açığa geçtik ve 17 milyar dolar açık verdik. 1981'den 1982'ye ise 10 milyar dolardan fazla açık vereceğimiz tahmin edilmekte. Bu korkunç açığın nedeni nedir? Bu durum, kapitalist yolun parti düşmanı ve karşı-devrimci bir şekilde restorasyonundan ko-

puk olarak ele alınamaz. Bir avuç domuzun, adı köpeğin kendilerini rüzgara ve yağmura hükmeden “süpermen”ler sanan ve kendilerini “lütufkar kurtarıcı” olarak görenlerin çılgınca yönetimi altında bunlar başkasının tükürdüğünü topladılar. “4 modernleşme”yi dehalarının bir yarattığı haline getirdiler. “10 yıllık ekonomik plan” denilen şey ve 3 yıllık yeni bir düzenleme için “8 madde program” denilen şey paramparça edildi. Tüm programlar birbiri ardına iflas etti. Çünkü onların gözlerinde dolar işaretleri dolanıyor. Yabancı ne varsa tapıyorlar ve “özel ekonomi bölgeleri” denilen şeyleri yaratıyorlar. Tüm bunlar aslında halkımızın ekmeğini, alın terini ve kanını emmek üzere yabancı kapitalin çekilmesine hizmet ediyor. Onlar sosyalist ülkedeki bu özel bölgeleri, açıktan illegal faaliyet yürütebilecekleri, karlarına karlar katabilecekleri, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı ve istifcilik yapabilecekleri birer “cennet” haline getirmek istiyorlar.

Sosyalizme inançlarını tamamen kaybettiler. Kendi gücüne dayanma, ülkeyi sıkı çalışma ve tutumlu davranma yoluyla inşa etme siyasetini paramparça ettiler. Utanmazca kapitalist ülkelere yönelmekte, makine ve teçhizat ithal etmekte, “sözde ileri teknoloji” getirmektedir. 2-3 yıldan daha az bir sürede bu ithalin toplam değeri 16 ile 17 milyar Amerikan dolarına ulaştı. Ve tüm bu ithal edilen mallar yüksek faizli kredilerle alındı. Bir tek Baoshan çelik fabrikası için birkaç milyar dolar harcadılar. Bunlar gerçekten de ekonomik muhasebeyi gözardı eden “kör yönetici”lerdir. Bunun doğrudan sonucu ise, yetersiz hammadde, makinelerin nasıl kullanılacağı ve bakımın nasıl yapılacağı hakkında bilgi yetersizliği, makinelerin uyuşmaması ve yedek parça yokluğudur. Böylece bu durum ağır bir yük haline gelmiştir. Halk kitlelerinin alın teri ve kanı bunlar tarafından bu şekilde çarçur edilmektedir. Kapitalist ülkelerin yardımı için kuyruk sallayarak ve dilencilik ederek kafalarını kapitalistlerin tuzağına sokmakta, kapitalist “büyük babalar”ın kendileriyle oynamasına, alay etmesine müsaade etmekte, hala da hiçbir utanç duymamaktadırlar. Bu çeşit şeyler sadece sosyalizm için değil Çin halkı için büyük bir yüz karasıdır.

3. Ciddi bir “inanç krizi” yaratmak

ÇKP’nin ve ulusun kuruluşundan bugüne geçen son birkaç 10 yıl içinde, özellikle de 10 yıllık Kültür Devrimi döneminde parti, ülkemizde çeşitli milliyetlerden halk arasında büyük prestije sahip olmuştu. Gençlik kitleleri Marksizm-Leninizmi ve Mao Zedung’un eserlerini yemek yer, su içen gibi incelemişlerdi. Eski kadrolar devrimci enerjilerini yeniden

canlandırmışlar, halka hizmet etmek üzere canla başla ileri atılmışlardı. Öğrenim gençliği kırlara gitmiş, doğayı fethetmiş ve bunun sonucunda Zhu Hejiaonun gibi, Lei fang gibi kahramanlar ortaya çıkmıştı.

“721 işçi okulu”, “7 Mayıs okulu”, köylerdeki siyasi gece okulları, teorik eğitim grupları... vb. gibi bir dizi açık eğitim çevreleri önemli birer eğitim reformu oluşturmuşlar ve kitlesel eğitim kampanyalarını popüler hale getirmişlerdi. Bu işçilerin, köylülerin, askerlerin siyasi üst yapıya kadar yükselmelerini sağladı. “Üç Büyük Devrimci Hareket” vasıtasıyla sosyalist devrimimiz ve sosyalist inşa için sayısız devrimci kadrolar eğitildi ve mücadele eden ve kazanan savaşçılar olarak çelikleştirildi. Tüm bu yaratıcı gelişmeler sadece kendi sosyalist davamıza yol gösteren bir ışık olmakla kalmadı, aynı zamanda tüm dünyada anti-revizyonist Marksist-Leninist kardeş partilerin saygınlık ve gönlünü kazandı. Diğer yanda bir adım bile ileri gitmemiz, bu parti düşmanı karşı-devrimci kliklerin gözünde bir diken olmuştu. Bu yüzden de, kapitalist yolu restore etmek için ihanet başlar başlamaz, al el acele tüm hızlarıyla Kültür Devrimi’ni sabote etmek ve ayaklar altına almak için ileri atıldılar. Marksizm-Leninizmi utanmazca çarpıtılar, sosyalizme çamur attılar, devrimci önderlere iftiralar ettiler, devrimci kadroları ve kitleleri katlettiler. İyi kişilere eziyet çektirerek adaleti yok ettiler. Yarı-feodalizm, yarı sömürgecilğe has olan her şeye kadir dolara tapma felsefesi ni hayata geçirdiler. Sadece kar amacı güttüler.

“Seni kim beslerse annen odur” anlayışını yaydılar ve yabancı olan her şeye tapındılar. Bu şeytanca atmosferi yaratabilmek ve kötü kişilerin dört nala gitmesini sağlamak için sosyalizmi karaladılar. Geniş gençlik kitleleri şimdi bir boşluk ve amaçsızlık içindeler. İşçilerin, köylülerin, askerlerin hiçbir umudu, hiçbir geleceği kalmadı. Bu durum doğal olarak sosyalist Çin’in doğuşundan beri görülmeyen bir “inanç krizi” ortamı yarattı.

Bugün Marksizm-Leninizmin ciddi bir şekilde öğrenen gerçek parti evlatları bulmak çok zor. Üretimin çeşitli alanlarında katkılarda bulunmuş olan en önemli pozisyonlara getirilen işçi, köylü, asker saflarından gelme evlatların bir çoğu görevlerinden atılmıştır, zalim eziyetlere maruz kalmaktadırlar. Kırlara gitmek, devrim yapmak isteyenlerin bir amacı değildir artık. Durum bunun tam tersidir. Bu revizyonistler arka kapıyı sonuna kadar açtılar, (1) bir dizi imtiyazlar yarattılar. Çocuklarını yurt dışına gönderebilmek için sinsice rekabet ortamı yarattılar. Şu anda bir iki ABC okuyabilen bazı serseriler çirkin oyunlar sahneye koyuyorlar. “Haç” görevlerini yerine getirmek üzere yurt dışına çıkabilmek, Çin işi çörek ve pirinç yemeği reddederek kapitalist ekmekten tı-

kılabilmek için bin bir çareye başvuruyorlar! İşin daha da acı ve adi olan yönü bir avuç kıcı kırık “yurt dışı seyyahlarının”, ana vatanımızın alın teri, kanı ile çok zor şartlarda kazanılmış ve biriktirilmiş dövizleri harcamalarıdır. Bunlar yurtdışında iken ya cani kapitalist “uygarlık” içinde kaybolup gidiyorlar, ya da anavatana tamamen sırtlarını dönüyorlar ve kayıp gitmek üzere ayaklarının altını yağlıyorlar. Hatta bazıları da intihar ediyor. Bu da Çin’in “totaliter” yönetiminden memnun olmayan ve “özgürlüğe iltica eden” insanlar çılgınlıkları atan kapitalist ülkeler ve Taywan-komintang için değerli propaganda malzemesi oluşturuyor. Eğer kişi kendi kendine hareket ederse, başkaları ona karşı daha kolay yapar. Bu ciddi durumu değerlendirdiğimizde görürüz ki; bu parti düşmanı klik sadece bir “inanç krizi” yaratmakla kalmadı, fakat aynı zamanda sosyalist binamızda kalan en son tuğlaları da devirebilmek amacıyla balyoz sallamaktadır.

4. Burjuvazinin kültürel çürümüşlüğüne genişletmek ve burjuvazinin ideolojik zehirini saçmak.

Kültür Devrimi’nin 10 şanlı yılı boyunca, bahar ışıkları etrafı aydınlatmış, serçeler şakımış ve kırlangıçlar uçmuştu (2). “Üç büyük devrimci hareketin” tüm alanlarında aktif olan işçi, köylü ve asker edebiyat işçilerimizin yiğit kazanımlarını övmek için kelimeler yetersiz kalırdı. Askeri destan şiirleri, işçilerin, köylülerin kazanımlarını ve ilerlemelerini, ulusal savunma ve teknolojiyi yansıtan sayısız resimler, bunların da ötesinde sosyalist inşa yolunda eskiyi süpürüp, yeniyi ortaya çıkaran sonsuz sayıda hoş, her biri birer ilham kaynağı olan renkli ve şairane devrimci edebi eserler ortalığı dolduruyordu. Fakat bugün proletarya devlet iktidarını, kaybetmekle kalmadı, aynı zamanda edebiyat alanında da iktidarı kaybetti. Bu yüzden de metal çanlar yıkıldı ve yerine gelişigüzel vurulan kiremitlerin gökgürültüsüne benzeyen gürültüsü geçirildi. Sanat ve edebiyat alanında daha önce yıkılmış olan hayalet ve canavarlar yeniden su yüzüne çıktılar. Ve eskimiş, kokuşmuş “intikam edebiyatı”nı, “hesaplaşma edebiyatı”nı ortaya sürüyorlar. Kıç yalamaya alışmış ve kapitalist yolu restore edenleri memnun edebilmek üzere ortaya birsürü kokuşmuş şey süren bir takım utanmaz fahişeler ise kendi “yar edebiyatları”nı ve “fitne edebiyatları”nı (3) ileri sürme fırsatını ele geçirdiler. Zorla birkaç damla gözyaşı akıtabilirlerse Kültür Devriminin güneşli, parlak ufkunu karartıp bulutlandırabileceklerini sandılar. Fakat Kültür Devriminin güneşi onların karartamayacakları birşeydir. Tam tersine, kapitalist yolu restore eden parti düşmanı ve karşı-devrimci klik tarafından uydurulup

ileri sürülen onların “intikam edebiyatları” ve “hesaplaşma edebiyatları” “yar edebiyatları” ve “fitne edebiyatları” daha şimdiden anavatanımızın göklerine kara bulutlar ve pis bir hava gibi yayılmıştır Hiçbir güneş ya da ay ışığının görülmediği bu bulutların altında önceleri sessizce sızdırılan-pornografi, dar pantolonlar, uzun saç, kara gözlükler, disko, dejenere müzik... vb. -birsürü kapitalizmin kokuşmuş pislği açıktan pazarlanır duruma geldi. Devrimci gelenekler üzerine bütün eğitim, zor ve basit yaşama şekli, kapitalist yolu restore eden bu bir avuç kurtlar, domuzlar ve adi köpekler sürüsü tarafından bir kenara atılmıştır. Tüm bunları değerlendirdiğimizde soruyoruz: Bunların bedenleri ve ruhlarında Marksizm-Leninizmin zerresini bulabilir misiniz?

PARTİNİN YARGILANMASIYLA ORTAYA ÇIKAN ŞEY; KAPİTALİST YOLU RESTORE EDEN YÖNETİCİ KLİĞİN ÇİRKİN YÜZÜDÜR

Partiyi ve iktidarı ele geçirmelerini, parti düşmanı, karşı-devrimci, halk düşmanı ihanetlerini sebezplendirebilmek, haklı gösterebilmek amacıyla, Chiang, Chang, Wang ve Yao’yu -kendilerine karşı koymuş olan, fakat onların ansız saldırıları sonucu şimdi hapiste olan bu Marksist savaşıları- sahneye sürdüler ve bu baştan sonu gülünç, çirkin oyunu, sözde “yargılamayı” sahnelemek için tüm burjuva kanunlarını kopye ettiler. Fakat herkesin bildiği gibi, Chiang, Chang, Wang ve Yao’nun uyguladıkları şeyler, tüm parti, tüm ulus ve tüm ordu tarafından desteklenen Mao Zedung yoldaşın direktifleri idi. Mao Zedung yoldaşın direktifleri ise; parti merkezinin ve tüm ülke halkının ortak isteklerine dayanıyor. Ve onları özetliyordu. Bugün bu “mahkeme”de hakim kürsüsüne kurulmuş olan bir avuç kişi bile o zamanlar “Yaşasın Başkan Mao!” diye çığlıklar atıyorlar ve başkan Mao’nun dahiyane önderliğini yakından takip ediyorlardı. Eğer onlar yaptıkları ile söyledikleri başka başka olan iki yüzlüler değillerse, eğer entrika ve ihanet düzenlemiyorlarsa neden Mao Zedung yoldaş hayattayken açıktan kapitalist yolun savunuculuğunu yapmadılar. Neden Büyük Proleter Kültür Devrimi’ne doğrudan karşı çıkmadılar? ya da neden tüm ülkede bütün milliyetlerden halk tarafından desteklenen o büyük devrimci önderi tutuklayıp hapsetmek üzere o güzel sürpriz saldırı yeteneklerini o zaman kullanmadılar? Çünkü halk onlardan yana değildi ve doğru da onlardan yana değildi ve bu nedenle Başkan Mao ve Parti merkezini takip eder görünmek üzere sadakat maskelerini giyinmek zorunda kaldılar. Güven kazanabilmek için, sahte bir şekilde revizyonizmin eleştiri yoluyla düzeltmek için yürütülen önemle mücadeleye katılmada Lin Biao ve Konfiçyus’ü eleştirmede olağan

üstü istekli göründüler, ancak Mao Zedung yoldaş öldüğünde, tüm ülke halkı yas içindeyken ani bir saldırı başlattılar ve sonunda baştan beri gizledikleri gerçek parti düşmanı, karşı-devrimci ve halk düşmanı yüzlerini tamamiyle gösterdiler. Tam da iki yüzlü sahtekar oldukları içindir ki, onlar bugün Chiang, Chang, Wang ve Yao'yu "yargılar"ken aslında zamanımızın en büyük Marksist-Leninisti, Çin Halk Cumhuriyeti'nin yüce kurucusu Mao Zedung yoldaşı "yargılıyorlar". Bundan da öte onlar, 60 yıllık tarihi geçmişe sahip olan ve emperyalizmin gerici yönetimini, feodalizmi ve bürokratizmi yıkmak üzere 28 yıllık bir devrimci mücadele döneminden geçmiş olan ulu Çin Komünist Partisi'ni "yargılıyorlar."

Fakat kapitalist yolu restore etmek için boşuna uğraşan bu bir avuç insan, bu devrimci öğretmeni "yargılama" ÇKP'ni "yargılama" oyununu sahnelerken, aynı zamanda da kaçınılmaz olarak kendilerini yahşi emellerini mahkemeye çekiyorlar. Aslında partinin kontrolünü ellerine geçirdikten ve iktidarı aldıktan sonra onlar tarafından, bu büroşürde ortaya koyduğumuz şekilde siyasetimizi, ekonomimize, toplumumuza ve eğitim ve kültürümüze verilen ciddi zararlar bile herbirimize, özellikle de tüm Marksist-Leninistlere, onların halk düşmanı faaliyetlerinin ulaştığı bu noktada tüm halkın onlardan nefret ettiğini gösteriyor. Nefretleri özellikle arttıran bir şey de, bunların partiye ve ülkeye ihanetlerinde zerrece utanç duymamalarıdır. Fakat bunun yerine onlar partiyi "yargılama" oyunlarını perde perde sahnelediler ve bu şekilde kendilerini yargıladılar. Bunun için de kendi "kibirli çlgınlıkları"ni uydular aracılığıyla her yana en açık şekliyle gösteren TV'yi kullandılar. (mahkemenin) yayın hakkı Amerikan Colombia Yayın Sistemi (CBS)ne 40 bin dolar karşılığı satıldı. Amerika ABC istasyonu da geri kalmamak için "mahkemeyi" uydulardan alarak yayınladı. Bunun üzerine ABC'nin filmi para ödemedi yayınlayabildiğini gören CBS'de parayı ödemeyi reddetti. Turnanın ellerinden uçtuğunu gören bu bir avuç ak kediler, kara kediler, obur köpekler, aç köpekler sürüsü deliler gibi bağırmaya ve karşı tarafı anlaşılmayı ihlal etmekle suçlamaya başladılar. Şimdilerde bu kavga gittikçe alevleniyor. Buna ek olarak, bu utanmaz pislikler yığını kirli oyunlarından bölümleri kasete çektiler ve bunları yurt dışında Hong Kong ve Makau'da tanesi 230 Hong Kong dolarına satıyorlar. Bu da bir kez daha gösteriyor ki, kapitalist yolu restore eden bu kötü unsurlar para kapabilmek için herşeyi yapmaya, bunun için kendilerini enternasyonal alanda utanmazca alay konusu etmeye ve ülkeye ve halkın çıkarlarına zarar verecek her türlü şeyi yapmaya hazırdırlar.

Bu bir avuç kötü unsuru ciddice uyarıyoruz: çirkin oyunlarınız ÇKP'ni Marksizm-Leninizmi kararlılıkla savunan binlerce, milyonlarca yiğit savaş-

çıyı yıldırıamayacaktır. Daha şimdiden Chiang Ching, Chang Chun-Chiao yoldaşlar, işkence ve tehdit altında, ölümü çok önceden göze alarak, farelerinize ve palyaçolarınıza karşı durma cesaretini göstermişlerdir. Chiang ve Chang yoldaşların gösterdikleri doğruyu savunma ve mücadeleyi sürdürme ruhu, ülkemizin devrimci halkına, partimizdeki devrimci yoldaşlara, gerici kapitalist yolcular tarafından batağa itilmeyi reddeden ve devrim yapmaya ve sonuna kadar savaşmaya kararlı olan Kurtuluş Ordusu'ndaki herkese cesaret vermiştir. Ülkeler bağımsızlık, halklar devrim istiyor. Biz ise revizyonizm ve kapitalizmin değil, Marksizm-Leninizmi istiyoruz. Geleceğe giden bu yolu kimse kapatamaz. Kapitalizmi restore eden siz kurtlar, domuzlar ve adi köpekler sürüsü, bizler yaşadıkça dayılanmaya kalkmayın. Kararlılığımızı yüz kat daha arttırmalı, hatalarımızı ve eksikliklerimizi atmalıyız. Çalışmamızı da yüz kat arttırmalı, savaşma gücümüzü güçlendirmeli ve sürdürmeliyiz. Siyasi iktidarı ele geçireceğimize ve onu yeniden proletaryanın ellerine vereceğimize yemin ederiz. Bize inanmıyorsanız iyi seyredin!

Çin (Marksist-Leninist) Komünist Partisi

Merkez Komitesi

(Ocak 1981'de basılmıştır)

Çin Komünistleri Kültür Devrimi'nden ilhamını alan Çin halkını da yanlarına alarak devrim Deng, Hua şürekasını yerle bir ederek sosyalist devrimini gerçekleştirecektir. Proletarya diktatörlüğünü kuracaktır.

- YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!

- YAŞASIN MARKS, ENGELS, LENİN, STALİN VE MAO ZEDUNG YOLDAŞLARIN IŞIKLI YOLU!

- YAŞASIN ÇİN KOMÜNİSTLERİNİN İKTİDAR MÜCADELESİ!

- YAŞASIN SOSYALİST ÇİN, KAHROLSUN BURJUVA DÖNEK ÇİN VE ONUN YÖNETİMİ!

DİPNOTLAR: (ABD/DKP'nin)

(1) Gençleri kolejlere sokabilmek için resmi mevkileri kullanmak.

(2) Mao'nun bir şüirinden.

(3) "yar edebiyatı" bu kişilerin Kültür Devrimi sırasında karşılaştıkları "kötü uygulamalar"dan yakının edebiyattır; "ihanet edebiyatı" ise, Kültür Devrimi'ni önderlik klikleri arasında bir hizipler çatışması olarak yansıtan edebiyattır.

BÜTÜN ÜLKELERİN MARKSİST LENİNİSTLERİNE İŞÇİLERİNE VE EZİLENLERİNE

Bugün dünya çok önemli olayların eşiğindedir. Emperyalist sistemin bunalımı; yeni, üçüncü bir dünya savaşının patlak vermesi tehlikesini olduğu gibi, dünyanın her tarafındaki ülkelerde devrim için gerçek imkanları ilerleten gelişmeyi hızlandırmaktadır. Son birkaç yılda, stratejik önemi olan bazı yerlerde de devrimci mücadeleler patlak vermiştir. Tüm emperyalist güçler, dünyanın her tarafındaki kar ve sömürü imparatorluklarını korumak ve genişletmek için işçileri ve ezilen halkları eşi görülmemiş bir kıyıya götürmeye hazırlanıyorlar. Emperyalist güçler ve gerici hakim sınıflar birbirine rakip cani ve köle efendileri çetesinde toplamıyorlar. Birinin başını ABD emperyalistlerinin, diğerinkini ise aynı derecede emperyalist Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB)'nin çektiği iki blokta bir araya geliyorlar. Bu savaş ufukta gözükmemektedir ve kitlelerin devrimci mücadelesi, iktidarın işçi sınıfı ve ezilen halk tarafından ele geçirilmesi onu önleyemezse patlak verecektir. Savaş patlak verirse, bu emperyalist sistemin bunalımının uç noktasına kadar yoğunlaşması anlamına gelecek ve devrim mücadelesinin nesnel temelini daha da geliştirecektir. Marksist-Leninistlerin görevi bundan yararlanmaktır.

Fakat işte tam da böyle büyük tehlikelerin, meydan okumaların ve fırsatların bütün ülkelerin işçilerinin ve ezilen halklarının önünde olduğu bir dönemde, devrimi yapmada işçi sınıfına ve ezilen halklara önderlik etme sorumluluğunu taşıyan Marksist-Leninistlerin saflarında büyük bir bunalım vardır. SSCB'de Kruşçev'le birlikte revizyonizm açık bir şekilde iktidara geldikten sonra, yoldaş Mao Zedung'un 1976'da ölümünden sonra Sosyalist Çin'de yeni, karşı-devrimci burjuvazinin iktidarı ele geçirip insanlığın dörtte birini tekrar kapitalist yola sokması ile uluslararası proletarya acı bir yenilgiye daha uğradı. Mao Zedung'un işçi sınıfının devrimci bilimine, Marksizm-Leninizme yaptığı büyük katkılara yapılan saldırılar bu büyük kaybı daha da büyüttü. Bu saldırılar yalnızca Çin'in yeni gerici yöneticilerinden gelmedi, bunlara devrimci saflardan kaçanlar da katıldı ve şurası açık ki, bu saldırılarda bizzat Sovyet revizyonistlerinin de parmağı vardır.

Keskinleşen bu durum karşısında ve bu durumun temsil ettiği büyük meydan okumaya yaraşır olma ihtiyacını da tanıyarak, bir dizi Marksist-Leninist partilerin ve örgütlerin delegeleri bu bunalımdan nasıl çıkılacağını, uluslararası Komünist Hareket için doğru bir ideolojik ve siyasi çizgiyi ortaya çıkarmak ve bunun etrafında birleşmek konusunda nasıl ileriye gidilebileceğini tartışmak üzere bir toplantı yaptılar. Toplantının seyri içinde, aşağıdaki noktalarda birlik sağlandı. Aşağıda imzaları olan partiler ve örgütler bu noktaları böyle bir çizginin geliştirilmesi için önemli noktalar olarak görmektedirler.

1. BUGÜNKÜ DURUM ÜZERİNE

* Emperyalizm savaş demektir. Lenin tarafından tahlil edilen bu temel gerçek, ufukta yeni bir dünya savaşının biçimlendiği günümüzde özel bir önem taşımaktadır. Bu, herhangi bir burjuva liderinin arzusu sonucu değildir, bizzat emperyalist sistemin kanunlarından kaynaklanmaktadır.

* Dünyanın bugünkü durumda, sadece iki en güçlü emperyalist güç, ABD ve SSCB, dünya savaşına gitmek üzere emperyalist blokların başına geçmeye muktedirler. Bu iki emperyalist güç aynı zamanda bugün dünya gericiliğinin en güçlü kaleleridir.

* Tüm diğer emperyalist güçler de doğaları gereği savaşa itilmektedirler, onlar da büyük sömürücülerdir, tamamıyla, gerici, saldırgan ve dünya proletaryasının ve halklarının düşmanlarıdır.

* Büyüyen dünya savaşı tehlikesi karşısında proletarya ve ezilen halklar emperyalizme ve tüm gericiliğe karşı devrim mücadelesini geliştirmelidirler. Böyle bir savaş patlak verirse, onlar emperyalistler arası savaşı, gerici hakim sınıfların alaşağı edilmesini hedefleyen devrimci bir savaşa çevirmeye çalışmalıdırlar.

* Son birkaç yılda, bir dizi ülkeler de güçlü devrimci hareketler gelişti ve bunlar gerici rejimlere büyük darbeler indirdiler ya da hatta devirdiler ve emperyalist sistemi sarstılar. Bu devrimci hareketlerin hiçbiri henüz proletarya diktatörlüğüne yol açmamışsa da, bunlar bu imkânın açık işaretidirler. Devrimin nesnel koşulları tüm dünyada olgunlaşmaktadır ve bazı ülkelerde devrim için koşullar şimdiden olgundur. Fakat öznel koşullar, özellikle Marksist-Leninist hareketin gelişimi tehlikeli bir şekilde genel koşulların ardında kalmaktadır.

2. MARKSİST-LENİNİSTLERİN GÖREVLERİ ÜZERİNE

Revizyonistlerin ve oportünistlerin çarpıtmak ve yok etmek için ellerinden geleni yaptıkları Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini savunmak ve bunlara dayanmak gereklidir.

* Proletarya diktatörlüğü Marksizm-Leninizmin tayin edici temel görüşlerinden birisi olmuştur ve hala da öyledir. Bu ilke de revizyonizm tarafından ayaklar altında çiğnenmiştir. Karl Marks'ın zamanından günümüze kadar proletarya diktatörlüğünü kurmak için ve kurulduğu yerlerde de onu savunmak ve güçlendirmek için mücadele etmek sorunu Marksist-Leninistler için bir denek taşı olmuştur.

Bununla birlikte, proletaryanın bu konuda Ekim Devrimi'nden bu zamana elde ettiği olumlu ve olumsuz önemli tecrübeyi hesaba katmak doğru değildir ve bugün özellikle zararlıdır. Özel olarak Mao Zedung'un Proletarya Diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi üzerine önemli öğretileri ve onun önderliğini yaptığı Kültür Devriminin tecrübesi can alıcı önemdedir. Yoldaş Mao Zedung şuna doğru bir şekilde işaret etti ki, tüm sosyalizm dönemi boyunca, yani komünizme geçiş dönemi boyunca, sınıflar ve sınıf mücadelesi vardır. O, sosyalizmde burjuvazinin süregiden varlığına ve sürekli yeniden ortaya çıkışına, onun maddi ve ideolojik temeline ve onunla mücadele araçlarına işaret etti. Marksizm-Leninizm biliminin tarihinde ilk kez Mao sosyalist dönem boyunca (mülkiyetin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlandıktan sonra) burjuvazinin elebaşlarının ve en önemli kesiminin parti ve devlet aracı içinde kapitalist yolu tutan önder kişiler olduğuna açıkça işa-

ret etti. Mao şunu açığa çıkardı ki; tüm sosyalist geçiş dönemi boyunca yeni burjuvaziye karşı Kültür Devrimi gibi kitlesel devrimci mücadelelerin tekrar tekrar yapılması gerekir.

Büyük Proleter Kültür Devrimi on yıl boyunca kapitalist restorasyonu engellemeyi başaran, bugün Çin'de yeni kapitalist yöneticilere karşı mücadele eden devrimci halefleri yetiştiren ve Marksizm-Leninizmin tüm dünyada yayılmasına yardım eden eşi görülmemiş bir kitlesel devrimci hareketti. Son çözümlemede Kültür Devriminin proletarya diktatörlüğünün devrilmesini önleyememesi olgusu hiçbir şekilde ne onun tarihi önemini, ne de dünya proletaryası için önemli derslerini azaltamaz.

* “İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, meselenin savaş yoluyla çözümlenmesi devrimin merkezi görevi ve en üst biçimidir.” Bu, tüm ülkeler için geçerli olan evrensel bir gerçektir. “Sosyalizme geçişin barışçıl yolu”, revizyonist hainlerin bu yola yönlendirdiği kitlelerin sayısız cesaretleriyle doludur.

Kitlelerin silahlı mücadelesi ilkesi aynı zamanda onun yerine darbeci tezleri ve pratikleri koyan ya da her türden siyasi ve örgütsel hazırlığı reddeden boş gevezelikleri geçiren revizyonistler tarafından da terkedilmiştir. Devrimin geçeceği aşamalar ne olursa olsun, siyasi iktidarı silah zoruyla ele geçirme gerekliliği halk kitleleri içinde geniş bir biçimde yayılmalı, Marksist-Leninistler gerekli ideolojik, siyasi ve örgütsel hazırlıkları bu amacı akılda tutarak yerine getirmeli ve şartlar olgun hale gelince iktidar için silahlı mücadeleyi başlatmaya çalışmalıdır. Kısacası, komünistler devrimci savaş taraftarındırlar.

Silahlı mücadele kitlelerin savaşı olarak verilmelidir ve bu yolla kitleler ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak siyasi iktidarı yürütmek için hazırlanmalıdır.

Devrimci sürecin gerekli biçimleri ve aşamaları ne olursa olsun, esas güvenimiz parti önderliğinde inşa edilen kitlelerin silahlı güçleri olmalıdır. Öte yandan düşmanın silahlı güçleri içinde onların parçalanmasına yardım etmek ve devrimci mücadelenin seyri içinde onların askerlerinin mümkün olduğunca çoğunu tarafımıza kazanabilmek için de siyasi çalışma yapmak gereklidir.

* Proletarya partisinin varlığı ve önderliği bir başka önemli ilkedir. Bu ifadesini, proletaryanın öncü örgütünde bulur. Bu örgüt, Marksist-Leninist bir ideolojik, siyasi ve örgütsel çizgi üzerinde yükselmekte, kendi safları içindeki ve dışındaki tüm burjuva ve revizyonist etkilerle her an mücadele etmeli; sürekli eleştiri-özeleştiri yapmalı ve

demokrasi üzerine kurulu merkeziyetçilik uygulamalı, bilinçli bir demir disiplini olmalıdır, böylelikle kitlelerle yakından bağlar kurulsun, onların mücadelelerini, özellikle siyasi mücadelelerini yükseltsin, genelleştirsın ve koordine etsin ve hakim sınıflardan iktidarı ele geçirmede onlara önderlik etsin. Bu amaçla, parti, ülkenin somut şartlarıyla ve kitlelerin çıkarları ve onların kendilerini kurtarma arzusuyla uyum içinde, ilkelelere göre somut bir strateji, çizgi ve siyaset formüle etmeye büyük önem verilmelidir. Parti bağımsızlığını korumak ve kitleleri düşmanlarına karşı mücadelede eğitmek için örgütlenme ve mücadelenin illegal biçimlerine büyük önem verilmelidir. Stratejik bakış açısından illegal çalışma biçimleri temeldir. Aynı zamanda burjuva demokratik hayallere kapılmadan ya da bunu yaymadan parti kendi nüfusunu genişletmek için gericilerin kaçınılmaz baskılarına hazır olarak legal fırsatlardan yararlanmalıdır. Parti kitle çizgisini doğru bir şekilde uygulayarak kitlelerin mücadelesinin ve devrimin önderliğini pratikte kazanmalıdır. Parti, kitlelerin ve işçi sınıfının ideolojik, siyasi ve örgütsel seviyesini sürekli olarak yükselterek ve onların devrimin görevlerinin gittikçe artan önemde bir kısmını üzerine almasını garantileyerek kendi önder rolünü sürekli güçlendirmelidir. Bu yolla, parti gerek bir proletarya diktatörlüğü için ve sonunda giderek sosyal sınıfların sönüp gitmesiyle birlikte partinin de nihai olarak sönüp gitmesi için komünizm için şartları yaratacaktır.

Kapitalizm çok zaman önce onun son aşaması olan emperyalizme ulaşmıştır ve onun en önemli özelliklerinden birisi, tahakküm altındaki ülkelerin talan edilmesi ve ezilen halkların sömürülmesidir. Böyle yapmakla emperyalizm aynı zamanda kendisini devirecek olan mezar kazıcılarını büyük çapta genişletmekte ve güçlendirmektedir.

Lenin'in tahlil ettiği gibi, emperyalizm çağında proletarya devrimi, emperyalizme karşı ittifak kuran iki büyük akımdan oluşmaktadır; kapitalist ülkelerde proleter sosyalist devrim ve emperyalist tahakküm altındaki yarı-feodal, yarı (ya da yeni) sömürge ülkelerde Yeni Demokratik Devrim. Bu iki tip ülkelerdeki devrim arasında birçok ortak özellikler vardır: Tüm bunların üstünde, her iki durumda da devrime-her ne aşamadan geçerse geçsin-proletarya diktatörlüğüne, sosyalizme doğru işçi sınıfı ve onun Marksist-Leninist partisi önderlik etmektedir. Fakat iki tip ülkedeki devrimin yolunda bazı önemli farklılıklar vardır.

SÖMÜRGELER VE BAĞIMLI ÜLKELER

Yarı-feodal, Yarı- (ya da yeni) sömürge ülkelerde devrim genelde iki aşamadan geçmelidir -ilk olarak proletarya-nın önderlik ettiği yeni De-

mokratik Devrim ve bunu izleyen sosyalist aşama. Bu aşamayı atlamayı bir ilke haline getirenler ya da eklektik bir şekilde demokratik ve sosyalist devrimi birleştirenler devrime büyük zarar vermektedir.

Herhangi bir ülkede devrimin tam somut seyri orada bulunan somut koşullara bağlıysa da, bu tip ülkelerde Mao Zedung'un Uzun Süreli Halk Savaşıyla ilgili öğretileri büyük geçerliliğe sahiptir. Mao'nun şehri kırdan kuşatma teorisine, proletaryanın hegemonyasını garantilemeyi başaramadığı şeklinde saldıranlar ya da dogmatik bir şekilde bu tip ülkelerde şehirlerde ayaklanmanın iktidarı ele geçirmenin tek biçimi olduğunda ısrar edenler, gerçekte oradaki devrimci mücadeleye saldırılmaktadırlar.

Tecrübe göstermiştir ki, proletaryanın önderliği ve gerçek bir Marksist-Leninist çizgi olmadan sosyalist yolda ilerlemek bir yana; bu tip ülkeleri emperyalist esaretten kurtarmak bile imkansızdır. Genel olarak böyle ülkelerde (hatta zaman zaman sömürücü sınıfların kesimlerini bile içine alan) çok geniş bir birleşik cephe inşa etmek mümkün ve gerekli ise de, tecrübe; Marksist-Leninistlerin önderliği ve siyasi örgütsel bağımsızlığını korumasının, kitleler içinde sosyalizme ve nihai olarak komünizme ilerlemenin gerekliliği üzerine yaygın bir eğitim yürütmenin, ulusal kurtuluş için mücadele verirken bile dar milliyetçi eğilimlerle mücadele etmenin ve uygun yollarla burjuvaziyi, hatta yabancı emperyalizme ve iktidardaki gerici hakim sınıflara karşı mücadelede ittifak içinde bulunulan kesimleri bile teşhir etmenin ve onlarla mücadele etmenin önemini vurgulamaktır.

Emperyalizmin, tahakküm altında bulundurduğu ülkelere kapitalist ilişkilerin önemli unsurlarını sokma şeklinde inkar edilemez bir eğilimi vardır. Belirli bazı bağımlı ülkelerde kapitalist gelişme (kalkınma) olan denli ileri gitmiştir ki, onları yarı-feodal olarak karakterize etmek doğru değildir; onları, feodal ya da yarı-feodal üretim ilişkilerinin önemli unsurları ya da kalıntıları ve de bunların üst yapıdaki yansımaları hala var olmasına rağmen, kapitalizmin hakim olduğu ülkeler olarak adlandırmak daha doğrudur.

Böyle ülkelerde bu koşulların somut bir tahlili yapılmalı ve (devrimin) yolu, görevleri, karakteri ve sınıf güçlerinin mevzilenmesiyle ilgili olarak gerekli vargılar çıkarılmalıdır. Her halükarda yabancı emperyalizm devrimin hedeflerinden biri olarak kalmaktadır.

EMPERYALİST ÜLKELER

“Komünist Manifesto”da Marks ve Engels “işçilerin anavatanı ol-

madığına” dikkat çekmişlerdir. Lenin bunu özellikle emperyalist ülkelerde geçerli olduğunu vurgulamıştır. Bu da onyıllar boyunca uğradığı revizyonist çarpıtmalardan kurtarılması gereken belli başlı Marksist-Leninist ilkelerden birisi olmakla kalmamakta, aynı zamanda üçüncü bir dünya savaşının yaklaştığı bugünkü durumda özel bir öneme bürünmektedir. Komünistler işçi sınıfı ve ezilen halkın diğer kesimleri içinde şövenizmin her biçimiyle mücadele ederler. Bu, proletaryanın çıkarlarını onun “kendi” emperyalist hakim sınıfının sömürge ve bağımlı ülkelerin halklarını yağmalamasındaki; ya da özellikle bugünkü durumda, burjuvazinin çıkarlarını korumak için savaşa gitmesindeki çıkarlarıyla özdeşleştirilen her eğilime karşı mücadele etmek demektir. Bir üçüncü dünya savaşı patlak verirse, proletarya aktif bir şekilde savaşta kendi burjuvazisinin yenilmesi için çalışmalı, savaşı devrimci iç savaşa dönüştürmeye ve proletarya diktatörlüğünü kurmaya çabalamalıdır.

Ekim devriminin yolu; silahlı devrimin, proletaryanın öncü partisinin önderliğinin, proletarya diktatörlüğünün, sosyalizmin kurulmasının, vb.nin gerekliliği anlamında bütün ülkelerde evrensel olarak geçerlidir. Bunlara ek olarak kapitalist ve emperyalist ülkelerde Ekim Devrimi Marksist-Leninist strateji ve taktikleri için temel çıkış noktası olarak kalmaktadır. Marksist-Leninistler her ülkede devrimin özgül biçimler alacağını kabul ederler ve (onlar) bu yüzden somut koşulları tahlil eder ve mücadele içindeki kitlelerin tecrübelerini özetlerken aynı zamanda proletaryanın iktidarı ele geçirmeye hazırlanmak ve ele geçirmek için geçerli olan siyasi ve örgütsel tedbirlerle ilgili temel Leninist çizgiyi savunurlar. Burada da temel Marksist-Leninist ilkelerin revizyonistler tarafından çarpıtılması ve yadsınması yalnızca tarihi bir olgu değildir, güncel bir problem olmaya da devam etmektedir. Her ülkede somut koşulların somut tahliline dikkat gösterirken; öte yandan Lenin’in işçi sınıfının siyasi bilincini onun tarihi misyonunun seviyesine yükseltmenin ve onun siyasi ve devrimci mücadelesini geliştirmenin önemi üzerine; komünist basının ve kitlelerin yasal ihtiyaçlarına ve şartlarına dikkat gösterirken ekonomizmin nüfuzuyla mücadele etmenin önemi üzerine tezlerini incelemek ve doğru bir şekilde uygulamak gereklidir. Aynı zamanda Mao’nun kendimize kitlelerin kendilerini kurtarmaya olan derin duygularını temel alma gerekliliği konusundaki öğretisini incelemek ve uygulamakta gereklidir.

3. MARKSİST-LENİNİSTLERİN BİRLİĞİ ÜZERİNE

Proletarya tarihi olarak insanlığı tüm sömürü ve baskıdan kurtarma

ve dünyanın her tarafında komünizm çağını getirmede dünya çapında sınıf olarak çıkarı olan tek sınıftır. Bu nedenle proleter enternasyonalizmi Marksizm-Leninizmle ayrılmaz birşeydir ve bütün ülkelerde işçi sınıfının ve onun Marksist-Leninist partilerinin sürekli ihtiyacıdır. Bu aşikar fakat aynı zamanda da sık sık unutulmuş gerçeğe ek olarak, güncel durum, eğer karşımıza çıkan sınavları başarı ile vermek ve fırsatlardan yararlanmak istiyorsak, bütün ülkelerde Marksist-Leninistlerin ve devrimcilerin birliğini kurmak için canla başla çabalamayı talep etmektedir. Gerçekten Marksist-Leninistlerin birliğine olan ihtiyaç yalnızca objektif olarak gerekli olmakla kalmamakta, fakat gittikçe de artan bir şekilde dünyanın her tarafındaki devrimciler ve kitleler tarafından talep edilmektedir. Bu süreçte, herşeyde olduğu gibi, ideolojik ve siyasi çizgi tayin edicidir.

Lenin'in vurguladığı gibi, "birlik büyük birşey ve büyük bir slogan-dır. Fakat işçilerin davasının ihtiyacı olduğu şey Marksistlerin birliğidir. Marksistlerle Marksizmin muhalifleri ve çarpıtcıları arasında birlik değil."

Görüşümüzce birlik ancak revizyonizmin ve oportünizmin bütün biçimleriyle aramıza kesin ve berrak ayırım çizgileri çizme temelinde başarılabilir. Bu ayırım çizgileri gökten zembille inmiş ya da sekterlerin kendi kafalarından ortaya çıkardıkları şeyler değildir; ne de bunlar kısır, akademik tartışmalar için konu olarak ele alınamazlar-onlar dünya-da bugün devrimci proletaryanın ve Marksist-Leninist hareketin karşısına çıkan revizyonizmin esas ve tayin edici çatışma noktalarının yansımasıdır.

Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm bilimine katkısını savunmak bugün uluslararası Komünist Hareket içinde ve sınıf bilinçli işçiler arasında özel önemi ve aciliyeti olan bir sorundur. Burada sözkonusu olan, Mao'nun proleter devrimine ve Marksizm-Leninizm bilimine yaptığı tayin edici katkıları savunup savunmama ve bunlara dayanıp dayanmama sorunudur. Mao Zedung sosyalizme götüren anti-empyrist Demokratik Devrim, Halk Savaşı ve genelde askeri strateji, felsefe (ki o bu alanda diyalektiğin özü olan çelişkilerin tahlili ve bilgi teorisi ve onun pratikle ve kitle çizgisiyle bağları üzerine önemli katkılar yapmıştır.), üst yapının devrimleştirilmesi ve proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi alanında ve revizyonizme karşı pratik ve teorik cep-helerde mücadelede Marksizm-Leninizmi önemli ölçüde geliştirdi. Bu yüzden bu mesele Marksizm-Leninizmi savunup savunmama meselesinden daha az bir şey değildir. Birçok alanda Mao'nun teori ve pratik

önderliği, Marksizm-Leninizmin nicel ve nitel gelişimini ve onun birçok on yıl zarfında proleter devrimin tarihi tecrübelerinin teorik olarak yoğunlaştırılmasını temsil eder.

Biz hala Leninizm çağında, emperyalizm ve proleter devrimi çağında yaşamaktayız; aynı zamanda şunu vurguluyoruz ki, Mao Zedung'un düşüncesi Marksizm-Leninizmin gelişmesinde yeni bir aşamadır. Mao'nun katkılarını savunmadan ve onlara dayanmadan genel olarak revizyonizmi, emperyalizmi ve gericiliği yenilgiye uğratmak mümkün değildir.

Çin'de proletarya diktatörlüğünü deviren ve kapitalizmi restore etmekte olan yeni revizyonist yöneticilere canla başla karşı çıkma gerekliliği yukarıdakilere sıkı sıkıya bağlıdır. Onlar emperyalizme tamamıyla teslim olmuşlardır ve bugünkü durumda, cühelaya sahtekarca Mao'nun eseri diye yutturmaya çalıştıkları gerici "stratejik üç dünya teorisi" paravanası altında başkalarının da kendilerinin gibi yapmasını talep etmektedirler.

Sovyet revizyonistleri ve tarihi olarak onlara bağlanan revizyonist partiler uluslararası proletaryanın azılı düşmanları olmaya devam etmektedirler. Son yıllarda Sovyet revizyonistleri batılı emperyalist güçlere karşı daha militan bir tavır takınmıştır. Bu tavır, rakip bir emperyalist blokun başını çeken büyük emperyalist güç olarak onların kendi gereksinimleriyle tutarlılık göstermektedir. Onlar kendi emperyalist tahakkümünü genişletmek için birçok kez doğrudan bir şekilde askeri yollardan müdahalelerde bulundular ya da kendi bloklarının bir parçası olan Vietnam'lı ya da Küba'lı revizyonistleri kullandılar. Bu gibi eylemler çoğu zaman "enternasyonalizm" olarak maskelendi. Bazı hallerde tarihi olarak SSCB'ye bağlanmış olan revizyonist partiler "barışçıl yol" "tarihi uzlaşma" gibi karşı devrimci çizgiler yaymışlardır. Başka bazı hallerde ise bu revizyonist partiler kitlelerden kopuk askeri darbeler ve silahlı eylemler hazırlamaktadırlar. Revizyonist partilerin bugünkü rolü ve niteliği, hem özel hallerde hem de genel olarak, daha da incelenmelidir, fakat her halükarda şu tamamıyla açıktır ki, onlar proleter devrimin azılı düşmanlarıdır ve proletaryanın devrimci hareketini geliştirmenin ve kitleleri devrimci mücadeleye seferber etmenin can alıcı bir parçası olarak maskeleri indirilmeli ve yenilgiye uğratılmalıdır.

Arnavutluk Emek Partisi ve önderliği tamamıyla revizyonist batağa düşmüşlerdir. Çin'deki karşı-devrimci darbeden kısa bir müddet sonra Arnavutluk Emek Partisi (AEP) bir dizi gerçek devrimciyi, onlar Çin'deki Hua-Deng kliğinin özellikle uluslararası çizgi bakımından tik-

sindirici özelliklerine karşı çıktıklarından, kendi yanına çekti. Bununla birlikte, çok kısa bir zaman sonra, onlar Mao'ya ve Mao Zedung düşüncesine saldırılarının zehirliliğinde Hua ve Deng'i bile geçtiler. AEP yöneticileri bir dizi meselede, yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerde devrimin niteliği dahil, klasik troçkist konumlar almışlardır. Örneğin, onlar devrimci mücadelenin bir biçimi olarak Halk Savaşını dışlamaktadırlar. Daha önemlisi, onların konumları birdizi belli başlı meselede ve dünya olaylarında; onların Vietnam'ın Kamboçya'yı işgali, Polonya'daki işçi çalkantıları üzerine tavırları ve onların Mao'ya saldırıları-ki bunlar Sovyetlerin saldırılarına benzemektedir- "Moskova malı" revizyonist çizgiye günbe gün daha da yaklaşmaktadır.

Troçkizmin nüfusu genelde revizyonizm tarafından güçlendirilmiştir ve Çin'de revizyonistlerin iktidara gelmesiyle ve AEP'nin revizyonist konumlarıyla özellikle güçlenmiştir. Bu ortak bildiriği onaylayan örgütler ve partiler revizyonizme karşı mücadelenin, biçimde sol fakat özde sağcı olan troçkist konumlara karşı mücadeleyle birleştirilmesi çağrısını yapmaktadırlar ve özellikle aşağıdaki noktalara karşı çıkmaya çağırmaktadırlar: Onların "sağ", "işçici", köylülükle ya da diğer proleter olmayan güçlerle ittifakı yadsıma, özel olarak da iktidardaki gerici hakim sınıflara karşı bir birleşik cephe siyasetini yadsıma çizgisi; bir tek ülkede iktidarı ele geçirme ve sosyalist geçiş dönemine başlamanın mümkün olduğunun yadsınması; ve onların kitle mücadelelerini ekonomist bir şekilde kavramaları ve onların komünizme geçişi, temelde üretici güçlerin bir gelişimi olarak görmeleri bakımından ekonomist kavrayışları.

İmzası bulunan örgütler ve partiler, birdizi ülkede iktidarı elinde bulunduran ve batılı emperyalistlerin çıkarları için bir Truva atı olarak hizmet görmeye devam eden sosyal demokrasinin önümüze koyduğu artan tehlikenin altını çizerek. Onun geleneksel uzlaşmacı taktiklerine ek olarak, bazı ülkelerde sosyal demokrasi değişmekte olan şartlarda bir rol oynamak için silahlı gruplar kurmaya ya da bunları etkisi altına almaya çalışmaktadır. Marksist-Leninistler onların kitleler içindeki nüfusuyla sebatlı bir şekilde mücadele etmeli ve onların bütün taktiklerini lanetlemelidirler.

Gerçek Marksist-Leninistleri, ortaya çıkmış olan berrak ayrı çizgileri temelinde ve uluslararası hareketin acil görevleri karşısında birleştirmek için önemli adımlar atmak yalnızca mümkün değil, aynı zamanda gerekliyse de; birçokönemli meseleler üzerinde kollektif inceleme, tartışma ve mücadelede gereklidir. Bu, uluslararası komünist hareketin ta-

rihi hakkında daha etraflı ve derin bir kavrayış geliştirme gerekliliğiyle ilgili olarak özellikle aşıkardır. 1963'de ÇKP hala gerek bir komünist partisiyen Sovyet revizyonistleriyle polemiklerinde belirttiği gibi, uluslararası komünist (ve ulusal kurtuluş) hareketinin tarihiyle ilgili olarak "birçok tecrübeler ve birçok dersler vardır. Bütün ülkelerin komünistleri ve devrimcileri bu başarı ve başarısızlık tecrübeleri üzerinde onlardan doğru yargılar ve yararlı dersler çıkarmak için düşünmeli ve bunları ciddiyle incelemelidir." bugün, o zamandan beri daha da büyük olumlu ve olumsuz tecrübelerin ışığında ve bugünkü durum ve yaklaşan olasılıkları akılda tutarak, bu yönelim daha da derin bir ehemmiyete bürünmektedir. Daha cesur ve kararlı bir şekilde hareket etmek için daha derinden ve daha kavrayıcı bir şekilde düşünmeye ve tahlil etmeye cesaret etme gerekliliği bir o kadar daha tayin edicidir.

SSCB'de ve diğer birçok ülkede modern revizyonizmin kendisini açıkça ortaya çıkarmadan önce, uluslararası komünist hareket içinde daha o zamandan modern revizyonizmin gelişimini kolaylaştıran çeşitli hatalı kavrayışlar mevcuttu.

Üçüncü Enternasyonal'in uluslararası proletaryanın birliğine, çeşitli komünist partilerin kurulmasına ve onların mücadelelerine yaptığı inkar edilmez katkılarını kabul etsek de; ve proleter devrimleri çağını başlatan ve SSCB'de sosyalizmin inşasının yolunu açan Ekim Devrimi'nin oynadığı büyük rolü kabul etsek de; komünistler bu tecrübeleri eleştirci bir şekilde özetlemelidir ki Marksizm-Leninizm ışığında o ülkede ve başka sosyalist uluslarda iktidarın burjuvazi tarafından ele geçirilmesini açıklamak, yapılan hatalardan ve sapmalardan öğrenmek ve onların ne dereceye kadar uluslararası komünist hareketin çoğunluğunun oportünizme yozlaşmasında payı olduğunu değerlendirmek mümkün olsun. Kitlelerin geniş kesimlerinde bu olguların neden olduğu moral bozukluğu karşısında ve burjuva kesimlerin bu olguları kendi avantajlarına kullandığı, bu olguların Marksizmin "başarısızlığını" tanıtladığını iddia ettikleri bugünkü durumda başarısızlığa uğrayanın bilimsel sosyalizm olmadığı ve tam tersine, bilimsel sosyalizmin bu olaylara yol açan objektif ve subjektif faktörleri kavramamızı olanaklı kıldığını göstermek biz komünistlere düşen görevdir. Başka şeylerin yanı sıra, Üçüncü Enternasyonalin tecrübelerini ve onu kendisini dağıtmaya götüren nedenleri, son dünya savaşı sırasında burjuvaziye ve emperyalizme karşı-devrimci mücadele ile, bir anti-faşist birleşik cephe kurma siyaseti arasındaki ilişkinin nasıl ele alındığını ve de bu siyasetin ardındaki gerçekleştirmeyi, Browderizm gibi revizyonist eğilimlerin kay-

nağı ki, bunlar SSCB ile faşist devletlere karşı savaşılan emperyalist güçler arasındaki anlaşmalar temelinde kalıcı bir barışın kurulabileceği ve kitlelerin yaşam koşullarının iyileştirilebileceği fikrine inancını yaydılar-ve bunların ortaya çıkardığı uzlaşma eğilimlerin; SSCB'de ve diğer sosyalist ülkelerde kapitalizmin restorasyonuna yol açan derin kökleri; sınıf mücadelesinin gelişmesinin nasıl ele alındığını ve bu ülkelerde proletarya diktatörlüğünü tutarlı bir şekilde uygulama ihtiyacının nasıl ele alındığını, siyaset ile ideoloji arasında, siyaset ile ekonomik ve teknik meseleler arasındaki ilişkinin nasıl ele alındığını; kitle çizgisi meselesini, halk içindeki çelişkilerin ve düşmanla olan çelişkilerin kitlelerin seferber edilmesi temelinde doğru bir şekilde ele alınması meselesini parti içinde merkezizetçilik ile demokrasinin arasındaki ilişkisini ve partinin kitlelerle ilişkisinin nasıl ele alındığını incelemeye özel dikkat gösterilmelidir. Bu meselelere ışık tutarak, fakat aynı zamanda Troçkistlerin ve diğer devrim düşmanlarının iftiralarından uzak kalarak, devrimin gelişmesi için önemli dersler çıkarabileceğiz.

Yanı kısaca toparlarsak: Marksist-Leninistlerin birliğini sağlamak için; incelemeyi derinleştirmek; komünistlerin Üçüncü Enternasyonal ve 2. dünya savaşı sırasındaki teorik ve pratik faaliyetlerini değerlendirmek; ve özellikle proletaryanın iktidarda olduğu ülkelerde herşeyden önce Sovyetler Birliği ve Çin'de revizyonistlerin iktidarı ele geçirmesinin nedenlerini araştırmak gereklidir.

Bu açıklamayı imzalayan partiler, ABD Devrimci Komünist Partisi ile Şili Devrimci Komünist Partisi'nin ortaklaşa hazırladıkları detaylı bir taslak üzerine tartıştılar.

İmzalayanlar bu yazıyı bütün olarak ele alındığında enternasyonal komünist hareketin çizgisinin hazırlanması için olumlu bir katkı olarak değerlendirmektedirler. Bu bakış açısı ile bu yazı dağıtılmalı ve üzerinde tartışılmalıdır. Bu yalnızca bu açıklamayı imzalayan örgütler içinde değil tüm enternasyonal komünist hareket içinde yapılmalıdır.

Açıklamayı imzalayan parti ve örgütler revizyonizme karşı mücadeleyi sürdürmek ve enternasyonal komünist hareketin doğru bir genel çizgisinin geliştirilmesi sürecini destekleyebilmek için uluslararası bir yayın organı (dergi) çıkarma kararı aldılar. Bu yayın organı tüm dünyada gerçek Marksist-Leninistlerin ideolojik-politik ve örgütsel birliğinin sağlanması için tayin edici bir silah olabilir ve olacaktır.

Açıklamayı imzalayan parti ve örgütler, yalnızca kendi aralarında değil; bütün dünyada diğer gerçek Marksist-Leninistlerle temas kurmak gelişmek; ve onlarla tartışma sürdürmenin önemini vurgularlar.

Açıklamayı imzalayan partiler ideolojik mücadele ve siyasi çalışmayı; enternasyonal hareketin her geçen gün daha geniş güçlerini ve kitleleri kazanmak, devrimci tavrı sağlamlaştırmak ve devrimci mücadeleyi güçlendirmek amacıyla sürdürmenin önemini vurgularlar.

Dünyanın bugünkü durumu ve uluslararası gelişmeler devrimci proletaryanın, ezilen halkların ve Marksist-Leninistlerin önüne büyük görevler ve ağır yükler koymakta; ama aynı zamanda da büyük imkanlar koymaktadır.

İşçi sınıfının bilimi olan Marksizm-Leninizm her zaman sınıf mücadelesinin ateşinde dövülerek sertleştirildi. Biz bugün bize yöneltilen, talepleri yerine getirmeye hazır olmalı, objektif şartların hızlı gelişmesine ayak uydurmalı; Marksist-Leninistlerin birliğini geçmişin tecrübelerinin doğru bir değerlendirilmesi ve doğru bir çizgi temelinde sağlamalı; proleter enternasyonalizmi için mücadele etmeli, ve böylece bütün dünyada komünizme doğru ilerlemeyi geliştirmeliyiz.

Sonbahar 1980

İMZA LAYAN PARTİ VE GRUPLAR

- SEYLAN (SRI LANKA) KOMÜNİST PARTİSİ
- SENEGAL MARKSİST-LENİNİST GRUBU
- İSPANYA MARKSİZMİ-LENİNİZMİ SAVUNMA GRUBU
- MAO ZEDÜNG KREDSEN (DANİMARKA)
- MARKSİST-LENİNİST KOLLEKTİF (BRİTANYA)
- YENİ ZELANDA KIZIL BAYRAK GRUBU
- NOTTINGHAM KOMÜNİST GRUBU (BRİTANYA)
- KOMÜNİST PROLETARYA MARKSİST-LENİNİST ÖRGÜTÜ (İTALYA)
- ŞİLİ DEVRİMCİ KOMÜNİST PARTİSİ
- PROLETER ENTERNASYONALİZMİ İÇİN (FRANSA)
- HİNDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ M-L YENİDEN İNŞA KOMİTESİ
- ABD DEVRİMCİ KOMÜNİST PARTİSİ
- DEVRİMCİ KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ (DOMİNİK CUMHURİYETİ)
- TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MARKSİST-LENİNİST

13 PARTİ VE GRUBUN “BÜTÜN ÜLKELERİN MARKSİST LENİNİSTLERİNE, İŞÇİLERİNE VE EZİLEN HALKLARINA” BAŞLIKLİ ORTAK AÇIKLAMASI ÜZERİNE:

Enternasyonal dergi “Kazanılacak Bir Dünya”nın
Koordinasyon Komitesi’ne Açık Mektup:

Değerli yoldaşlar;

Türkiye proletaryasının öncü müfrezesi TKP/ML, 1972 yılında büyük komünist önder İbrahim KAYPAKKAYA tarafından, genel olarak modern-revizyonizmle, özel olarak da revizyonizm troçkizm kırması “Şafak” çizgisiyle mücadele içinde kuruldu. Partimiz kuruluşundan bu yana, çetin iki çizgi mücadelelerinden geçti. Bunun en son tezahürü, kendisini MAO ZEDUNG yoldaşın Marksizm-Leninizme katkılarını ve modern-revizyonizm ile hesaplaşmanın Marksist-Leninist mirasını inkar etme noktalarında yoğunlaştırarak gelişen ve şu noktada partimizin azami ve asgari programının tüm temel noktalarında Marksist-Leninist tezlerle çatışma içine girmiş bulunan “Yurt Dışı çizgisi” ile müca-

dele olmuştur. Partimizin İkinci Konferansı, bu çizginin revizyonizm troçkizm kırması bir çizgi olduğunu ve bunun gelişmesinde AEP'nin başını çektiği Marksizm-Leninizme yeni saldırı cephesinin önemli etkisi olduğunu tesbit etti.

“Yurt Dışı çizgisi”nin, Partinin enternasyonal ilişkiler bölümünde hakim olması ve Parti Merkez Komitesi üzerinde önemli bir etki icra etmesi, partimizi Uluslararası Komünist Hareket içinde MAO ZEDUNG'un şahsında Marksizm-Leninizmin savunulması görevini yerine getirmede önemli zaafılar göstermesine yol açtı. Partimiz 1978 sonbaharında “Mao Zedung Savunulmadan Marksizm-Leninizm Savunulamaz” şiarını, ufukta toplanmış olan modern-revizyonist troçkist inkarcılık fırtınasının karanlık bulutlarına karşı kararlılıkla ortaya koymasına rağmen, bunu takip eden iki yıl boyunca bu görevi yerine getirmede yalpalamalar ve tutarsızlıklar gösterdi.

Partimizin, 13 imzalı Ortak Açıklamanın kararlaştırdığı Konferansa katılış biçimi ve yürütülen tartışmalara katkısı, bu tarihi çerçeve içinde değerlendirilmelidir. İşte bu nedenle “Ortak Açıklama”yı yeniden ele aldık; değerlendirdik; ve sonuçlarını tüm Marksist-Leninistlere ve devrimci örgütlerin görüşlerine sunmak üzere size açık mektup halinde göndermekteyiz.

ORTAK AÇIKLAMANIN GENEL DEĞERLENDİRİLİŞİ

Bugün sınıf bilinçli proleterlerin elinde hayati bir sorun var: Dünya-daki başlıca çelişmelerin yoğunlaşarak bir düğümlenmeye doğru gidiyor olması, dünya proleter devrimi sürecinde objektif şartları her geçen gün daha da ilerletirken, subjektif etken bunun son derece gerisinde kalmıştır. Uluslararası Marksist-Leninist hareket, modern-revizyonist ve troçkist ihanetlerle zayıflamış ve ideolojik alanda önemli bir kargaşa doğmuştur. Bu durumda uluslararası Marksist-Leninist hareketin ideolojik birliğini öncelikle sağlamak, komünistlerin önünde duran acil görevlerden biridir. İdeolojik birliği sağlamak için, bugün Marksizm-Leninizmi ateş altında tutan başlıca üç Marksizm-Leninizm düşmanı cepheye-Kruşçev-Brejnev tipi modern-revizyonizm cephesi “3 Dünya Teorisi” modern-revizyonizmi cephesi ve AEP'nin modern-revizyonist troçkist çizgisi etrafında oluşan yeni oportünist cepheye-karşı mücadeleye atılan güçleri biraraya getirmek; bu devrimci güçler arasında birliğe yönelik yoğun bir ideolojik mücadeleyi örgütlendirmek son derece önemli pratik bir görevdir. Görüşümüzce, 1980 sonbaharında yapılan uluslararası Konferans, bu yolda atılmış önemli ve olumlu bir adımdır.

Bu Konferansın çalışmaları, 13 örgütün imzaladığı bir Ortak Açıklamayla özetlenmektedir. Partimiz, bu Ortak Açıklamayla özetlenmektedir. Partimiz, bu Ortak Açıklamayı, günün sorunları önünde Marksizm-Leninizmi ana hatlarıyla savunan bir belge olarak değerlendirmektedir. Modern-revizyonist, troçkist ve her türden oportünist saldırılar karşısında, çağımızın hala emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğunu; bu çağın Marksizmi olan Leninizmin ilkelerinin eskimeyip tüm canlılığını koruduğunu savunması; özel olarak da bugün Marksizm-Leninizme saldırının başlıca üç cephesini teşhis edip ve MAO ZEDUNG'un Marksizm-Leninizme katkılarının savunulmasının önemini vurgulaması, Ortak Açıklamanın esasını oluşturan üstün yanıdır.

Fakat Ortak Açıklamanın bazı noktalarda yetersiz olduğu, bazı diğer noktalarda ise paylaşmadığımız görüşler barındırdığını söylemek istiyoruz. Bu noktalarındaki görüşlerimizi ve eleştirilerimizi aşağıda açmaktayız. Bu eleştirileri, birliğin ilerletilmesi için zorunlu görmekteyiz.

Partimiz aşağıda belirteceğimiz hususlardaki eleştirileri saklı kalmak üzere Ortak Açıklamayı imzalamak istegindedir. Biz, aynı zamanda uluslararası plandaki ideolojik mücadeleyi ilerletmek amacıyla çıkartılan enternasyonal dergi girişimini de sevinçle karşılamaktayız. Ve gücümüz oranında bu tartışmaya katkıda bulunmaya çalışacağız. Bunun ilk adımı olarak bu Açık Mektubumuzu yayınlamanızı rica ediyoruz.

ORTAK AÇIKLAMADAKİ ELEŞTİRDİĞİMİZ NOKTALAR...

“I. Mevcut Durum” Bölümü üzerine:

Burada iki nokta üzerinde durmak istiyoruz:

Birincisi; “bütün diğer emperyalist güçlerin doğaları icabı savaşa doğru sürüklendikleri” tesbiti açıklığa kavuşturulmalıdır. Görüşümüzce doğru formülasyon, “diğer büyük emperyalistler de (B. Almanya, İngiltere, Fransa ve Japonya) doğaları icabı savaş kışkırtıcılığına katılmaktadır” olmalıydı. Her ne kadar irili ufaklı bütün emperyalistler nitelikleri açısından aynı olsalar ve proleterya ve ezilen halkların birbirinden aşağı kalmayan düşmanları olsalarda, bir emperyalist paylaşım savaşını kışkırtabilecek, ve böylece savaşı sürdürebilecek olanlar, Lenin'in deyişiyle, “büyük emperyalist güçler”dir. Mesela emperyalist olan, kendi proleteryasını ve ezilen halkları sömüren, ezilen halkların mücadelesine saldırganlıklar düzenleyebilen -bu anlamda da diğer emperyalistler-

den nitelik farkı olmayan- Belçika'nın yeni bir emperyalist paylaşım savaşını kışkırtma durumu yoktur. Bugün emperyalist savaş kışkırtıcılığının ve iki askeri emperyalist blokun başını ABD emperyalizmi ve Rus Sosyal-Emperyalizmi çekmektedir; fakat bunun yanısıra diğer büyük emperyalist güçler de emperyalist savaş hazırlıkları içindedirler. Bu net bir şekilde tesbit edilmelidir.

İkinci olarak; "bütün dünyada devrim için objektif koşulların olgunlaşmakta olduğu ve bazı ülkelerde bu koşulların hali-hazırda olgunlaştığı" tesbiti yapılmaktadır. Bu tesbit genel anlamda doğrudur. Fakat bunun ötesinde, emperyalizmin zayıf halkalarının bugünkü durumda nelerde yoğunlaştığını da tesbit etmek gereklidir. Görüşümüzce hala devrimin fırtına merkezleri Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın geri bölgelerindedir.

"II. ML'lerin Görevleri" Bölümü üzerine:

Bu bölümde şöyle denilmektedir: "Silahlı mücadele, kitlelerin savaşı olarak yürütülmeli ve onun aracılığıyla (abç.) kitleler siyasi iktidarı uygulamak için ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak hazırlanmalıdır." Görüşümüzce bu tesbit yeterince net değildir. Kitlelerin iktidarı ellerine almak için hazırlanışlarında, siyasi mücadelenin silahlı ve silahsız biçimleri vazgeçinilmezdir; ve mücadelenin bu iki biçiminin arasındaki ilişki, ülkelerin sosyal-ekonomik yapılarına ve her ülkede devrimin geçmekte olduğu aşamaya göre değişecektir. Yaygın olarak bilinen bir-iki örnek verelim. Sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan Çin'de, bütün milli demokratik devrim boyunca silahlı mücadele esastı ve kitlelerin siyasi iktidar uygulamaya ideolojik siyasi ve örgütsel hazırlanışında silahlı mücadele tayin edici öneme sahipti. Ama bu, kitlelerin siyasi mücadelelerin kansız biçimlerinin, hazırlıktaki büyük önemini yadsınamamaktadır. Diğer yandan Çarlık Rusya'sında, kitlelerin devrim için hazırlanışında, kansız mücadelelerin uzun dönemler halinde ön plana geçtiğini görebilmekteyiz. Çarlık Rusya'sı için geçerli olan, bugün emperyalist ülkeler için daha da geçerlidir. Fakat formülasyon bütün ülkeler için genel olarak kitlelerin devrim için ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak hazırlanışının aracının silahlı mücadele olduğu anlayışına açıktır ve bu tehlikelidir.

İkinci olarak; ülkeler, "devrimin yoluna ilişkin önemli farklılıklarına" göre iki tipe ayrılmaktadır. Görüşümüzce bu ayrım, farklılıkların tanınması açısından son derece önemli olmasına rağmen, yetersizdir. Stalin önderliğinde hazırlanan Komintern programı (1928), o günün koşul-

larında ülkeleri öncelikle emperyalist ülkeler ve emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkeler olmak üzere ikiye ayırıyor; ve ikinci katagorideki ülkeleri de, devrimin görevleri ve yolu açısından üç ayrı tipe ayırıyordu. Görüşümüzce o günün koşullarında bu ayrımlar doğrudur. Bugün de Marksist-Leninistler soruna aynı bakış açısıyla yaklaşmalı; emperyalizmin şu ya da bu biçimdeki tahakküm altındaki ülkeleri somut durumları iyice tahlil ederek tiplere ayırmalıdır. Biz, bağımlı ülkelerin en azından iki tipe ayrılıp buradaki devrimlerin genel ortak yanlarının incelenebileceğini düşünüyoruz.

Bizim yetersiz araştırmalarımızdan çıkardığımız sonuç şudur: "Tahakküm altındaki ülkeler, en azından iki tipe ayrılmalıdır.

Bunlardan bir tanesi, emperyalizme göbekten bağımlı kapitalizmin şu ya da bu ölçüde alt yapıda hakim olduğu, feodalizmin kalıntılarının esas yön olmamakla birlikte, alt yapıda ve üst yapıda varlığını koruduğu ülkelerdir. Mesela, bildiğimiz kadarıyla Arjantin, Şili, Brezilya, Portekiz ve Yunanistan bu tip'e dahildirler. Bu tip ülkelerde Demokratik Devrim hala tamamlanmamış bir görev olarak proletaryanın önünde durmaktaysa da, Yeni Demokratik Devrim'in merkezi görevleri ulusal bağımsızlığı sağlamak ve siyasi demokrasiyi gerçekleştirmektir. Buna bağlı olarak bu tip ülkelerde temel stratejik slogan, "İşçi-Köylü Devrimci Demokratik Diktatörlüğü" olmalıdır. Ve yine buna bağlı olarak bu tip ülkelerde devrimin yolu sorununda, Uzun Süreli Halk Savaşı ile halk ayaklanmaları arasındaki ilişki somut olarak incelenmek zorundadır.

İkinci tip ülkeler ise, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdir. Bu tip ülkeler de komprador kapitalizm şu ya da bu ölçüde gelişmiş olmakla birlikte üretim ilişkilerinde feodal ve yarı-feodal ilişkiler hala ağırlığını korumaktadır. Bu tip ülkelerde Yeni Demokratik Devrimin merkezi iki görevi, ulusal bağımsızlığı sağlamak ve toprak devrimini gerçekleştirerek feodalizmi tasfiye etmektir. Buna bağlı olarak bu tip ülkelerde genel olarak temel stratejik slogan "Demokratik Halk Diktatörlüğü" olmalıdır ve yine buna bağlı olarak bu tip ülkelerde devrimin yolu, genel olarak Uzun Süreli Halk Savaşı olmak durumundadır.

Üçüncüsü; emperyalist ülkeler açısından da devrimin aşaması anlamında olmakla beraber belirli ayrımlar yapılabilir. Ortak Açıklama, Rus Sosyal-Emperyalizminin nüfus alanı altındaki Polonya, Çekoslovakya, Doğu Almanya ve benzeri emperyalist ülkelerin durumunu ele almamıştır. Görüşümüzce bu ülkelerde de genel anlamıyla Ekim Devrimi yolunun strateji ve taktikleri geçerlidir; fakat bunun ötesinde Rus

Sosyal Emperyalizminin bu ülkeler üzerindeki siyasi, mali ve askeri nüfuzu özel bir anlam taşımaktadır. Bu tip revizyonist kapitalist ülkelerde proletarya devrimi, ülkenin yeni bürokrat burjuvazisini ve onun sosyal-faşist devletini hedef alırken, bunların binbir bağla bağlı olduğu Rus Sosyal-Emperyalizmini de hedef almak durumundadır. Bu ise, sınıf mücadelesinin ittifaklar, askeri yol vb. bir dizi meselelerindeki taktikleri etkileyecektir. Görüşümüzce bu sorun-Polonya'da gelişen devrimci durum da göz önüne alınınca-dünya Marksist-Leninistlerince ele alınıp incelenmesi gereken bir konudur.

Dördüncü nokta; emperyalist ülkelerdeki devrimci çalışmayla ilgili olarak Lenin'in kitle çizgisine ilişkin temel görüşleri savunulduktan sonra şöyle denmektedir: "Bunun yanı sıra, MAO'nun kitlelerin kendilerini özgürleştirmek için duydukları yüksek duyguları kendimize temel almak şeklindeki öğretisini de incelemek ve uygulamak gereklidir."

Biz bu eklemenin yapılmasını en azından gerekli görüyoruz. Çünkü MAO ZEDUNG'un kitle çizgisi anlayışı, Lenin'inkinden farklı, ayrı bir öğreti değildir. Fakat diğer yandan böyle bir pasaj, kitle çizgisinin dahi-lerinden Lenin ve Mao'yu karşı karşıya koyma izlenimi de yaratabilmektedir ki bu son derece zararlıdır.

III. "ML'lerin Birliği" Bölümü üzerine:

Bu bölümde üzerinde durmak istediğimiz birinci nokta; "Mao Zedung düşüncesi" formülasyonu ile ilgilidir. Şöyle deniyor: "Hala emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yaşamaktayız; aynı zamanda şunuda vurguluyoruz ki, Mao Zedung düşüncesi Marksizmin-Leninizmin gelişmesinde yeni bir aşamadır."

Partimiz 1978 Şubat'ın yaptığı I. Konferansında "Mao Zedung Düşüncesi" formülasyonuna karşı çıkmıştır. Şunu belirttik ki, bu formülasyon bir çok Marksizm-Leninizm düşmanı tarafından Mao Zedung yol-daşın katkılarını "yeni bir çağın Marksizm-Leninizmi" şeklinde iğdiş etmek ve böylece çağın değiştiğini sinsice yaymak için kullanılmıştır. Bu formülasyon aynı zamanda Mao Zedung'un öğretisini-Kruşçev'in ve şimdi de Enver Hoca'nın "Maoizm" umacısını yaratarak yaptıkları gibi Marksizm-Leninizmden koparma işinde, onun kızıl kitabını ellerinde sallayan revizyonist ve troçkistlere alet de olmuştur. Biz bu nedenle, bu formülasyonun kullanılmasına karşı çıktık ve onun yerine, Mao Zedung'un "beş büyük öğretmen"den birisi olarak ve onun Marksizm-Leninizme katkılarının somut olarak savunulmasının doğru olacağını savunduk.

Ortak Açıklama'daki formülasyon bizi tatmin etmemekte ve böyle zararlı eğilimlerin mevcut olabileceği ve uzlaşma ile böyle bir formülasyona varıldığı izlenimini vermektedir.

İkinci olarak; AEP yönetici kliğinin çizgisinin ideolojik kökenlerinden bahsedilirken, troçkizm konmaktadır. Görüşümüzce, bu anti-Marksist-Leninist çizginin, troçkizm kadar önemli diğer özelliği modern-revizyonizmdir. Mao Zedung'un sosyalist toplumun çelişkilerini tahlili ve proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesine ilişkin katkılarına saldırısı komünist partisi hakkındaki görüşleri; "dekolizasyon" tezi ve "dünya halklarının düşmanı iki süper güç" tezini kavrayış tarzı, onun çizgisindeki modern-revizyonizmin temel taşlarıdır. Ortak Açıklama, bu noktada daha net olmalıydı.

Üçüncü nokta; peşpeşe yeni kılıklarla başkaldıran modern-revizyonizmle mücadeleyi ilerletebilmek için, bugün dünya Marksist-Leninistlerinin, Uluslararası Komünist Hareketin ve bir dizi proletarya diktatörlüklerinin tecrübelerinden, bunların olumlu ve olumsuz yanlarından öğrenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu da doğrudur. Gerçekten geçmişimizi incelemeli, araştırmalı ve ondan öğrenmeliyiz.

Burada eleştirdiğimiz nokta, Ortak Açıklama'da meselenin tek yanlı konuluşudur. İnceleme çağrısı, Komintern'in dağıtılması, II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında gelişen uzlaşmacı eğilimler, SSCB ve bir dizi daha sosyalist ülkede kapitalist restorasyon ve III. Enternasyonal partilerinin büyük çoğunluğunun soysuzlaşmasını vb.nin araştırılmasını istemekte; fakat Kruşçev modern-revizyonizminden kesin kopuştan sonra neden bir uluslararası Marksist-Leninist örgütün kurulamadığı, "Üç Dünya Teorisi"nin ortaya çıkışı, Mao Zedung'un son dönemlerdeki mücadelesine ait belgelerin olmayışı vb. sorunların incelenmesi sorununa değinmemektedir. Görüşümüzce bütün bu tarihi Marksist-Leninist miras, diyalektik ve tarihi materyalist bir yaklaşımla, troçkizm ve modern-revizyonizme en ufak bir imkan tanınmadan etraflı bir araştırma ve incelemeyle ele alınmalıdır ve çok şey öğrenilebilir.

Son olarak değinmek istediğimiz nokta, ŞDKP ve ABD DKP tarafından hazırlanan ortak tartışma yazısı üzerinedir. Biz ne yazık ki henüz bu yazıyı tercüme edip inceleyemedik ve üzerinde herhangi bir fikir belirtmeyeceğiz.

Komünist Selamlar

TKP/ML-MK

20.05.1981

“Kısa not:”

Yoldaşlar,

Aşağıda yayınladığımız yazı YD’nda, teşkilatımızdan ayrılan YDH (yurt dışı hizibi) ile olan tartışmanın banda çekilen ve daha sonra yazılı hale getirilen bu tartışma yazısının felsefi gündemini alarak aynen yayınlıyoruz. Çünkü; bizi YDH’den ayıran anlayışın temelinde gerçekten de dünyaya bakış, onu yorumlayış kavrayış ve nasıl değiştirileceği bakışıdır.

Yararlı olacağı ve her iki dünya görüşünün daha iyi kavranması inancıyla; yoldaşların bu yazıyı ciddi bir şekilde okuyarak YDH’nin felsefi kökeninin ne olduğunu daha iyi görerek kavrayacakları inancındayız.

M.K.

Divan: Yurtseverler, Demokratlar, Devrimciler, Analar, Bacılar, Yoldaşlar; Hepinizi Türkiye proletaryasının ve emekçi halkının kızıl ışıklı yolu; PARTİZAN Dergisi taraftarları adına komünist bir sevgi ve militan bir coşkuyla selamlarım. (Slogan: Halk Savaşı Yolunda İlerliyor Partizan!)

Arkadaşlar, Yoldaşlar,

Bizler bugün burada, bundan bir süre önce Almanya somutunda, Partizan taraftarları saflarından ayrılan ve bizim resmi olarak kavga kaçınımlı mülteci revizyonistler olarak nitelendirdiğimiz YDH Hizibi siyasi, ideolojik hattını teşhir etmek için toplanmış bulunuyoruz. Bu toplantımızda daha önceden de tüm kamuoyuna açık bir şekilde belirttiğimiz gibi şu gündem maddelerini işlemeye çalışacağız.

Gündem maddeleri şöyle:

Gündem maddesi

- 1- YD hizibinin siyasi açıdan felsefi kökeni.
- 2- Modern revizyonizme karşı yürütülen mücadelenin değerlendirilmesi sorunu.
- 3- Demokratik Halk Devrimi, Demokratik Halk İktidarı ve Proleterya Diktatörlüğü sorunu. Bu sorun içerisinde ayrıca Çin’de sosyalizmin inşası ve Mao Zedung’un kısaca değerlendirilmesi yapılacaktır.

Kardeşler; seminerimize başlamadan önce hepinizi genel olarak Dünyada, özel olarak ülkemizde emperyalizme, sosyal-emperyalizme, faşizme, sosyal faşizme ve her türlü gericiliğe karşı bağımsızlık, demok-

rasi sosyalizmin mücadelesinde şehit düşen tüm devrimcilerin anısına hepinizi bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum. (saygı duruşu... Gürledik gök haykırdı İbrahim; Yoldaşlar bu yola feda ise canımız, kesindir zaferimiz susmasın silahlarımız...) Anıları mücadelemizde önder olsun!

Arkadaşlar; şimdi kısaca seminerin ve toplantının gidişatı konusunda bilgi vermeye çalışacağım. İlk önce PARTİZAN taraftarı bir arkadaş birinci gündem maddesi konusunda PARTİZAN'ın resmi görüşlerini ortaya koymaya çalışacak. Bu konuşma süresi bir saat olacaktır. Daha sonra da varsa, konuşmak isteyen YDH'nden bir arkadaşla söz hakkı verilecektir. Eşit oranda. Daha sonra tekrar aynı konuda 15 dakika PARTİZAN taraftarı bir arkadaş konuşacak. İkinci kez YDH'nden bir arkadaş konuşacak. Ve böylece birinci gündem maddesi kapanacak. Daha sonra yarım saat mola var. Moladan hemen sonra ikinci konu: Modern revizyonizme karşı yürütülen mücadelenin değerlendirilmesi konusu; bir saat PARTİZAN taraftarı bir arkadaş konuşacak. Aynı süre oranında hiziplerden bir arkadaşla söz hakkı verilecektir. Daha sonra tekrar 15 dakika PARTİZAN taraftarı bir arkadaş konuşacak ikinci kez YDH'nden bir arkadaş konuşacak ve böylece gündem maddesi sonuna kadar devam edecek. Son üçüncü gündem maddesi, DHD, DHİ ve PD konusunda PARTİZAN taraftarı bir arkadaş birbuçuk saat konuşacak. Aynı süre hizipten bir arkadaşla verilecek ve böylece kısa bir toparlanmadan sonra bugünkü toplantı yaklaşık 21.30'da sona erecektir. Tüm arkadaşlardan seminerimizi mümkün olduğu şekilde sonuna kadar sabırlı, can kulağıyla dinlemelerini rica ediyorum. Şimdi PARTİZAN taraftarı bir arkadaş konuşmasını yapacak.

PARTİZAN: Kardeşler, bacılar, yoldaşlar, hepinizi PARTİZAN adına selamlarım. (alkışlar...) Bu toplantının ilk gündem maddesinde YDH'in revizyonist-troçkist çizgisinin felsefi kökenini göstermeye çalışacağız.

Neden felfeseden başlıyoruz? felfeseden başlamamızın nedeni şudur: Birincisi: YDH çizgisi basit bir siyasi konuda ortaya çıkmış bir sapma değildir. PARTİZAN'ın azami ve asgari programlarının bütün temel noktalarında aksi görüşler getiren, Marksizm-Leninizm düşmanı görüşler getiren bir çizgidir. O bütünleşmiş bir çizgidir, bir sapma kesinlikle değildir. Ve bütünlüğü felsefi alanda kendisini temellendirerek sürdürmeye çalışıyor.

Dağıttığı bir tartışma yazısında Diyalektik Materyalizm ve Mao Zedung başlıklı bir bölümde felfeseden biraz nasibini almış olanları da da-

hi güldürecek şekilde, Mao Zedung ve onun üzerinden Marksist bilgi teorisine karalamalar getiriyor.

Birincisi: bu noktayı açığa çıkarmak zorundayız. Çünkü, felsefe, yani dünyada proletaryanın bakış açısı Marksist felsefe her şeyin temelinde yatmaktadır. Eğer bu noktadaki çarpıtmayı anlamazsak, diğer siyasi konulardaki çarpıtmayı görmemiz zorlaşacaktır. Buna bağlı olarak burada yürüttüğümüz çeşitli tartışmalarda şunu gördük: YDH'nin dünyaya bakış açısı ortaya çıkartılıp anlaşılmadığı için onun yöntemleri Marksist-Leninist olmayan yöntemleri anlaşıp ortaya çıkartılmadığı için birçok arkadaş onların gözüyle dünyaya bakmak zorunda kalmıştır. Ve tabii ki böyle olunca meseleleri yüzeyden, meselelerin derinliğine inmeden, özüne dokunmadan diyalektik görünümü altında, aslında metafizik bir tarzda ele almak ve meselenin özünü kavramamak zorunda kalıyorlar. Bundan dolayı felsefeden başlamamız gerekiyor. Bu nedenle de tartışmayı yöntemler üzerinde yürütmek, yöntem meselelerini açığa çıkarmak ve onun üzerinden nasıl siyasi meselelerin özünü gözlerden gizlediğini sizlere anlatmak gerekiyor. Bu sözkonusu ettiğimiz tartışma yazısında YDH diyor ki, Mao Zedung herşeyden önce 1950'lerin ortasına kadar dar deneyci bir eğilime sahipti. Ve milliyetçi eğilimlere sahipti, dünyaya bakarken, devrim sorununa bakarken, ondan sonra deniliyor ki, 1950'lerde özellikle 1957'de bu eğilimler sapma şekline geldi. Ve ondan sonra bu bir dizi revizyonist tez aslında diyalektik materyalizm konusundaki bu sapmalardan kaynaklanmaktadır. Şimdi bunu incelemeye çalışacağız:

Tabii ki konumuz felsefe olduğu için bazı yönlerde ağırlaşma ihtimali var. Yani biraz teoriye kaçma ihtimali olabilir. Onun için böyle noktalarda sabırla dinlemenizi ben rica edeceğim.

Şimdi getirilen eleştirilerin ne olduğunu anlayabilmemiz için, dar deneycilik, milliyetçilik vs. bu suçlamaların ilk önce ne anlama geldiğini açığa çıkarmak gerekiyor. Onun için ilk önce onun üzerinde biraz duralım: Lenin: Materyalizm ve Ampiriokritisizm adlı eserinde genel dar deneycilik okulunun dar deneyci idealist felsefe okulunun temellerini ortaya çıkarttı. Bunun neden materyalist olmadığını gösterdi. Bunun neden aynı zamanda Diyalektik olmadığını gösterdi. Bu nokta bizim hareket noktamız olacaktır. Meseleleri izah etmede dar deneycilik bütün kaba materyalist felsefe okuluna has birşey, onun özelliğidir. İlk defa Marks, 1848'de ortaya çıkartıyor. Feuerbach üzerine tezlerle ilgili 11 tezi var. Onun birinci maddesinde diyor ki, Bugüne kadar bütün Materyalistler nesneyi özden koparıp incelediler. Ne demektir bu? Materya-

lizm biliyorsunuz, özelliği, insanın dışında, bilincin dışında bir maddenin varlığını kabul eder, der ki: Bu madde herşeydir, öncüldür. Düşünce bunun yansımasıdır. Kaba materyalizmin özelliği; nesne ile düşünce arasındaki ilişkide nesneyi öncül görmekte, doğru bir iş yapıyordu, ama birtek onu aktif görüyordu. Bir tek ona aktif rol veriyordu. Ve öznenin nesne üzerindeki etkisini görmüyordu. Bu nedenle de düşünce alanındaki işlerin, düşünce alanında algısal bilincin daha da gelişmesi meselesini ele almıyordu. Kendisini doğrudan doğruya deney alanına, yani maddenin kendisine, insan beyni de maddedir, fakat onu öyle görmüyordu. O kendi dışındaki maddenin üzerine yoğunlaşıyordu. Bu nedenle de düşünce alanındaki çalışma idealizme kalmıştı. Idealizm onu tamamen maddeden koparıp salt soyut, kendi içinde ele alıp maddeden, maddenin kanunlarından bihaber. Ondan uzak birtakım felsefi yapıtlara giriyordu. Ve gittikçe dünyanın gerçeklerinden uzaklaşıyordu. Marks ilk defa burada dar deneyciliğin, aslında metafizik olduğunu koymuştu. Daha sonra Engels 1892'de Feuerbach'ı incelediği (Feuerbach ve Alman İdeolojisi adlı eserinde bunu incelediği) yerde şunu ortaya koydu açıklıkla: Kaba materyalizm metod da metafiziktir. Metafizik olmasının temel iki nedeni var.

Birincisi: Nesne ile özne arasındaki diyalektik bağı kavramıyor. İkincisi: Gerek nesnenin, gerekse düşüncenin gelişimini tarihi süreçten, kendi çevresinden kopartıyor. Dar deneycilik, dolayısıyla; Birincisi: Kaba materyalizme ait bir şey, fakat sadece kaba materyalizme ait bir şey değil, aynı zamanda dar deneyci idealizme aittir. Dar deneycilik denen idealizm genel bir okuldur. Bunun çeşitli biçimleri vardır. Duruma göre, özellikle Marksizm-Leninizm metoduyla ve bilgi teorisiyle mücadele içerisinde çıkmış değişik biçimleri var. Bunlarda ilkin İngiltere de, özellikle endüstri devrimi gelişmeye başladığı zaman ortaya çıktı. O zamana kadar feodal yapının ideolojisi ve onu bilgi teorisine dönüştüren felsefe subjektif, -öznel- idealizmdir. Fakat endüstrinin gelişmesi karşısında bu idealizm tabii iflas etti. Çünkü doğa bilimlerinin gelişmesine yardım etmiyor, doğa bilimleri kaçınılmaz olarak madde ile uğraşüyor. Maddenin kanunlarını keşfetmek zorunda. Bu durumda, yükselmekte olan burjuvazinin yeni bir felsefeye ihtiyacı vardı. Bu felsefe, öyle bir felsefe olmalıydı ki; hem maddeci görünsün, maddeyle uğraşan endüstrinin gelişimi için, zorunlu olan bilimlere yardımcı olsun. Fakat ondan öteye gitmesin, idealizmi gene gizlice içinde barındırsın. Düşünce alanına geçirmesin. ve burjuvazinin bu isteği kendisini pozitivizm denen okulda buldu. Felsefe okulunda ve pozitivizmde bu dar deneyci idealiz-

min bir biçimi, tabi burjuvazi bunu emretmedi açıkca. Ne de bilgi teorisi, ne de felsefe üzerinde uğraşan ve kendisini burjuvazinin teorisine bağlamış olan aydınlar da iştirak edip, bu işe koşmadılar. Bu tamamıyla sınıf mücadelesinin, üretim mücadelesinin getirdiği, zorunlu bir gidişattı. Dar deneyci idealizmin dar deneyciliği şu şekilde ortaya çıkıyor: Dar deneyci idealizm diyor ki: İnsan bilgisinin, kendisine temel alabileceği bir şey duyumlardır. Şimdi duyum ne demektir?

Duyum, dış dünya ile temas haline gelen beyin, beyinde ilk uyanan hislerdir. Bunlar aslında bugün bilim o kadar ilerlemiş ki; bu duyum denilen şeylerin beyin hücrelerindeki, ensisleri, yani, yeni bir dizilişi olduğu, yani tamamıyla hissel birşey olduğundan ortaya çıkartılmış vaziyettedir. Fakat o zaman, bu yoktu ve sadece, düşünsel bir varlık olarak biliniyordu. Duyum denilen şeyler dar deneyci idealizm diyor ki; tamam duyumdur, en akılcı bilginiz ve bu duyum üzerine biz inşa ederiz. İşte duyumlar, mesela; acı, ılık, ışın nitelikleri, kırmızı, mavi vs. seviyesinde olan bilgilerdir. Dar deneyci idealizm bu bilgilerin bütünleşmesinde daha içerikli bilgiler çıkartıyor. Fakat şunu da söylüyor dar deneyci idealizm; hiçbir bilgi parçası eğer deneye indirgenmiyorsa, doğrudan bilimsel değildir. Bu şu anlama geliyor; örnek verirse mesela Marks'ın artı-değer teorisi bilimsel değildir. Çünkü artı-değer teorisini duyum seviyesindeki basit bilgilere indirgeyemiyoruz ve deneylerle isbathıyamıyoruz. Ama diyorlardı mesela senyör denilen bir ekonomistin, (burjuva ekonomistin) dediği gibi, kapitalistin karı, işçinin son saatinin ürünüdür, önergesi bilimseldir. Çünkü işçinin kaç saat çalıştığını ölçebiliyoruz. Ve böylece onun son saati, son saatinde işçiye ödenilen ücretin kapitalistin karı olup olmadığı da, istatistiklerle şunla, bunla ölçebiliyoruz. Dolayısıyla bu nedenle bilimseldir. Çünkü indirgenmek istenilen deneyle isbathıyabiliyoruz. Ve böylece dar deneyci idealizmin, birinci özelliği teoriyi reddetmektir.

Toplumların tarihi gelişmesinde çıkartılan kanunların, soyut düşünceyle çıkartılan kanunların reddetmesidir. Mesela sınıf mücadelesinin yerine, üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki, çelişme yerine üst yapıyla devlet, hukuk vs. bununla alt yapı arasındaki çelişme yerine onlar basit şeylere indirgiyorlardı. Sınıfların mücadelesi yerine sosyolojiyi getiriyorlardı. Sosyoloji nedir? Aileyi tek başına alıp, hukuku tek başına alıp hukukun sosyal görevlerini alıp inceler. Dar deneyci idealizm içindeki materyalist öge budur. Yani onun içindeki kaba materyalist öge budur. O deneyimden gelen şeyleri geçerli saymaktadır. Fakat dar deneyci idealizmin bütün kaba materyalizmle ortak olan yanı, metafizik

olmasıdır. Bir, tarihi süreç içerisinde de ele alınması, ikincisi de nesne ile özne arasındaki diyalektik bağı içinde ele almasıdır. Dar deneyci idealizmin, idealizm yönü ise bu duyumların gerçekten nesnenin belirli karakterlerine, belirli niteliklerine tekabül edip etmediğini bilmeyiz demektir. Yani dışardan bir beyine veriveriyor, fiziksel birşey veriyor. Kafamızda, beynimizde de bir duyum uyanıyor. Onun bu duyum gerçekten nesnenin bizim üzerimizdeki maddesel bir belirtisi ve maddesel dönüşümü, beyine dönüşümümüdür? Yok diyor, biz bunu bilemeyiz. Böyle bir şeyi ileri sürmek safsatadır. İşte idealizm bu noktada yatırıyordu dar deneyci idealizmi. Çünkü, materyalizmi idealizmden ayıran temel mesele, beyin ürünü olan düşüncenin de bir maddi olduğu, mahiyet itibarıyla ve dıştaki maddeyle beyin denilen maddenin diyalektik bağı içinde, yani zıtların birliği şeklindeki bağı içinde dışardaki temel maddenin olguları, olayları beyindeki maddenin bir biçimine, düşüncesine dönüşmesi olarak kabul eder. Bu noktada işte dar deneyci idealizm koparıyor bağı. Tabii bunun doğal sonucu rölativizmdir. Rölativizm, göreceli demektir. Hiçbirşeyin kesin olmadığı, mutlak olmadığı demektir. Bu da şöyle ortaya çıkıyor: Eğer şimdi ben dar deneyci idealistsem, bilginin önemini duyum olarak kabul ediyorsam, ve bu duyumların gerçekten nesneden gelip gelmediği konusunda diyorsam ki, bunu bilmem; o zaman açıktır ki başkalarının bilgilerinin, bilimsel olup olmadığına da güvenmem. Çünkü onların bilgileri, kendilerinin duyumları temelinde yükselmiştir. Onların duyumları bana göre dışarıda birşeydir. Nesnedir. Yani benim dışımda olduğuna göre, onların duyumlarının gerçek olup olmadığı hakkında benim fikir yürütebilmem imkansızdır. Bu nedenle de başkasının bilgileri benim için geçerli değildir. Dar deneyci idealizmin bu özelliğinden iki şey çıkar:

Birincisi: Pragmatizm denilen şey, faydacılıktır. Faydacılık kendisini şöyle gösterir: Diyelim ki, herhangi bir sosyal olgu üzerinde birkaç tane teori var. Deneylerde doğrudan doğruya, temellendiremiyor. Bu noktada dar deneyci idealizm, derki: Hangisi işinize daha çok yarıyorsa onu ele alalım. Çünkü neden? kesin somut bir gerçek yok, soyut düşünce alanında bu iş böyle. Çünkü benim açımdan başkalarının bilgileri subjektiftir. Gerçek değildir. Bunun üzerine Lenin'in bir sözü var: Bu faydacılık üzerine şimdi alıntıyı okumayıp anlatalım daha iyi: Diyor ki; Eğer insan kendisini, bu rölativizme sapsa, açıktır ki, dünyada güvenilebilecek hiçbir bilgi kalmaz, gerçeğin hiçbir ölçütü kalmaz. Ve Lenin Mach'ın, Mach denilen adam kendi zamanındaki, Rusya'daki dar deneyci idealistlerin kendilerine temel aldıkları felsefecidir. Bu adamın

bilgide ekonomi diye bir felsefesi var. Bilgide ekonomi: Demin anlattığım faydacılığın diğer bir izahıdır. Diyor ki; En basit bilgiyi kendimize temel alalım; hangisinin geçerli olacağını bilemediğimiz için en basit yolu kendimize temel alalım. Lenin bunun üzerinde duruyor ve aslında bunun, son derece önemli bir sınıf karakteri olduğunu ortaya koyuyor. Nedir bu sınıf karakteri? Gerçeklerin bulunmasının engellenmesi, en basit burjuva düşüncelerinin, sofist düşüncelerini, gerçek sayılıp proletaryanın tüm olguyu kavramasını engellemek. Sınıfsal muhtevası budur. Dolayısıyla dar deneyci idealizm özelliği faydacılıktır. (pragmatizmdir).

Şimdi gelelim Mao Zedung'a getirilen eleştirilere: Bu meseleyi kısaca ortaya koyduktan sonra; mao Zedung'a krüşçev zamanından beri getirilen, felsefi alandaki eleştiri şudur: Diyorlar ki: O köylü devrimcisi, küçük burjuva devrimcisi, onun bu sınıfsal kökeni ve bu sınıfsal kökeninden kaynaklanan bu siyasi çizgisinin kaçınılmaz felsefi sonucu, dar deneyci ve pragmatizmdir. Kısaca dar deneyci idealizmdir. Şimdi aynı-sını AEP'nin başını çektiği yeni oportünist cephe de getiriyor. Diyor ki; Pragmatist idealisttir Mao Zedung. Ve onlarda tabi bunun sınıfsal kökenini, aynı şekilde koyuyor. Ve bizim arkadaşlarımız da! Mao Zedung'a getirdikleri eleştiri tam da bunlarla çakışmaktadır. Diyorlar ki; M.Z'da dar deneyci eğilim var ve milliyetçilik eğilimi var. Dolaysız tecrübeyi ön plana çıkarma eğilimi var. Nedir dolaysız tecrübeyi ön plana çıkarmak? Sadece kendi pratiğine güvenme. Aslında açıktır bu, pragmatizm eleştirisi getirilmektedir. Mao Zedung'a. Bir yandan dar deneyci diyorlar. Yani kaba materyalist metafizik düşünceye saplanmış bir adam diyorlar. Diğer yandan da Pragmatist idealist diyorlar. Üstü kapalı olarak. Ve YDH'nin ele aldığı iki temel nokta var:

Birincisi: Teori ile pratiğin ilişkisi meselesi. İkincisi: çelişmeler meselesi. Her iki konuda diyalektik materyalizmin en temel iki konusudur.

Birincisi, teori ile pratik ilişkisi: Diyalektik materyalizmözellikle materyalist yanına materyalist özünün ortaya çıkarılmasıdır. Ama kaba materyalist değildir. Tabii ki birazdan açıklayacağım gibi diyalektik materyalist özün ortaya çıkarılmasıdır.

Çelişkiler konusu da diyalektiğin aslı özüdür, temelidir. Ve bu arkadaşlar bu iki noktada hücumlarını yoğunlaştırıyorlar. Seçtikleri iki nokta hiç de tesadüfi değildir tabii ki. Şimdi biz de onların bu yönelttikleri saldırıya uygun olarak iki noktada ele alacağız meseleyi. Birincisi: Teori ile pratiğin ilişkisi. İkincisi de: Çelişmeler öğretisi noktasında.

Birincisi; Birinci konu: Teori ile pratik arasındaki ilişki. Bu konuyu

anlamak için biraz geriye gidip Marks'a, Engels'e bakmak gerekiyor. Şimdi, Marks'tan demin bahsettiğim o alıntıyı sizlere aktarayım. Bu önemli bir alıntı. Çünkü diyor ki Marks birinci tezinde (Feuerbach üzerindeki birinci tezinde) "Bugüne dek gelmiş geçmiş bütün maddeciliğin, Feuerbach vs.lerin başlıca kusuru eşyanın, gerçekliğin, duygusal dünyanın sadece nesne olarak ya da soyut kavrayışla kavraması, insanın doğumsal faaliyetinin pratiği olarak, öznel olarak koparmasıdır." Yani diyor ki; "Nesne denilen şey zaten insanın pratiğinden başka birşey değildir. İnsanın pratiğinden bağımsız bir nesne düşünmek, kaba materyalizmdir. Bu yüzden ağır yön maddeciliğe karşıt olarak idealizm tarafından geliştirilmiştir. Ama sadece duyum üzerine. Çünkü idealizm muhakkak ki gerçek duyumsal faaliyet denen birşey tanımaz. Yani pratiği tanımaz. Foyerbach bundan dolayı teorik tavrı insana yaraşır, tek sahi-ci tavrı sayıyor. Buna karşılıklı pratik sadece pis yahudice, yani değersiz, sıkıcı, görünüşlü anlamında görünümüyle kavranılıp donduruluyor. Bundan dolayı Feuerbach devrimci eylemin eleştirisi pratik eylemin önemini kesinlikle anlamıyor". Şimdi bu alıntı bile eğer dikkatli izlendiyse YDH'nin özünü kolayca açığa çıkartmaktadır. Birazdan bunun üzerine etraflıca konuşulacak. Feuerbach üzerine söylediği çok önemli mesele Marks'ın, Marks için pratik kesinlikle ne doğa bilimcilerinin laboratuvarında ya da başka yerlerde yaptıkları deneylerdir. Ne de insanın günlük faaliyetidir. Marks için pratik hem doğayı ... (Bantın bir yüzü bitti)..... pratiktir. Ve arkasından da devam ediyor... Diyor ki: "Teoriyi ististisme döndüren tüm sırlar akla uygun çözümlerini, insan pratiğinde ve bu pratiğin kavranmasında bulurlar. "Şimdi bu nokta üzerinde biraz durmamız gerekir. Toplumsal yaşamı pratiktir meselesine: Şunu gördük, pratik Marks için kesinlikle madde halindedir. İnsan düşüncesi halinde veya şeklinde değil, kendisini, dünyayı, toplumu değiştiren insanın faaliyeti olarak anlaşılıyor. Bu yüzden de, devrimci pratik diyor Marks ve arkasından da şöyle diyor: Toplumsal yaşam pratiktir. Neden böyle diyor Marks? Çünkü Marks'a göre insanın bilinci, insan ilk defa geçim ve üretim araçlarını üretebildiği anda ortaya çıkmıştır. Şimdi bunu bir örnekle anıyalım. Ne zaman ki insan diyelim bir dağ keçisini ehileştirdi, ve beslemeye başladı, bu kaçınılmaz olarak şu bilince varıldığını gösterir. Bu dağ keçisinin ne yediği ne içtiği, nasıl ürettiği, ne zaman öldüğü, hangi koşullarda yaşaması için gerektiği, bütün bunların bilinci-ne varmıştır demektir. Dolayısıyla insanın bilgisi ve her şeyden önce üretim faaliyetinden gelir. Doğa ile olan kavgasından gelir. Fakat diğer yandan, biz diyoruz ki: İnsan üretimi, üretim araçları üreterek, yapma-

ya başladığı andan itibaren tek başına yürütmemiştir. Diğerleriyle ilişkiler içerisinde yürütmeye başlamıştır. Ve insan bu üretim faaliyetleri içinde, bu üretimi yürütmek için gerekli ilişkiler hakkında bilgiler vermeye başlar. Yani belirli toplumsal bilgiler vermeye başlar. Tabii ki, insanın üretim ilişkileri hakkında belirli bilgiler edinmesi, onun bunları düzenlemek, üretimi daha iyi üretmek için, bunları düzenleme bilgisini de getirir. Yani bunu düzenleme hakkında düşünmeye başlar. Ve bu da giderek yeniden üretim süreci için, yani belirli bir üretim yürütmek için, gerekli koşulların sağlanması için, insanların belirli düşünceleri üretmesine sebep olur. Bunlar siyasi faaliyetlerdir. Esas olarak, siyasi ve kültürel faaliyetlerdir. O halde insanın bilgisinin diğer bir kaynağı insanın pratiği, aynı zamanda üretim faaliyetini yürütürken onu ilerletmek için girdiği bir dizi siyasi ve kültürel faaliyettir. Bunların temelinde de, sınıf mücadelesi gelir. Şimdi, bilginin ikincisinin toplumsal pratik olması ne anlama gelir? Şu anlama gelir: Birincisi, bilgi ancak toplumsal pratik içinde ortaya çıkar.

Toplumsal pratikten bağımsız bir bilgi düşünmek idealizmdir. Bu çok açık bir şeydir. İkinci önemli nokta şudur; bilgi toplumsal pratik tarafından belirlenir. İnsan bilgisinin toplumsal pratiği, niteliğinden öte bir bilgi olmasını bekleyemeyiz. Bu meşhur, Marks'ın "toplumsal yaşam bilinci belirler" şeklindeki ifadesinde kendisini buluyor. Üçüncü olarak; bilgi pratikten çıktığı için tekrar pratiğe dönmek zorundadır. Bunun ihtiyacıyla doludur. Dolayısıyla işte tam da buradan kaynaklanarak, şunu söyleyebiliyoruz ki, bütün bilgiler, ister bilgiyi üretenler ve o bilgiye sahip olanların bilincinde olsun ya da olmasın pratiğe hizmet ederler. Mesela idealizmde pratiğe hizmet eder, ML de pratiğe hizmet eder. Fakat hepsinin pratiğe hizmet edişi, belirli bir sınıfın damgasını taşır. Pratiğin bilgi teorisindeki yerini, Marks şöyle özetliyor. Bir cümle ile diyor ki: "Filozoflar dünyayı türlü biçimlerde sadece yorumlamışlardır. Oysa sorun dünyayı değiştirmektir." Şimdi bu basit bir slogan gibi görülebilir. Dünyayı değiştirmeye kalkmış olan büyük bir düşünürün heyecanını dile getiren bir slogan gibi düşünülebilir. Ama kesinlikle böyle değildir.

Bu Marks'ın bilgi teorisine bakış açısını özetleyen bilgi teorisinde devrimci pratiğin yerini ortaya koyan topluca özetlediği bir cümledir. Eğer bunu göz önüne almazsak, bilgi teorisinde teori ile pratik arasındaki ilişkiyi kesinlikle anıyamıyız. Şimdi bu kısa bilgiyi verdikten sonra YDH'nin bu meseleye nasıl yaklaştığını görelim. Bunun için kısa bir bölümü olduğu gibi yazıdan okuyacağım size. Arkasından eleştirisine

gececeğim. Şöyle deniyor: “Pratik teori ilişkisi; MZ’un birçok yazılarından ML teorisinin önemini küçümseyen ve dolaysız pratiğin önemini abartan eğilimler vardır.” Birincisi, teorisinin ve öneminin küçümsemesi, yani dar deneycilik. İkincisi, dolaysız pratiğin öneminin abartılması, yani aslında idealizmin. “Bu eğilimlerinin felsefi temeli MZ’un 1937’de yazdığı ‘Pratik Üzerine’ adlı yazısında vardır. MZ burada Lenin’den şu alıntıyı yapmaktadır: “şimdi Lenin’den alıntı yapıyorlarmış. MZ ve arkadaşlar da bunu alıyorlar. “Gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir.” Aydınlik, gerçeğin biricik kıstası diye çevirmiş” demekki doğrusu yalnızca imiş. Gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir. Diyalektik materyalist ilk ve temel bakış açısı. Aydınlik bunu ilk yerine başlıca diye çevirmiş. Doğrusu ilk ve temel bakış açısı pratiğin bakış açısıdır. Şimdi, arkadaşlar devam ediyor; “MZ burada görüldüğü gibi toplumsal pratiğin gerçeğin tek kıstası olduğu görüşünü Lenin’e dayandırmaktadır. Halbuki Lenin, Mao’nun alıntı yaptığı yerde şunları söylemektedir:” Şimdi Lenin’in alıntısı, “yaşamın pratiğin bakış açısı bilgi teorisinin ilk ve temel bakış açısı olmalıdır. Ve bu profesör bir skolastiğin sonu gelmez uydurmalarının yolu üzerinden temizleyerek, kaçınılmaz bir biçimde materyalizme varır. Kuşkusuz unutulmamalı ki, pratiğin ölçütü aslında, insanın herhangi bir girişimini tümüyle hiçbir zaman ne doğrulayabilir ne de çürütebilir. Bu ölçüte insanın bilgilerinin mutlak bilgiler olması şeklinde izin vermediği kadar bilinçsizdir. Bununla birlikte idealizme, kendiliğindencilğin tüm çeşitlerine karşı mücadele olduğu kadar da belirlidir. Eğer bizim pratiğimizin doğruladığı şey, tek son nesnel gerçek ise” (Sol Yayınevi “Pratiğin doğruladığı ” yerine, pratiğimizi doğrulayan” şeklinde söylemiş) tekrar okuyalım, “eğer bizim pratiğimizin doğruladığı şey tek, son nesnel gerçek ise, bundan bu sonuca giden tek yolun materyalist anlayış üzerine kurulu bilimin yolu olduğu sonucu çıkar. Marksistlerin paylaştıkları Marks’ın teorisinin nesnel bir gerçek olduğu görüşünden çıkarılabilecek tek sonuç şudur; Marks’ın teorisıyla çizilmiş yolu izleyerek nesnel gerçeğe gene de onun sonuna dek tüketmeksizin gitgide daha çok yaklaşıyoruz. Herhangi bir başka yolu izleseydik, gerçek dışı, kafa karışıklığından başka yere varamazdık.” Lenin’in bu, şimdi arkadaşlar diyor ki, “Görüldüğü gibi Lenin, Mao’nun iddiasının tersine gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir dememektedir. Lenin pratiğin bakış açısından bilgi teorisinin ilk ve temel bakış açısı olması gerektiğini söylemektedir. Bu ne demektir? Bu bilginin çıkış noktasının pratik olması bizzat hayatın, kendisi olması demektir. En basit bilgi dolaysız deneyle elde edilen bilgidir. Ken-

di dolaysız deneylerimizle elde ettiğimiz bilgileri, ve başkalarının dolaysız deneyleriyle elde edilen bilgilerin toplanıp sistemleştirilmesiyle olaylar arasındaki ilişkileri kavramak, doğanın ve toplumun konumlarını bulup ortaya çıkarmak, bunları teori haline getirmek mümkündür. Eğer herhangi bir teori gerçekten kendisine çıkış noktası olarak, hayatın kendisini pratiğe alıyorsa ve eldeki bilgileri doğru bir biçimde genelleştirip, sistemleştiriyorsa bu teori objektif gerçeği ifade eder. Marsizm böyle bir teoridir. Tarihteki sınıf mücadelesinin pratiğini doğru bir biçimde sistemleştirilip genelleştirerek toplumun gelişme kanunlarını ortaya koymuştur. Marksizmin, teorisi, tarihteki sınıf mücadelesinin pratiği içerisinde yüzlerce kez sınanmış, objektif gerçeği ifade ettiği isbatlamıştır. Sorun Marksizmin doğruluğuna inanmak için ille de kendi somut pratiğini sınamak zorunda değildir. Marksizm bizim kendi pratiğimizde henüz sınanmamış da olsa doğrudur, gerçektir. ML'in teorisiyle çizilmiş (o devrimleri) nesnel gerçeğe yaklaşmak mümkündür. MZ'un pratiği (toplumsal pratiği) bir parantez daha açıyor (kimin toplumsal pratiği) bizim kendi dolaysız toplumsal pratiğimiz mi, yoksa genelleştirilmiş toplumsal pratik mi? MZ'da dolaysız pratiği esas görme eğilimi vardır. Bu arada şeyi yanıtlarsak. MZ pratiğin rolünü abartarak bunu gerçeğin tek kıstası haline getirmektedir. Soruna böyle yaklaşıldığında, siyasi planda bir dizi yanlış sonuçlara varılabilir.

Mesela bu anlayıştan yola çıkılarak, zafer doğruluğun, yenilgi yanlışlığın ölçütü olarak görülebilir. Ama bazı yerlerde izlenen siyasetin yanlış olmasından kaynaklanmıyabilir. İkinci bir sonuç, MZ bu anlayışından bir şeyi kavramak için mutlaka onu dolaysız pratiğin içinde olmak gerekliliği gibi bir sonuca varılabilir. Nitekim MZ, Marks'ın teorisinin nasıl geliştiğini anlatırken, onun kapitalizm şartları içinde yaşamış olduğu gerçeğini öne çıkarmaktadır. Ama gerçekten dolaysız pratik biz-zat kendi pratiğinde yaşamış olmak gerçeğin biricik kıstası olarak ele alınırsa, bu kez nasıl olup da dolaysız pratiğini yaşamadığı komünizm teorisinin yarattığı anlaşılır olmaktan çıkar. MZ pratik üzerinde, doğru olarak insan bilgisinin dolaylı tecrübeden ve dolaysız tecrübeden edinilen iki bölümden oluştuğunu ortaya koymaktadır. Ancak, dolaylı tecrübeden elde edilen bilgilerin gerçeği yansıtan teori haline geldikten sonra önemi üzerinde fazla durmamaktadır. Halbuki ancak bu teorisinin gösterdiği yolda yürüyerek geleceğe yaklaşmak mümkündür. (Lenin). "MZ dogmatizme karşı mücadele içinde meselenin tayin edici önemdeki bu yanını vurgulamakta hatalı davranmıştır." Şimdi esas meselenin konulduğu yer burası.

İlk önce YDH'nin birçok demegojisinde gördüğümüz yöntem üzerinde durmamız gerekiyor, burada içeriğine geçmeden önce. O da şu: Diyor ki, YDH MZ'dan bir alıntı yapıyor, en başta okuduğumuz. Diyor ki, MZ bunu Lenin'den yapmıştır. MZ'dan verdiği alıntıda "gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir. Diyalektik materyalizm, bilgi-pardon- "diyalektik materyalist bilgi teorisindeki ilk ve temel bakış açısı pratiğin bakış açısıdır." İki tane cümle var burada. Birincisinde diyor ki, MZ yalnızca gerçeğin kıstası toplumsal pratik olabilir. İkincisinde diyor ki, MZ yalnızca gerçeğin kıstası toplumsal pratik olabilir. İkincisinde diyor ki, diyalektik materyalist bilgi teorisinin, ilk ve temel bakış açısı pratiğin bakış açısıdır. Şimdi birinci nokta şu, MZ bunu Lenin'den alıntı olarak yapmıyor. Şimdi MZ'un bu son cümlesinin alındığı paragraf şöyle, uzunca bir paragraf ama okuyalım: "Marksistler, insanın dış dünya ile ilişki bilgisinin doğruluğunun biricik kıstasının insanın toplumsal pratiği olduğunu savunurlar. Aslında insan bilgisinin doğruluğu ancak insan önceden tahmin ettiği sonuçlara toplumsal pratik süreci, yani maddi üretim, sınıf mücadelesi, ya da bilimsel deney içinde vardığı zaman kanıtlamış olur. Bir insan çalışmada başarılı olmak, yani önceden kafasında tasarladığı sonuçları elde etmek istemiyorsa, kafasındaki fikirleri objektif, nesnel dış dünyanın yasalarına uygun kılmalıdır. Eğer kafasındaki fikirler, nesnel dış dünyanın yasalarına uygun düşmezse, pratikte başarısızlığa uğrar. Bir kimse pratikte başarısızlığa uğradığında bundan birtakım dersler çıkarır ve kafasındaki fikirleri düzelterek onları dış dünyanın yasalarına uygun kılar, başarısızlık, başarıya dönüşecektir. 'Başarısızlık, başarının aşamasıdır' ve 'bir müsibet bin nasihatten daha iyidir.' sözlerinde kastedilen de budur. Diyalektik materyalist bilgi teorisi insan bilgisinin pratikten asla kopartılamayacağını savunur. Pratiğin önemini inkar eden ya da bilgiyi pratikten kopartan bütün yanlış teorileri mahkum eder ve pratiğe öncelik tanır. Bu nedenle Lenin şunu söylemişti: (Şimdi Lenin'den bir alıntı) "Pratik teorik bilgiden daha yüksektir. Çünkü sadece evrensellik değeri değil, dolaysız güncellik değerine de sahiptir." Bu Lenin'den alıntıydı. Arkasından Mao devam ediyor, "diyalektik materyalist Marksist felsefenin iki önemli özelliği vardır. Birincisi onun sınıfsal niteliğidir. Diyalektik materyalizm, proletaryanın hizmetinde olduğunu açıkça ilan eder. İkincisi, onun uygulanabilir oluşudur. Teorinin pratiğe bağımlı olduğunu, teorinin pratiğe dayandığını ve pratiğe hizmet ettiğini vurgular. Her hangi bir bilgi ya da teorinin doğrulu-subjektif, özel bulgular tarafından değil, toplumsal pratikteki objektif sonuçları tarafından belirlenir. Doğrulu-

ğun biricik kıstası toplumsal pratiktir, ya da doğruluğun (bu düzeltilmiş tarifesine göre) gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir. Diyaletik Materyalist bilgi teorisine başlıca ve temel bakış açısıdır.” (Bir dip not konulmuş iki diye. Bu dip notta şunlar yazılı: Bakınız Karl Marks, ‘Feurbach üzerine tezler yazılıyor, nerede basılmış vs. Ve Lenin ‘materyalizm ve ampiriokritisizm’ Çağ Yayınları.)

Şimdi sorun şu; bu arkadaşların alıntı yapıp Lenin’den alıntının yapıldığı yer ve söylediği iki cümle Mao’nun, Marks’ın Feuerbach üzerine tezler ve diğer yandan da Lenin’in ampiriokritisizmden belirli bir alıntıymış gibi gösteriyorlar. Arkasından Lenin’den bir alıntıyı bunun karşısına koyuyorlar. -Lenin belirli bir meseleyi incelemektedir o alıntıda. Birazdan bunun üzerinde içerik konusunda duracağız.- ve arkasından da Lenin ve Mao’yu çarpıştırmış oluyorlar. Devam ederekdiyorlarki, “kimin toplumsal pratiği, bizim kendi dolaysız toplumsal pratiğimiz mi, yoksa genelleştirilmiş toplumsal pratik mi? M. Zedung’da dolaysız pratiği esas görme eğilimi var.” Ahkam kesilerek. Şimdi ne nerede ispatlandı. M. Zedung’tan iki tane cümle alındı. Paragraf bütününden koparıldı, ondan sonra onun karşısına tahrifat temeline dayanan Lenin’den bir alıntı çıkarıldı. Bir dizi genel laflar edildi. Arkasından M. Zedun’ta dolaysız pratiği esas görme eğilimi olduğu hükmü verildi. Ve kolayca Mao Zedung mahkum edildi.

Şimdi iş burda bitmiyor. Yöntem daha da ileri gidiyor. Bu şekilde hüküm kesildikten sonra deniliyor ki, eğer mesele bu şekilde anlaşılırsa -M.Z’da böyle bir şey yok ama arkadaşlar bunu çıkarttılar- bu şekilde anlaşılırsa bundan bir takım siyasi sonuçlar çıkabilir. Yanlış siyasi sonuçlar çıkabilir. Nedir o yanlış siyasi sonuçlar; Bir tanesizafer doğrunun, yenilgi, yanlışın ölçütü olarak görülebilir. Arkadaşlar da şunu çok iyi biliyorlar ki, M. Zedung’un bizzat kendisi derdi. “Her yenilgi illede subjektif yapılan yanlışlardan kaynaklanmaz, bazı yenilgiler objektiftir”, der. Arkasından, bir siyasi soru daha çıkartıyorlar, o da, bir şeyi kavramak için mutlaka onun dolaysız pratiği içinde olmak gerektiği gibi bir sonuca varılabilir deniliyor. Eh öyleyse Marks dolaysız pratiği içinde yaşamadığı komünizm hakkında teorisini nasıl geliştirdi deniliyor.

Şimdi bunun üzerinde duracağız. Marks’ın nasıl çıkardığı ve onun nasıl çıkardığı hakkında diğer ustaların neler dediği üzerinde duracağız. Bir şey daha söyleniyor arkasından. O da şu; Teorinin önemini vurgulamıyor şeklinde birsonuca varılıyor. Şimdi üç tane sonuç var: Bir, bazı yenilgilerin objektif olduğu kabul edilmeyebilir. İkincisi, dolaysız pratik

bir şeyi kavramak için tek kıstas görülebilir. Üçüncüsü, teorinin önemi ni vurgulamıyor. Çıkartılan yanlış siyasi sonuçlar bunlar. Şimdi arkadaşlar aslında bunlar YDH'nin başta ispatlamak için ortaya çıktığı şeyleri ispatlamış gibi, yanlış siyasi sonuçlara getiriyorlar. Bütün bunun adı, bu yöntemin adı demogojidir. Açık demogojidir. Hocavari bir demogojidir.

Hocanın yöntemlerinden en önemlisinin bir tanesi şudur: Paragrafın bütünü bir yana bırakıp, anlayışı bir yana bırakıp, içinden cımbızla iki tane kelime seçer. Ya da iki tane cümle seçer. Onun üzerine bir şato inşa eder ve arkasından Donkişot misali buna saldırır. (alkışlar...) şimdi arkadaşlarında, bu hizipten arkadaşlarında çok iyi bildiği bir fıkra var. Onu da anlatayım. Bunu kitlelerden birisi anlattığı için size de anlatmam gerekiyor. Bektaşî ile müminin birisi kavgaya tutuşuyorlar, namaz farz mı değil mi diye. Bektaşî diyormuşki yok hayır farz değil, mümin diyor ki farzdır yapılacaktır, getirelim Kur'an'ı bakalım (belgeler) Kur'an belgesi geliyor, ortaya konuyor. Namaz suresi açılıyor. Bektaşî Namaz suresi açılır açılmaz bir bölümü elini pat diye koyar. Oku bakalım şu cümleyi der. Gösterdiği yerde diyor ki, Namaz belirli koşullarda kılınmayabilir farz falan değildir. (gülüşmeler) Tamam diyor Bektaşî kapatıyor, kitabı. Mümin diyor ki, olmaz kardeşim üstünü okumadın, üstünde gerçeği yazıyor. O der, bu kadarı bana lazım değil. (alkışlar... gülüşmeler) Şimdi yöntem bu. Bu demogojileri daha çok göreceğiz. Bizzat burada konuşmanın içerisinde de göreceğiz. Her seferinde de daha sonra toparlanma sırasında size bildireceğiz.

Şimdi içeriği üzerinde biraz duralım. Şimdi Mao ne diyor, toplumsal pratik gerçeğin tek kıstasıdır. Yalnızca toplumsal pratik gerçeğin tek kıstası olabilir ya da biricik kıstasıdır. Bunlar onca önemli büyük kelime farkları değil, toplumsal pratik gerçeğin kıstasıdır. Kısacası bu. Şimdi, niye böyle diyor, Mao şöyle diyor; Marksistler her şeyden önce insanın üretimdeki faaliyetinin en temel pratik faaliyet olarak insanın tüm diğer faaliyetlerinin belirleyicisi olarak görürler. İnsanın bilgisi esas olarak maddi üretimdeki faaliyetine dayanır. İnsan maddi üretimdeki faaliyeti aracılığıyla, yavaş yavaş doğa olaylarını doğanın özelliklerine ve yasalarına ve kendisiyle doğa arasındaki ilişkileri kavrar. Gene üretimdeki faaliyeti aracılığıyla insanla insan arasındaki ilişkileri de yavaş yavaş farklı ölçülerde kavrar. Dolayısıyla insanın, insanla insan arasındaki farklı ilişkileri değişen ölçülerde öğrenmesi, yalnızca maddi hayatı aracılığıyla değil, aynı zamanda siyasi ve kültürel hayatıdır. Her ikisi de maddi hayata sınıksız bağlıdır.

Aracılığıyla da olur. Bu diğer toplumsal pratik türleri arasında özel-

likle sınıf mücadelesi bütün değişik biçimleriyle, insan bilgisinin gelişmesi üzerinde derin bir etki yaratır. Sınıflı toplumda her insan belli bir sınıfın üyesi olarak yaşar ve hiç istinasız her düşünce belli bir sınıfın damgasını taşır Mao'nun "toplumsal pratik gerçeğin tek kıstasıdır." Demesinin nedeni, pratiğe tıpkı Marks gibi, Engels gibi, Lenin gibi bakmasıdır. Pratiği nesne ve nesneyi değiştiren insanın bilinçli faaliyeti olarak görmesinden dolayı bu böyledir. Burada net bir şekilde açıklıyor. Daha önce bu konunun tohumları vardı ve net bir şekilde toplumsal pratiğin insanın bilgisinin kaynağının ve onun gerçek ölçütünün, gerçek olup olmadığı, sınanacak tek yerin ne olduğu hakkındaki bu iki bölümü daha net bir şekilde özetleyip önümüze koyuyor. Buradan da Mao Zedung, demin arkadaşların alıntı yaptığı yere geliyor ve orada diyor ki, diyalektik materyalizmin iki temel özelliği vardır, sonuç bu iki özelliğidir.

"Birincisi onun sınıfsal niteliğidir. Diğerlerinden farklı olarak diyalektik materyalizm kendi sınıfsal muhtevasını farklı görür, birincildir. Ve der ki ben proletaryanın hizmetindeyim. İkinci olarak da, onun özelliği uygulanabilir olmasıdır, doğrudan doğruya hayata yönelik olmasıdır. Hayatın sorunlarından çıkması ve bu sorunları çözmeye yönelik olmasıdır. "Şimdi Mao'nun bu anlayışı bildiğimiz gibi diğer ustaların anlayışıyla eş düşünüyor. Fakat YDH'nin bu Mao Zedung'a getirdiği eleştiriden gördüğümüz gibi pratikte anladığı aslında bu değil, bir dizi ettiği güzel lafa rağmen, anladığı bu değil.

Eğer anladığı bu olsa, Mao Zedung'a dar deneyci vs. eleştirilerini o kadar kolay getiremez. YDH'nin aslında pratikten anladığı dar deneyciliği, kendisinin de anladığı budur. Dar deneycilik olarak görüyor pratiği ve pratiği nesnenin dışında pardon-teorinin dışında bir olay olarak görüyor. Bu aslında Feurbach'ın baştada söylediğim gibi bir bakış açısidir. YDH pratiği pis, yahudice olarak gördüğü için teorik tavrı insana yakışır tavır olarak görüyor. Feurbach gibi. Anlattığımız gibi Feurbach kaba materyalistlere tepki olarak, düşünce alanına geçince idealizme düşmektedir. Kaba materyalistlerle aynı ayrımı teoriyi düzeltmesine rağmen sürdürmüştür.

İkisinin arasına bir Çin seddi çekmişti. Feurbach'a karşı Marks şöyle diyor bunun üzerine: "İnsanların koşulların ve yetişmenin ürünü ve onun için de, değişen insanların başka koşulların ve değişen yetiştirme tarzının ürünü olduğunu savunan maddeci öğreti koşulların değişenlerin insanlar olduğunu, eğiticiyide eğitmenin şart olduğunu unuttur. "Şuna dikkat etmek gerekir, eğiticinin de eğitilmesinin şart olduğunu kaba materyalizm unuttur. Kaba materyalizmin unuttuğu gibi Feurbach'da

unutur.” dolayısıyla bu öğreti ister istemez, mesela Robert Owen’de olduğu gibi toplumu biri topluma üstün olan iki kesime ayırır. Aradaki yakınlığı kafanızda bulmaya başlamışsınızdır herhalde.

Şimdi Marks burada o zamanlar için, ütopyizmden başka bir sosyal gücü olmayan, bu anlamda büyük bir sosyal tehlike teşkil etmeyen elitizme, elitizm kaymak tabaka demektir, onun için kaymak tabaka lafını kullanalım.

Kaymak tabakanın felsefesine deyiniyor. Robert Owen meselesinde de, bunlar iyi niyetli burjuvalar ve küçük burjuvalardır. Ve bunlar teori ile her sorunu çözebileceklerini sanırlardı. Ve bunun neticesinde ütopyik sosyalist yapıtlar inşaa etmişlerdir. O günler için bu kaymak tabaka, felsefi teorisinin geliştirilmesi anlamında gerçekten karşıya alınacak ve mücadele edilecek bir tehlikeydi, ama pratik açısından da onca bir tehlike arz etmiyordu. Bugün onun, pratik açısından arzettiği tehlike çok çok daha büyük. Çünkü bu kaymak tabaka, bugün bizzat proletaryanın hakim olduğu yerlerde ortaya çıkıyor. Bürokratlaşan parti yöneticilerinin felsefesi olarak ortaya çıkıyor ve revizyonizmin, modern revizyonizmin kaymasını oluşturuyor.

Mao’nun 1937’de ‘Pratik Üzerine’ yazmasının nedeni de tam da buydu. Çünkü ÇKP içinde kaymak tabaka ve onun felsefesi, boy göstermeye başlamıştı. İyice güçlü bir şekilde boy gösteriyordu. Pratik üzerine-nin dip notunda, bu yazının esas olarak dogmatizme karşı yazıldığı, söylenir. O zaman ki dogmatikler kimlerdi? Bu dogmatikler Vang Ming ve şurakasıydı. Vang Ming 1930’ların başında Moskova’dan döndü. Orada, parti okulunda, öğrendiklerini kendisi için yeterli saydı. Kendisini yüzde yüz bolşevik ilan etti. Bu benim uydurduğum bir şey değil, kendilerinin kendilerine verdiği addır. Yüzde yüz bolşevik (!) (Birinci bantın sonu)

300 binlik orduyu nasıl onbine indirdiğini, nasıl şehirlerdeki mücadeleyi esas almasıyla hareket edip bir dizi üst bölgesinde yıkmaya yol açtığını ve bu nedenle nasıl ÇKP’nin uzun yürüyüşe çıkmak zorunda hepimiz iyi biliyoruz. Şu açık, Vang Ming pratiğin içindeydi. Yani pratiğinden kastımız belirli bir mücadelenin içindeydi ama pratiğin bakış açısına gerçekten sahip değildi. Çünkü o Marksist-Leninist’in bir yandan evrensel kuralları, bir yandan da belirli yandaki somut olguların hakkındaki bilgileri birbirinden ayırt etmiyor, geneli Çin özeline yürütebileceğini düşünüyor. Onun metafiziği buradan kaynaklanıyor. Bugün burada içimizde oldukça geniş, yani içimden kastederken artık içimizden çıkmış vaziyette olan kanatta oldukça hakim durumda, Ma-

o'nun gerçeğin kıstası olarak yalnızca toplumsal pratiği göstermesi YDH'yi ayağa kaldırıyor. Bunu kaldırmasının nedeni şudur. YDH'nin toplumsal pratik bakış açısı yoktur. Şimdi bunu sormak lazımdır. Okuduğumuz tüm bölümde eğer gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik değilse nedir? Eğer insanın düşüncesinin doğru olup olmadığını gerçekten sınanarak ortaya çıkartılmıyorsa nasıl ortaya çıkartılacaktır. Eğer doğrunun kıstası pratik değilse bizzat Stalin'in kendisi neden Engels'ten şu alıntıyı yapmıştır?

Engels'in alıntısı şöyle, "bunun ve bütün diğer felsefi hayatın en keskin bir şekilde reddeden şey pratiktir, yani deney ve sanayidir. Eğer biz doğadaki bir süreci kendimiz yaparak kendi şartlarımız gibi onu oluşturarak ve üstelik kendi amaçlarımız için kullanarak o süreci kavrayışımızın doğruluğunu ispatlayabilirsek Kant'ın ne idüğü belirsiz 'kendi içinde şey' kavramı ortadan kalkar." Bu da Bolşevik Parti Tarihi sf. 148'den.

Eğer yine bilgimizin kaynağı pratik ve gerçeğin tek kıstası yine pratik değilse, Engels neden şöyle demiş: "Başlangıçta eylem vardı ve insan eyleminin, insan kurnazlığının bu güçlüğü yaratılmasından çok önce bunu çözdü. Tatlının ispatı onun yenmesidir." Engels'inki de budur. Bu da tarihi maddecilik kitabından Engels'ten sf. 102.

Şimdi o zaman sormak gerekiyor. Acaba Lenin 'pratiğin bakış açısı bilgi teorisinin ilk ve temel bakış açısı olmalıdır' derken gerçeğin tek kıstasının toplumsal pratik olduğunu mu reddediyordu? Çünkü YDH'nin ortaya koyuş tarzından bu çıkıyor. M. Zedung yalnızca toplumsal pratiktir demiştir. Lenin'den bir alıntı yapılıyor ve deniliyorki Lenin böyle demiyor. Şimdi buna bakmamız lazım. Lenin 'pratiğin bakış açısı bilgi teorisinin ilk ve temel bakış açısı' olarak pratikten doğduğu ve pratik içinde sınanarak doğruluğunun ispatlanabildiği anlamına geliyor.

Ondan sonra hiçbir anlama gelmemektedir. Bir kez daha Marks'ın şu sözünü hatırlayalım. Bu noktada Marks diyor ki, "gerçekte ve pratik-altını çizmiş pratiğin, kendisi çizmiş- gerçekte de pratik maddeci yani komünist için sorun mevcut dünyayı devrimci bir değişikliğe uğratmak, mevcut şeylere karşı pratikte saldırıya geçip, onları değiştirmektir."

Şimdi YDH'nin Mao'ya yaptığı eleştiride, getirdiği eleştirinin kolayca geriye döndürülebileceğini bildiği için Mao'nun dolaysız pratiği gerçeğin tek kıstası haline getirdiği izlenimini yaratıyor. Çünkü, diyor ki kimin pratiği, bizim toplumsal pratiğimiz mi yoksa genel toplumsal pratik mi? Yani şunu ima etmeye çalışıyor, Mao sadece Çin devriminin pratiğini esas gördü. Her şeyden önce Mao'nun böyle bir anlayışı yok. Arka-

daşlar, bunu bizzat Mao'dan ispat etmelidirler. Pratik Üzerine'yi açmalıdır ve Mao'nun nasıl sadece Çin Devrimini ya da eğilim olarak, Çin devrimini doğruluğun tek kıstası olarak, gördüğünü ispat etmelidir. Tam tersine Pratik Üzerine'de meseleye şu sözle genel olarak yaklaşıyor. Genel olarak insan bilgisinin nereden geldiği sorulur. Ve deniliyor ki, bu toplumsal pratikten gelir. Arkasından bu bilginin doğruluğu genel olarak nasıl kanıtlanır diye sorulur. Ve orada deniliyor ki, bunun tek kanıtlayıcı yolu toplumsal pratiktir. Şimdi bu konu, gene yöntem meselesine de biraz değiniyor. İleride göreceğimiz gibi YDH'nın yöntemlerinden bir tanesi kitabın üzerindeki kelimelere bakmak ve kelimeler üzerinden ahkam kesmektir. Şimdi eğer, M. Zedung'a bu alıntıdan dar deneyici denilecekse Engels'in şu alıntısından onun kaba materyalist olduğunu söylememize hiç gerek kalmaz. Engels diyor ki, "objektif gerçek üzerine benim dediğim bu olgular yanlışsa, bize temkin ettikleri şekilde nesnenin kullanımı da yanlıştır, dolayısıyla deneyimiz başarısızlıkla sonuçlanmalıdır. Fakat amacımıza ulaşmayı başararsak nesnenin kafamızdaki imgelemeye uyduğunu görürsek, kullanımından beklediğimizi bize verirse nesne nitelikleri hakkındaki olgularımızın bu sınırlar dahilinde dışımızdaki gerçeklere uygun düştüğünün müspet verilerini elde etmiş oluruz. "O zaman burada, bu bayrağı garip aynı eleştiriyi getirmek gerekiyor. Şimdi Mao diyor ki, "Her insanın bilgisi biri dolaysız tecrübeden, biri de dolaylı tecrübeden edinilen iki bölümden oluşur. "Bu arkadaşların doğru buldukları yandır. Ayrıca diyor, "ayrıca benim için dolaylı tecrübe olan şey başkaları için dolaysız tecrübedir. Bu nedenle bir bütün olarak alındığında hiç bir bilgi, dolaysız tecrübeden ayrılmaz." Mao'nun dolaysız tecrübeye bakışı bu. Mao'nun dediği şu, bütün bilgi dolaysız tecrübe içinde elde edilmiş ondan çıkmıştır. Kendileri bir dizi soyut laf ettikleri yerde de aynı şeyi söylüyor. Ama zahmet edipde M. Zedung'un bunu nasıl koyduğunu incelemiyorlar. Çünkü amaçları aslında M. Zedung'un ne dediği değildir. M. Zedung'un reddedilmesi için felsefi kökenini araştırması meselesidir. M. Zedung diyor ki, arkasından bu algılamayı reddeden, dolaysız tecrübeyi reddeden ya da gerçeği değiştirmenin pratiğine bizzat katılmayı reddeden bir kimse, materyalist değildir. İşte YDH'yi çileden çıkaran Mao'nun sözleri bunlar. Tam da bu ve bunun üzerine YDH diyor ki, nitekim M. Zedung, Marks'ın teorisini nasıl geliştirdiğini anlatırken onun kapitalizm şartları içinde yaşadığı gerçeğini öne çıkarmaktadır. Ama gerçekten dolaysız pratik, bizzat kendi pratiğinde yaşamış olmak gerçeğin biricik kıstası olarak, ele alınırsa, bu kez Marks'ın nasıl olur da dolaysız pratiğini yaşamadığı ko-

münizm teorisini yarattığı anlaşılır olmaktan çıkar.

Şimdi gerçekten şunu anlamak imkansız. Eğer Marks ve Engels serbest rekabetçi kapitalizm dönemindeki sınıf mücadelesine katılmasalardı Marksizmi nasıl inşa edeceklerdi ya da Lenin emperyalizm döneminde sınıf mücadelesine aktif olarak katılmasaydı, Marksizmi Leninizm aşamasına nasıl çıkaracaktı. Tüm bunları bizzat, Stalin, Leninizmin ilkelerinde döne döne vurgular. Şimdi bu dolaysız pratik meselesi üzerinde bir şeyin kavranması için dolaysız pratik meselesi üzerinde biraz daha duralım. Bu konuda Mao Zedung diyor ki, YDH gibi pratiğin önemini reddedenlere karşı, eğer belirli bir şeyi bilmek istiyorsanız, gerçeği değiştirme, o şeyi ya da o sınıftan şeyleri değiştirmek işine bizzat katılmalısınız. Çünkü gerçeği değiştirme mücadelesine bizzat katılarak o şeyi ya da o sınıftan şeylerin özünü keşfedip bunları kavrayabilirsiniz. Öğrenmek istiyorsanız gerçeği değiştirme pratiğine bizzat katılmak zorundasınız. Armudun tadını bilmek istiyorsanız, armudu bizzat yiyerek onu değiştirmek zorundasınız. Devrimin pratik eylemi (alkışlar...) devam ediyor, armuttan devrime geçiyor. Diyor ki, devrimin teori ve yöntemlerini bilmek istiyorsanız devrime katılmak zorundasınız. Şimdi bu sözler, kaba gibi görünüyor. YDH'ne, sade YDH'ne değil M. Zedung'a, ML gözüyle yaklaşmayanlar için çünkü M. Zedung basit yazıyor. Çin işçisinin, köylüsünün ve bizlerin de anlayabileceği bir dille yazıyor. Çünkü gerçekten pratiğin bakış açısı onun bakış açısıdır. Ve felsefi bilime de dönüşmüştür. Bu (alkışlar...) ama sadece Mao Zedung değildir, tabii böyle yazan. Lenin, eserini inceledi ve felsefe defteri diye toparlanmış olan eserinden sadece kendisi oluşmuş olan, kendi anlayabileceği dilde yazmış ve kendi anlayabileceği dilde, olan bir şey okuyacağım size şimdi.

Diyor ki Lenin, "Bir kavramı kurabilmek için, deneysel olarak anlamaya, incelemeye, deneyselden gerekte yükselmeye başlamak gerekir. Yüzmeyi öğrenmek için, suya atmak gerekir kendini" (alkışlar...) ve arkasından da ekliyor, diyor ki "pratikteorik bilginin üstündedir. Çünkü sadece evrensel olanın değil aynı zamanda dolaysız gerçekte üstün değere sahiptir." diyor. Arkasından da yine, şimdi Lenin ve Mao'nun bu sözlerinin anlamı nedir. Birisi kendisini suya atmaktan bahsediyor, birisi armudu dişlemekten bahsediyor burada. Şimdi bunlar dar deneyci midir? Bunlar dolaysız tecrübeyi yücelten insanlar mıdır? Kesinlikle hayır!

Böyle bir düşünceye aslında Feurbach, Robert Owen gibi teoriyi pratikten koparanlar düşebilir. Meselenin özü kısaca şu. Birincisi genel

evrensel olan yan. Bütün bilgi pratik içinde yani dolaysız tecrübe içinde çıkar. Tarih üzerinden bugüne kadar. Bu meselenin evrensel yönüdür. Özgül yanı ise şu: Dolaysız tecrübe bir yandan yeni bilgilerin üretilmesinin kaynağıdır. Diğer yandan, bilinen bilginin sınanmasının yeridir. Bir üçüncü olarak da, eğer kişi olarak bakarsak meseleye gerçekten de, bir meselenin anlaşılmasının yoludur. Şunu bu tartışmalar içinde hepimiz görmüşüzdür. Siz bizzat kendi pratiğinizde de yaşamışsınızdır. Bir kitabı okuyan, eğer o kitabı devrimin önümüze koyduğu, pratiğin önümüze koyduğu bir soruna bakış açısıyla, okumazsanız bu kitabı pek fazla bir şey anlayamazsanız. Soyut formüller aklınızda kalır, kelimeler aklınızda kalır. Ama o kitapta aktarılan tecrübelerin yaşayan özü kafanıza girmez. Çünkü sizin kendi pratiğinizle birleşmemiştir. İşte M. Zedung, devrimci teoriyi ve taktikleri öğrenmek isteyen devrime bizzat kendisi katılmalıdır derken bunu kastediyordu. Lenin yüzmeyi öğrenmek isteyen kendisini suya atmalı derken, bunları kastediyordu. Bunlarda, teori ile pratik arasındaki ilişkide pratiğin önceliğine özgü bir anlayış şu olamaz. Önce ML öğrenelim, sonra devrim yapalım bu olamaz! Bunu eski türküyü bugüne dek bir çok revizyonist, çığır geldi. Bu yeni bir şey değil. İbrahim zamanında da çağırıyorlardı bunu ve İbrahim'de onlara şöyle diyordu; "Eğer bu teoriye uymak icap ederse sınıf düşmanlarına karşı saçından tırnağına kadar, kinle dolu yoksul köylülere, parti önderliğini ve örgüt disiplini kabul ederek, silahlı mücadeleye katılmayı isteyen köylüleri 'olmaz önce ML'i öğrenin, polise karşı tecrübe kazanın diye göğüslerinden geri itmek gerekecektir.'

Yukardaki teorinin gerekli mahiyeti apaçıktır. Biz sınıf mücadelesinden kopuk entellektüel gevezeliği reddediyoruz. (alkışlar...) İdeolojik ve politik çalışma pratik mücadeleye bağlı olmalı, ona hizmet etmeli ve onun yolunu aydınlatmalıdır diyoruz. Sırf eğitim, eğitim için eğitim olmaz. Burjuva bayları kaba mekanik mantıkları, bunu kavramayabilir. Ama gerçek budur. Şimdi bir de çelişmeler meselesi üzerine kısaca durmamız gerekiyor. Aslında çelişmeler meselesinde getirilen saçmalıklar, çok daha açık. Buradaki vaktimiz biraz kısa olduğu için, onu biraz daha kısa bir şekilde bu konuyu anlatacağım.

Birincisi çelişmede birlik ve mücadele sorunu üzerine. Şimdi M. Zedung diyor ki, şeylerdeki çelişme yasası materyalist diyalektiğin temel yasasıdır. Ve YDH buradan başlıyor. Ve yine aynı yöntem. Diyorlar "eğer zıtların birliğinden anlaşılan şey, bir şey içinde zıtların varlığı ise, o zaman problem yoktur. Gerçekten de diyalektiğin özü, şeylerin özündeki zıtların varlığını kabul etmek ve bunları incelemektir. Ama eğer

zıtların birliği, zıtların mücadelesinin karşısına konup, zıtların birliği yasası, zıtların mücadelesi yasası ve karşılaştırma içinde, materyalist diyalektiğin temel yasası olarak kavranıyorsa, o zaman bu yaklaşım yanlışır. “Şimdi böyle bir yaklaşım buldu ortaya koydu. Ve arkasından da M. Zedung’da böyle bir yaklaşım olduğu sonucuna çıktı. Bir temellendirme vs. yok.

Şimdi bu birçok arkadaşın kafasını karıştırmış, tartışmalarda da görüldük. Zıtların birliğini söylüyor. Zıtların mücadelesinden bahsetmiyor deniliyor. Meselenin kavranması gereken yanı şu: Zıt dediğin zaman, zaten içindeki mücadele ortadadır. Birbirini içermektedir. Sorun, bunların birliğinin kavranmasıdır. Lenin şöyle diyor; “Bir in ikileşmesi ve çelişkinin parçalarının birliği, diyalektiğin aslı özüdür.” Ve iki görüşü karşılaştırdığı yerde, diyalektik görüşle metafiziği karşılaştırdığı yerde diyor ki, “diyalektik görüş olarak, karşıtların birliği derin, birbirini karşılıklı olarak dışılayan, karşıtlar halindeki çelişkisi ve karşıtlar arasındaki karşılıklı bağlantılar olarak, gelişimi var olan her şeyin öz birliğinin anahtarını, sadece bu ikinci ve gene sadece o derecedeki sıçramaların derecelemede kestikleri uğraşın karşıta dönüşüp eskinin yıkılışının ve yeniden doğuşu anahtarlarıdır, diğer yerde yine şöyle diyor Lenin. Diyalektik karşıtların nasıl özdeş olabileceklerini ve olduklarını, hangi koşullar içinde birbirine dönüştüklerini, niçin insan aklının bu karşıtlar ölü ve durgun kalmış, şeyler olarak gözönünde tutması gerekeni gösteren teoridir.” Şimdi aslında bu tür şeyleri, çok çok alıntılarla uzatabiliriz.

Lenin, diyalektiğin asıl özü, temeli dediği zaman ortaya koyduğu şey şudur. Karşıtların birliği, karşıtların özdeşliği. Lenin karşıtların birliği karşıtların özdeşliği diye sürekli vurgularken ayrı bir mücadele yasasını vurguluyor. Ya da bir birlik yasası diye, bir de mücadele yasası diye ayrı yasamı ortaya koyuyor. Onun dışında tabii arkasında Lenin, bu zıtların içindeki mücadelede zıtların arasındaki bağıntıdan birlik yönüyle, mücadele yönü arasındaki bağı koyuyor. Diyor ki, “bir göreceli, geçici, süreksiz gelişen bir hareketin ürünü olan bir çelişme ise, mutlakır, sürekli. Pek i bunu Mao Zedung koymuyor mu? M. Zedung aynı şekilde bizzat ‘Çelişmeler Üzerine’ adlı kitapta Lenin’den bu alıntıyı yapıp koyuyor. Şimdi bu birlik noktası üzerinde biraz durmamız gerekli. Çünkü birlik, çok kaba bir şekilde anlatılıyor. Zıtların birliği denince işte proletarya var, burjuvazi var. Bu ikisi birarada olmadan aralarındaki mücadele olamaz şeklinde, basit bir şekilde anlaşılıyor. Zıtların birliği sadece bu değildir. Bu M. Zedung’un da çelişmeler üzerine de açık-

ladığı gibi zıtların birliğinin evrensel yanısıdır. Her zıttın ancak birbirleriyle karşılıklı olarak var olabileceği öğretisi, zıtların birliğinin evrenselliğidir. Onun ötesinde zıtların birliğinin özgül yanları vardır. M. Zedung'un dediği gibi. Bu özgül yanlar nelerdir? M. Zedung bir kaç tane-sini sayıyor. Bunlardan en önemlisi zıtların birliğinin zıtların özdeşliği olarak kavramasıdır. Bu özdeşlik şu anlama geliyor. Mesela diyelim ki, Lenin'in verdiği bir örnek: Bobi bir köpektir diyor Lenin, Bobi bir köpektir, daha burada diyor zıtların birliğine nasıl dönüştüğünü, zıtların nasıl bir ve aynı olduğunu, aynı zamanda birbirine karşı olduklarını görüyoruz. Çünkü, köpek genel bir kavramdır. Bobi ise özel, özgül bir kavramdır. Genel ancak özelin üzerinden, onların birikimi üzerinden varolabilir. Ama bu varoluş sırasında genel özeli tümüyle kapsıyamaz. Onunla sürekli çatışma içerisinde. Kapsıyamamasından dolayı çatışma içindedir. Ama genel sürekli olarak özelin içerisinde vardır. Diğer yandan da diyor özel genelin içerisinde vardır.

Eğer özel genelin içerisinde olmasaydı zaten genel olmazdı. Bu nedenle diyor, özelle, genel sürekli olarak bu iki karşıt birbirine dönüştür-ler. Bizim mantığımızın çalışması böyledir. Karşıtların birbirine dönüş-mesi şeklindedir. Mao Zedung bunun ötesinde, düşünceyle ilgili örne-ğin ötesinde çelişmeler üzerinde özdeşliğin nasıl olabileceği konusunda, proletarya ile burjuvaziyi örnek veriyor. Diyor ki, proletarya ile burju-vazi sadece mücadele edebilmek için bir arada olmanın ötesinde bunlar belirli koşullar da birbirine dönüştürler. Eğer proletarya iktidarı ele ge-çirip hakim sınıf haline ve burjuvazi ezilen sınıf haline gelecekte o za-man bu iki karşıtın birbirine dönüştüğü gerçek değil midir, diyor. Ger-çekten öyledir. Bu konu açıktır. Bu konuda YDH'nin demogojisi şöyle basit yer değiştirme, YDH'nin çelişmeler konusundaki diğer bir kavra-yışsızlığı da baş çelişki konusunda.

Şimdi bu araştırma yazısı yazıldığı zaman baş çelişme konusu onca güncel bir soru olarak ortaya pek çıkmamıştı tartışmalarda. Fakat bu-gün baş çelişme konusunda genel olarak dünyadaki her olguya bakışta çok karmaşık, yani çok çelişme barındıran olgulara bakışta YDH'nin baş çelişme yaklaşımında belirli, bir etkisi olduğunu da görüyoruz. Mao Zedung diyor ki her karmaşık süreçte belirli bir aşamada, o karmaşık sürecin tümünü çözecek olan temel çelişmeden bahsettikten sonra bu temel çelişmenin çözümünün gidişindeki her aşamada karmaşık süreç-teki çelişmelerden biri ön plana çıkar, diğerlerini belirler ve gidişatın ni-teliğini verir. Bu Baş çelişmedir diyor. Her olayda karmaşık süreçlerin, karmaşık bir süreçte baş çelişme tespit etmezsek gideceğimiz yolu, yö-

nü bilemeyiz diyor.

Bu gerçekten olgulara özellikle de sosyal olgulara bakışta son derece önemli bir meseledir. Sadece sosyal olgularada değil, içinde yaşadığımız daha kısa vadeli günlük pratiğimizde bile eğer önümüzde bir çok görev, bir çok çelişme duruyorsa bunların içinden baş çelişkiyi seçip gücümüzü onun çözümüne yöneltmemiz gerektiği açık. YDH'nin de dediği gibi baş çelişme anlayışı Lenin ve Stalin'deki kavranacak esas halka anlayışının felsefi ifadesidir. Doğru ama esas kavranacak halka sadece günlük pratikte ilgili bir şey mi? Hayır değil. Esas kavranacak halka anlayışı baş çelişme anlayışı bir devrimin belirli aşamasındaki, çözülmesi için güçlerimizi ezeceğimiz yakalamamız gereken, gücümüzü yoğunlaştırmamız gereken çelişmenin tespiti anlamına gelir. Bu doğrudan doğruya ilerde tartışacağımız Türkiye'deki baş çelişme meselesine gelip dayanmaktadır. YDH'nin buradaki anlayışı taktik olarak, somut olarak kavranacak halkayı tespit edelim, ona göre hareket edelim anlayışı şöyle yansıyor. Orada, ülke konusunda, sosyo ekonomik konusunda içte devrime esas saldıran güç devlettir. Devlet komprador patronların ve toprak ağalarından oluşmuştur. Ohalde baş çelişme yerli gericilikle halk arasındadır. Bu tam da İbrahim PDA'yı eleştirdiği mekanik anlayışlardan biri, Baş çelişme bizzat olgunun kendisinde derinden yatan çelişmelerin içinden hangisinin belirleyici olduğunu görmek, objektif olarak görmek ve ona göre kendimizi ayarlama için yapılır. Tartışacağımız bunun üzerinde. Mesela bunun bakış açısı kökten değişik. Biz diyoruz ki, feodalizmle halk arasındadır. Neden? Çünkü toprak devrimi üzerine yoğunlaştıracak bugün esas ele alınacak sorundur. Ama soruna bu anlamda tabii stratejik yaklaşmış oluyoruz. O çerçeve içinde o gün için stratejik yaklaşmış oluruz ve buradaki kavranacak halkanın basitleştirilip taktik yaklaşma anlayışına ters bir şekilde yaklaşmış oluyoruz. Diğer bir sorun bu zıtların birliğinde, özdeşlik sorununun bir parçası olan zıtların birbirine dönüşmesiyle ilgili.

YDH'nin getirdiği eleştiri burjuvaziyle proleterya arasındaki çelişmedeki uzlaşmazlık sorunu. YDH diyor ki bu çelişme tabiatı itibarıyla uzlaşmazdır ve hep böyle kalacaktır, uzlaşabilir hale gelmesi mümkün değildir. M. Zedung diyor ki, daha 1937'deki yazısında, 1957 değil 1937'deki yazısında uzlaşmaz çelişmeler belirli koşullarda uzlaşabilir çelişmeler haline dönüşür. Uzlaşabilir çelişmelerde belirli koşullarda uzlaşmaz olabilir. Bu nereden kaynaklanıyor? Bu şuradan kaynaklanıyor. Uzlaşabilirlik ve uzlaşmazlık zıtların birliğinde sadece bir belirme-nin sadece bir nitelik onun bir yanı, bir yönüdür ve bunlar birbirlerine

sürekli dönüşürler. Bunların dönüşmesi mümkündür. Bunu reddetmek diyalektiği reddetmektir. Bunu da ileride içerik olarak tartışacağız. Neden doğru muydu, yani uzlaşabilir bir çelişme haline geldiğini söylemesi milli burjuvaziyle arasındaki çelişmenin uzlaşabilir bir hale gelmesi doğru mudur? İçeriğini orada tartışacağız ama daha meselenin içeriğine girmeden YDH'nin sorunu felsefi katılımıyla, felsefi dondurumuyla diyalektiği dondurmasıyla başka bir kenara itildiğini görüyoruz.

Diğer bir sorun yine ileride tartışmalarımız içinde çıkacak. Bu çelişmelerdeki zıtların birliği meselesiyle ilgili olarak zıtlar birbirlerine dönüştüktan sonra belirli bir süre varlıklarını dönüşmüş şekilde sürdürürler ve bu sürdürüşlerinin içindedir ki, tekrar tersine dönüşebilir imkanı ortaya çıkar. Zıtlar arasında hakim hale geldikten sonra burjuvazi tali yan üzerinde taki uygulanan yön olarak varlığını sürdürüp ve onun varlığını sürdürmesi kuşkusuz çelişme çözülmeden öncekinden değişik niteliklere sahiptir. Fakat varlığını sürdürmesi tekrar zıtların birbirine dönüşme imkanını sağlar. Tekrar burjuvazinin esas proletaryanın tali hale gelmesinin imkanını sağlar. (Bantın ikinci yüzü).... Esas hale gelen yönün zaman içinde tali hale gelmiş olan yönü tümüyle yıkması sentez etmesidir. Eğer bu şekilde kalınırsa sosyalizmin inşasında tartışacağımız geriye dönüş sorunlarıyla ilgili tartışacağımız bir dizi sorun kavranmayabilir.

Genel değerlendirme olarak ortaya koyarsak kısaca M. Zedung sadece Marks, Engels, Lenin'in geliştirdiği diyalektik materyalizmi sadece özetlemekle kalmamış, özellikle çelişmeler konusunda, özellikle Lenin'in Hegel'in eserlerini incelediği Felsefe Defteri'nde tek tek cümleler halinde geçmekte olan anlayışlarını birleştirerek ilerletmiştir. Çelişmeler konusunda bilgi kazandırmış, ilerletmiştir. Teoriyle pratik konusunda pratiğin önceliğinin önemini vurgulamış, o günkü dogmatiklere karşı ve pratiğin kendi ayrımlarını insanın düşüncesinin diyalektiğinin nasıl geliştirdiğini nesneler oluşturmuştur. M. Zedung'un diyalektik materyalizme yaptığı bu katkıları reddetmek, diyalektik materyalizmi aslında reddetmekten başka bir şey değildir. Bu gündem maddesinde söyleyeceklerim bunlar. (Alkışlar...) (Sloganlar: İktidar namlunun ucundadır! Yaşasın Leninizmin zaferi! O ölmez ruhuyla başkan Mao bin yaşa, o ihtilalci gücüyle başkan Mao. -Alkışlar- Yaşasın ikinci Konferansımız! Biz biz biz işçinin köylünün yiğit sesiyiz, Namluya sürülmüş halk mermisiyiz!)

HİZİP: Evet, önce bolşevikler adına hepinizi devrimci bir saygıyla selamlarım. (alkışlar...) Arkadaşlar Marks'ın çok ünlü bir lafı var felse-

fe konusunda. Benden önce Partizan adına konuşan arkadaş şu lafı söyledi. Bende bir kez daha tekrarlamak istiyorum. Filozoflar bugüne kadar ki filozoflar diyor Marks 1848'de dünyayı yorumlamışlardır. Bizim meselemiz dünyayı değiştirmektir. Dünyayı yorumlamak değildir. Soruna, felsefi soruna böyle yaklaşılmalıdır. Felsefi sorun sınıf mücadelesinin sorunlarıyla iç içe ona bağlı olarak ele alınmalıdır. Arkadaş burada bizim revizyonist, troçkist kırması diye adlandırılan çizgimizin felsefi kökenlerini ortaya koymak iddiasıyla ortaya çıktı. Fakat felsefe konusunda genel bazı doğruları sıralamaktan ve bizim felsefe konusunda Mao'da gördüğümüz bazı problemleri belirttiğimiz bir yazıya belli eleştiriler getirmekten bir şey yapmadı. Bizim sınıf mücadelesi pratiği içinde aramızda bugün sorun olan konularda nasıl felsefede anti-diyalektik, anti-materyalist olduğumuzu ispatlamaya çalışmadı. Bu arkadaşın bunu yaptıkları, yapmaya çalıştıkları bir iç yazıları var. Ben biraz sonra o iç yazıdan bunu nasıl yapmaya çalıştıklarını ortaya koyup, ortaya koyup ona cevap verecek, felsefe konusunda tartışacağım. Ama önce arkadaşın burda getirdikleriyle ilgili olarak bir kaç şey. Birincisi, şartlar yaratıp ona saldırma metodu M-L bir metot değildir. Bizim Mao konusunda bu metodu uyguladığımızı söyledi. İkincisi, biz metot olarak sadece belli şeyleri alıyormuşmuşuz, belli kavramlara takılıyormuşuz. Bütünlük içinde sorunu ele almıyormuşuz. Arkadaşın bu namaz hikayesini anlattığı gibi bize bu kadarı lazım diyormuşuz. Bu metodu kullanmanın kim olduğunu ispatlayacağım.

Arkadaş burada sizlere bizim M. Zedung'a felsefe konusunda belli eleştiriler getirdiğimiz, getirmeye çalıştığımız bir yazıdan alıntılar yaptı. Ama yalnızca işine gelenleri aldı, işine gelmeyenleri de almadı. Aslında onca uzun bir yazı değil bu yazı. Kısa bir yazı. Ama hocaya sadece okuduğu yerler lazım. Öbür tarafları lazım değil, oraları almadı. Ben şimdi (alkışlar...) ben şimdi size bu yazının arkadaşın okuduğu kısımların tümünü bütünlük içinde okuyacağım ve tartıştığımız mesele nedir, arkadaş neden tartıştığımız meseleyi tartışmaktan titizlikle kaçınıyor, bunu anlatmaya çalışacağım.

Bu yazı, arkadaşlar, birincisi, parti içi tartışma yazısı olarak yazılmıştır. Geçen yılın mayıs-haziran aylarında yazılmıştır. Yazıldığından sonra bu yazıya herhangi bir eleştiri gelmemiştir. Bu eleştirileri şimdi dinliyoruz arkadaşlardan. Diyalektik materyalizm ve Mao Zedung. Bizim bu konuda söylediklerimiz şunlar: "Marksist materyalist felsefe ve diyalektik metot konusunda görüşlerini M. Zedung 1937'de yazdığı 'Pratik Üzerine' ve 'Çelişme Üzerine' 1957'de yazdığı 'Halk İçindeki Çelişme-

lerin Doğru ele alınması Üzerine' ve 1963'te yazdığı 'İnsanların Doğru Düşünceleri Nereden Geliyor' adlı yazılarında ve çeşitli yazılarında yer alan bazı pasajlarında ortaya koymuştur. Önce şunu tesbit etmemiz gerekir. İyi dinleyin arkadaşlar. "M. Zedung sınıf mücadelesinin sorunlarını felsefeyle bağımlı olarak ele alan, felsefeyi sınıf mücadelesinin sorunlarını çözümlemek için bir araç olarak kullanan az sayıda komünist önderlerden biridir ve bu M. Zedung'un olumlu yanıdır. "Hocanın işi ne burası gelmiyor, burayı almadı." Ancak M. Zedung'un felsefi yazılarında ve felsefeyi sınıf mücadelesine uyguladığı bazı noktalarında bize bazı sorunlar görünmektedir. Bunlar bizim için çözülmüş şeyler değildir. Biz bunları sorun olarak görüyoruz. Felsefeyi sınıf mücadelesinin pratiğiyle bağlantılı ele aldığımız için sorun olarak görüyoruz. Bunlar nelerdir? Pratik, teori ilişkisi. Bu konuda söylediğimiz şunlardır. M. Zedung'un bir çok yazılarında M-L teorisinin önemini küçümseyen ve dolaysız pratiğin önemini abartan eğilimler vardır. Diyoruz. Bunu ispatlayacağız.

Bu eğilimlerin felsefi temeli M. Zedung'un 1937'de yazdığı pratik üzerine adlı yazıda vardı. "ondan sonraki bölümü arkadaş okudu ve şunu dedi: Aslında bunlar Lenin'den alıntı yaptığını söylüyorlar ama M. Zedung Lenin'den alıntı yapmıyor, bunların metodu, işte böyle çarpıtma metodudur. Ondan sonrada bizim alıntı yaptığımız yerde bir dipnot olduğunu ve o dipnotta M. Zedung'un, Bkz. Lenin, materyalizm ve ampirikritisizm, yazdığını eğer buraya bakınız, ben burayı özetledim diyorsa, komünistlerin yapması olan şey nedir? M. Zedung'un özetlediğim dediği şeye bakmaları gereklidir. Biz bunu yaptık. Mao'nun özetledim, bu Lenin'in düşüncesidir, bakınız oraya bakınız dediği yerde Lenin'in Mao'nun söylediğini söyleyip, söylemediğine baktık ve o zaman şunu tesbit ettik ki burada belli bir uyumsuzluk var. Bu uyumsuzluk nedir? M. Zedung gerçeğin kıstası yalnızca toplumsal pratik olabilir, diyalektik materyalist bilgi teorisindeki ilk ve temel bakış açısı pratiğin bakış açısıdır diyor. Yani toplumsal pratiğin, bunun kimin pratiği olduğu belli değil, gerçeğin tek kıstası olduğunu görüşünün Lenin'e ait olduğunu söylüyor. Peki Lenin ne diyor? Lenin diyor ki, evet pratiğin bakış açısı Gerçekten de bizim yola çıkacağımız yer, her bilginin kökü pratiktir. İster bizim pratiğimiz olsun, ister bir başkasının pratiği olsun bilginin anası, bilginin doğduğu yer pratik ve dolaysız pratiktir. Bu ya bizim dolaysız pratiğimizdir, ya başkasının dolaysız pratiğidir. Ama her halükarda çıkış yeri odur. Peki bilgiler bir kere ortaya çıktı ve bu bilgiler arasında bağ kuruldu ve doğru bir biçimde kuruldu. Bu bağ ne olacak.

Ortaya bir teori çıktı. Eğer bu bilgilerden çıkan teori gerçeği doğru bir biçimde ele alıp yansıtan bir teoriyse, yani bilimsel, artık bizim o teorinin doğruluğunu yeniden kendi dolaysız pratiğimizde mi yaşamamız lazımdır. Duvara kafayı vura vura mı öğrenmemiz lazımdır. Her şeyi bilmek için ille de kendi pratiğimizde mi lazımdır yaşamamız. İşte Marksizm bunu reddeder. Der ki, biz bir kere dolaysız pratikten çıkan bilgiler sistemleştikten sonra ve bunlar pratikte yeniden sınanıp doğruluğu ispatlandıktan sonra bilimi kendimize temel alırız. O bilime dayanarak pratiğe yaklaşıyoruz. Pratiğin sorunlarını o bilime dayanarak çözeriz.

İşte Marksistlerle kendiliğindencileri ayıran temel nokta burasıdır. Arkadaş burada bilgi teorisini, Marksist bilgi teorisini savunma adına kendiliğindenciliğin bilgi teorisini, idealizmi savunmaktadır. Aramızdaki temel farklılık budur. Lenin şöyle söylüyor (alkışlar...) "Eğer bizim pratiğimizin doğruladığı şey tek, son nesnel gerçek ise bundan da sonuca giden tek yolun Materyalist anlayış üzerine kurulu bilimin yolu olduğu ortaya çıkar." Ya M-L bilime dayanıp ML bilimin ilkelerinden yola çıkıp pratiği inceleyeceksiniz ve pratiğe M-L'i uygulayacaksınız, bu M-L bilgi teorisidir. Ya da diyeceksiniz ki hayır! Armudun tatlı olduğunu bilmemiz için mutlaka kendimizin de ısırması lazımdır. Öyleyse şunu da demeniz lazımdır. 'İktidar namlunun ucundadır.' Bu Marksist-Leninist bir ilkedir. Bu Türkiye'de de böyledir. Dünyanın neresine giderseniz gidin böyledir. Ama bazıları çıktı dediler ki Kruşçev revizyonistleri gibi, öyle değildir. 'İktidar namlunun uçunda' olduğu pratiği şimdiye kadar yalnızca belli devrimlerle ispatlandı. Olaki başka türlü de olabilir. Arkadaşların önerisi, bizimde örnek bir denememiz 'İktidar namlunun ucundan çıkar' sloganını atmak yeterli değildir. Bunu kavramak, bunu M-L ilke ve her yerde geçerli olduğunu kavramak gereklidir. İşte felsefe konusunda bizi ayıran şey budur. M-L'in bize sunduğu bilgi doğru, gerçek bilgi midir? Biz buna evet diyoruz. Yoksa ancak kendi somut pratiğimizde yaşadığımız zaman ispatlandığı zaman, gerçek olduğunu anladığımız bilgi midir? Buna da MK hizibi evet diyor. İşte aramızdaki temel fark bu konuda budur. Bu Leninizmle revizyonizmi ayıran farktır.

Felsefe konusunda arkadaşın okuduğu yerleri okumuyorum geçiyorum, okumadığı yerleri okuyorum. Şimdi burada dediği, arkadaş burda bize fıkra anlattığında biz şunu yapıyormuşuz, Mao'nun dolaysız pratikten kendi pratiğini kastettiğini ima ediyormuşuz. Bunu hiçbir yerde ama kanıtlamıyormuşuz. Hoca işine geleni aldı. Bizim bu noktayı ispatlamaya çalıştığımız yeri almadı. Bunu da ben alayım okuyum size.

“M. Zedung’un yazılarında dolaysız deneyin dolaysız pratiğın bir çok yerde öne çıkarılmasına bir kaç örnek verelim. ‘Pratik Üzerine’de M. Zedung M-L’in gerçek olarak kabul edilmesinin nedeni yalnızca Marks, Engels, Lenin, Stalin tarafından bilimsel olarak formüle edildiği zaman gerçek olarak kabul edilmesi değil, aynı zamanda daha sonraki devrimci sınıf mücadelesinin ve devrimci mücadelenin pratiği içerisinde doğrulanmış olması onun doğruluğunun kıstası budur. Ya peki Marks, Engels, Lenin Stalin bunu ceplerinden mi çıkarttılar. Hayır, onlar, o güne kadar ki sınıf mücadelesinin pratiğinden doğru sonuçları koydular ortaya. Ve Marks, Engels, Lenin, Stalin’in ortaya koyduğu teori, bilgiyi doğru bir biçimde kavrayıp, doğru bir biçimde olgular arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu, teorileştirdiği için doğrudur. Ve onun pratikte sınıandığı zaman başarı kazanması kaçınılmazdır. Arkadaşların teorisine göre ne zamanki 1917 Ekim Devrimi oldu, ancak o zaman ispatlandı Marksizmin gerçek olduğu. Hayır bu pratikte ispatıydı. Ama Ekim Devrimi olmadan da Marksizm gerçektir, gerçeği ifade ediyordu. Bir başka alıntı: “Marksizm, Marks her şeyi bilen bir dahi olduğundan değil- sanki tartışılan konu bu. Bir bölümü diyor ki Marksizm doğrudur, çünkü Marks dahiydi. Hayır bunu hiç kimse iddia etmiyor. M. Zedung burda şato yaratıp, şatoya saldırıyor, arkadaşların yaptığı gibi. Ne için doğru onun teorisi iyi dinleyin! -Bizim pratiğimiz, bizim mücadelemiz tarafından doğrulandığı için gerçektir. “Kitaba tapmaya karşı yazısından say 5.” Ne için doğruymuş Marksizm? Bizim pratiğimiz yeni Çin komünistlerinin pratiği onu doğruladığı için doğruymuş. Evet sorun bu. Buradaki yaklaşımdaki konu bizim dememiz, dolaysız pratik öne çıkarılarak milliyetçi bir pozisyona, hem de pratik gerçeğin tek kıstası olarak alınarak dar deneyci bir hataya düşülmektedir. Eğer bu böyle değilse o zaman bunu savunan arkadaşlar burdaki bu görüşü savunan arkadaşlar şunu söylemelidirler. Evet Marksizm bizim için, Türkiye’deki komünistler için bugün gerçek değildir. Ne zaman ki biz Marksizmi uygular, devrimi yaparsak, pratiğini de görürüz, doğruluğunu. O zaman doğru olacaktır. Arkadaşların bunu söylemesi gerekir. Ya da Mao’nun burada yanlış söylediğini söylemesi gerekiyor. İkisinin biri.

Mao Zedung’ta dar deneyci eğilim şu alıntılarda da açıkça görülmektedir. “Diyalektik materyalizme göre düşünce gerçeği yansıtmalıdır. Ancak nesnel pratik tarafından sınanıp doğrulandıktan sonra gerçek olarak kabul edilmelidir, yoksa gerçek olarak kabul edilemez. “Pe-ki herhangi bir ülkede komünizm inşaa edildi mi? Herhangi bir ülkede komünist toplumdaki söz etme imkanımız var mı? Özellikle komüniz-

min üst devresine geçildi mi? Ama M-L teori diyor ki, evet komünizmin üst evresi yaşanacaktır. Evet devletsiz toplum, sınıfsız toplum, sınıfların tümüyle ortadan kalktığı toplum ortaya çıkacaktır. Evet, bayrağında, herkesin yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre yazan toplum doğacaktır. Ve biz komünistler olarak bunu savunuyoruz. Nerde ispatı? Belkide yanlıştır. Evet MZ diyor ki, ne zaman pratikte ispatlanır, o zaman doğrudur. İşte ML ile revizyonistlerin bu konuda ayıran kıstaslardan biri budur. (alkışlar) Mao bir meseleyi tartışırken işe tanımlarla değil, gerçeklerle başlamalıyız diyor.

Terimler eğer gerçeği ifade ediyorsa, tanımlarla gerçekliğin karşı karşıya konması kesinlikle yanlıştır. Tanım dediğimiz şey nedir? Tanımlar belli olguları ifade eden kelimelerdir, laflardır, kavramlardır. M. Zedung diyor bunlardan yola çıkmalıyım. Peki eğer bu tanımlar gerçekleri ifade ediyorsa neden bunlardan yola çıkmayalım. Mesela proletarya diktatörlüğü konusunda neden M-L öğretiden yola çıkmayalım? Tanım, tanımlar eğer gerçeği yansıtıyorlarsa, eğer bilimsel bir teori düzeyindeyseler, gerçeği kavramak ancak tanımlardan yola çıkarak yürütülür. Mesela biz Türkiye’de Kürt Ulusu sorununu tartışırken M-L’in ulus tanımından yola çıktık. Dedik ki, M-L’e göre ulus şu kıstasları içeren insan topluluğudur. Ulustur bu. Ondan sonra baktık Türkiye’de bu tanıma uygun bir şey var mı yok mu? Onun sonucu da dedik ki, Kürt ulusu vardır. Kemalizm konusu tartışılırken yine ML’in bu konudaki görüşlerinden, tanımlardan yola çıktık. Bu yaptığımız tek doğru yol idi.

M. Zedung terimlerle gerçekleri karşı karşıya koyarak teorinin önemini küçümseyen, bu noktada teorinin önemini küçümseyen bir pozisyona düşmektedir. M. Zedung’un pratik soruna yer yer milliyetçi açıdan yaklaştığını gösterir bazı pasajlarda vardır. Mesela M. Zedung parti tarihinin üzerine, bazı meseleler üzerine karar adlı yazısında “bizim yoldaşlarımızın pratik deneylerini, yani Çin’li yoldaşların pratik deneyleri en büyük zenginliğimizdir” diyor. M-L’in en büyük zenginliği kuşkusuz kendi pratik deneyleri değil, M-L’in bütün dünyada işçi sınıfının ve ezilenlerin mücadele tecrübelerini kapsayan teoridir. M. Zedung doğru bir talep olan Marksizmin enternasyonalist özünü milli bir biçimde birleştirme talebi savunurken” yabancı taklitçiliği ortadan kaldırılmalı, Çin’in özelliklerinden kopuk bir şekilde M-L’den söz etmek soyut bir Marksizm, boşlukta yüzen bir Marksizm olur” demektedir.

Soruna bu şekilde yaklaşmak dar milliyetçi bir şekilde yaklaşmak demektir. Çünkü, birincisi Marksistler yalnızca yabancı olan değil her türlü şematizmi, bunu aydınlık taklitcilik olarak çevirmiş, şematizmi, bu

anlamda her türlü taklitçiliği reddeder. İkincisi Marksizmin yalnızca Çin'in somut özellikleriyle bağıntılı olarak ele alınıp tartışılması isteği Marksizmin enternasyonalist ruhuna aykırıdır. Mesela dünya devriminin yolu üzerine Çin'de komünistler arasında yürütülecek birtartışma, M. Zedung'un dediğinin aksine hiç te hiç boş gevezelik değil, tersine Çinli komünistlerin bir görevidir. Sonra M. Zedung'un yaklaştığı gibi yaklaşmak uluslararası komünist hareket içinde yürütülen tartışmada tavır takınmayı reddetmek anlamına gelir. M. Zedung'ta var olan bu dolaysız pratiğin önemini abartma teorisinin önemini küçümsemek, eğilimi, M. Zedung'un pratiğine de çeşitli şekilde yansımıştır. Mesela M. Zedung'un parti inşası konusunda hiçbir dönemde Bolşevik Partinin deneylerinin, bu deneylerden elde edilen derslerin propagandasını yapmamıştır.

Bolşevik partinin ideolojisinin temeli olan, kendiliğindencilığe karşı, sosyalist bilimin işçi sınıfına dışardan taşınması gerektiğini açıkça ortaya koyan Ne Yapmalı propaganda edilmemiştir. Bolşevik partinin inşası konusundaki tecrübeleri, parti inşasında, teorisinin önemli sorunları tartışılmamıştır. M. Zedung aynı şekilde sosyalizme geçiş aşamasında yine Sovyetler Birliği'nin ve DKH'nin tecrübelerini özetlememiş, bunlardan doğru dersler çıkaramamıştır. Çin'in somut şartları ileri sürülerek M-L'de Teoriden sapma teşkil eden burjuvaziyle birlikte sosyalizmin inşası görüşlerini savunmuştur. M. Zedung'ta teori ve pratik sorununa dar milliyetçi, dar deneyci açıdan yaklaşma eğilimleri M. Zedung düşüncesi içinde en uç noktasına kadar geliştirilmiş, kendiliğindencilik açık bir şekilde savunulmaya başlamıştır.

Pratik teori sorununa yanlış yaklaşma eğilimi M. Zedung'un kitle çizgisi anlayışına da yansımıştır. M. Zedung doğru bir taktik olan kitlelerden, kitlelere sorununa yer yer kendiliğindencilığe açık kapı bırakan görüşleri savunmuştur. M. Zedung düşüncesi daha sonra bu konuyu da kendiliğindencilik yönüyle geliştirmiştir. Bizim burada söylediklerimiz, nelerden yola çıkarak dar deneycilik ve milliyetçilik eğilimlerinin olduğunu ortaya koymamız açık olan şeylerdir. Konuşan arkadaş işine gelenleri alıp işine gelmeyenleri bırakmamalıdır. Burda söylediklerimize cevap vermelidir. Çelişmeler sorunu: M. Zedung çelişmeler adlı yazısında, çelişme üzerine adlı yazısında çelişme konusunda görüşlerini toplu olarak ortaya koymuş. Bunu yaparken çelişmenin yönleri, baş çelişme, çelişmenin çözüm yöntemleri gibi konularda belirli yeni görüşler... (2 Bantın sonu).

HİZİP (devam): M. Zedung, şeylerdeki çelişme yasası, yani zıtların

birliği yasası materyalist diyalektiğin temel yasasıdır, demektedir. Şimdi biz bu konuda şunu diyoruz. Eğer zıtların birliğinden anlaşılan şey, her olgu içindeki zıtların varlığı ise, o zaman problem yoktur. Eğer gerçekte anlaşılan bu ise. Gerçekte diyalektiğin özü şeylerin özünde zıtların varlığını kabul etmek ve bunları incelemektir. Her şeyin içinde zıtlar vardır. Her olgu zıtlardan oluşur. Bunları incelemek, o şeyi incelemek demektir. Ama eğer zıtların birliği zıtların mücadelesinin karşısına konup, zıtların birliği yasası, zıtların mücadelesi yasası ile karşılaştırma içinde materyalist diyalektiğin temel yasası olarak kavranıyorsa, o zaman bu yaklaşım yanlıştır. Biz şunu demiyoruz. Mao Zedung şöyle kavradı. Eğer bu böyle kavranıyorsa ve bunu böyle kavrayanlar çoktur. Ve Mao'da bunu böyle kavratmaya yönelik bir takım şeyler vardır. Şimdi onları koyalacağız. Hoca o kesimi atladı. Çünkü o kesim işine gelmiyor. Zıtlar birbiri içindedirler. Her şeyde, her süreçte, her olguda vardırlar. Hem birbirleriyle birbirlerini yok etmek için mücadele ederler.

Mücadele, zıtların mücadelesi gelişmenin temelidir. Budur şeyleri geliştiren ve nitelik değişikliğe uğratan, mücadeledir. Zıtlar mücadele ettikleri için değişirler. Bu mücadele gelişmenin çözümü, yani zıtlardan biri ötekisini yenmesi, yok etmesiyle sonuçlanır. Ortaya yeni bir şey, yeni bir olgu, yeni bir nitelik, yeni bir süreç çıkar. Bu süreçte kendi içinde yeni zıtlıkları, yeni gelişmeleri barındırır. İşte bu anlamda ele alındığında gelişmenin temeli mücadeledir. Bu anlamda diyalektiğin temel kanunu olarak zıtların mücadelesi ele alınmalıdır. Mao Zedung Çelişme Üstüne adlı yazısında Lenin'den ve Stalin'den alıntılar yaparak, gelişme konusunda mücadelenin esas olduğunu, mücadelenin mutlak, birliğin göreceli olduğunu doğru olarak vurgulamaktadır. Çelişme Üzerine adlı yazıda M. Zedung bunu yapmaktadır. Ancak aynı M. Zedung, Stalin'e getirdiği felsefi eleştiride, Stalin'i birlik meselesini kavramama yönünden eleştirmektedir. Bu yaptığından itibaren işler çatallaşmaktadır. Niye eleştiri getiriyor Mao Zedung Stalin'e, Stalin zıtların birliğini kavramamış.

Şimdi hepiniz Stalin'in diyalektik ve tarihi Materyalizm adlı yazısını biliyorsunuz. O yazıda Stalin önce varlığın kendisinden yola çıkarak Stalin şöyle diyor: anlamayan Stalin, "diyalektik materyalizm M-L partinin genel teorisidir. Doğa olaylarını ele alış biçimi, araştırma ve tanıma yöntemi diyalektik, doğa olaylarının anlayış, yorumlayış teorisi materyalist olduğu için diyalektik materyalizm adlandırılmıştır. Marksist diyalektik yöntem şu temel çizgilerle karakterize edilir. Diyalektik, iyi dinleyin, metafiziğin tersine, doğaya birbirinden kopuk, tek başına, bir-

birinden bağımsız, ayrı ayrı nesnelerin ve olayların rastgele bir araya toplanmış bir yığın olarak değil, nesnelerin ve olayların organik olarak birbirlerine bağımlı oldukları ve karşılıklı birbirlerini koşullandırdıkları, bağlantılı, tam bir bütün olarak bakar.”

İşte bu zıtların birliğini anlamayan Stalin soruna böyle yaklaşıyor. Diyor ki metafiziğin tersi diyalektik olayları rastgele, bağımsız şey değil, birbirleriyle ilişkili şey olarak ele alıyor. Bu yüzden diyalektik yöntemle göre hiçbir doğa olayı tek başına çevresindeki olayların dışında ele alındığında, ele alınamaz. Çünkü doğanın herhangi bir alanındaki herhangi bir olay çerçevesindeki koşulların dışında düşünülürse ve bu koşullardan ayrılırsa anlamsız bir şey haline gelebilir. Tersine herhangi bir olay çevresindeki olaylarla çözülmez bağları açısından, kendisini kuşatan olayların onu koşullandırdıkları gibi düşünülürse, anlaşılabilir ve açıklanır.” b) Diyalektik metafiziğin tersine doğaya dinginlik ve kımıldamazlık, durağanlık ve değişmezlik durumu olarak değil, daima herşeyin doğduğu ve geliştiğini, herşeyin dağıldığı ve kayıp olduğu sonsuz bir hareket ve değişme durumu, kesintisiz bir yenilenme ve gelişme durumu olarak bakar. Bu yüzden diyalektik yöntem olayların yalnız karşılıklı bağıntıları ve birbirlerini karşılıklı koşullandırmaları açısından değil, ama aynı zamanda hareketleri, değişimleri, gelişmeleri açısından, ortaya çıkışları ve ortadan kayboluşları açısından dikkate alınmalarını gerektirir. Diyalektik yöntemle göre, her şeyden önce önemli olan belli bir anda sağlam, kalınlı görünen, ama daha o anda yok olmaya başlayan şey değil, her şeyden önce önemli olan belli bir anlamda kalımsız, oynak görünse bile doğan, gelişen şeydir.” Şimdi diyalektik yöntemle göre doğan ve gelişenden başka yenilmez olan bir şey yoktur. Engels’ten alıntı yapıyor, atlayayım.”

c) Diyalektik -iyi dinleyin anlamayan Stalin söylüyor- metafiziğin tersine gelişme sürecini nicel değişimlerin, nitel değişimlerle sonuçlanmadığı basit bir büyüme süreci olarak düşünmez. Ama önemsiz gözle görülmeyen, için için değişimlerden, göze çarpan kökten değişimlere, nitel değişimlere geçen, nitel değişimlerin kademeli olmadığı ama ani oldukları bir durumdan öteki bir duruma sıçramalarla gerçekleştirdikleri bir gelişme olarak ele alır. Bu değişimler olursa, olabilirde, olmayabilirde değildir, zorunludur, farkına varılmayan ve geleceği hiç değişmeyen nicel değişimini.

“d) Diyalektik metafiziğin tersine, doğadaki nesnelerin ve olayların iç çelişkilerin içerdikleri, kendi içinde zıtlıklar barındırdıkları, yani hepsinin olumlu, olumsuz yanları, bir gelişmeleri, gelecekleri olduğu, hepi-

sinin yok olup giden, ya da gelişen ögeler taşıdıkları görüşünden yola çıkar. Karşıtların mücadelesi eski ve yeni arasında, ölenle doğan arasındaki, yitip gidenle gelişen arasındaki mücadele. İşte bu gelişme sürecinin nicel değişimlerin nitel değişimlere çevrilmesinin içindeki içeriktir. Bu yüzden diyalektik yöntem aşağıdan yukarıya doğru gelişme sürecinin olayların uyumlu bir evrimin planı üzerine gerçekleşmediği nesnelerin ve olayların onlardan ayrılmaz çelişkilerin ortaya çıkarılması planı üzerinde, bu çelişkiler temeli üzerinde etki yapan karşı eğilimlerin mücadelesi planı üzerinde gerçekleştiği görüşündeyiz. Ve Lenin diyor ki, sözün gerçek anlamıyla diyalektik şeylerin bizzat içindeki, özündeki çelişkilerin incelenmesidir. Daha ilerde ise, gelişme karşıtların mücadelesidir diyor Lenin. Mao'nun buna getirdiği eleştiri ne?

Stalin diyalektiği, materyalist diyalektiği kavramamış, yer yer materyalizm ve diyalektikten kopmuş. Özellikle çelişkilerin birliğini kavramamış. Mao'nun getirdiği eleştiri bu. (cilt 5) Parti kadrolarıyla birlikte yapılan bir tartışmada getirdiği eleştiriler, bu eleştirilere, 5. cilt'deki eleştirilerdir. Mao'nun sağlığında yayınlanmış eleştiriler değildir. Hua-Kua Feng'in onun denetimini altında yayınlanmış eleştirilerdir. Bu yüzden dikkatle bakmak gerekir. Burda Mao Zedung'u savunma adına en tutarlı Mao Zedung'u savunma adına ortaya çıkan arkadaşlar 5. cilt'deki bütün yazıları Mao'nun yazıları olarak kabul etmektedirler ve savunmaktadırlar. Bu noktada biz, onlar bunun tersini söylemedikçe biz 5. cilt'deki yazılardan bazılarını kabul ediyoruz, bazılarını etmiyoruz demedikçe Mao'ya bu temelde eleştiri getireceğiz. Fakat Mao'nun genelde değerlendirilmesinde, bir genel değerlendirme yaptığımızda kafamızda bu beşinci ciltteki yazıların Mao'nun olabilmeyeceği de bizim kafamızda vardır. Bunu Partizan'a sorun, burada Mao'yu savunanlara sorun, beşinci cilt konusunda ne düşünüyorlar. Eğer savunuyorlarsa o zaman çıkıp savunsunlar. (Müdahaleler... divan: müdahale etmeyin)

Baş çelişme sorunu: Arkadaşlar, bizim baş çelişme konusunda, bunu somut ve taktik bir mesele olarak ele almamıza yanlış diyorlar. Esasında şunu doğru buluyorlar. Biz diyoruz ki, Mao'daki baş çelişme anlayışı, kavranacak esas halka anlayışı, felsefi anlayışı budur. Ancak böyle kavrandığında olabilir. Arkadaşlar bunu doğru buluyorlar. Demin konuşan arkadaş bunu ortaya koydu. Ve fakat bunun taktik bir sorun olduğunda ele alınmasını yanlış buluyorlar.

O zaman arkadaşlar bu baş çelişme meselesini Lenin'den ve Stalin'den taktik bir sorun olarak kavramıyorlar arkadaşlar. Lenin ve Stalin şöyle derler herhangi bir konuda, herhangi bir sorun ortaya çıktığın-

da olaylar diyalektik bakımdan iç içe olduğundan, bağlantılı olduğu için bir olaylar zinciri vardır. Bu olaylar tek başına olaylar zinciri içinde biz bir esas bir halka bulup çıkarmamız lazım ve ancak bu halkayı kavradığımız zaman biz o olaylar zincirinin tümünü çözebiliriz. Bu kesinlikle Lenin ve Stalin'in görüşleri içinde görülür. Taktik bir sorundur.

Yer değiştirme sorununa geçelim. Çelişmenin iki yönünü ve yönle-
rinde değiştirmek meselesinde yine bildiğimiz kadarıyla ilk defa Mao Zedung tarafından ortaya konulmuştur. M. Zedung her çelişmede bir esas bir tali yön vardır, gelişmeye niteliğini veren şeyin esas yön olduğunu, süreç içinde esas yönün tali yönle yer değiştirmesiyle nitelik değişikliğine uğrayacağını belirtiyor. Burda birden fazla sorun, önce çelişmenin niteliğinin yalnızca esas yön tarafından belirlendiği soruna tek taraflı olarak yaklaşıyoruz. Mesela kapitalist toplumu ele alarak, bu kapitalist toplumda burjuvaziyle proletarya arasında çelişme vardır. Kapitalist toplumda, kapitalist toplumun niteliği nedir? Kapitalist toplumun özel mülkiyete dayanan bu niteliğiyle sömürücü bir toplum olmaktadır. Bu yalnızca burjuvazi tarafından beslenen bir şey mi, bu toplumda proletaryanın, bu toplumda çelişmenin ikinci yönünü oluşturan tarafın bu nitelikle hiçbir ilişkisi yok mudur? Eğer sorun böyleyse, o zaman proletarya bu toplumda nasıl yer değiştirip esas hale gelecektir. Eğer nitelik yalnızca bu yan tarafından belirleniyorsa, Stalin diyor ki, biz ölmekte olandan yana değil, biz gelişmekte olana bakmak zorundayız. Bu sorundan bizim için. İkincisi yer değiştirme sorunu, zıtlık ancak belli bir anlamda anlaşıldığı zaman doğru. Mesela proletarya burjuvazi arasındaki çelişme, hakim olan ile hakim olunan diye kavranırsa, o zaman yer değiştirme gerçekten sözkonusudur. Proletarya ezilen, hakim olunan durumdan çıkıp hakim olma durumuna, burjuvazi ise hakim olma durumundan çıkıp ezilen durumuna gelmektedir. Bu anlamda bir yer değiştirme vardır. Ama bazen bir anlamda yer değiştirme sözkonusu değildir. Şu anlamda bir yer değiştirme olmaz. Proletaryayla burjuvazinin yer değiştirmesi, proletarya burjuvaziye, burjuvazi proletaryaya dönüşür, böyle bir şey olamaz. Proletarya eski proletarya değildir. Artık burjuvazi eski burjuvazi değildir. Burjuvazi, burjuva olmanın en önemli özelliklerinden birini, ezme özelliğini, iktidar olma özelliğini yitirmiştir. Bunu kavramaması, proletarya ile burjuvazi arasındaki yer değiştirmenin basit bir değiştirme olduğunu sanması ve bir çokları böyle sanıyorlar. Büyük bir yanılgıdır. Şunu kavramak gereklidir. Proletarya ile burjuvazinin yer değiştirmesi demek, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin siyasi planda çözülmüş olması demektir. Bu noktadan itiba-

ren artık ortaya yeni bir nitelik çıkmıştır. Artık burjuvazi eski burjuvazi değil. Arkadaş burda dedi, varlığını sürdürüyor. Bu çelişme sadece yer değiştirmiş varlığını sürdürüyor. Hayır sadece yer değiştirme değil, nitelik sıçraması vardır. Yer değiştirme basit bir yer değiştirme değildir. Artık var olan proletarya burjuvazi çelişmesi, kapitalist toplumda var olan burjuvazi çelişmesi değildir. İşte arkadaşların kavramadığı mesele bu. Bizim sorun olarak koyduğumuz mesele budur.

Çelişmede özdeşlik sorunu: Mao Zedung bu konuda Lenin'den alıntı yapmakta, özdeşlik sorununun birden fazla mesele içerdiğini belirtmekte ve şöyle demektedir: ama sadece çelişmenin yönlerinden herbirini değerinin varlık şart olduğu, aralarında özdeşlik bulunduğunu, bu nedenle de tek varlığın içinde bir arada var olabileceğini söylemek yeterlidir. Hayır değildir. Mesela var olabilmeleri için birbirleriyle bağlı olmaları ile bitmez. Daha da önemli olan onların birbirlerine dönüşmesidir. Yani belli şartlarda bir şeyin içindeki zıtlardan, çelişmenin yönlerinden her biri zıttına dönüşür. Zıttın yerini alıp bu çelişmenin özdeşliğinin ikinci anlamıdır. Leninizmin zıtları birbirine dönüşmesinden anladığı şey, zıtların mücadelesi sonunda çelişmenin çözümüyle yeni bir niteliğin ortaya çıkmasıdır. Böylece zıtlık bir başka zıtlığa dönüşür. Bir çelişme içinde var olan zıtlığın iki yönünün ya da iki zıttın birbirine dönüşmesi Lenin için soru işaretidir. Mao'nun alıntı yaptığı yerde Lenin diyalektiğin unsurlarını sayarken şöyle demektedir. Yalnızca zıtların birliği değildir. Her olayın, niteliğin, özelliğin yönü başka her şeye geçişi ondan sonra parantez açıyor, kendi zıttın adamı diye soru işareti koyuyor.

Görüldüğü gibi bir şeyin kendi zıttına dönüşmesi Lenin için çözülmüş bir şey değildir. Ama Mao, Lenin'i yorumlarken bu sorunu sanki Lenin'de çözülmüş bir sorun olarak koyuyor. Aslında genel planda ele alındığında bir şeyin içindeki zıttın çatıştığı zıtta dönüşmesi nitelikten görünmektedir. Mao Zedung örnek olarak verdiği olaylarda zıtlar kendi olarak seçilmiş zıtlardır. Mesela Mao'nun örnek olarak ele aldığı zıtlardan biri olan burjuvazi ve proletarya zıtlığında bu düşünce yöntemiyle proletaryanın zıttına dönüşmesi nedir? Proletaryanın zıttı burjuvazi. Proletaryanın burjuvaziye dönüşmesi, burjuvazinin zıttı olan proletarya kime dönüştü, söylenebilir. Bunun yanlışlığı ortadadır. M. Zedung bunu gördüğü için bu çelişkinin karşısı olarak proletarya burjuvazi dönüşmesi neden ezilen çelişmesine dönüşmektedir. Ama ezen ezilen çelişmesi sadece burjuvazi-proletarya için değil, ezilen ezendir zıttının için geçerli, her ezilen belli bir dönemde ezen haline gelebilir. Ama o onun diğer niteliklerini etkileyen bir olay ama tam olarak geliştirilen bir şey değildir. Proletarya ile

burjuvazideki çelişmedeki uzlaşmazlık sorunu, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme belli şartlarda uzlaşmıştır.

Mao Zedung 'Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması' başlıklı yazısında Çin'in somut şartlarında burjuvazi ile proletarya arasındaki özünde uzlaşmaz olan çelişmenin, uzlaşabilir bir çelişmeye dönüşebilir görüşünü savunmaktadır. Bu çelişmenin barışçıl yöntemlerle çözülebileceğini, o bu görüşünü çelişmelerini barışçıl yöntemlerle çözülebilecek imkanın var olduğundan yola çıkar demektir. Yönetim ile çelişmenin niteliğini özdeşleşmektedir. Mao Zedung'un bu anlayışı yanlıştır. Proletarya ile burjuvazi arasındaki derin sınıf çelişkisi görüşümüze göre hiçbir şart altında uzlaşır bir çelişkiye dönüşemez. Çelişme barışçı yöntemlerle de çözülsün, savaşlarla da çözülsün burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme antagonist bir çelişmedir. Mao Zedung kapitalizmin şartları altında uzlaşmaz nitelik taşıyan bazı çelişmelerin sosyalizmin şartları altında uzlaşmaz olmayan çelişmelere dönüştüğü gerçeği ki, bunlar, şehir-köy, üretim ilişkileri-üretim güçleri gibi çelişmelerdir. Proletarya-burjuvazi içinde geçerli kılmaktadır. Bu tespiti yapmak, burjuvazi-proletarya çelişmesiyle sözü geçen çelişmeler arasındaki derin farklılığı kavramamaktan kaynaklanmakta, burjuvaziye karşı liberal bir yaklaşımı temel almaktadır.

Olumlu olanın olumsuzluğa dönüşmesi sorunu; Mao Zedung'da birde olumsuz şeylerden yola çıkarak her olumsuzluğu da görmektedir. Mesela Macaristan olayları değerlendirmesi buna örnektir. Tabii ki devrimciler her olumsuzluktan da öğrenirler. Yenilgiler zaferlerin tohumlarını içinde taşırlar. Ama olumlu şeylerle olumsuz şeyler nitelikleri itibarıyla bir ve aynı şey değildir. Devrimci iyimserlik, kötümserliğe karşı çıkmak doğrudur. Ama bu yapılırken olumlu ve olumsuz arasındaki kesin ayrımı tespitte birbirine karıştırmamak gerekir.

Bir bütün olarak, topladığımızda Mao Zedung'un 38'de yazdığı iki felsefi yazıda açık sapmalar değil ama yanlış eğilimlerin olduğunu tespit edebiliriz. 57'de yazdığı 'Halk içindeki çelişmeleri doğru ele alalım' adlı yazısında ise daha önce var olan belli eğilimler sapma olarak ortaya çıkmaktadır. Mao Zedung diyalektik ve tarihi materyalizm konusunda özellikle çelişmelerin yönleri, baş çelişme konularında teoriye katkılarda bulunmuştur. Ancak o bunu yaparken belli yanlış eğilimlerde taşımaktadır. Mao Zedung'un Marksist-Leninist diyalektiği önemli ölçüde geliştirdiği terimi kesin doğru değildir. İşte bizim Mao Zedung, Mao Zedung'un felsefi konusunda söylediğimiz şeylerin tümü bunlar. Burda söylediğimiz şeyler arkadaşın vurgulamaya çalıştığı gibi Mao Ze-

dung'un felsefesi esas olarak dardeneyci, Mao Zedung materyalist değil idealist vs. şeklinde şeyler değildir. Onun için şatolar yaratmaktan vazgeçsin arkadaşlar. Ne söylediye onu eleştirmeli arkadaşlar. İkincisi hoca tavrını bırakmalı, işlerine geleni alıp diğerini atlamamalıdır.

Şimdi arkadaşın burda bize getirdiği eleştirilerde çok. Bizim sanki bilginin esas kaynağı pratik olduğunu, pratiğin çıkış noktası olduğunu reddettiğimiz gibi görüşler savunduğumuz yönünde görüşler getirdi. Bu konumda eleştiriler yapmak, bu konumda hiçbir yanlış anlama yol bırakmamak için bir daha söyleyeyim: Teori denen şey pratikten çıkar bu anlamda pratik teoriden üstündür ve öncüdür. Ama bir kere işçi sınıfının dolaysız deneyimle ispatlanmış şeyleri yeniden kendi dolaysız deneyimiyle ispatlamaya çalışmak değildir. Yapılması gerekli olan şey M-L teoriden yola çıkmak, onun üzerinde yürümektir. Ancak o temelde yürüdüğümüz sürece doğruya gerçeğe yaklaşabiliriz. Bizim dediğimiz budur. Bizim teoriyi pratikten kopardığımız, teoriyle pratiği bağlantılı ele almadığımız, teoriyi devrimin sorunlarıyla bağlantılı olarak incelemediğimiz, felsefe konusunda böyle yaptığımız içi boş bir balondur. Bizim tartıştığımız sorun, mesela Mao Zedung'ta tartıştığımız sorun burjuvazi proletarya sorunudur. Bu salt teorik bir sorun değildir. Öyle görünüyor ama Türkiye devrimi ile doğrudan ilgili bir sorundur tartışılan. Mesela proletarya ile burjuvazi ya da buna bağlı olarak zıtların birbirine dönüşmesi, burjuvazi proletaryaya, proletarya burjuvaziye dönüşebilir mi? Bu bir sorundur. Felsefi bir sorundur. Arkadaşlar her şey zıttına dönüşür, eğer her şey zıttına dönüşürse, zıtlıklarda özdeş olarak tespit edersek burjuvazinin proletaryaya, proletaryanın burjuvaziye dönüştüğünü iddia ederiz. Arkadaş burjuvazi-proletaryanın birbirine dönüşmesini anlatırken dikkat ettinizse yalnızca bir yönünü aldı. Hakim olmama yönünü proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme değildir. Yalnızca bu değildir. Uzlaşmazlık meselesine gelince, proletarya ile burjuvazinin uzlaşmazlık meselesine gelince, bu konu gerçekten M-L'le revizyonizm arasındaki en temel sorunlardan biridir. Bu sorun proletarya diktatörlüğü sorunun özüdür. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme uzlaşabilir bir çelişme ise burjuvazinin barış içinde sosyalizme dönüşmesi, sosyalizmle kaynaşması mümkündür. Eğer gerçekten uzlaşabilir bir çelişme ise belli şartlar altında. Bunu arkadaşlar Buharin savunuyor. Buharin bu teoriyi çokça savunuyor. Diyorki, yahu ne oluyor, 1936'da burjuvazi sınıf olarak ortadan kaldırdık daha 1929'da. Saldırmıyalım bunlar barış içinde sosyalizme dönüştürülebilir. Bu mümkündür. Stalin buna karşı çıkıyor. Diyor ki, hayır! Onlar üzerine diktatörlük uygula-

mak gereklidir. Onlar ancak diktatörlükle yok olabilirler. Değişmeleri öyle olur. Başka türlü olamaz. 1936'da Buharin yine aynı tezleri 34'te, 35'te sınıf mücadelesinin yavaşlatılması, proletarya diktatörlüğünün gevşetilmesi teorilerini savunuyor. Yine reddediliyor. Bu teoriler çok sol olarak karşımıza çıkar. Den den içinde sol. Bize revizyonist diyenler, felsefe adına felsefe yapıp burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin uzlaşır çelişme haline dönüşür bir çelişme olarak göstermeye, proletarya diktatörlüğü teorisini reddetmeye çalışıyorlar. Yaptıkları budur. İşte bu felsefenin altında yatan düşünce budur. Biraz sonra proletarya diktatörlüğünün özü nedir, ne değildir meselesini tartıştığımızda bu sorunun altında yatan çapanoğlu çıkacak. Ama arkadaşın bunun dışında anlattıklarıyla ilgili olarak bir mesele daha var. O da şu ünlü Vang-Ming meselesi. Vang-Ming ne yapıyor. Vang-Ming ve Vang-Ming gibileri, hempaları Çin'de sınıf mücadelesinin somut pratiğinden yola çıkmıyorlar. M-L'in bazı genel doğrularını savunuyorlar. Fakat bunlar Çin'in somut sınıf mücadelesi pratiğiyle kaynaştırmıyorlar. Ellerinde bazı Marksist kalıplar var. O kalıpları Çin'de de uygulamaya çalışıyorlar. Fakat uygulamaya çalıştıkları şu anlamda kalıp değil, onlar M-L'in genel ilkelerini savunmuyorlar, savundukları Rusya'daki devrimi, belli Rusya'daki devrime has gelişme özellikleridir. Bunlar kalıplaştırıyorlar. İşte Vang-Ming'in temel özelliği budur. Vang-Ming M-L'in ilkelerinden yola çıktığı için yanılmamıştır. O ilkeleri savunduğu için yanılmıştır. Hayır, o ilke adı verdiği, kendi adına verdiği fakat belli bir devrimin somut gelişmesinin somut ürünü olan bazı özellikleri, özelliklerden yola çıkıp bunları ilke olarak gösterdiği için yanılmamıştır. Bu anlamda bugün Türkiye'nin Vang-Ming'leri MK hizibidir, Partizandır. Çünkü onlar biz M-L teorisi önemini vurguladığımızda dogmatik diye ayağa sıçırıyorlar. Biz proletarya diktatörlüğünü savunduğumuzda bu her yerde aynıdır dediğimizde hayır deyip ayağa kalkıyorlar. M-L'in ilkelerini karşı dogmatiklik suçlamasını getiriyorlar. Dogmatiklik bu değildir. Dogmatizm M-L ilkelerini savunmak değildir. M-L ilkelerini her şart altında savunmak, bu ilkelerden yola çıkmak M-L'in görevidir. Dogmatik başka şeydir. Dogmatiklik revizyonizmin bir çeşididir. Revizyonizmin o çeşitli belli ülkelere has olan, belli özellikleri ilke gibi gösterip bunları her yerde uygulamaya kalkarlar. Mesela dogmatik Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını doğru dürüst araştırmadan Türkiye yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde Halk Savaşı yolu geçerlidir. Türkiye'de halk savaşı yolu olacaktır demek dogmatikliklidir. İşte bu anlamda dogmatiklik reddedilmelidir. Vang-Ming'te Çin'de bunu yaptı. Vang-Ming Çin'i incelemedi.

Dedi ki, Çin'de genel ayaklanma olacak bu iş. Bizim Vang-Ming'lerimiz Türkiye'yi inceleyecekleri yerde, Türkiye ile Çin arasındaki benzerlikleri ayırıp ortaya koyacakları yerde, bunlara gözlerini kapayıp Çin'de böyle oldu. Türkiye'de de böyle olacak diyorlar. Evet Vang-Ming konusunda diyeceklerim bunlardır. (slogan Yaşasın Halk Savaşı) Ne zaman başlayacağını merak ediyorum arkadaşlar. (Slogan Kahrolsun Mülteci Revizyonizm!... Yaşasın İkinci Konferansımız!)

Arkadaşlar şimdi mülteci revizyonistler artık önünüzde engel değildir bir. İkincisi birinci tasfiyecı sağcı revizyonist M.K da önünüzde engel değildir. Hodri meydan, devrimci durumda vardır. Haydin halk savaşına. Halk savaşçıları burada bağıracaklarına, gerçekten bu halk savaşını bir versinler. (Sesler: aya aya) hep beraber Almanya'dayız: Aya gitmemize lüzum yok. (Slogan: Halk savaşı yolunda ilerliyor Partizan!)

Evet kaldığımız yerden devam edelim. (Gürültüler) siyasi tartışıyoruz, bunlar siyasi tartışmadır. (Divan: Arkadaşlar müdahale etmeyin) Arkadaşlar bize burada suçlama getirildi. Bizim Vang-Ming'ler olduğumuz konusunda bir suçlama getirdi. Biz bu suçlama konusunda düşündüklerimizi söyledik. Arkadaşlar bundan gocunmasınlar. Vang-Ming'lerin kim olduğu bizzat sınıf mücadelesi pratiği içinden yeniden ortaya çıkacaktır. Biz bugün bunu diyoruz. Yarın eğer yan yana gelirsek, yine bu meseleleri tartışacağız. Sorunlara değil bize getirilen suçlamalara cevap vermeye çalışıyoruz. Tartıştığımız meseleler bundan önce tartışılan arkadaşın tartıştığı meseledir. Ondan başka şeyler tartışmıyoruz. Şimdi bu arkadaşlar demin anlattığım gibi burada bizim bu felsefe konusunda neden anti-Marksist, anti-Leninist olduğumuzu ispatlamaya çalışmadılar. Fakat bunu yaptıkları bir yazı var, onun üzerine biraz duralım. Bu yazıda arkadaşlar 5 maddede bizim inceleme yöntemimizin teoriyi pratikten kopardığı bir inceleme olduğu şeklinde bir inceleme olduğunu ortaya koyuyorlar. Bununla tabii felsefeyle ilintisini ortaya koymaya çalışıyorlar.

Birinci olarak getirdiği suçlama şu: "YDH"nin inceleme yöntemi, incelenen teorinin hangi pratiğin özeti olduğunu dikkat etmemektedirler. Yani genel teorik bir önermeyi, onun çıkarıldığı pratikle birleştirmeme doğma haline getirmektedirler. Böylece iyi dinleyin, bununla ilgili olarak verdikleri örnek Demokratik Halk İktidarının özüyle ilgili olan tartışmadır. Bu tartışmaya daha sonra geleceğiz. Önce genel olarak duralım bu mesele üzerine. Birincisi demin anlattığımız gibi ilkeleri savunmayı arkadaşlar doğma savunma olarak görüyorlar. Mesela demin anlattık, 'Proleterya diktatörlüğü' M-L'in önemli ilkelerinden biridir. Lenin der ki,

“Marksist olan yalnızca sınıf mücadelesini kabul eden, teoriyi bu noktada kabul eden değildir. Marksist olan sınıf mücadelesini proletarya diktatörlüğünün kabulüne kadar genişletendir”. Bu ML’in bir ilkesidir. Bunu biz ilke olarak kavırıyoruz. Ve bu konuda her sapmaya karşı çıkıyoruz. Bu şu veya bu ülkenin somut pratiğinin özel sorunu değildir. Bu ilkedir. M-L’in ilkesidir. Her ülkede her şart altında geçerlidir.

Bizim bu konuda getirilen eleştiride, yani bağımız yok. Ama Vang-Ming’in önderliğinde gösterdiğimiz gibi arkadaşlar ilke olmayan bazı şeyleri ilkeleştirip onu doğma haline getirmektedirler. İkincisi “YDH’nin inceleme yöntemi; teoriyi incelerken yüzeysel, hatta bir çok yerde kelimelerde takılıp kalmakta, onun arkasındaki daha genel anlayışı, yani özü aramamaktadır. Bu teoriyi hareket halinde incelemektedir, metafiziktir.” Buna örnek olarak arkadaşlar Devrimci Durum öğretisini getiriyorlar arkadan da bizim bu konuda yalnızca kitlelerin eylemi var mı yok mu sorununa takılıp kaldığımızı, bunun dışında sorunun özüne kafa yormadığımızı getiriyorlar. Devrimci durum konusunda önümüzdeki tartışmada yeniden, ama şimdilik şunları söyleyelim: Devrimci durum öğretisinde Lenin bütünlük arz eden bir öğretilerdir. (Divan konumuz devrimci durum değildir. Felsefe konusunu tartışıyoruz. Arkadaş zaman doldurmak için devrimci durum konusuna gidiyor. Mümkünse konumuza geçelim.) (Alkışlar) Şimdi tartıştığımız mesele arkadaşlar bize felsefi yönden biz neden anti-diyalektik, neden anti-materyalistiz, somut olarak getirdiği eleştirilerle ilgili meseledir. Felsefe bu sorunlar tartışıldığı zaman felsefe M-L felsefesidir. Felsefe genel felsefe tartışmasıyla arkadaşlar gidip filozoflarla tartışınlar. (Gülüşmeler) (Alkışlar...) Arkadaşların getirdiği şey bize yüzeysel olarak bakıyoruz meseleye. Olaylar arasındaki ilişkiyi, özü öne çıkaramıyoruz. Bu yüzden anti-diyalektik, metafizikiz biz. Bu konuda aynı suçlamayı kendilerine iade ediyoruz. Devrimci durum konusunda dediğimiz şu bir bütünlüktür. Örnek olarak verdikleri bu bütünlük arz olan bir öğretilerdir. Bu öğretilerde hiçbir bölüm tek başına ele alınmamaktadır. Bizde böyle yapmadık, hiçbir bölümü tek başına ele almadık ve Türkiye’deki somut durumu ele alarak dedik ki, bugün devrimci durum yoktur.

Üçüncüsü inceleme yöntemimiz özelden genele, oradan da tekrar özele gitmek değildir. O somut seviyedeki bir teorik önermeyi alıp başka bir özele olduğu gibi uygulanmamaktadır. Bu yöntem idealisttir; çünkü yeni olgunun maddi şartlarını gözönüne almamaktır. Buna örnek YDH’nin parti inşası anlayışı da şöyledir.

Lenin denen adam Üçüncü enternasyonalin ikinci kongresi öncesin-

de sol radikal için, sol komünizm bir çocuk hastalığı adlı bir kitap yazar. Kitapta derdi yalnızca genel anlamda değil, yani bizim devrimimizin diğer devrimleri etkileyeceği anlamda değil, en dar anlamda bizim devrimimizin bazı özelliklerinin diğer ülkelerde de aynen geçerli olması anlamında öğrenmeleri gereklidir. Neden öğrenmeleri gereklidir bunu sol radikalizm adlı kitabında ortaya koyar. Ortaya koyduğu herkesin öğrenmesi gerekli olan şeylerden biri de iki aşamalı parti öğretisidir. Bolşevik Parti inşasıdır. Buna ne diyor arkadaşlar, Lenin'in bütün partiler bunu kavramalıdır bunu uygulamalıdır dediği şeyler, arkadaşlar hayır bu Rusya'nın somutuna ilişkin bir sorundur deyip bu meseleyi çarpıtırıyorlar. Bizim anti-diyalektik anti-materyalist yöntemimizin pratiğe nasıl yansıdığını anlatıyorlar. (Müdahaleler.... Divan: Müdahale etmeyin arkadaşlar.)

Evet en sonunda bizim inceleme yöntemimiz; Arkadaşlar bunu anlattı. Felsefeyi öyle ele alıyoruz. Önümüzdeki devrimin sorunlarını çözmek için teoriyi incelemek değil, yani teorik tartışma halinde incelemektir. Bizim yaptığımız budur. Biz devrimci durum Türkiye'de tartıştığımız zaman bir kitabı bilgiyi tartışıyoruz. Türkiye'nin somut durumunu tartışıyoruz çözmek istediğimiz Türkiye'nin somut durumu değildir.

Biz sosyo-ekonomik meselesini tartıştığımız zaman aslında tartıştığımız kitabı bilgilerdir arkadaşlara göre. Türkiye devrimiyle zaten bir ilişkimiz yoktur. Biz bu yüzden felsefeye filozofluk yapmak için yaklaşırsınız. Teoride sadece teoriyi öğrenmek için yaklaşırsınız. Eğer durum gerçekten böyleyse arkadaşlar bizimle fazla zaman harcamaya gerek duymasınlar. Ama durumun böyle olmadığını kendileri çok iyi biliyorlar. Her konuda köşeye sıkıştıkça cevap vermek zorunda kalıyorlar. Cevap verdikçe de daha kötü çelişkiler içine düşüyorlar. Bundan sonrada böyle olacak. Alkışlar (Slo. Ya. 2 konfe.)

PARTİZAN: (Slogan: Yaşasın Partimiz TKP-ML...) Arkadaşlar susalım. Şimdi hizip adına konuşan arkadaş şunu söyledi, bizim konuşmamızda neden metafizik neden anti-diyalektik düşüncelerini ispat edemediğimizi kendilerinin Mao Zedung'a getirdikleri eleştirileri geri çevirmedikimizi vs. söyledi. Bu hepinizin gözleri önünde cereyan eden bir tartışma. Onun için ne olduğunu kendinizde görüyorsunuz. Ondandır sözde kendisi Mao Zedung'a getirdikleri eleştirileri ispatladığı bölümü okudu. Burada gördüğümüz şeyler tek tek bazı alıntılar. Şimdi onlara da tek tek cevap verelim. Tek tek bazı alıntıdan. Biz konuşmamızda şunu söylemiştik arkadaşlara; dar deneyci eğilim, dolaysız tecrübeyi

öne çıkarma eğilimi vs. eleştiriler getiriyorsanız, Mao Zedung'un felsefe üzerine yazmış olduğu iki yazıda bunu ispatlayın dedik. Arkadaşlar kesinlikle yanaşmadılar. Yanaşmadılar çünkü yapamazlar. (Alkışlar...) Konuşmada şunu göstermiştik; Mao Zedung'dan iki tane kelime, iki tane cümle alırlar, ondan sonra onun üzerine şato inşa ediyorlar. Toplumsal pratik mi, kendi pratiğimiz mi, başkasının mı vs. laflarla sonuca varıyorlar. Ondan sonra bu sonuçlardan siyasi sonuçlar çıkartıyorlar. Siyasi sonuçlar ispatlamak üzere öne sürdükleri şeylerdir. Ve biz bunu, bu konuşma içinde mümkün olduğu kadar basit bir şekilde, felsefi olarak marksist bilgi teorisinin önermelerini ortaya koyarak, ustaların bu konularda neler dediklerini ortaya koyarak gösterdik böyle olmadığını. Arkadaşlar bunun üzerinde tartışmaya yanaşmıyorlar.

Diğer bir nokta yöntem meselesiyle ilgili. Bizim meselenin özünü, yazılarında meselenin özü olan kesimini atladığımızı, kendilerine yönelttiğimiz eleştiriyi bize geri çevirdiklerini belirttiler. Biz böyle yapmadık. Bütün yazıyı okuyacak değildik. Biz meselenin özünü tartıştıkları yeri okuduk ve meselenin özünü tartıştıkları yerden de tek kelime, tek cümle cımbızlamadık. Bütün o bölümü okuduk.

Şimdi benim görüşümce bir insan devrimci ise alçak gönüllü olmalı, ikincisi dürüst olmalı (Alkışlar) Şimdi arkadaş o iki cümlemin alıntı hakkında bir sürü laf etti. Bu konuyu iyice bir açıklığa kavuşturmak lazım. Çünkü sahtekarlık bu konuda çok ilgi görmekte. Şimdi dedi ki, Mao'dan alıntı yaptığınız iki cümle ve bir dipnot veriliyor. Bu dipnotta ampirokritizm özetlediğini söylüyor Mao Zedung ampirokritizmde ne deniyor o aldıkları alıntı. O halde bizim Mao Zedung'un bu iki cümlesini bu alıntıyla karşılaştırmamız doğrudur. Şimdi burada sahtekarlığı görelim. Birincisi Mao Zedung'un dipnotunda deminde okudum, şunlar yazıyor bir kez daha okuyalım isterseniz. Dipnot iki: bakınız Karl Marks, Feurbach üzerine tezler. Karl Marks ve F. Engels iki ciltlik seçme eserler (Moskova 58 C. 2 ve Lenin Materyalizm ve Ampiriokritisizm. (Çağ Yayınları) şimdi burada da ampirokritizmden bir şey vermiyor. Özetlediği sadece ampirokritizm değil. Mao'nun bu uygulanabilirlik üzerine, diyor ki diyalektik materyalizmin ikili özelliği var. Birisi sınıfsal muhtevası, ikincisi, uygulanabilir olması. Uygulanabilirlik üzerine referans olarak, dipnot olarak verdiği yer birincisi Feurbach üzerine tezlerdir. Karl Marks'tan ikincisi, ampirokritisizmdir. Şimdi ampirokritisizme indirgendi. Dendi ki, ampirokritisizmle karşılaştırmamız doğrudur. Birinci sahtekarlık bu. İkinci sahtekarlık ampirokritisizmde bir tek bu alıntı mı var. Şimdi ampirokritizme bu noktada biraz bakalım. Ampiri-

riokritisizmde şöyle deniyor. Bilgi teorisinde pratiğin kıstasları, bölüm 6. "1845'te Marks'ın 1888 ve 1891'de Engels'in materyalist bilgi teorisini pratiğin kıstaslarına dayandırdıklarını gördük." Daha en başta ilk açılış cümlesini Lenin'in budur. Pratiğin kıstasına dayandırdığını gördük. Acaba arkadaşlar neden bunu almıyorlar. Diyor ki, aynı yerde, Marks ve Engels insan pratiğinin materyalist bilgi teorisinin doğruluğunun ispat ettiğini gösterir. (Üçüncü bantın sonu...)

Doğruluğun kıstasının ne olduğu sorunudur. Konuşmada da bir çok alıntı yaptım. Burada da tekrar okuduk. Doğrunun kıstası pratiktir. Bundan kaçmanın imkanı yok. Bu meseleyi böylece koymak lazım. (Alışlar...) Lenin felsefe defterinde bir kez daha şunu diyor; "Yani insanın ve insanlığın pratiği sadece insanın değil, insanlığın pratiği. Bilginin nesneliliğinin gerçekleşmesidir. Ölçütüdür." Bu konu çok açık şeydir. Üzerinde bir dizi polemik yapmaya gerek olmayacak bir şeydir. İkinci sahtekarlık budur. Ampirokritizmde pratiğin birliği arasındaki, pratiğin öncülüğünü koyduğum yerlerde alınsın, onun karşısına çıkarılsın. Dedğim gibi insan alçak gnüllü bir şekilde eğer bir hatta yapmışsa bunu ortaya koymalı.

Diğer sorun arkadaş dedi ki, burada kendiliğindencilik teorisi yapılmaya çalışılıyor. Oradan da şuna geçti, bir şeyi öğrenmek için illa kendimiz mi yaşamamız lazım, kafamızı duvara vura vura mı öğreneceğiz. vb. gibi bir takım heyecanlı laflar etti. Sorun şudur; birincisi Mao Zedung tartıştığımız yerde genel olarak insan bilgisinin nereden töredüğünü, nasıl meydana geldiği noktası üzerine konuşmakta ve dolaysız tecrübenin esas alma eğilimi eleştirisinin dayandığı bir nokta bu. Bu kesinlikle geri çevirilmeli. Biz bunu tartıştık bunu gösterdik. Şöyle demedik: teoriyi bir kenara itelim, kafamızı vura vura öğrenelim. Bunu söylemedik. Sadece bizim dediğimiz şeydu ve çarpıtılan da bu. Biz şunu gösterdik; Engels diyor ki, tatlının yenmesi onun ispatıdır. Bu alıntıyı okumuştuk Mao Zedung diyor ki, armudun tadını öğrenmek için, onu yiyerek değiştirmelisiniz. Lenin diyor ki, yüzmeyi öğrenmek için insan kendisini suya atmalıdır. Bütün bu örnekler niye veriliyor diye o zaman söyledik. Bu pratiğin öncülüğünü, pratik içinde becerebileceğini ortaya koymak içindi. Bu anlayış M.Z'a mal ediliyor. Mao Zedung'un teorisinin önemini küçümsediği açık olarak söyleniyor. Bizzat bu, pratik üzerine yazısında Mao Zedung tersine, tam bunun tersine olarak şunu söylüyor. Lenin'den bir alıntı yapar. Lenin'in dediği gibi dar, soyut düşünce çok daha zengindir. Bunu M.Z. Lenin'den alıntı yapar- çünkü der; çok daha fazla özellik kapsıyor. Mao Zedung'un karşı çıktığı teorisinin kalıplaştırılması dondurulması, öldürülmesi ve böyle uygulamaya kalkışılması-

dır. Şimdi bunun üzerine de birazdan tekrar duracağız. Niye arkadaşlar bunu tahrif etmek zorunda hissediyorlar kendilerini. Şundan dolayı çünkü tam da yaralarına dokunuyor. Biz diyoruz ki pratiğin içinde olmadan teoriyi öğrenmek mümkün değil. Teoriye yol gösterecek olan her şeyden önce pratiğin bakış açısıdır. Ve dönüşte de karşıtların birliği olarak pratiğe yol gösterecek olan o pratikten çıkmış olanın kendisidir. Bunlardan herhangi bir yanını tek yanlı olarak bırakırsanız açık olarak idealizme düşersiniz. Ve YDH'nin yaptığı da pratiği başta söylediği gibi dar deneycilik seviyesine düşürmeye çalışıyorlar, görünüm vermeye çalışıyorlar. Marks'ın deyimiyle. Ve insana yakışır tavır teorik tavır haline geçiriyorlar. Biz bunu ispatladık koyduk. Şimdi aynı heyecanla şöyle devam edildi. Dedi ki, iktidar namlunun ucundan çıkar genel öğretisine illede ispatlıymca mı doğruluğuna inanacağız, şeklinde bir söz söylendi. Kimse böyle bir şey söylemedi ama biz şunu söyledik; gerçekten iktidarı namlunun ucundan çıkarmak için, onu yapmalısınız. Çünkü iktidar namlunun ucundan çıkar demek iktidarı namlunun ucundan çıkarmak yetmiyor. İktidarı namlunun ucundan çıkarmak için bir dizi taktiğini bilmeli... (alkışlar... slogan iktidar namlunun ucundadır!) Şimdi o okunmayan yerlerden tek tek bazı meselelerden örnek verelim. Denildiki Marksizm-Leninizm, Marks, Engels-Lenin, Stalin'in öğretileri, geçmişte değil bugünde doğrulandığı için doğrudur diyor. Mao Zedung'un bu anlayışı yanlıştır, ML Marks teorisini ilk inşa ettiği andan itibaren doğrudu ve diyor Ekim Devrimi gerçekleştiği için ML'in doğru olduğu kabul edilmedi. Bizde şunu söylüyoruz; sınanmış insan bilgisi kesinlikle doğru değildir. Doğruluğu üzerine bir şey söylenemez. Şimdi Marks-Marksizmi inşa ettiği zaman nasıl inşa etti. Kapitalist toplumun çelişmelerini inceledi, bunları bütünleştirdi ve burda kapitalist toplum hakkında öğretisini inşa etti ama o burda durmadı. Aynı zamanda bunu yaparken insan düşüncesinin uzun tarihler içerisinde gelişmesini ve diyalektik materyalizmi koydu. Daha sonra bu diyalektik yöntemi insan toplumunun geçmişteki pratiğine uyguladı. Ve pratik içerisinde diyalektik-materyalist yöntemin doğruluğunu ispatladı. Ve yine burdan kalkarak Marks, gelecekteki toplumun ana hatlarını, temel özelliklerini ortaya çıkartabildi. Marks'ın kapitalist toplum hakkındaki söyledikleri proletaryanın pratiği ile doğrulandı. Marks onu ilk kağıt üzerinde yazdığında henüz doğrulanmamıştı. Doğrulanma potansiyelini içinde taşıyordu fakat henüz doğrulanmamıştı. Nerede doğrulandı? Daha 1848'de bizzat Marks'ın bu teoriyi inşa ettiği sırada 1848'deki Almanya'daki ayaklanmalarda, Fransa'daki ayaklanmalarda 1848-52 arasında gördüğümüz iş-

çi hareketlerinde ispatlandı birincisi. İkincisi komün hareketinde ispatlandı ve komün hareketi ile aynı öğreti geliştirildi. Henüz yetmediği, pratiği tümüyle kapsadığı kolaylıkla görüldü. Marks'ın Lenin'inde kendilerinin de söylediği gibi, proletarya diktatörlüğü konusunu geliştirmek için, anlayışı geliştirmeli bir komün deneyine ihtiyaç vardı. Mao'nun söylediği şudur. Marksizm-Leninizm bütün canlılığını, geçerliliğini bugün hala koruyor. Geçmişte bu inşa edildiği zaman komünlerde ispat edildiği zaman Ekim Devrimi ile ispat edildiği zaman geçerliliğini ne kadar koruyorsa, bugün bizzat bizim kendi pratiğimizde de geçerliliğini koruyor. Bunu ortaya koyuyor. Neden? Çünkü Marks'ın eskidiğini dair bir sürü safsata çıkıyor. Hem burjuvazinin açık saldırıları var, hem de Marksist-Leninist maskeli fakat revizyonistler ML'in eskidiğini, günün koşullarına uymadığını söylüyor.

Diğer bir getirilen eleştiri; dolaysız pratiğiyle yaşamıyorsak komünizm gerçekliğini nasıl bileceğiz. Birincisi şu, Lenin şöyle diyor bu konuda, diyor ki, Marks kapitalist toplumun ister istemez ve kaçınılmaz bir şekilde sosyalist topluma dönüşeceği sonucuna varmışsa bunu saf modern toplumun ekonomik hareket yasalarına dayanarak öne sürmüştür. Yani Lenin'e göre Marks'ın komünist toplum hakkındaki teorisini inşa etmesinin tek nedeni, modern toplumun ekonomik hareket yasalarına dayanmasıdır. O modern toplumun ekonomik gerçeklerin içinde yaşaması, o sınıf mücadelesine bizzat katılması, bu sınıf mücadelesinde elde edilen proleteryanın pratiğinin özetlenmesi ve onun doğrudan doğal sonuçlarını ortaya koymaktır. Şimdi Lenin böyle koyuyor. Bir de Mao'nun aynı yerde nasıl koyduğuna bir bakalım. Diyor ki, Mao Zedung, bir şeyi öğrenmek isteyen kimsenin o şeylen bağ kurmaktan, yani o şeyin içerisinden yaşamaktan uygulamaya koymaktan başka çaresi yoktur. Feodal toplumda kapitalist toplumun yasalarını bilmek imkansızdı. Çünkü kapitalizm henüz doğmamıştı ve bununla ilgili pratik henüz yoktu. Marksizm ancak kapitalist toplumun ürünü olabildi. Marks serbest rekabetçi kapitalizm döneminde emperyalizm çağına özgü belirli yasaları önceden somut olarak bilemezdi. Çünkü kapitalizmin son aşaması olan emperyalizm henüz doğmamıştı. Ve bununla ilgili pratik henüz yoktu. Bu görevi ancak Lenin ve Stalin yerine getirebildi. Doğaları bilinen Marks, Engels, Lenin, Stalin'in teorilerini yaratabilmelerinin nedeni kendi zamanlarının sınıf mücadelesi ve bilimsel deney pratiğine bizzat katılmış olmalarıydı. Bu pratiğe katılmayan hiçbirisi dahi başarıya ulaşamaz. Şimdi burada Mao'nun neyi tartıştığı çok açık. Mao diyor ki, teorinin bilginin öğrenilmesi doğrudan doğruya toplumsal pratiğe katılmaya bağlıdır. Marks kapitalizm hakkın-

daki öğretilerini geliştirebildiyse, bu kapitalizmin çağını yaşamasındadır. Lenin emperyalizm çağını yükseltebildiyse bunu emperyalizm çağında yaşamasındadır. Mao burada komünizm teorisinin gerçekleşmesi vs. üzerine konuşmuyor, doğrudan doğruya kapitalist toplum hakkında, onun emperyalizm aşamasına varması hakkında, ustaların o dönemin bizzat pratik sınıf mücadelesi içinde yaşıyarak çıkarttığını söylüyor. Komünizmin nasıl geldiğini ise Lenin açıklıyor. Diyor ki, bu mümkün olmuşsa, bu sadece salt modern toplumun ekonomik hareket yasalarına dayanarak ileri sürmüş. Burada böyle bir demogoji yapmak ne Mao'ya, dolaysız tecrübeyi tek başına öne çıkarttığı, bunu alma eğilimi, eğilim diyelim, eğilimi taşıdığını gösterir, ne de böyle saçma sapan komünizmin nereden geldiğini, nereden çıktığını gözler ardına atan gizleyen bir eleştiri getirmeye hak verir sanırsız.

Tanımlar ve gerçeklik meselesi: Mao Zedung diyor ki, tanımlardan değil gerçeklerden hareket edelim. Şimdi burda bayağı bir eleştiri getiriliyor buraya, deniyor ki, işte ulus kavramından hareket etmezsek ulusu nasıl bulacağız. Kemalizm konusunda tanımlardan hareket etmezsek kemalizmi nasıl bulacağız. vs. sorunun özü bu değildir. Sorun tapma, tapmaya karşı makalesinde Mao Zedung'un tartıştığı bu değildir. Mao Zedung'un tartıştığı tanımları içeriğe dönüştürmeye yanaşmayan kitaba tapanlarla mücadele etmek, bir formülü alıp bu formülün ne anlama geldiğini, onun iç mantığı üzerine kafa yormayıp, o konuyu olduğu gibi somut olguya kalkışanlarla mücadele etmek, bu yüzden diyor ki Mao Zedung tanımlardan değil, gerçekten somut durumdan hareket edelim, en somut durumun kafanda belirli kavramları olmazsa kavraman mümkün mü? Açık ki mümkün değil. Niye o zaman 1937'de pratik üzerinde algısal bilgiden ussal bilgiyi vermek gerekir, bilginin diyalektiği budur, diye uzun uzun 15 sayfaya yakın, bilginin basit kavramlardan daha yüksek kavramlara geçişi üzerine duruyor. Bunlar getirilen eleştiriyi temellendirme değil, demogojilerdir sadece. Diğer yandan konuşmamızda şunu da belirttik. Lenin'den bir alıntı okudu Lenin orada diyor ki, kavramları kurmak için deneylerden başlamak gerekir. Deneylerden genele doğru girmek gerekiyor. Yüzmeyi öğrenmek için insanın kendisini suya atması gerekiyor. Arkadaşlar böyle tek tek noktalar üzerinde duracaklarına doğrudan doğruya anlayışlar üzerinde dursunlar.

Şimdi saat gösteriyor bazıları fakat biraz konuşmam gerekecek, çalışma konusunda arkadaşın yaptığı şey eleştirdiğimiz yazıyı olduğu gibi okudu. Bizim getirdiğimiz şeyler eleştirici herhangi bir şey getirmedi. Dedi ki işte birlik konusunda, biz eğer bir, böyle yorumluyorsa diyoruz.

Sorun böyle yorumlanıyorsa değil. Bu YDH'nin metodudur. Önce yorumlanıyorsa değil. Bu YDH'nin metodudur. Önce yorumlar, arkasından o yorumladığına saldırır. Bunu çok kere gördük. Çelişmeler konusunda da yaptığı budur. (Alkışlar...)

Şimdi bu konuda yine kısaca değineceğim. Yer değiştirmeye ilgili bir sürü demogoji yapıldı. Birincisi bildiğimiz kadarıyla ilk Mao koymuştur. Ee ama biraz önce konuştuk bunu, artık biliyorsunuz. Bunu ilk Lenin koymuştu. Hatta Lenin değil Hegel koymuştur. Ordan alıp Lenin diyalektik-materyalist tarzda koymuştur. Okuduğumuz bütün alıntılarda vardır. Karşıtların birliği yani derecelenmelerdeki eşitlik çeşitli belirlemelerin, çeşitli yönlerin birbirine geçişleri, karşıtların birbirine çevrişleri, karşıtlarının birbirine dönüşmeleri diyor parantez içinde ve arkasından Lenin ekliyor, diyalektik-materyalizmin özü budur. Bunu artık biliyorsunuz. Bir daha bunu getirmemin ne anlamı var. Şimdi yer değiştirme meslesi üzerine, Mao Zedung bunların basitçe yer değiştirdiğini hiçbir zaman söylememiştir. Bunu ispat etmek lazım. O karşıtların birbirine dönüşmesinden bahsediyor. Karşıtların birbirine dönüşmesinin ancak belirli koşullarda mümkün olacağını söylüyor. Bu lafa dikkat etmek lazım, ancak belirli koşullarda mümkün olacağını söylüyor. Şimdi arkadaş dedi ki, kesin bir şekilde çelişme tesbit ediliyor. Proletarya burjuvazi, kesin bir şekilde bunun bir yanı tespit ediliyor, ezilen-ezen ve bunların birbirine dönüştükleri söyleniyor. Burada proletarya burjuvazi olabileceği anlamı çıkabilir. Diğer yanda da arkasından farkında olmadan dedi ki, proletarya ile burjuvazi çatışmasında esas mesele, öz kullandığı şeyler bunlar, sözler bunlar. Esas mesele, öz iktidar sorunudur. En önemli özelliği bu çelişmenin iktidar sorunudur dedi. Gerçekten de proletarya ile burjuvazi çelişmesinin bir dizi niteliğinden bir tanesi, ama en önemlisi iktidar meselesidir. Kim ezildi kim ezecek. Sorunu Mao Zedung kesinlikle keyfi bir şekilde seçmemiştir. Bunu bizzat kendisinin de farkında olmadan söylediği gibi; bu çelişmenin en önemli özelliği olan iktidar sorununa bağlı olarak ortaya koymuştur. Demıştır ki, proletarya burjuvazinin yerine iktidara gelebilir, yani iktidar gücü haline gelebilir. Buna bağlı olarak milli burjuvaziyle olan çelişmenin uzlaştığını, belirli şartlarda uzlaşabilir hale gelmesi meselesi üzerine bir polemik yapıldı. Meselenin özü kısaca şudur: Mao Zedung 1957'de söylemiyor bunu, 1937'de diyor ki, zıtların birliğinde, bir belirleme olan, bir yön olan uzlaşabilirlik ve uzlaşmazlık özelliği birbirine dönüşebilir, belirli koşullarda birbirine dönüşebilir. Nedir bu belirli koşullar. Mesela Çin açısından bunu biraz daha tartışacağız. Burjuvazinin önemli ölçüde mülksüzleştirilmesi olması. Milli burjuvazinin

bir, sosyalizme geçişi kabul etmek zorunda kaldıki proletarya partisinin hegemonyasına boyun eğişi, bunlar anayasayla ona dayatılmış şeylerdir. Bu nedenle bu çelişme uzlaşabilir metodlarla özöllebilir elişmelerdir diyor. Mao Zedung uzlaşabilirlik, uzlaşmazlık Mao Zedung'un çelişmeler üzerine açıkladığı gibi bir çelişmenin çözüm yöntemidir. O çelişmenin bir niteliğidir. O nitelikte çözüm yöntemine aittir. Uzlaşabilirlik ya da uzlaşmazlık açık çatışmalar, şiddete dayanan açık çatışmalar sorunuyla ilgilidir. Mesela kapitalizmin gelişmesinin ilk başlarında üretim güçleri-üretim ilişkileri arasındaki çelişme henüz kendisini uzlaşmaz biçimlerde açığa koymaz. Marks bunu şöyle anlatıyor. Bu meşhur bir alıntı, Stalin'in de yaptığı. Diyor ki, "Belirli bir aşamaya geldikten sonra devrimi gündeme getirebilecek, açık çatışmalara yol açabilecek bir şekilde yoğunlaşır." Bizimde deminde şöylediğimiz gibi milli burjuvazi şiddet uygulanmadan baskı uygulamadan değil şiddet uygulamadan mülksüzleştirmek onu proletarya diktatörlüğüne boyun eğdirmek mümkündür. Bu sorunun bir yanıdır. Ama arkadaş bu noktada yine heyecanlı bir şekilde proletarya diktatörlüğünün vs. reddedilmesinden bahsedildi, sorun mesele bu değil.

Vang-Ming meselesi: bunun üzerinde hiç durmayacağım. Vang-Ming'ler olduğu belli. Aslında Vang-Ming'ler de değillerdir. Bu açık. Çünkü Vang-Ming Çin'e gitti. (Gültişmeler.... Alkışlar...)

İnceleme yöntemiyle ilgili: Arkadaş inceleme yöntemiyle ilgili bir iç yazıdan bölümler okudu. Eğer vaktimiz olsaydı, o iç yazıyı bütünüyle okurduk. Biz konuşmanın başında da belirttiğimiz gibi, dedik ki, yöntemi tartışmaların içinde göstereceğiz neden öyle dedik, çünkü yöntemi temellendirmek istediğimiz her noktada tabii ki tartışmaya gireceğiz. Mesela kendisinin yaptığı gibi bir devrimci durum olsun, bir demokratik halk iktidarının özünün proletarya diktatörlüğü olup olmadığı meselesi olsun vs. buralara geldiğimizde felsefi temeli öncü koyduğumuz, burada koyduğumuz bu metafiziğin, pratiği bayağılaştırmanın, teoriyi ondan koparmanın nasıl metoda yansıdığını tartışma içerisinde gireceğiz. Arkadaş gitsin filozoflarla tartışsın şeklinde yorumladı bunu. Yo o değil, biz tam tersine gelişme içerisinde göstereceğiz bunu. Yine ikinci bir yöntem kapamadan önce söyleyeyim. Arkadaş orada birincisi içeriği okumadan diğerlerini okudu. Neden? Birincisinin içinde altından çıkamayacağı çok açık bazı şeyler var. Kıvırtmayacağı bazı noktalar var. Diğerlerinde ise tutunabileceğini zannettiği bazı noktalar var. Bunu da böyle belirtelim. Kısa olması için ben burada kapıyorum. (Alkışlar...)

(Slogan: Milli zulme son! Düzene isyan halka önder Partizan!)

YDH: Tekrarlamak durumundayım. Birincisi arkadaş bir eleştiri ge-

tirdi. Alçak gönüllük ve dürüstlikle ilgili. O konuda birşey söyleyeyim. Bize iki yazıdan ispatlayın dendiği söylendi. Mao'nun felsefe de dar deneyciliği saptığı şeklindeki şeydi. Biz burada anlattık uzun uzadıya. Biz Mao'ya dar deneycidir demedik. Dediğimiz özellikle 1937'deki yazılarında belli bazı eğilimlerin olduğu, 1957'deki halk içindeki çelişmelerde ise belli sapmalar olduğu; genel değerlendirmemizde ayrıca koyduk ki, felsefe konusunda Mao'nun belli katkıları vardır. Ve esas olarak olumlu bir yaklaşımı vardır. Bizim dikkat çekmek istediğimiz şeyler gerçekten üzerinde düşünülmesi gerekli olan şeylerdir. Ve Mao'nun ML diyalektik ve materyalizmi olduğu yerden çok ileriye götürdüğü şeklindeki iddialardır. Şimdi bizim alıntı yaptığımız yerde sahtekarlık yaptığımız anlatıldı. Bu arkadaşta iade ettiğimiz bir şeydir. Mao'nun tartıştığı konuyla ilgili bölümde Lenin sorunu tartışmaktadır. Ve biz Lenin'den orda alıntı yaptık. Lenin, "pratiğin bakış açısının bilgi teorisinin ilk ve temel bakış açısı olduğunu" söylüyor. Tartıştığımız sorun bu değil. Arkadaş sürekli olarak bu noktaya çekmeye çalışıyor. Şunu ima ediyor. Biz pratiğin önemini reddediyoruz. Hayır, tartıştığımız mesele bu değildir. Bunu anlattık. Dedi ki, bir kez daha söylüyorum tartışılan sorun nedir. Tabii ki her bilgi pratikten çıkar. Ya kendi dolaysız pratiğimizden, ya da başkalarının dolaysız pratiğinden ve her bilginin doğruluğu bizzat pratikte sınanarak ispatlanır. Bu konuda ayrı ayrı bir şeyler söylemedik. Bu noktadan itibaren işler değişiyor. Ve ayrılık noktaları başlıyor. Biz diyoruz ki pratikte çıkan pratikte sınanmış olgular, arasındaki ilişkileri doğru bir biçimde ortaya koyan bilgi, yani bilim seviyesine yükselmiş teori artık yeniden bizim kendi pratiğimizde ispatlanmaya gerek olmayan doğru bilgidir. Buna dayanılabilir. Buna dayanılmalıdır. Aramızdaki temel ayrılıklar budur. İşte biz bunu dediğimiz için arkadaşlar diyor ki siz teoriyi pratikten koparıyorsunuz. Bu kesinlikle bizim yapmadığımız bir şeyi yapıyor gibi gösterip yel değirmenleri yaratıp Don Kişot'ca ona saldırmaktır. Biz neden bugün teorisinin önemini vurguluyoruz. Neden? Neden diyoruz ki teorik çalışma önemlidir. Bu teorik çalışma halkası parti içinde çalışma halkası olarak, esas halka olarak kavranılmalıdır. Neden? Çünkü ML adına bir, Marksizmin ilkelerini en adice çarpıtmalar günümüzde oldukça yaygındır. Modern revizyonizm hakim durumdadır, Kruşçev'ci modern revizyonizm. Üç dünya teorisi cirit atmaktadır. Üç dünya teorisini red adına ortaya çıkanlardan AEP revizyonist bir çizgi izlemektedir. AEP'ye karşı olduğunu söyleyenlerin içinde Mao'yu savunma adına Mao Zedung düşüncesi denilen Lin-Bioa'nın görüşlerini savunanlarda vardır. Ve Marksizm-Leninizm en temel noktalarda çarpıtılmaktadır. İş-

te bu noktada ML teorisinin incelenmesi, ML teorisinin bizzat pratikten çıkıp pratikte sınanmış ve doğru olduğu ispatlanmış olan teorisinin incelenmesi, bu teoriye sarılması gereklidir. Bunu yapmayan ML değildir. Bugün teorisinin önemini vurgulamayanlar, bugün teoriyi ML teorisinin incelenmesini temel görevlerden biri olarak kavramayanlar Lenin'in deyişiyle Marksizmi kaos içinde bulundurur. İdeolojik bir kaostan içinde bulunduğu dönemde mesela her pratik hareketin bir adımı onlarca yüzlerce programdan daha önemlidir, diyen Engels'in sözünü hatırlatanlar böyle bir durumda Lenin'in deyişiyle bir cenaze töreninde cenaze sahibine gidip oh, oh en iyi günleriniz böyle olsun diyenlerdir. Aramızdaki temel farklılık, temel ayırım noktası bu konuda budur. Üstü ne kadar örtülmeye çalışılırsa çalışılsın ML teorisinin her öneminin düşürülmesi kendiliğindenciliğin teorisinin yapılmasıdır, kendiliğindencilik teorisi ise oportünizmin teorisidir. Aramızdaki temel fark budur. (Alkışlar...)

Arkadaş konuşmasında bir kez daha her hangi bir şey, herhangi bir teori eğer pratikte sınanmadı ise onun doğruluğu üzerine bir şey söylenemez şeklinde teoriler getirdi. Eğer teori, sözü geçen teori, gerçekten bilimsel bir teori ise, yani varolan olguları doğru bir biçimde ortaya koyuyorsa ki, ML böyledir. O zaman o teorisinin bugün ispatlanmamış bazı noktaları konusunda mesela komünizmin geleceği konusunda, sınıfsız toplumun geleceği konusunda kuşkuya düşmemiz gerekir... (Bantın bir yüzü bitti...)

Şimdi bir başka sorun: Tanımlardan değil gerçeklerden yola çıkalım şeklindeki konuda bizim getirdiğimiz eleştiri demogojymiş. Bunu biz söylemiyoruz tanımlardan değil gerçeklerden yola çıkalım diyen biz değiliz, Mao Zedung. Eğer bu yanlışsa, eğer tanımlar gerçekten bizzat gerçekten çıkan tanımlarsa, pratiğin incelenmesi sonucu çıkan tanımlarsa onlara dayanmak ve bu konuda sözler etmek yanlıştır. Bizim dediğimiz budur. Mao Zedung bu görüşü dogmatiklerle mücadele içinde getirmiştir. Bu da doğrudur. Ama dogmatiklerle mücadele içinde böyle bir görüş getirmek bunu genel olarak ortaya koymak yanlıştır ve bir sürü yanlış da kapı açar. Bizim dediğimiz budur.

Zıtların birbirine dönüşmesi meselesi: Bu konu açıktır dedi arkadaş. Bir sürü alıntılar getirdi. Zıtlıklar birbirine dönüşür. Bu mesele o kadar basit değildir. Her zıtlık bir başka zıtlığa dönüşür. Bu kesindir ama bir zıtlığın bizzat kendi zıttına dönüşmesi kesin bir olay değildir. Çok özel şartlar altında olan bir şeydir. Bu Marksizmin genel bir yasası değildir. Zıttın zıttına, kendi zıttına dönüşmesi.

Bir başka mesele: Arkadaşın bizim getirdiğimiz eleştirilerin bir bölümüne cevap vermekten kaçınması meselesi. Mesela Mao Zedung'un

Marksizm, Marks her şeyi bilen bir dahi olduğundan değil, onun teorisi bizim pratiğimiz, bizim mücadelemiz tarafından doğrulandığı için gerçektir şeklindeki tespitinin doğruluğu ya da yanlışlığı konusunda bir şey demedi, biz bütünlük içinde de alınsa, başına da alınsa böyle bir tespitin yanlış olduğunu söylüyoruz. Neden mi? Marksizm bizim pratiğimizde önce bir sürü işçi sınıfının mücadelesi sonucu ispatlanmış bir teoridir. Artık Marksizmin temel ilkelerinin, genel ilkelerinin yeniden ispatlanması diye bir sorun yoktur, onun için. Arkadaş bunun ötesinde bir konuda yine cevap vermeden atladi. O da Mao Zedung'un Stalin'i felsefi konuda getirdiği eleştirisi. Bu konuda biz sorduk 5. cildi kabul ediyor musunuz diye cevap vermedi. Bir dahaki konuşması içerisinde cevap verir. Orda şöyle diyor M. Zedung Stalin konusunda: Marksizmin üç temel unsuru, klasik Alman felsefesi, klasik İngiliz ekonomi politigi ve Fransız hayalci sosyalizmi gibi burjuva şeylerin incelenmesi sürecinde ve bunlara karşı verilen mücadele içinde doğdu. Bu açıdan Stalin onlar kadar başarılı değildi. "Marks, Engels, Lenin kadar." Örneğin Stalin'in zamanında klasik Alman idealist felsefesi, Alman soyluların Fransız devrimine karşı bir tepkisi olarak tanımlandı. Bu yargı klasik Alman idealist felsefesini tamamen inkar etmektir. Stalin Alman askerlik biliminin artık hiçbir işe yaramadığını ve Almanlar yenilgiye uğratıldığına göre Clausewitz'in kitaplarının artık okunmaması gerektiğini söyleyerek Alman askerlik bilimini inkar etti. Stalin'de önemli ölçüde metafizik vardı, ve bir çok kişiye metafiziği izlemelerini öğretti. Stalin SBKP(B) kısa derste bu yazıyı M. Zedung inceleme tarzımızı düzeltelim adlı bir yazısında 1940'ta sanırım övmekte ve şimdiye kadar ML'in devrimin en iyi özeti şeklinde propaganda etmektedir. O öyle propaganda ettiği o kısa derste Marksist diyalektiğin dört ana özelliğinin olduğunu söylüyor. Onları okuduk demin burada. Stalin birincisi özellik olarak şeylerin birbirleriyle olan ilişkilerini ele alırken bundan sanki şeyler sebepsiz yere birbirleriyle ilişkişmiş gibi söz ediyor. Dedi ki, o zaman birbirleriyle ilişkili olan nedir? Birbirleriyle ilişkili olan, bir şeyin birbirleriyle çelişen iki yönüdür. Herşeyin birbirleriyle çelişen iki yönü vardır. Diyalektiğin dördüncü özelliğiyle ilişkili olarak da "bütün şeylerde varolan iç gelişmelerden söz ediyor. Ama sonrada karşıtların birliğinden hiç söz etmeksizin sadece karşıtların mücadelesini ele alıyor. Diyalektiğin temel yasası olan karşıtların birliğine göre, hem birbirlerine karşılıklı olarak dışarda bırakan, hem de birbirleriyle ilişkili olan ve belli koşullarda birbirine dönüşen karşıtlar arasında hem mücadele hem de birlik vardır. Stalin karşıtların mücadelesiyle karşıtların birliği

arasındaki bağı göremedi.” Şimdi biz Mao’nun getirdiği bu eleştiri eğer Mao’nunsa o zaman, Mao’nun daha önce dikkat çektiğimiz karşıtların birliği diyalektiğin temel yasasıdır şeklindeki anlayışının karşıtların mücadelesiyle karşıtların birliğinin karşılaştırılması içinde temel yasa olarak kavramış olduğunu gösterdiğini düşünüyor. Bu yüzden ... (anlaşılmıyor iki kelime) koduk ortaya. Bu yüzden dediki eğer karşıtların birliği her olgu, her şeyin içinde zıtların varlığı olarak değil birlik ve mücadele arasındaki ilişkide tayin edici olanın birlik olduğu şeklinde bir anlayışa yanlıştır. Çünkü dedik, diyalektiğe göre gelişme zıtların mücadelesidir. Bu anlamda tayin edici olan mücadeledir. Bu konuda arkadaş hiçbir şey söylememeyi tercih etti. Bu konuda arkadaş cevap verirse daha tartışırız. Diyeceklerim şimdilik bu kadar.

DİVAN: Şimdi arkadaşlar gündem maddesinin ikinci bölümüne geçiyoruz. Bu bölümde modern revizyonizme karşı verilen mücadelenin değerlendirilmesi konusu yer alıyor. Kısaca 57/60 deklarasyon ve polemikleri diye adlandırabileceğim bu belgenin değerlendirilmesine geçiyoruz.

PARTİZAN: Arkadaşlar, modern revizyonizmle tartışmasına girmeden gündemin ikinci maddesine geçmeden evvel konuşmacı arkadaşın söyledikleri bazı şeyler üzerine değinmek istiyorum. Felsefe konusunda ikinci konuşmamızda, 15 dakikalık konuşmada, bir sürü meseleye değinmedik. Bu doğrudur. Çünkü getirdikleri meselelerin bir çoğu öze ilişkin meseleler değildir. Bizde buradaki zamanı fazla almamak için buna değinmedik. Fakat atladığımız bir iki konu oldu. Onlar üzerinde kısaca tavır takınayım. Birincisi 5. cildin kabul edilip edilmediği meselesidir. 5. cilt Hua Kua-Feng zamanında derlenip yayınlandı, yayınlandı daha doğrusu. Derlenmesi Mao Zedung hayatta iken başladığı söyleniyor. Bu ciltteki bir takım yazılar MZ. hayatta iken ortaya çıkmıştı, yayınlanmıştı. Ciltteki yazıların bir bölümündeki bir dizi anlayış ÇKP’nin resmen yayınlanmış dergilerindeki anlayışların aynısıdır. Bizim görüşümüzce cilt 5. 1949-57 arasındaki Çin’de cereyan etmekte olan sınıf mücadelesini özetleyen aktaran bir belgedir. Sadece Çin’deki sınıf mücadelesine değinmiyor, uluslararası plandaki sınıf mücadelesine de değiniyor. Şu mümkündür, Hua Kua-Feng, belirli kelimeler üzerine, ya da revizyonistler genel olarak belirli kelimeler üzerinde oynamış olabilirler. Biz soruna kelimeler üzerinden bakmıyoruz. Sorun şu: Cilt 5’teki anlayışlar meseleyi ortaya koyuş tarzı sınıf mücadelesini özetleyiş tarzı gerçek midir değil midir?

Bizim görüşümüze göre gerçektir. (Alkışlar...)

Bu çerçeveden olarak Stalin'e getirilen eleştiriler meselesi: 5. cilde Stalin'e eleştiri getiriliyor bu eleştirilerde yeni değil ÇKP'nin başka resmi belgelerinde de eleştirilerin özü var. 5. Ciltte biraz daha etraflı olarak getiriliyor. Benim bu konuyu atlamamdaki esas neden Stalin meselesini ilerde tartışacağımız için ve orada bütünlükle ele almak içindir. Çünkü sosyalizmin inşaa meselesini tartışırken Mao Zedung'un Stalin'e getirdiği eleştirileri, bu eleştirilerin felsefe kökeninin arayışını da tabii ki ele almak durumundaydık. O yüzden atladık. Fakat yine de felsefe alanında kalmak üzere, deminki bölümü doldurmadan bir miktar bir şeyler onun üzerine söyleyip, öyle modern revizyonizm meselesine geçelim. Stalin diyalektik-tarihi materyalizm kısmını yazdığı zaman yıl 1938-39. Mao Zedung teori ve pratik üzerine yazdığı zamanda 1937. İki tane yazı var. İkisi de hemen hemen aynı zamanda yazılmış. M. Zedung çelişmeler adlı yazısında, zıtların birliği meselesini etraflı bir şekilde inceliyor. Esas zıtların birliği meselesi üzerinde duruyor. Zıtların birliği dendiği zaman onun içindeki birlik ve mücadele. Bunları etraflı bir şekilde alıp anlatıyor. Zıtların birliğini anlattığı, özel olarak anlattığı yerlerden birisi zıtların özdeşliği başlığını taşıyor. Yine zıtların özdeşliğinin, birliğinin bir parçası olarak zıtların evrensel ve özgül, genel meselesini Mao Zedung uzun bir bölümde tekrar ele alıyor. Felsefe üzerinde konuşurken yaptığımız alıntılardan birinden şunu gösterdik. Lenin'e göre zıtların birliği basit iki zıttın bir arada olmak zorunda olması değildir. Onun ötesinde zıtların birliği, zıtların kendi içinde taşıdıkları bir dizi niteliğin birbirine geçişleri, bunların birbirlerine dönüşmeleri, bunların sürekliliği içindeki kesintiler ve sıçramalar vs. olarak koyuyor, ve diyor ki Lenin diyalektiği incelemek için bu meseleyi ele alıp geliştirmeliyiz. Bunu yapan Mao Zedung'tur. Aynı yılda Stalin diyalektik ve tarihi materyalizmi yazdığında zıtların özdeşliği, birliği vs.nin üzerine herhangi ne bir bölüm ne de bir paragrafı var. İkisi de aynı yılda yazılmış şeyler. Daha sonra M. Zedung geriye dönüp baktığında Stalin'in yaptığı bir dizi hatanın kökeninden zıtların birliği meselesini yeterince kavrayamadığı meselesini görüyor ve aynı zamanda Stalin'e metafiziğe, yer yer metafiziğe düştüğü eleştirisini getiriyor. Metafizik nedir? İki şeyi, iki özelliğini koyduk. Dar deneyciliği anlatırken metafiziğin. Birincisi olaylara tek yanlı bakmak, iki yanının karşılıklı bağıni, mücadelesini gözardı etmek, iki yanını birden almamak. Diğeri de tarihi süreç içinde ele almak. Şimdi iş sosyalizmin inşaaı meselesine geldiğimizde karşı-devrimcilerin bastırılması meselesini ele aldığımızda, birçok noktada Sta-

lin'in meseleleri tek yanlı ele aldığını göreceğiz. M. Zedung, Stalin'e yer yer bazı konularda tek yanlılık görülebilir. Onun, yaptığı hataların felsefi kökeni burada yatıyor. Bunu içerikli olarak ileride tartışacağız.

Diğer bir nokta, geçmeden önce değinmek istediğim, geçen konuşmamda değinmedim bunlara. Çünkü bunlara değinince polemikler, demogojiler vs. alır yürür. Mesela şöyle büyük laflar edildi. İşte köşeye sıkıştıkça şöyle oluyor, böyle oluyor gibi laflar edildi. Eğer biz şimdi bunlar üzerine tartışacak olursak uzar da gider. Mesela somut olarak şu görüldü. Felsefe üzerine konuşulurken bir yerde tıkanıp, bitti tükendi ve açıkça kitleyi provakasyona getirme durumu ortaya çıktı. İşte halk savaşı üzerine giderseniz memlekete falan türünden tavırlara girildi. (Alkışlar...) Biz meseleyi bunlar üzerinde yoğunlaştırmamaya çalıştık. Fakat yapılan bizzat buydu. Çünkü tartışma bu şekilde kitleyle karşılıklı atışma haline getirilip zaman doldurmak, bizim getirdiğimiz eleştirileri geri çevirip herhangi bir şey getirmeme, işi uyutmak.

NOT:

Yoldaşlar; MK-SB'nin Ağustos toplantısı sonuçlarının "Dünyada ve Ülkede son "çelişmeler" konulu karar ve değerlendirmesini gecikmeli olarak yayınlıyoruz. (Ön açıklama yazımızda açıklanan nedenlerden ötürüdür.) Yoldaşların bunu anlayışla karşılayacakları inancıyla, konunun önemli olması dolayısıyla yayınlamayı uygun gördük.

Dünyada ve ülkede son gelişmeler değerlendirildi. Bu değerlendirmeler temelinde merkezi yayın organları propaganda yapacaktır. Burada yş.ların bir an önce bilgilendirilmesi için tartışılan konuları ve sonuçları özet olarak aktarıyoruz:

- Dünyada bir yandan savaş etmenlerinin yükseldiği, diğer yandan da devrim şartlarının yayınladığı ortam güçlenerek sürmektedir. Genel olarak büyük emperyalistlerin, özel olarak iki en büyük emperyalist ABD ve SSCB'nin karşılıklı manevraları ve devrimci mücadeleleri boğma çabaları yükseliyor. Buna karşılık yeni-sömürgelerin yanı sıra metropol ülkelerin kendi içinde de (yani emperyalizmin cephe gerisinde) kitlelerin huzursuzlukları artıyor.

- İngiltere'de son bir aydır meydana gelen çatışmalar bunun bir örneğidir. İngiltere, 2. Dünya Savaşı'ndan önce "üzerine güneş batmayan sömürge imparatorluğu" idi. Milli uyanış ve kurtuluş mücadeleleri sonucu da bu durum değişti; İngiltere yeni sömürgeci bir güç haline geldi ve eski sömürgelerinin önemli bölümünü "Britanya Milletler topluluğu" adlı yeni-sömürgeci bir örgütün çatısı altında toplandı. (Bu toplu-

luğa üye yeni-sömürgelerde İngiliz emperyalizmi hakim güç olmayabilir ama bu örgüt hala varlığını sürdürmektedir.) Bu “Milletler topluluğu”nun işleyişinin bir parçası olarak İngiltere’ye eski sömürgelerden yığınla mülteci geldi. Bugünkü çatışmaların konusunu oluşturan kesimin kaynağı budur. Yani bir anlamda İngiliz emperyalizmi eski sömürgeciliğinin kefaretinin bizzat kendi ülkesinde bir “göçmenler” ve “azınlıklar” sorunu yaratarak ödemektedir.

İngiltere’de çalışmalar, uzun süreden beri azınlıklar üzerinde hüküm süren “ikinci sınıf vatandaş muamelesi”, polis baskısı, ekonomik baskı gibi baskılar karşısında bu kesimde uyanan ‘isyan’ duygusunun Pakistanlı bir göçmen ailesinin evinin ırkçılar tarafından yakılması üzerine eyleme dönüşmesi ile patlak verdi. Olaylar başlangıçta esas olarak ırkçı “neo faşist” (yani yeni faşizm” akımının mensupları) devlet işbirliğindeki sosyal-ekonomik baskıya başkaldırma niteliğini taşıyordu. Fakat zaman içinde çatışmaların konusu, gençliğin işsizlik sorunu, proletaryanın en alt kesimlerinin iş güvencesinin olmayışı, ücretlerinin düşüklüğü sorunu ve genel olarak yoksul emekçi halkın hayat pahalılığı karşısında ezilmesi sorununu da kapsar hale geldi; yani kapsamı genişledi. Bu durum İngiliz emperyalizmini son derece korkuttu. Başbakan Thatcher ve hükümeti, derhal iç faşistleşme yönünde adımlar attılar. Göstericilere karşı zor kullanımı; sıkıyönetim ilanı tehdidi, yasalarda değişiklik yapma girişimi vb. Tekelci burjuvazinin ajanı “sosyal-demokrat”lar ve revizyonistler ise devletin temellerini sarsacak imkanları taşıyan bu militan hareketin yaygınlaşmasını engellemek sorunun “reformlarla halledilebileceği” hayalini yamak için sözde harekete sahip çıkıp Muhafazakar Parti hükümetini suçlayıp, göstericileri sükunete davet ettiler.

Bu hareket aşırı derecede kendiliğindencidir ve kelimenin tam anlamıyla “kitlesel isyan”dır -yani belirli bir çizgiye ve önderliğe sahip olmayan bir şiddet hareketi! Hareketin bu niteliği iki sonuç doğurmaktadır: Birincisi, kitlesel şiddet çoğu kez anarşiye dönüşebilmekte ve İngiliz burjuvazisi için hareketi karalama ve proletaryanın üst ve orta kesimleri ile küçük burjuvaziden tecrit etme imkanı yaratmaktadır. İkinci olarak, kitlelerin kolaylıkla anarşistlerin, revizyonistlerin etkisinde kalmasına yol açmaktadır. Bu iki sonuç bu sosyal-hareketin olumsuz yanlarıdır. Ve ne yazık ki, bu olumsuzluklarla kıyasıya mücadele edip hareketin olumlu yönü olan kitleselliği ve militanlığı geliştirip, isyankar emekçilere siyasal bilinç kazandıracak ML bir önder güç ortaya çıkamamıştır. (İngiltere’de kendisine ML diyen grupların, bu arada “13’lü açıklama”ya imza atan grupların somut tutumunu bilmiyoruz ama sonuç ortadadır.) Bu neden-

ledir ki, bu devrimci kitlesel hareket sonuçta çarçur olacaktır.

- Batı Almanya'da da henüz reformizm ve anarşizm önderliğinde olsa da kitlesel kıpırdanmalar vardır. Kitlesel gösterilerin konusunda Batı Alman emperyalizminin kendi sınırları içindeki atom savaşı hazırlıkları, çevre kirlenmesi ve konut sorunu oluşturuyor. Bunlar barışçıl hareketlerdir; ama ML'ler için reformizmin ve revizyonizmin kitleler üzerindeki ideolojik siyasi etkinliğini kırması ve kitlelerle birleşmesi için mükemmel savaş alanlarıdır. Ne yazık ki Batı Almanya'da da bu olumlu durumdan ML tarzda yararlanan bir güç yoktur.

- Fransa'da "sosyalist" Mitterand'ın seçimleri parlak bir şekilde kazanması da Fransız emekçilerinin "düzen değişikliği" isteğini reformist bir tarzda dile getirmesinden başka bir şey değildir. Fransız tekелci burjuvazisinin siyasi buhranın açığa çıkmasını ertelemek amacıyla "sosyal demokrasi" yedek lastiğine ihtiyaç duyması da, hakim sınıfı yönetmede çektiği zorluğu ortaya koymaktadır. (Mitterand'ın zaferi, RSE'nin etkinliğinin artması anlamına gelmektedir.)

Emekçi halkın huzursuzluğu bir süre sahte "sosyalist" bir programın uygulanması (aslında tekелci devlet kapitalizminin güçlendirilmesidir, bu) ile uyutulacak; daha sonra daha da kötüleşmesi kaçınılmaz olan halkın durumundan "sosyalizm" sorumlu tutularak halk kitlelerinin tekелci burjuvazinin diğer kesimlerinin peşine takılmasına çalışılacaktır. Kuşkusuz ki, ML'lerin Mitterand yönetimini "Karşı-devrimin bir parçası" olarak teşhir etmeleri ve bunu proletaryayı ve diğer emekçi tabakalarını ikna edici somut bir tarzda yapabilmeleri, Fransız burjuvazisinin bu yeni oyununu bozmada tayin edici bir rol oynayacaktır.

ABD'de son bir yıldır kitlesel hareketler gelişmektedir. Bunlar daha ziyade zenci emekçilere karşı uygulanan millî baskıda ortaya çıkmıştır. Reagan yönetimi işbaşı yaptığundan bu yana uygulamaya soktuğu "sıkı para" ve "devletin sosyal harcamalarını azaltma" ekonomik politikası sonuçlarını verdikçe, örgütlü işçi hareketleri de yükselecektir. -ki hava kontrollerinin "yasadışı" grevleri de bunun bir parçasıdır. Gerek zenci emekçilerin can güvenliği ve millî baskıyı protesto çerçevesinde gelişen ve çatışmalara dönüşen kitlesel hareketleri ve gerekse hava emekçilerinin grevi karşısında Reagan yönetimindeki ABD emperyalist devletinin açık şiddete dayanan tepkisi, kitlelerin siyasi açıdan uyandırılması ve bilinçlendirilmesi için ML'lere uygun ortam sağlıyor.

- RSE cephesinde ise Polonya, burjuvazi için çıban başı olmaya devam ediyor. Her ne kadar Polonya KP'sinin kongresinde "ılımlı" grubu zafer kazandı ve Gierek'le 6 arkadaşı partiden ihraç

edildiyse de, bu durum RSE'nin Polonya'daki etkinliğine karşı değildir. Yapılan işler bir-iki "kurbanlık koyun" seçip Polonya işçisinin öfkesini yatıştırmak amacıyla gütmektedir. Nitekim Kania'nın önderliğindeki parti yönetimi ile Jaruselski hükümeti, RSE'nin onayını almıştır. Batı yanlı (Walesa) önderliğindeki, Dayanışma sendikası yönetimi de hükümetle grevleri durdurma konusunda uzlaşmıştır. Ne var ki işçiler yönetimi zorlamakta ve sık sık onu aşmaktadırlar. Bu kaçınılmazdır. Çünkü parti kongresinde kabul edilen ekonomik plan ilkeleri, enflasyonu arttırmayı, buna karşılık ücretleri yükseltmeyi ön görmektedir.

Kısacası emperyalizmin göbeğinde de devrimci sancılar yükselmektedir. Bunlar ekonomik bunalım derinleştikçe artacaktır. Dikkatimizi çeken bir nokta; ekonomik bunalımın öncelikle emekçilerin en örgütsüz ve bölünmüş kesimlerini vurması ve onları harekete geçiriyor olmasıdır. Bu kesimler ise genellikle örgütlü proletarya değil de, göçmen işçiler, genç işçiler, düzenli işi olmayan vasıfsız yarı-işçiler vb.dir. Bu durum emperyalist ülke KP'lerinin klasik "ağır sanayi işçisi içinde çalışma" perspektifini genişletmesini ve bu alt kesimleri özel önem veren politikalar üretmesini zorunlu kılmaktadır. Tabii bundan da önemlisi birçok kapitalist ülkelerde doğru bir çizgiye, sahip KP'nin olmayışı ve bunun tüm dünya ML'lerine yüklediği buralarda KP'lerin kuruluşu için katkıda bulunumu görevidir.

Bugün emperyalist savaş etmeni yükseldikçe onun doğurduğu tehkeyi devrimci bir bunalıma dönüştürmek komünistler için tayinedici bir görevdir. Yine sömürge ülkelerdeki komünistler için bunun anlamı: anti-emperyalist demokratik devrim mücadelelerine hız vermektir.

Bu gibi ülkelerde devrimci saflarda görülebilecek en tehlikeli ihanet, yeni sömürgeci devletin bir güçlü emperyalistin kuyruğunda bir diğerine karşı kullanılmasını desteklemektir. Şu anda bunun açık şampiyonluğunu Krusçev ve Brejnev gibi modern revizyonizm ile Teng-Hua tipi modern revizyonizm yapmaktadır. Her iki karşı-devrimci teoride açık olarak emperyalist paylaşım savaşının kaynağını son tahlilde tek bir emperyalist güç olarak (olmakta) ve diğerlerini ateş hattından çekerek, "savaşı devrimle önleme veya devrime dönüştürme" ML çizgisini yocketmektedirler. Kuşkusuz bir dizi daha çizgi aynı sonuca varıyor. Bunlarla mücadele etmek önemlidir.

Metropol ülkelerde ise emperyalist savaş hazırlıkları karşısında proletarya ve emekçi halk siyasi açıdan uyandırılmak zorundadır. Mevcut durumda emekçilerin savaşa karşı olan tutumu, ya reformistler tarafından genel bir burjuva filistini "savaş aleyhtarlığı"na dönüştürülmekte ve

ve böylece kitlelerin devrimci savaş fikrine sempati duyması engellenmekte; ya da revizyonistler tarafından NATO blokunun savaş hazırlıklarını baltalama amacıyla kullanılmaktadır. Buna karşılık komünistler ne yapıyor? Görebildiğimiz kadarı ile komünistler, somut durumdan yararlanarak somut taktikleri üretmede yetersiz kalmaktadırlar. Kitleye “ya devrim emperyalist savaşı önler, ya da savaş devrime yol açar” ilkesinin propagandası yeterli değildir. Şu anda reformistlerin ve revizyonistlerin etkisi altındaki kitle hareketleriyle birleşebilmek ve reformizmi-revizyonizmi somut olarak teşhir edebilmek için taktik sloganlara da ihtiyaç vardır. Fakat eğilimli grup ya da partilerin bu konuyla ilgili açık fikri olmadığı görülmüştür. Bu konuyla ilişkili olarak dünya ML’leri tartışmak ve doğru taktik sloganları üretmek zorundadırlar.

- Ortadoğu, emperyalist savaş etmenlerin düğümlediği odak noktalarından biri olmaya devam ediyor.

İran’da iktidardaki kanatlar arasında süre gelen çelişmenin, Beni Sadır’ın görevden alınması ve takibata uğraması ile sonuçlanan ilk aşaması, İran devriminin yeni bir dönemeciydi. Beni Sadır milli burjuvazinin daha ziyade sanayici ve kompırador burjuvaziye yakın kesimini temsil ediyordu. O, İran’da ekonomik bir istikrar sağlanmasından, giderek yoğunlaşan sınıf çelişmeleri ve ulusal çelişmelerin (Kürtler ve Azariler üzerindeki milli baskı) daha yumuşak tavırda ele alınmasından; ve İran-Irak savaşında belirli tavizler pahasına bir “barış”a varılıp içteki inşaaaya dönülmesinden yanadır. Feodal kesimi temsil eden “İslam Cumhuriyet Partisi”nin (İCP) kurucusu ve başkanı Beheşti ise bu politikaların hepsinde Sadır ile çatışıyordu. Nihayet Beheşti Humeyni’yi Sadır’ın (dolayısıyla onun izlediği değişik politikaların) “devrim”e ayak bağı olduğuna ikna etti. Bu aslında, milli eşraf ve hicazlardan oluşan milli burjuva sağ kanadın, feodal sınıfla uzlaşması anlamına gelmektedir. Neticede Sadır alaşağı edildi. Ve bunu Sadır yandaşlarının, yönetici mevkilerinden tasfiyesi izledi. Bu tasfiyeye Sadır, “halkı despotizme karşı mücadele etmeye çağırarak cevap verdi. halk güçleride reformist bir çizgiye sahip olan Sadır’ı desteklediler. Bu, gerici kampa kayan İran rejiminin halk güçlerine karşı azgın bir terör uygulamasıyla cevap buldu. Ve böylece İran bir iç savaş ortamına pratik olarak girdi. İran komünistleri şu anda iç çelişmeyi baş çelişme almalıdırlar. Gerici Humeyni rejimi alaşağı edilmeden Irak saldırganlığı kisvesine bürünmüş olan emperyalist müdahaleye karşı savaşı başarıya ulaştırmak imkansız hale gelmiştir.

Şu anda Humeyni rejimi bir tek Rus sosyal emperyalizminden destek görmektedir. O halka karşı aştığı feodal şiddet kampanyasını sürdürdük-

çe, RSE'ne daha ihtiyaç duyacaktır. Buna karşılık Sadır ile halkın mücahitlerinin başkanı Mesud Recvi önderliğinde, devrimci halk güçleri bir cephe oluşturmaya çalışmaktadırlar. Bu cephe İran'da iç savaşı sürdürmek için çabalamaktadır, ama ilk raundu kaybetmiş görünmektedir. Çünkü Sadır ve Recavi Fransa'ya sığınmak zorunda kalmışlardır. Batılı emperyalistler bu cepheyi desteklemekte; özel olarak Sadır'ı kullanmaya çalışmaktadırlar. Cephenin önderliğinin milli burjuvazinin elinde olması (Recvi'nin temsil ettiği küçük burjuva kesimin önderliği ancak Sadır'ın dümen suyuna girerek ortak olduğu kanısıdayız.) NATO'lu emperyalistlere ümit veriyor. Onlar aynı zamanda İran'da doğan iç bunalımdan, Şah rejiminin artıklarını iktidara getirmek için yararlanmak istiyorlar.

İran'daki durum iki açıdan çok naziktir. Birincisi İran devriminin gelişmesi, ML'lerin durumu doğru tahlil edip Beni Sadır cephesinin kuyruğuna takılmadan onunla birleşebilmesine ve bu cephenin emperyalizmin bir uzantısı haline gelmesini önlemesine bağlıdır. Buyapılmazsa devrimin gelişmesi bir süre kayalara oturur ve mevcut devrimci dalganın kabarışından yararlanılmamış olunur, İran devriminin gelişmesi, Türkiye devrimi açısından da çok büyük bir öneme sahiptir. Çünkü İran'ın mümkün kızıl bölgeleri, Türkiye devriminin kızıl bölgelerinin gelişmesine sınır ve dolayısıyla doğrudan destek alanı görevini görebilir.

İkinci olarak İran'daki durum, iki en büyük emperyalistin Ortadoğu'da güç dengeleme oyunlarını derinden etkileyecektir. Bu ise savaş etmenlerini Ortadoğu'da yükselmektedir. Eğer Humeyni rejimi RSE'nin dümen suyuna girerse, RSE petrol yataklarını güçlü bir şekilde kontrol altına almış ve askeri deniz yollarından birini daha denetlemiş olacaktır. Bu, savaş hazırlıkları açısından RSE lehine çok önemli bir avantajdır. Bu nedenle ABD ve müttefikleri bu ihtimale karşı bin bir türlü entrika ve açık saldırılar düzenleyecektir. Bir yandan Humeyni'yi devirmek için Sadır'ı satın almaya çalışacak; diğer yandan da Humeyni'yi kendi yanına çekmeye uğraşacaktır. İsrail'in son dönemdeki açık saldırganlığının ABD'nin desteklemesi bu savaş kışkırtıcılığının bir parçasından başka bir şey değildir. İsrail'in yerel savaş kışkırtıcılığı (Irak'ta atom santralini; Lübnan'da Beyrut'u bombalaması) kuşkusuz onun iç çelişmelerinden etkileniyor; ama ABD emperyalizmini yöneten Reagan'ın açık savaş kışkırtıcısı sertlik politikasına da tamamen uygun düşüyor. İsrail siyonist devletin varlığı, sadece Filistin halkının milli kurtuluş davasının önünde büyük bir engel değildir; o aynı zamanda ABD'nin Ortadoğu'daki "koçbaşı" olarak emperyalist savaş mekanizmasının bir çarkı ve tüm Ortadoğu halklarının azılı düşmanıdır. Bu nedenle İsrail saldırganlığı; bunun

karşısında ABD uşağı Arap ve Türk devletlerinin takındığı sahtekar tavır ise RSE'nin uşağı Suriye ve Lübnan'ın sözde Filistin davasına "sahip" çıkışlarını teşhir etmek önemli bir görevdir.

Ufak bir Afrika ülkesi olan Gambiya'da başkan, İngiliz emperyalizmin saltanat gösterisinde göbeğini şişirirken bir darbe girişimi oldu. Buna Senegal Askeri Birlikleri müdahale etti. Darbeciler anlayabildiğimiz kadarıyla RSE'nin etkisi altındaki subaylardı. Bu nedenle batılı emperyalistlerin, denetimindeki Senegal'in karşı-darbesine maruz kaldı. Ne var ki, ortaya çıkan bu bunalım Gambiya halkını bağımsız eyleme itti. Halk darbecilerden bağımsız olarak Senegal işgaline ve onun korumaya çalıştığı Gambiya hakim sınıflarına karşı silahlı mücadeleye atıldı. Gambiya silahlı kuvvetlerinin sadece 500 kişiden ibaret olması ve kendi içinde de bölünmüş olması, halkın devrimci mücadelesi için bir avantajdı. Bu olumlu durumdan yararlanacak kapasitede bir devrimci gücün olup olmadığını bilmemekteyiz. Fakat halkın direnişi proleter enternasyonalizmi ile destekleyeceğimiz bir devrimci mücadeledir. Ve emperyalist sistemin yoğunlaşan bunalımının ve ona karşı yeni sömürgelerde odaklaşan devrimci mücadelelerin sadece bir diğer kanıtıdır.

- Ülkemizde faşist cunta, birinci yılını doldurmaya yaklaşıyor. Bu konuyla ilgili bir broşür hazırlanması kararlaştırıldı. Bu broşürde, 1 yıllık terörün muhasebesinin yapılmasının yanı sıra, Türk hakim sınıflarının önümüzdeki dönemde almayı planladıkları ekonomik ve siyasi adımlara karşı somut mücadele perspektiflerinin konulması da kararlaştırıldı.

Bu ekonomik çıkmazla birlikte, siyasi çıkmazları derinleşiyor. Cunta gerek halkı aldatmak amacıyla, ve gerekse hakim sınıflar içindeki, bugüne kadar suni metotlarla bastırdığı çelişmelerin "normal" ölçülerde işleyebilmesi için "Kurucu Meclis" manevrasını hayata uyguluyorlar. Bu tarafımızdan güçlü bir şekilde teşhir edilmelidir. Biz bu teşhire, bu "Meclis" in kuruluş yöntemlerini halka ve dünya kamuoyuna açıklayacak onun "Cunta Meclisi" olduğuna ağırlık vermeliyiz. Böyle bir meclisin hazırlamakla yükümlü olduğu 'Anayasal seçimler ve siyasi partiler' kanununun sadece cunta ve onun temsil ettiği kompradorlarla ağaların çıkarlarını dile getirebileceğini ortaya koymalıyız. Biz, emekçilere böyle bir yasa hazırlığının demokrasi ile hiçbir bağlantısı olmadığını anlatmalı, demokratik yollardan tartışılıp hazırlanmayan böylesi temel yasaların "halk oyuna sunulması"nın da bir yutturmacadan ibaret olduğunu anlatmalıyız. Çünkü komprador patron-ağa yasalarının, alternatifi ortaya konulamadan oylamaya sunulması onun zorla kabul ettirilmesinden

başka bir şey değildir. Biz halka şunu söylemeliyiz; Eğer korkmuyorlarsa bu tür yasa hazırlıklarını tartışmaya açsınlar. “Kurucu Meclis”i genel eşit oya dayanan seçimle oluştursunlar. Anayasa vb. özgürce tartışılın ve halk oyuna sunulsun. O zaman biz onların halk düşmanı yüzünü fikir alanında da ortaya çıkarabiliriz. Bu temelde hazırlanmış bir referandum katılabiliriz. Ama onlar devrimci fikirlerin dile gelmesinden son derece korkmaktadırlar. “Kurucu Meclis” sahtekarlığı bundan ibarettir. Ve bu nedenle de emekçiler “Kurucu Meclis”i reddetmeli. Anayasa referandumuna da katılmayı reddetmelidirler.

Cunta’nın siyasi hazırlıklarından bir diğeri de “Sendika Kanunu”dur. Partimizin cuntanın sendikal alandaki hattının “Ulusal tek tip faşist sendika” olduğu, bunu hayata geçirmeye çalışacağı şeklindeki tahlili, pratik tarafından doğrulanmaktadır. Ulusal Tek Tip Faşist Sendikacılığa karşı teşhiri yükseltmeliyiz. Türk-İş’in yöneticilerinin bu talip olmalarını teşhir etmeliyiz. Hakim sınıfların sendikal alandaki taktikine karşı, “İllegal Demokratik Sendika” sloganını hayata geçirmeliyiz.

OKUYUCUYA NOT:

Yoldaşlar!

İran’da genel durum değerlendirmesi olan, yayınladığımız, bu yazı geç elimize ulaştığından, bazı konuları güncelliğini yitirmiş olmakla birlikte; İran devrimi hakkında detaylı bir bilgiye ve değerlendirmeye sahip olduğundan Komünist’te yayınlamayı uygun gördük.

Yazı okunduğunda anlaşılacağı gibi; araştırma yazısı Beni Sadr’ın halen İran başkanı olduğu dönemde kaleme alınmıştır.

O zamandan bugüne İran’da büyük alt-üst oluşlar sahnelenmiş ve Beni Sadr yönetiminden tasfiye edilerek muhalefet durumuna düşürülmüştür. Bugün Beni Sadr ve Halkın Mücahitleri başta olmakla birlikte bir dizi grup ve parti Humeyni gerici yönetimine karşı cephe oluşturma ve mücadele etmektedirler.

Yakın dönemlerde gelişmelerle ilgili bilgi sahibi olmadığımızdan, gelişmelerin ne boyutlara vardığından bilgi sahibi değiliz.

Konuyla ilgili daha geniş ve detaylı bilgileri ortaya çıkardıkça yoldaşlara ulaştırmaya ve de bilgi sahibi olmalarını sağlayarak, daha objektif değerlendirmeler yapmalarını sağlayacağız.

Yoldaşların bu yazıyı okurken MK-SB’sunun Ağustos kararlarından İran yönetimini de değerlendirmelerini gözönünde tutarak hareket edeceklerine inanıyoruz.

İRAN DEVRİMİ VE BUGÜNKÜ DURUM

Çağımız emperyalizm ve proletarya devrimleri çağıdır. Günümüz yani içinde yaşadığımız çağı koşulları nedeniyle geri bıraktırlmış ülkelerde emperyalist sistemle olan ekonomik, politik, askersel ilişkilerin koparılması, ulusal bağımsızlığın sağlanması, ve toprak meselesinin milli, feodalizmin tasviye edilerek demokratik devrimin gerçekleştirilmesi ancak proletarya önderliğinde yürütülecek olan yeni demokratik halk devrimiyle mümkündür. Başka değil, muhalefet döneminde tutarlı olmasada belli oranda anti-emperyalist, anti-feodal karaktere sahip olan geri bıraktırlmış ülkelerin ara akımları milli burjuvazi (orta ve küçük burjuvazi) yürütülen ulusal demokratik hareketlerin önderliğini ele geçirip iktidara geldiğinde ya kısa sürede emperyalizm tarafından alaşağı edilmekte ya da kendileri palazlanıp soysuzlaşarak emperyalizmin kuklası iktidarlar durumuna gelmektedirler. Yani ara akımlar milli burjuvazi uzun süreli ayakta kalmamaktadır. Yaşam tarafından defalarca kanıtlanan bu olguyu en son İran örneğinden görüyoruz.

İran tarihi yaklaşık olarak bizim tarihimize benzerlikler gösteriyor. Önce büyük yayılmacı feodal imparatorluk olan İran, daha kapitalist gelişme sürecine girmeden, gelişmiş kapitalist devletlerin egemenliği altına girmiş. İşgallerden sonra ise İran kesin ABD emperyalizminin denetiminde bir ülke haline geliyor.

İkinci emperyalist paylaşım savaşı hemen öncesi ve savaş sırasında İran hakim sınıfları Alman emperyalizmi yanlısı bir politika izliyor. Savaşta Alman emperyalizmi yenilince İngiliz emperyalizmi tarafından yönetimden uzaklaştırılıyor. Ve o dönemde Alman emperyalizmine karşı! olduğunu söyleyen İngiliz emperyalizminin uşağı Muhamet Rıza Pehlevi yönetime getiriliyor. M.R. Şah yönetimindeki İran hakim sınıfları kısa süre sonra ABD emperyalizmiyle ilişkilerini geliştiriyor. Ve İran esas olarak ABD emperyalizminin denetiminde yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke haline geliyor.

İran halkları örgütsüz ve dağınıkta olsa emperyalizmin kuklası İran hakim sınıflara ve onların sözcüsü Şah yönetimine karşı mücadeleye atılıyor. Gösteriler, yürüyüşler, protesto vb. biçiminde halk muhalefeti mücadeleye dönüşüyor. Ve bu mücadele giderek boyutlanıyor. Karşı-devrimci İran yönetimi ve Şah, halkın mücadelesini bastırmayınca, mecliste milli burjuvazinin sözcülüğünü yapan Musaddık başbakanlığa atamak zorunda kalıyor. Halk muhalefettinin önderi durumundaki Musaddık başbakanlığa getirildiğinde köklü ve toplumsal dönüşümleri sağlayacak girişimlerde bulunmuyor. Zaten milli burjuvazinin sınıfsal karakteri buna elvermez. Buna rağmen o pertolü millileştiriyor, ve ancak bazı demokratik önlemler alıyor. ABD emperyalizmi ve onların uşakları İran hakim sınıfları buna dahi tahammül edemiyorlar. Musaddık yönetimi devirmek için yoğun tertiplere girişiyorlar ve provokasyon unsurunun bir parçası olarak Şah İran'ı terk ediyor emperyalizmin uşağı ve Şah'ın yakın adamı general Zahidi Askeri bir darbe ile Musaddık'ı görevinden uzaklaştırıyor ve Şah İran'a tekrar dönüyor.

İran'a yeniden dönen Şah ipleri bütünüyle ele geçiriyor. Musaddık zamanında alınmış olan bütün demokratik önlemlere son veriyor. Ve azgın faşist yönetimini ta ki yiğit İran halklarının kahraman mücadelesi sonucu İran'dan kaçıncaya kadar sürdürüyor.

Yığınlar içerisinde zayıf nitelikli unsurlardan geniş bir ihbarcı, ajan şebekesi oluşturuluyor, işkence tezgahları kuruluyor, ve bunlar ABD'den getirilen aletlerle modernleştiriliyor. Her türlü demokratik kıpırdanış acımasızca kanla bastırılıyor, muhalefet yaşıatılmıyor. Grev, sendika, örgütlenme haklarından söz bile edilemiyor. Yani faşist Şah İran hakim sınıflarını halka karşı olma anlamında çelişkilerini yumuşatıp birleştiriyor.

Yönetime karşı en küçük muhalefette bulunanlar tutuklanıyor, zindanlara dolduruluyor, işkenceden geçiriliyor, tost makinalarında kızartılıyorlar. Bir çok yurtsever, (devrimci demokrat mahkemeye çıkartıl-

madan kurşuna diziliyor.)

Şah yönetimi azgınca halk güçlerine saldırıp mücadelelerini terörle yok etmeye çalışırken, öte yandan ABD emperyalizminin direktifleriyle ve ABD de CIA merkezlerinde hazırlanan Ak devrim köylülere top-
rak dağılımı sahtekarlığıyla halkı uyutmaya çalışıyor.

Ama İran halkları "devrimin Ak"ına inanmıyor, Ak'lı devrimlerle de İran halkları kalkıyor, o emperyalizmin kuklası faşist Şah yönetimi-
ne karşı şu veya bu biçimde mücadelesini sürdürüyor. İran halklarının
yiğit oğlanları ve kızları zindanlarda, işkence tezgahlarında, tost maki-
nalarında, idam mangaları karşısında yılgınlığa kapılmıyor, diz çökmü-
yor mücadelesine devam ediyorlar.

İran'ın ekonomisi yarı-feodal niteliktedir. Yani İran yarı-feodal bir
ülkedir. Bir yandan montaja dayanan komprador kapitalizm öte yan-
dan geniş kırsal yörelerde ve büyük yerleşim bölgelerinin çevresinde
gerçekleştirilen (küçük) meta üretimi ve feodal tarzdaki üretim yapıl-
maktadır.

Petrolün önemli gelir kaynağı oluşturmadağı dönemde İran'da kom-
prador nitelikte de olsa sanaiden söz edilmiyor, ve tam bir tarım ülkesi
görünümünde varlığını sürdürüyor. Petrolün "kara altın"a dönüşmeye
başladığı aynı dönemlerde İran'da ABD emperyalizminin hegemonyası
altına giriyor. ABD emperyalizmi İran ekonomisini kendi emperyalist
ekonomisine cevap verecek şekilde biçimlendiriyor, ekonomisinin geli-
şimini engelliyor. Tarım zirai ve hayvansal üretimi baltalıyor. Bugün bir
tarım ülkesi durumundaki İran, tarım zirai ve hayvansal ürünlerin bir
kısımını ithal etmek zorundadır. Pirinç, buğday, et, yumurta, tavuk, por-
takal vb. ürünleri ithal ederek karşılıyor. Petrolden elde edilen gelirin
bir kısmı İran hakim sınıflarının, Şah'ın cebine inerken diğer kısımda
değişik biçimlerde emperyalist metropollere akıyor. Yani petrolden el-
de edilen gelirden üretimi, sanayiye yönelmiyor. Zaten emperyalizme
bağımlılık koşullarında bu mümkün değildir.

İran'daki komprador kapitalizmde geniş boyutlu değildir. Ve ancak
sanayi alanında modern proletarya anlamında 2 milyon işçi istihdam
edilmektedir. Kırsal yörelerde ücretli emek kullanımı ve hizmet ele-
manları da ancak bir o kadardır. İran'da çalışan faal nüfusun büyük ço-
ğunluğunu artı emeğin el koyuş biçimi kapitalist tarzda değil feodal
tarzda gerçekleştirilmektedir.

Feodalizmin tasfiyesi ancak proletarya önderliğinde yürütülecek
olan yeni demokratik halk devrimiyle mümkün olacaktır.

İran'da birçok millet, milliyet ve etnik gruplar bulunmaktadır. Fars-

lar, Azeriler, Kürtler, Araplar ve Beluçlar, ulus özelliğini taşırlar. Farslar hakim ve ezen ulus durumundadırlar, diğerleri ise ezilen uluslar durumundadırlar. Ulus niteliğinde olmayan Türkmenler, Ermeniler vb. azınlık etnik grup olarak vardılar.

İran halklarının çoğunluğu Şii mezhebine sahiptirler yalnız Kürtler Sünnidirler. İran şiilerinin inançları Türkiye'deki şiilerden farklıdır, camilere gider, namaz kılar, ramazanda oruç tutarlar, "Muharrem" ayında ise sokaklarda caddelerde kitle halinde yürüyüp ilahiler söylerler, bazıları yumrukla göğüslerini döverken, diğerleri ise deste halinde zincirlerle omuzlarından aşırıp sırtlarına vururlar, daha sonra ise kılıçlarla kafalarına üç kez vurarak kan akıtıp kendilerine eziyet ederler. İran halklarının değişik mezheplerden, inançlardan olmaları ile birlikte, bu iki inanç arasında derin farklılıklar! olmadığından olsa gerek bu temelde halk arasında bir düşmanlık yaratılamıyor. Ama az da olsa tarihten gelen ve inanç anlamında azınlık durumundakilere karşı hasmane duyguların olmadığı söylenemez. Geçmişte İngiliz emperyalizminin uşağı Birinir ortaya atıp yaymaya çalıştığı ve oluşturduğu Bahililik tarikatı mensuplarına ise geniş tepki var. Bunlara karşı şiddette uygulandığı görülür.

İran'daki Mollaların, Ayatullahların tarihten gelen ilerici nitelikleri var. Çoğunluğu Şii mezhebini benimsediklerinden, tarihte Sünni Arap İmparatorluklarının İran'a yönelik saldırı ve yayılmacılıkları karşısında yer aldıklarında bu özellikleri günümüze kadar sürüp geliyor. Elbetteki mollalarda yek pare bir bütün oluşturmuyorlar. Komprador burjuvazinin temsilcileri olduğu gibi, liberal, milli ve küçük burjuvazinin sözcüleri durumunda olanlar da var. Ve devrim öncesi dönemde bunlar çoğunluğu oluşturuyorlar, bizim kastettiğimiz bunlardır.

Şah'ın faşist diktatörlüğü koşullarında sol örgütlenmeler yığınlar inip devrimci düşünceleri yığınların malı haline getirip, örgütlü güçler haline getiremiyorlar. Şurada burda bir birinden kopuk, birinin diğerinin varlığından habersiz bir dizi küçük gruplar oluşuyor. Hatta öyleki 8 kişilik bir grup 4 yıl içinde 9 kişi olamıyor. Bu sadece bir örnek ama, elbette sol grupların halkla bütünleşmelerinde kendi politik hataları, doğru devrimci kitle çizgisine sahip olmamaları asıl etkeni oluşturması gerekir. Devrim öncesi bir dizi grup, parti ve kümelenme faaliyet sürdürüyor. Bunlar içerisinde Sazuman Çirikhai Fedai Halk İran (İran halkının fedaileri gerilla örgütü) ile Sazuman (mücahidin halk İran) (İran halkının mücahitleri örgütü) dışındaki hemen tüm örgütlenmeler o dönemde derin pasifizm içerisinde, özellikle silahlı eylemlerden kaçınan örgütlenmeleri oluştururken, halkın mücahitleri ile halkın fedaileri tam aksi-

ne kendisine bireysel terörizmi temel alıp, ve bunu çizgi haline getirip sürüyorlar. Böylece bu iki oluşumda yine pratik olarak yığınlara gitme-olgununda objektif olarak birleşmiş oluyorlar. Fakat şunu da belirtmek gerekir ki bu iki sol örgütlenmenin, o dönemde yürüttükleri kamu-laştırma eylemleri, işkenceci polislerin, faşist yöneticilerin cezalandırıl-maları, imha edilmeleri yönündeki silahlı eylemleri İran'ın küçük bur-juva yığınları üzerinde derin etkiler bırakıyor, ve bu iki harekete yakın-lık, yani sempati duymalarına neden oluyor. Sol anlayışları nedeniyle o dönemde bu yığınları toparlayıp önderlik yapmıyorlar. Hasılı tüm ör-gütlenmeler küçük gruplar olmaktan öteye gidemiyorlar.

Kürdistan'da Süleyman Meini ve arkadaşlarınınca başlatılan kırsal yö-relerdeki silahlı mücadele bastırıyor, bu harekette yığınları harekete geçirmeden yok ediliyor.

Öteden beri mücadelecî, demokratik devrimci bir geleneğe sahip olan İran halklarının son yıllarda ekonomik bunalımla binlikte hoşnut-suzluğu giderek derinleşiyor. Faşist Şah yönetimine karşı muhalefet gi-derek toplumun bütün kesimlerini kapsıyor. Öyleki faşist Şah yönetimi-ni savunan, bir avuç komprador burjuvazi dışında bütün halk başta pro-letarya, yoksul köylülük, küçük burjuvazi, millî burjuvazi, liberal ve ti-caret burjuvazisinde Şah ve yönetim aleyhtarı mücadeleye atılıyor. Sol ve küçük burjuva örgütlenmeler güçlü olmadıklarından, halkın gelişen mücadelesine önderlik edemiyorlar. Yığınlara inemiyorlar. O dönemde millî liberal ticaret burjuvazisinin sözcülüğünü yapan Ayetullah ve din adamları, inanç unsuru, ve yönetim aleyhtarı temelinde doğal bir ittifak oluşturuyorlar. Mollalar ve Ayetullahlar İran'ın tüm yörelerinde şehir-lerde, kasaba, nahiye ve köylerde özellikle camilerde yönetim aleyhtarı propaganda geliyordu. Daha sonra ise kitleleri camilerden sokaklara ve meydanlara sürüklüyorlar, böylece ayaklanma başlıyor. Gösterileri azgınca bastırmaya çalışan faşist Şah yönetimi kitleler üzerine otomatik silahlarla ateş yağdırıyor, zırhlı araçlar sürdürüyor, fakat bir türlü gös-tericileri engelleyemiyor. Ve ayaklanma İran'ın tüm alanlarına yayılı-yor. Gösterilerde, ayaklanma günlerinde binlerce insan katlediliyor, ön-de yürüyenler taranıyor, düşüyor, kitle boşalan yerlere yine dolduruyor. Olanca azgınlığına saldırmasına rağmen gösterileri bastıramayan ABD emperyalizminin uşağı faşist Şah, bu kez, bir dönemlerin millî (liberal) nitelikte olan ve komprador burjuvazi ile uzlaşmaya yatkın olan Bahti-yar'ı başbakanlığa getirerek kitlelerin hoşnutsuzluğunu yumuşatmaya ve mücadele dışı bırakmaya çalışıyor. Ve Şah ikinci kez İran'dan kaçı-yor. Ama İran yiğit halkları bu oyunada kanmıyor. Gösteriler giderek

daha da boyutlanıyor. Bahtiyar yönetimi de Şah'tan geri kalmaz biçimde gösterilere saldırıyor ve onu boğmaya çalışıyor. Halk yığınları, göstericiler bu kez faşist devletin ordu birliklerine saldırıyor ve bir çok yerde askeri garnizonları silahsızlandırıyor ve ağır zırhlı silahların dışındaki bütün silah ve mühimmatta el koyuyor. Böylece bu silahlarla halk silahlanıyor. (Ordunun faşist yönetici generalleri ayaklanmayı bastıramayacağını anlayınca taktik değiştiriyorlar ve biz taraf değiliz deyip garnizonlarına döneceklerini söyleyip dönüyorlar. Bu ara Bahtiyar da İran'dan kaçıyor.

Polis karakollarına saldırıyor, bütün cezaevlerini boşaltıyorlar. Tüm mahkumlarla birlikte, Şah zamanında tutuklanmış olan Ayatullah Muntazeri ile Mollalar içerisinde en radikal olan Ayetullah Telepani'de bu arada cezaevinden kurtuluyor.

Fransa'da sürgünde bulunan Humeyni İran'a dönüyor, ve yeni hükümet kuruluyor.

Halk işkenceci faşist şavak/ajanlarını öldürüyor, mahallelerde, köylerde, komiteler, şuralar oluşturuluyor, devrim koruyucuları adlı silahlı bir kurtuluş teşkil ediliyor. Önce halk sınıflarının bütün kahramanlarından unsurların içinde yer aldığı devrim muhafızları içerisinde devrimci unsurlar daha sonraları tasfiye ediliyor.

Hükümet oluşturulduktan sonra halktan silahları teslim etmeleri isteniyor.

Ayaklanmanın estirdiği özgürlük ortamında sol açık legal örgütlenme çalışmalarına giriyorlar, açık legal bürolar oluşturuyorlar. Bu dönemde Fedai Halk ve Mücahidin Halk Örgütlenmeleri Şah dönemindeki yürüttükleri silahlı eylemler nedeniyle kendilerine yakınlık duyan unsurları bünyelerinde topluyorlar ve İran'da en güçlü sol örgütlenmeler durumuna geliyorlar.

Humeyni tek önder, tek otoriter olarak belirleniyor. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Humeyni'nin halktan oy vermelerini istediği Beni Sadır cumhurbaşkanlığına seçiliyor. Yeni seçimlerle meclis açılıyor.

Devletin ismi değiştirilerek, İran İslam Cumhuriyeti adını alıyor.

Proletarya örgütlü olmadığından devrimin önderliğini milli ve liberal burjuvazi ele geçiriyor. Devrim sonrası devlet milli burjuvazinin eline geçiyor. Yeni yönetim ele geçirilen Şah'ın sadık adamlarını şavak ajanlarını ve ordu içindeki bazı faşist generalleri kurşuna diziliyor. Ama başta ordu olmak üzere eski devlet mekanizması dağıtılmıyor. Emniyet teşkilatı, devlet dairelerindeki güya tövbe ederek eski görevlerinde kalmaya devam ediyorlar.

İktidarı ele geçiren milli burjuvazi ABD emperyalizmiyle olan tüm ilişkilerini koparıyor, eski sömürge konumuna son veriliyor. Komprador sanayinin bir kısmına el konarak devletleştiriliyor, yaygın olması da bazı yörelerde, köylülere büyük gerici feodallerin toprakları dağıtılıyor.Devrim öncesi yarı-sömürge, yarı-feodal olan İran, bağımlı yarı-feodal konuma geliyor.

İktidara yerleştikten sonra milli burjuvazi arasındaki çelişkilerde derinleşiyor. Esas olarak milli burjuvazinin sağ kanadı, liberal yani ticaret burjuvazinin üst tabakasına dayandığını söyleyebileceğimiz daha sağ Molla ve Ayetullahlar Cumhuriyetçi İslam Partisinin yöneticisi durumunda olan başbakan Recai, meclis başkanı Refsancani, Ayetullah Beheştî, Ayetullah Musa Erdebildi vb. devlette tek güç olabilmek için gerici unsurları, Şah'la işbirliği yapmış-Mollalar vb. etrafında topluyor.

Devrimden önce ticaret burjuvazisinin üst kesiminin temsilcisi olan bunlar, bu kesimin iktidara gelmesinden sonra devlet olanaklarını kullanarak palazlanmakta ve kompradorlaşma sürecine girdiğinden gerici, karşı-devrimci bir niteliğe bürünmektedir. Ve bugünkü, konumda odor. O aynı zamanda giderek halk içerisindeki desteğini yitirmektedir. İran halkları tarafından, falanj, çamağdar, çakukeş (faşist, sopalı, bıçaklı) biçiminde adlandırılan bu partinin oluşturulan gayri-resmi gençlik kolları zaman zaman devrimci sol örgütlere saldırmakta, praovokasyonlar düzenlemektedir. Ancak İran halk kitleleri bunlara pek rağbet edilmediğinden güçsüzdürler. Bu nedenle her yerde ve her zaman saldırılamaktadır.

Henüz bir parti içerisinde örgütlenmemiş olan ve devlet içerisinde önemli güçlerden biri durumunda olan liberal burjuvazinin sözcülüğünü ve önderliğini ise Cumhurbaşkanı Beni Sadır yapmaktadır. Bunların uzlaşmacı yönleri ağır basmasına rağmen burjuva demokratik hak ve özgürlüklerden yanadır.

Devlet içerisinde az bir gücü olan ve Doktor Lahuti ile Humeyni'nin torunu Seyil Hüseyin'in de yer aldığı küçük burjuvazinin bir kanadına dayanan üçüncü yol diye adlandırılan grup oluşturuyor.

Bugün devlet içerisinde yer alan güçler cumhurbaşkanı Beni Sadr'ın önderliğini yaptığı liberal burjuvazi ile kompradorlaşma sürecindeki gerici karşı-devrimci Cumhuriyet İslam Partisi arasındaki çelişki giderek derinleşmektedir. Bu çelişki ve sürtüşmenin gelecekte bir silahlı çatışmaya dönüşmesi de olası ve mümkündür.

Ama her halükarda, devlet yerine oturmamış ve belirli bir sınıfın damgasını taşımamakta ve İran hala bir üst sürecini yaşamaktadır.

Zengin petrol yatakları geniş yüzölçümü ve Ortadoğu'da hemen en kalabalık insan nüfusuna sahip İran ABD emperyalizminin ekonomik alanda tam bir talan ve yağma alanı olurken, aynı zamanda emperyalistler arası çekişme dalaşma ve nüfuz alanlarını genişletme, petrol alanlarını ele geçirme, petrol yollarını tutup yeni bir emperyalistler arası paylaşım savaşında rakipleri karşısında üstün ve güçlü durumda olabilmek uğraşlarında önemli bir askersel potansiyele sahip olan Şah, İran'ı Ortadoğu'da ABD emperyalizminin ileri mevzii durumundaydı.

Yiğit İran halkları on binlerce şehit vererek ABD uşağı karşı-devrimci yönetimi alaşağı etti, daha önceden belirttiğimiz gibi İran proletaryası örgütlü olmadığından önderliğini milli burjuvazinin sağ kanadı ele geçirdiğinde, yönetim de bunların eline geçti. Yeni yönetim ABD emperyalizmiyle bütün ilişkilerini kopardı. Daha sonra milli burjuva nitelikte olan devrimin önderi Ayetullah Humeyni'nin bizzat direktifiyle öğrenciler tarafından Tahran'daki ABD emperyalizminin sözde konsoloslugu olan casusluk yuvası işgal edildi ve bütün görevliler rehin alındılar. Bu girişim ABD emperyalizmine vurulan ağır bir darbe olduğu gibi aynı zamanda İran'ın kısa süre içerisinde eskisi gibi kısıkaçları arasına alabileceği tatlı hayallerinde boşa çıkardı.

Devrim sırasında ve hemen sonrasında İran'ın tekrar nüfus alanları içerisine sokabilmek için yoğun ve çok yönlü faaliyette bulunan ABD emperyalizmi özellikle konsolosluk işgalinden sonra, bunun öyle pek de kolay olmayacağını anlayınca histeri çılgınlıkları atarak açıktan tehditler savurup praovokasyonlar düzenlemeye başladı.

Onun içinde en önemli avantaj elbetteki ordu içerisinde hala varlığını sürdüren; ordudan tasfiye edilip temizlenmemesi uşak ruhlı kendi yandaşları subaylardı, işte önce bu uşakları vasıtasıyla askeri bir darbe düzenlendi. Ama bu darbe girişimi de sonuçsuz kaldı, bastırıldı. Ve darbeye önderlik eden faşist ele başı subayların bir kısmı hak ettikleri ölüm cezasına çarptırılarak infaz edildi, diğerlerine ise çeşitli hapis cezaları verildi.

Amerikan emperyalizminin hevesi bir kez daha kursağında kaldı, hem uşaklarının gücü de bir hayli azaldı. Zaten kitleler içerisinde hiçbir etkinliği sahip değiller, işte var olanlar, ordu içerisinde tasfiye edilmeyen ve hala gizlenmesini bilen subaylardan şavak döküntülerinden başka da taraftarları yok. Elbette feodalizm ve komprador kapitalizm tasfiye edilmiş değil, bu gerçek zaten çağımızda, bunu gerçekleştirebilmeyenin tek yolu proletarya önderliğinde yürütülecek olan yeni demokratik halk devrimidir. Bu gün İran var olan komprador kapitalizmin ve feo-

dalizmin temsilcileri siyasi alanda cumhuriyetçi İslam partisi içerisinde yer alan gerici Molla ve Ayetullahların bir kısmı tarafından temsil edilmektedir. Bunlardan bugün ABD emperyalizmi, Batılı emperyalistleri değil Rus sosyal emperyalizmine yakınlaşmaktadırlar ve yakındırlarda.

Darbe girişimi sonuçsuz kalınca ABD emperyalizmi yeni bir oyuna, müttefikleriyle birlikte ekonomik ambargo uygulamaya başladı, ama müttefiklerinin “tatlı kararları” dostluktan üstün değildi ki, bu uygulama da pek etkili olmadı. Ama onlar da daha ne oyunlarvar! Biri olmadı diğerini uygulayacaklardı elbette.

Bu kez darbe daha geniş kapsamlı ve sistemli hazırlanacaktı. ABD emperyalizminin uçak ve helikopterleri doğrudan rehineri kurtarma operasyonuna girişecekler, uygulama alanında dikkatler orada yoğunlaşırken uşakları faşist subaylarda darbeyi gerçekleştirecekler, ama ne var ki bu girişim daha başından fiyaskoyla sonuçlandı. ABD emperyalizminin uçak, helikopterlerinin mürettebatı ve askerleri İran’da enkaz haline geldiler. Ve bu girişimde komedi haline dönüştü.

Daha sonraki yeni bir darbe girişimi henüz hazırlık aşamasındayken etkisiz duruma getirildi. Yine yakalanabilen darbenin önderi ve hazırlayıcıları uşak subayların yakalanabilenlerin bir kısmı idam edildi, bir kısmı hapis cezalarına çarptırıldı.

ABD emperyalizminin bu hayalleri de boşa çıktı. Şu halde ne yapılmalıydı. Ortadoğu’da önemli ekonomik askersel potansiyeli sahip İran’ı elden çıkarmaya göz yummazdı. Bunun içinde yeni provakasyonlar ve müdahalelerde bulunarak, eski hakimiyetini sağlaması gerekiyordu. İşte ABD emperyalizminin İran’a yönelik provakasyonlarının bir parçası olarak İran-İrak savaşı patlak verdi.

BAAS partisinin iktidara gelmesinden sonra Irak’ta askeri darbeler birbirini izledi. Söylemek gerekirken bu darbece yönetimlerin bütünü de gerici karşı-devrimci nitelikteydiler. Tek farkı ki, bu yönetimler içerisinde Batı ve ABD emperyalizminin yanlıları olduğu gibi esas olarak Rus Sosyal Emperyalizminin dümen suyundan olan yönetimleri oluştuyordu. Bir de şu var, yarı-sömürge ülkeler, şu veya bu emperyalist gücün ağırlıklı olarak denetiminde bulunsalar bile, bu ülkeler emperyalist sistemin etki alanlarını oluştururlar, ve yönetici durumdaki komprador burjuvazi ve feodallerin çıkarları gerektirdiğinde, o döneme kadar uşaklığını yaptıkları emperyalist güçlerle ilişkilerini sınırlandırıp veya keserek, diğer emperyalistlerin uşaklığını üstlenebilirler, bunun örnekleri de az değildir.

Irak’ın gerici BAAS yönetimi de esas olarak Rus emperyalizminin

uşaklığını yapıyorlar. ABD emperyalizmi ise Irak'ı kendi nüfuz alanlarına çekebilmek için boş durmuyordu.

Öteden beri ulusal haklarını elde edebilmek için silaha sarılmış olan ve gerici BAAS yönetimine karşı savaşım veren Irak Kürt halk hareketinin önderliğini Molla Mustafa Barzani'nin temsil ettiği gerici karşıdevrimci feodaler yönetiyordu. Elbetteki bu hareketin hedefleri doğal olarak gerici faşist Irak BAAS yönetimini ve efendileri RSE oluşturmuyordu. Bu dönemde İran'ın Irak'la olan sınır sorunları, körfez üzerinde ve körfezde bulunan stratejik öneme sahip bir kaç ada üzerinde hak alma iddiaları nedeniyle İran'ın ve ABD emperyalizminin Irak'ı nüfuz alanlarına katma istemleri sonucu Irak'taki Kürt hareketine fiili yardım yapmaya başladı.

Bununla amaçlanan Ortadoğu'da kendilerine bağımlı uşak yönetimle de olsa yarı-sömürge bir Kürdistan değildi. O günkü koşullarda ve İran'la ilgili olarak bugünde böyle bir Kürdistan devletinin oluşturulması bugünkü mevcut koşullar nedeniyle çıkarlarına uygun değildi.

Hem bölünmüş bir Irak'ı da nüfuz alanlarına katabilirdiler. Onlar için daha uygun, çıkarları için daha iyiydi.

Kürt hareketinin başına çöreklenmiş olan feodal faşist yöneticileri, İran'ın Şah'ı İsrail ve ABD emperyalizmiyle ilişki kurdular. Onların dümen suyuna ve kontrollerine girdiler. İran üzerinden silah, mühimmat vb. bir ölçüde "yardım" aldılar. Hareketin önderliğine bir köpek sadakatiyle bağlı olan unsurlar İran, İsrail ve Amerika'ya gönderilecek Şavak, Massad ve CIA ajanlarından casusluk eğitimi gördüler. Ve daha sonra Irak Kürdistanı'na dönen bu unsurlar, Kürt yurtsever, devrimci demokratların izini sürüp bir kısmını da alçakça katlettiler... neyse... bunu geçelim.

ABD emperyalizmi ve onun uşak yönetimi Şah, İran'ı yine ABD'ye bağımlı onun kontrolünde ve denetiminde olsa Ortadoğu'da bir Kürdistan devletinin oluşturulmasına karşıydı. Çünkü böyle bir oluşum, Ortadoğu'daki politik gelişmeleri kendi aleylerine olumsuz yönde etkileyebilirdi. Bu nedenle Kürt hareketine yapılacak yardım öyle olmalıydı ki, ne zafer sağlanabilsin, ne de yenilgiye getirebilsin. Irak'tan yeterince taviz koparınca nasıl olsa önderlik, kendi uşaklarından oluşuyor. Gereksiz duruma gelince yok edilmesi, bastırılması kolaydı.

Irak'ın gerici BAAS yönetimi efendileri ABD'nin yardımlarıyla da bastırılmayınca ABD emperyalizmi ve uşağı Şah İran'ıyla 1979 yılında Cezayir anlaşmasıyla uzlaşmaya varıldı. Ve İran Kürt hareketine yaptığı "yardım"ı durdurdu. Banzani ve hareketin feodal-faşist önderleri

İran'a geçtiler. Gerici BAAS yönetiminin militarize güçleri RSE'nin bombardıman uçaklarının yardımıyla da hareket bastırıldı. Ve Kürt halkı yine katliamdan geçirildi.

1979 sonrası ABD emperyalizminin Irak üzerinde etkisi artmıştı ama, RSE'nin etkinliğinde hala varlığını sürdürüyordu. ABD emperyalizmi ne pahasına olursa olsun İran devrimini boğmak ve İran'ı yeniden etki alanlarına sokmak isterken askeri darbe düzenleme vb. girişimleri sonuçsuz kalınca, bu kez Irak'ın gerici BAAS yönetimini devreye soktu ve Irak'ın yöneticileri 1979 Cezayir anlaşmasının gözden geçirilmesi ve hak talebiyle İran devrimiyle birlikte Irak'ın gündeme getirdiği tartışmalar, Irak'ın aniden saldırıya geçip İran topraklarını işgal etmesiyle tartışmalar son buldu ve İran toprakları üzerinde, İran ve Irak savaşı başlanmış oldu.

RSE'leri çatışan taraflar arasında her hangi bir yönü desteklemediklerini, yani taraf olmadıklarını açıkladılar. Onların bununla yapmak istedikleri askeri vb. yardımlarını sürdürdükleri Irak'ta etkinliklerini arttırmak, öte yandan ABD emperyalizminin ve diğer emperyalist güçlerin arasındaki Irak saldırısı karşısında bulunan İran'ı yörelerine sokmaktı. Çünkü bir yandan RSE'lerinin yardımlarını sürdürdükleri ve savaşla birlikte bunu daha da artırdıkları Irak'ın karşısında gizlice İran yöneticilerine isterlerse kendilerine silah yardımıyla bulunacakları önerisinde bulunup, onlara boş, devrimci, anti-emperyalist pozlarla bürünerek İran üzerinde egemenlik kurmaya çalışıyordu. Böylece emperyalistler İran devrimini boğma temelinde özünde birleşmiş oldular.

İran devrimi döneminde diğer bölgelerde olduğu gibi Kürdistan'da, Kürt halk kitleleri de örgütsüz oldukları halde yığıtçe Şah yönetimine karşı ayaklandılar. Mahabat ve daha başka bir kaç alanda askeri garnizonları basarak ele geçirdiler.

1940'lı yıllarda kurulan İran Kürdistan Demokrat Partisi'nin önderliğini Gazi Muhammet yapıyordu. Bu dönemde hareket içerisinde feodallerin yer aldıklarıyla birlikte özünde ulusal biçimli yurtsever demokrat bir partiydi. İkinci emperyalist paylaşım savaşı sonrası şanlı Sovyet kızıl ordusunun yardımıyla aynı parti önderliğinde Mahabat Kürt Cumhuriyeti diye anılan Kürt devletini oluşturdular. Aynı yıllarda İran Azerbaycanındada, Azerbaycan demokrat fırkası önderliğinde benzer gelişmeler olur. (Bu hareketin önderleri daha sonra revizyonist hizip Tudeh'e (halk partisi) katılırlar) Amerikan ve İngiliz emperyalistlerinin İran'a ilişkin Yüce Lenin ve Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliği'ne verdikleri nota sonucu kızıl ordu birlikleri çekilmek zorunda kalırlar. Bunun üzerine 8 ay ancak yaşayabilen Mahabat Cumhuriyeti yıkılır.

Gazi Muhammed'e İran'dan kaçması telkininde bulunanlara "Ben halkımdan ayrılmam, ölsemde halkımla birlikte kalacağım" diye yanıtlar. Kürdistan'da hakimiyet sağlayan merkezi yönetimin güçleri Mahabad'a girdiklerinde Gazi Muhammed'i yakalarlar ve bu yurtsever demokrat Kürt halkı önderini idam ederler.

İran Kürdistan demokrat partisinin 8 aylık yönetimi ve Gazi Muhammed'in yiğitçe ölmesini bilen tavrı, Kürt halk kitleleri üzerinde derin etkide bulunur, ve İran Kürdistan Demokrat Partisi'ne karşı yakın, sıcak taşımalarını sağlar.

Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılması Gazi Muhammed'in idam edilmesinden sonra Demokrat Parti yine Kürt yurtseverlerinin, milli burjuvaların, küçük burjuva ve feodallerin içerisinde yer aldığı karmaşık görüş ve düşüncelerin içerisinde yer aldığı ulusal nitelikli şekilsiz eylemsiz bir parti durumuna gelir.

Daha sonra partinin yönetiminde Doktor Kasumlo gibi vb. gerici feodallerin eline geçer. Gericilerin önderliğindeki İran KDP'si yığınlara inmez adeta varlığıyla yokluğu bile farkedilemez. Zaten Kasumlo gibi unsurlar yurt dışında yaşamlarını sürdürürler. İran KDP içerisindeki küçük burjuva yurtsever devrimciler Süleyman Meini ve arkadaşlarınınca Doktor Abdurrahman Kasumlo KGB ajanı olduğu gerekçesiyle partiden ihraç edilir. Militan devrimci silahlı mücadeleyi savunan bu unsurlar, 1968'de Kürdistan'da Şah yönetimine karşı silahlı mücadeleyi başlattılar. Ancak bu hareket bastırılır ve katılanların bir çoğu şehit edilir ve İran KDP'nin önderlerini Kasumlo ve onun gibi gerici ve feodaller ele geçirirler.

İKDP içerisinde milli burjuva unsurların var olmalarıyla birlikte önemli bir etkinliğe sahip değillerdir. Önderliğini kesin denetiminde bulunduran unsurlar içerisinde ise RSE'minin** ve İKDP'nin bugünkü yönetimini gaspetmiş gerici, ihanetçi feodal-faşist unsurlar oluşturuyor.

İran devrimi döneminde devrime aktif olarak katılan Kürt halkı ulusal duyguların yüksek olması nedeniyle yeni milli burjuva yönetiminin silahlarını teslim edin çağrısına uymadı ve haklı olarak ulusal taleplerini öne sürdü.

İKDP'nin gerici önderleri İran Kürdistanı'na döndüklerinde İKDP adına geçmişteki İKDP'ye duydukları haklı duygularını istismar ederek silaha sarılmış geniş halk kitlelerini etrafında toparlanmasını bildi ve İran Kürdistanı'nda en güçlü örgütlenme durumuna geldi.

İKDP'nin gücü işaret ettiğimiz gibi bu partinin geçmişte haklı olarak Kürt halk kitlelerinin üstünde bulunan sempatilerini istismarla bir-

likte feodal ilişkilerden, çünkü bu partinin önderlerinin tümü feodallerden oluşmaktadır. Bu anlamda bir de maddi üstünlüğe sahip olması ve bir diğer önemli etkende, gerici Irak BAAS yönetiminin Irak'la olan ilişkilerinden hareketle yeni İran yönetimi güç durumunda bırakmak için İKDP'ye önemli ölçüde silah mühimmat, savaş araç ve gereç yardımında bulunmasından almaktadır. İKDP bugün faşist BAAS yönetimiyle sıkı ilişkiler içerisinde.

Bu kadarla kalmamakta, değişik oranlarda RSE'nde ve ABD emperyalizminden yardım destek ve devrimci İran yönetimine karşı savaşımında, bu çevrelerden destek görmektedir. Hatta bu yardım "NATO"ya kadar uzanmaktadır. 1980 yılının yaz aylarında keskin RSE'nin uşakları durumundaki KDP'nin Merkez Komitesi'nden ayrılan Gani Billuryani ve 6 arkadaşı, ayrıldıkları bu dönemde, Irak'tan özellikle NATO'dan yüklü oranda alınan para yardımıyla ilgili belge yayınladılar. İKDP'nin gerici Irak BAAS'lıyla ABD emperyalizmi ile NATO ile ilişkilerini kanıtladılar.

Zaten bu partinin yöneticileri boşuna bir çabayla ABD ve NATO ile olan ilişkilerinin olmadığını iddia etmekteysede, bizzat hareketin yönetici durumundaki tek otorite Doktor Abrurrahman Kasum'la, Türkiye'deki devrimci örgütlenmelere atıfta bulunarak, "biz sizden daha akıllıyız" "bize kim yardım ederse kabul ederiz" diyerek onaylamaktadır. Kasomla o kadar akıllıki! Kürdistan'da birbirine düşman sayabilecek hiç bir sınıfımız yoktur diyerek ne denli akıllı olduğunu kanıtlamaktadır! (Devrimden hemen sonraki dönemde, Kürdistan'ın bütün alanları Kürt peşmerge kuvvetlerinin denetiminde)

Devrimden sonraki belirli bir dönem İKDP yöneticileri yeni yönetim Kürdistan'a Muhtariyet (özerklik) verebileceğini tasarlıyor ve yönetimle uzlaşmaya çalışıyordu: Hatta 1980'in ilk aylarında bile yapılan İKDP'nin 4. kongresinde Ayetullah Humeyni için devrimimizin önderi vb. denerek olumlu yaklaşıyordu.

Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin özgürce belirleme hakkını tanıması bile, devlet içerisinde liberal burjuvazinin temsilciliğini yapan Cumhurbaşkanı Beni Sadır İKDP'nin talep ettiği ve Komala, Şih, İzedin, kardeşi Şih Celaleddin kabullendiği 8 maddeyi tanıma eğilimi taşıyordu. Ancak ticaret burjuvazisinin devrimden sonra kompradorlaşma sürecine giren ve devrim komitesini ellerinde bulunduran Cumhuriyetçi İslam Partisi 8 maddeyi kabullenmiyordu ve onlar Kürt halkının mücadelesinin bütünüyle yok edilmesinden yanaydılar. Bu nedenle Kürdistan'a saldırıldı. Devrimci güçler Kürdistan'a toplu saldırının başlan-

gıcını oluşturan sonondaç saldırısı karşısında önceleri devrimci güçleri oluşturan Komala, Fedai, Halk, Peykar, teşkilat Peşmergeleri, Zahmet-keşen aktif savaşa katıldılar. (Daha sonralar Fedai Halk revizyonizme kayınca, Kürdistan'da savaşmama konumuna büründü.) Bu dönemde demokrat merkezi hükümetle kesin uzlaşma eğilimi taşıdığından savaşa aktif olarak katılmadı, hatta bu parti içerisindeki Peşmergelerin yer yer savaşa katılmaları ve demokratın bu eğilimine katılmadıklarından İKDP tabanının zorlaması nedeniyle partiden bağımsız olarak savaşa katılan peşmergelerinide engelleyemedi.

İKDP o dönemde bu uzlaşmacı politikasını: şehirlerde savaşmaya çağız. Şehirlerde savaştığımızda kumparalarla, top atışlarıyla halkımız zarar görmektedir. Kırlara çekileceğiz ve savaşı oralarda yürüteceğiz biçimindeki gerçeklere dayandırmaya çalışıyordu. Böylece Kürdistan'da kıyasıya savaş sürerken ve devrimci grupların bütün güçleriyle direnmeye çalışmalarına rağmen Senendec, Sakız vb. yerler bire birer düşerken İKDP'nin tavrı bu idi. Ve nihayet peşmergelerin kontrolünde kala kala Boka ve Mahabat kalıyordu. Boka'nın bulunduğu yer açısından ele geçirilmesi pek zor olmadı ancak ordu birlikleri orada sürekli kalmayacaklarından, (çünkü orada garnizon yok) ele geçirilmesi durumunda merkezi hükümetin kuvvetleri yaz aylarında çadırlarda barınsalar bile, bu iş için mümkün değildi. Ve yine ayırmak zorunda kalacaklarından çok rahat olarak Kürt peşmerge kuvvetlerinin denetimine geçecekti, ve şimdi asıl saldırı İran Kürdistanının politik merkezi durumundaki ve İKDP'nin ezici üstünlüğe sahip Gazi Muhammed'in başkenti Mahabat'a yönelecekti.

Merkezin Mahabat'a saldırı beklediği dönemde bile İKDP'nin tavrı ve politikası yine savaşmamaktı. Ordu birliklerinin şehre girmeye başladıkları dönemde küçük bir direnişten sonra İKDP kırlara çekilmeyi planlıyordu. Komala vb. gibi devrimci örgütlerin tavrı ise yine savaşmaktan yanaydı. Ve savaşılarda. Nihayet beklenen gün geldi ve ordu şehre girmeye başladı. Demokrat yine aynı tavrını sürdürürken Irak'la İran savaşı patlak verdi. Bu demokrat için bir dönüm noktasıydı. Mahabat'ta direnmeye başlarken genel olarak Kürdistan'ın bütün alanlarında merkezi hükümetin kuvvetlerine karşı saldırıya geçti. Aynı zamanda o kurani kerim ile günlük programlarına başlayan radyo yayınlarıyla merkezi hükümete ateş püskürmeye başlamasıyla birlikte Kürdistan'da faaliyet gösteren kendi dışındaki gruplara şu veya bu şekilde, sindirme, yok etme faaliyetlerini ve eylemlerini sistemli hale dönüştürdü. Onun bununla amaçladığı savaş ortamından yararlanarak (aslında emperya-

lizme ve gerici Irak BAAS yönetimine payanda olarak) kurabilecek özerk Kürdistan Cumhuriyeti'nin tek yöneticisi gücü olmalı. Bunun için diğer grupların Kürdistan'daki faaliyetinden rahatsızlık duyuyordu. Irak saldırısının kendi lehine sonuçlar doğuracağı düşüncesiyle merkezi hükümetin kuvvetlerine karşı saldırılarını genelleştirerek Kürdistan'da faaliyette bulunan siyasal yoğunlara karşı eritme, yok etme ve varlıklarına son verme faaliyetlerini sistemli hale dönüştürdü.

Sonradan revizyonizme kayan Fedai Halkın Peşmergelerine saldırarak birini katletti. Yoğunlaşan baskılar karşısında Fedai Halk Kürdistan'daki açık faaliyetine son verdi. Şunu da ekleyelim ki, bu grubun Kürdistan'da Demokrata karşı somut hiçbir direniş göstermeden faaliyetine son vermesi de bir gerçektir. Onun bu tavrı o dönemde revizyonizme çark etmesinden kaynaklanmaktadır.

Şehit, yiğit, komünist Selahattin Şemsi Burhan yoldaşın kurucu, örgütleyici yönlendiricilerden biri olduğu, Teşkilat Peşmerge Zahmet-Kesan İran (İran Emekçilerinin Peşmerge Teşkilatına Mütteaddit defalar saldırılar yöneltip asılsız, adi iftiralarla ve üstün kuvvetlerle barınaklarına saldırıp silahlarına el koydular. Ve daha sonra üstlendikleri köylelere saldırılar düzenleyip, imhalarla giriştiler. Ve böylece onlar Kürdistan'da açık faaliyetlerine son vermek ve Demokrat karşısında illegal konuma bürünmek zorunda kaldılar.

Peykarın üstlendiği bir barınağı muhasara altına alarak saldırıya giriştiklerinde yiğitçe direnen Peykar'a mensup Peşmergelerle çıkan çatışma sonucunda birkaç tane Peykar Peşmergesini katlettiler. Yakalananlardan birini koyun keser gibi boğazladılar, bir çoğunu yaraladılar. Ama ne yazık ki Paykar, bu saldırılardan sonraki yayınladığı bildiride, hala kör gözlüdür. Gerçekleri görmekten uzaktır. O söz konusu bildiride saldırıyı şuna dayandırmaktadır. "Demokrat bizi (yani Peykarı) karşı-devrimci ittihadiye, komünishai İran (İran Komünistler Birliği) ile ittifak yaptığımızı sandığından bize saldırı" biçiminde saçma sapan görüşler ileri sürmekte ve hala Demokrat'ı, milli burjuva bir parti olarak değerlendirmektedir. Demokrat'ı yurtsever bir grup olarak değerlendirmesi de bir sonuç vermemektedir. Ve Demokrat Peykar'da Kürdistan'da faaliyetine son verme kararında. Bu sadece Peykar içerisinde söz konusu değil, bütün grupları kapsamaktadır. Demokrat'ın MK'sinin Irak saldırısıyla birlikte bu yönde aldığı bir karar vardır, ve ondan sonrada diğer grupları yok etme sindirme faaliyetlerini yoğunlaşmıştır.

Kürdistan'da kendisine alternatif durumdaki Komalaya eskiden beri saldırmaktadır. O temsil ettiği sınıfların feodallerin topraklarının

yoksul köylülere dağıtmak istediklerinde saldırmış ve toprak dağıtımını engellediği gibi silahsızlandırıp etkisiz duruma getirmeye çalışmıştır.

Yoğunlaşan pravakasyonlar ve saldırılar sonucu daha önce Komala'yı destekleyen ve onun yanında yer alan Şih İzeddin Hüseyini'de bas-kılara göğüs germeyip Demokrat yönünde tavır almasına neden olmuştur vb.

Kürdistan'da bazı grupların açık faaliyetlerini engelleyip Komala gibi örgütlenmeleri kemirirken, merkezi hükümetin kuvvetlerine saldırıp şehirleri yeniden ele geçirme uğraşları sonuçsuz kalmıştır. Daha önceden de Peşmergelerin denetiminde bulunan Bekan dışında hiçbir şehri ele geçirememiştir. O böylece önceden açıkladığı Özerk Kürdistan'ı da ilan edememiştir.

Düşündüklerini gerçekleştiremeyip hayalleri suya yatınca bu kez dışındaki gruplara karşı olan düşmanlığını olanca hızıyla devam ettirirken, merkezi hükümete karşı saldırılarını yavaşlatıp onunla uzlaşma yolları aramaya başlamıştır. Şimdi savaş durumu nedeniyle merkezi hükümetle uzlaşma sonucu Kürdistan'a özerklik verilebileceğini ummaktadır.

İKDP'nin merkezi hükümete karşı gerek savaş halı gerekse onunla uzlaşmaya çalışması, kendi iç yapılanmasından doğan nedenlere dayanmaktadır. Ama her halükarda İKDP emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin ve bölge gericiliğinin kuklası durumunda, karşı-devrimci feodal-faşist bir örgütlenmedir. Yiğit Kürt halkının sırtına yapışmış bir kenedir. Kürt milleti kendi kaderini kendisinin özgürce belirleyebilmesi için İKDP'nin feodal-faşist Doktor Kasumlo önderliğindeki yöneticilerini alaşağı edip, etkisiz duruma getirmeleri gerekir.

Komala içinde çeşitli renklerden görüşlerin cirit attığı, ideolojik perspektiften yoksun, cepheye benzer bir örgütlenmedir. Tek tek Marksizme yakın unsurların bulunduğu gibi, yurtsever, devrimci, demokrat unsurlarla birlikte, Troçkizmi savunanlarda bulunmaktadır. Siyasi olarak çok geri durumda bulunan önderleri, özellikle Doktor Fuat'ın şehit olmasından sonra belirli bir sağa kaymanın görüldüğü tespit edilebilir. Kamola içerisinde modern revizyonizme karşı önemli oranda tavır alanların bulunmasına rağmen, Komala Marksist-Leninist bir örgütlenme değildir.

Toprak dağıtımından yanadır. Örgütlü olduğu yerlerde bunu yaşama geçirmeye çalışmaktadır. Bunu ancak üstünlüğe sahip olduğu alanlarda gerçekleştirebilmekte ancak İKDP'nin bulunduğu alanlarda, bu yöndeki girişimleri İKDP tarafından engellenmektedir.

Komala İKDP gibi kesin emperyalizmin, sosyal emperyalizmin ve

bölge gericiliğinin kuklası durumunu da bir örgütlenme değildir. Ancak bu böyle olmasıyla birlikte bireyler grubu halinde gidip gerici Irak *** olan ilişkilerinin hangi düzeyde ve niteliği iyi araştırılıp, bu örgütlenme hakkında ondan sonra yargıya varmak gerekir. Bu yapılmadan Komala hakkında yürütülecek bir tahlil tek yanlı ve subjektif bir yargı olacaktır.

Şih İzzeddin Huseyni önceleri yurtsever bir Kürt, dini önder durumundaydı. Devrim öncesi Şah yönetiminde de belli oranda, ulusal içerikli propaganda faaliyetlerinde bulunmuştur, devrimden sonrada, Kürdistan'daki örgütlenmelerin birleştiricisi ve manevi önder olma subjektif istemleri sonuçsuz kalmıştır. Bağımsız bir örgütlenme dahi oluşturamayan Şih İzzeddin buna rağmen kendisine yakınlık duyanlara kendiliğinden bir Peşmerge birliği halinde gelmiştir. Buda önemli bir gücü oluşturmamıştır. Yakın döneme kadar Komala ile birlikte hareket ederken, İKDP'nin Kürdistan'da estirdiği karşı-devrimci teröre karşı göğüs geremeyerek İKDP'ye yakınlaşmıştır.

Şih Celali, Şih İzzeddin kardeşi olan Şih Celal'in bir miktar Peşmerge kuvvetine sahiptir. Gerici Irak BAAS'ıyla yakın ilişkilere sahip ve ondan yardım gören ayrı bir grup durumundayken, İran Irak savaşıyla İKDP ile birlikte hareket edip onunla birleşmiştir.

Genel olarak söylersek, İran Kürdistanı'nda örgütlü bulunan ve faaliyet gösteren Komala dışında salı Kürt örgütlenmeleri gerici-feodal örgütlenmelerdir. Komala ise araştırılmalıdır.

Hizip Tudeh (Halk Partisi) sosyal-faşist, RSE'nin uşağı durumunda bir partidir. Kitleler içerisinde önemli bir güce sahip değildir. Var olan gücü bürokratlar ve "aydın"ların bir kesimi içerisinde. Devrimden sonra devlete sızmaya çalışmaktadır. Bugün bunu bir ölçüde başarmıştır.

Devrim öncesi döneme kadar Rus sosyal emperyalizmiyle olan ilişkileri nedeniyle, Irak BAAS partisini sosyalist bir parti. Irak'ı ise sosyalist bir devlet olarak tanımlayıp propagandasını yaparken, devrimden sonra, Irak'ı gerici karşı-devrimci olarak tanımlamaktadır.

Cumhurbaşkanı Beni Sadr'ı liberal burjuvazinin temsilcisi olarak görmekte. Beni Sadr'la Cumhuriyetçi İslam partisi arasındaki çelişki ve çatışmada, Cumhuriyetçi İslam Partisi'nden çok, Cumhuriyetçi İslam Partisi savunuculuğuna bürünmektedir. O böylece küçük burjuvazinin temsilcisi olarak değerlendirdiği karşı-devrimci Cumhuriyetçi İslam Partisi'ni, başta ABD ve batılı emperyalistlerin baskıları nedeniyle, RSE'nin uşaklığını üstlenmeye teşvik etmektedir.

Sazuman Çirikhari Fedai Halk İran (İran Halkının Fedaileri Gerilla Örgütü) Fedai Halk İran'da uzun süre varlığını sürdüren faşizme karşı

bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. 1969 yıllarında oluşturulan bu hareketin belirgin özelliği, pasifizme karşı duyduğu tepki ve bireysel töririzm biçimindeki silahlı eylemleri savunmasıdır.

Mevcut baskı koşullarında barışçıl çalışma, örgütlenme olanağı yoktu. Varolan karşı-devrimci yönetim, bu yöndeki faaliyetlere hayat hakkı tanımamaktadır, demekte ve uyutulmuş durumdaki kitleler harekete geçirmenin tek çıkar yolu öncülerin yürütecekleri silahlı eylemlere yönelmiştir.

İran'ı ABD emperyalizminin bir yeni sömürgesi ve kapitalist olarak tanımlamış. RSE'nine karşı ise orta yolcu bir tavır takınmıştır.

O dönemde yanlış ve sakat bir biçimde de olsa, yiğitçe, şehitler vererek silahlı kadro eylemleri sürdürmesi, özellikle küçük burjuva gençlik yığınları üzerinde hayranlık uyandırıp, yakınlık duygularını sağlarken "sol" kitle çizgisi örgütlenme ve mücadele anlayışı nedeniyle yığınlara, hatta harekete silahlı eylemleri nedeniyle "hayranlık" uyandırdığı kesim bile inanmayarak, onları toparlayıp örgütlü güç haline dönüştürememiştir. Böylece o dönemde küçük bir grup olarak kalmıştır.

Devrimden hemen sonra, belirli bir zaman kesimini kapsayan, açık bürolar oluşturup legal örgütlenme ve çalışma koşulları nedeniyle, daha önceleri yürütmüş oldukları silahlı eylemlerin küçük burjuva yığınları üzerinde bıraktığı etki nedeniyle oluşan sempati ve yakınlığı toparlayıp, güçlü bir örgütlenme durumuna gelmiştir. Bununla birlikte, bu onun aynı zamanda sağa çark etmesini, sağa kaymasına da neden olmuştur. Ve geçmişteki maceracı çizgisini reddetmiştir. Bununla birlikte geçmiş bütünüyle savunan bir grup, Eşref Dahgani önderliğinde ayrılarak ve aynı ismi kullanarak, aynı örgütlenmeye gitmişlerdir. Ancak bunlar önemli bir gücü oluşturmamaktadırlar.

Fedai halk, geçmiş sol çizgisini reddettikleri dönemde de küçük burjuva bir siyasal yoğunluk idiler, onlar yine RSE'ne karşı orta tavır takınıyorlar. Ve Kürdistan'da da savaşa katılıyorlardı. Fedai halk asıl bundan sonra sağa kaymaya başladı ve sonuçta revizyonizme tam çark etti.

RSE'ne karşı orta yol tavrını terk edip, sosyalist olarak tanımlamaya başladı. Beheşti ve Cumhuri İslamiye'ye karşı günah çıkararak onları ve devletin yapısını küçük burjuva olarak tanımlayıp "kapitalist olmayan yol" tezini benimsedi. Fedai halk revizyonizme kayınca, hala orta yol savunucuları olarak ayrıldılar, böylece revizyonizmi savunanlar ki çoğunluktadır. İran halklarının fedaileri gerilla örgütü ekseriyet (çoğunluk) orta yol durumunda olanlar ise, İran halklarının fedaileri geril-

la örgütü (agaliyet-azınlık) isimlendirmelerini aldılar.

Ekseriyet bugün tam anlamıyla karşı-devrimci *** bir grup. Bugünkü İran devletinin yapısıyla ilgili sol bir anlayışa sahip. O Beni Sadr, Humeyni ve Cumhur İslami (Cumhuriyetçi İslam Partisi) hepsini aynı görmekte. Karşı-devrimci olarak değerlendirmektedir.

Sazuman Mücahidin Halk İran (İran Halkının Mücahitleri Örgütü) sol örgütlenmeler içerisinde, en güçlü durumda bulunmaktadır. Bugünkü konumu mezhepsel yönünü bir araya bırakırsak, tipik bir orta yol örgütlenmesi durumundadır. Mezhebi yönünde bu örgütlenmenin orijinalitesini oluşturmaktadır.

Çeşitli sorunlarla ilgili sistemleşmiş görüşlere sahip değildir ve hareket içerisinde değişik tespitler savunulmaktadır. Felsefi alanda idealizmi savunduğunu iddia edenler olduğu gibi, nüans farkları temelinde çeşitli biçimlerde, diyalektik materyalizmin, materyalist yönünü reddedip diyalektiği kabullenenler veyahutta, İslami düşünceyle ML arasında hiçbir çelişki yoktur, ML bir bilimdir. İslami düşünce bilimi reddedemez biçiminde görüşlerde savunabilmektedir.

Aslına bakılırsa bugün Mücahidi Halk'ın mezhebi yönü bir görüntüden ibarettir. Gelecekte bu yönünü reddetmesi mümkündür.

Mücahidin Halk'da İran'da sol hareket içerisinde hakim olan pasifizme karşı, fedai halk gibi bir tepki olarak küçük burjuva maceracılığı temelinde 1968 yıllarında oluşturuyor. Ve aynı yıllarda kadro eylemleri biçimindeki silahlı mücadele biçimlerini çizgi halinde yaşama geçiriyor. Ve oda bir dizi şehitler vererek mücadeleye devam ediyor.

Sistemleşmiş ideolojik, politik ve örgütsel hatta sahip olmadığı ve değişik görüş ve anlayışların birlikte varlığını sürdürdüğü Mücahidin halk içerisinde 1975 yıllarında idealizmi, mezhebi yönü reddedip, bilimsel dünya görüşü olan ML'ni savunduklarını iddia edenler ayrılarak ayrı örgütlenme oluşturuyorlar. Bugün bunlar Peykar (mücadele) dergisi etrafında kümeleşmişlerdir.

Mücahidin halk yine aynı yapısını korumaktadır, ilerleyen biçimlenme ve yükselen sınıf mücadelesi sonucu yeniden ayrılıklar ve bölünmeler mümkün görülmektedir.

Şah yönetimine karşı yiğit mücadeleleri ve o dönemde koydukları silahlı eylem biçimleri yine fedai halk gibi, halk yığınlarının üstünde coşku yaratıcı etkiler bırakıyor, ancak devrimden sonra kendilerine yakınlık duyan bu kitleleri toparlıyabiliyorlar, ve bugün İran'da 'sol' örgütlenmeler içerisinde en güçlü grup haline geliyorlar.

Devrimden hemen sonraki dönemde sağ bir politika izliyor ve mev-

cut yönetimi destekler bir konuma giriyor. Bu nedenle Kürdistan'da örgütsel çalışmada yapmıyor. Mücahidin halkın Kürdistan'da bu nedenle hiçbir gücü yoktur.

Daha sonra bu sağ çizgisini terk ediyor. Ve bugün gerici Cumhuriyetçi İslam Partisi'ne karşı mücadele halinde, ve de denebilirki devleti elinde bulunduran liberal burjuvazinin temsilcisi Cumhurbaşkanı Bedi Sadr ile, devrimden sonra tasfiye edilmemiş olan eski komprador burjuvazi ve toprak ağaları ile devrimden sonra kompradorlaşma sürecine giren, eski ticaret burjuvazisinin temsilcisi Cumhuriyetçi İslam Partisi arasındaki çatışmada, Beni Sadr ile Mücahidin halk arasında, anlaşma yapılmamış bir ittifak var.

Devlet içerisinde elbette yalnız bu iki güç yoktur, bunlarla birlikte kitleleri içerisinde hala etkinliğini sürdüren, milli burjuva nitelikli Humeyni ile küçük burjuvazinin bir kesiminin temsilcileri de bulunmaktadır. Devlet içerisinde bulunan küçük burjuvazinin temsilcileri Cumhurbaşkanı Bedi Sadr yanında yer alırken Humeyni'nin tavrı ise, şimdilik uzlaştırıcı olmakla birlikte açık değildir. Bu iki kesim arasında çelişki bugün çok keskin önemli iki gücü oluşturduklarından 'devleti elinde bulunduran' tabirini kullanıyoruz. Yoksa Humeyni hala önemli güce sahiptir.

Peykar (mücadele) işaret ettiğimiz gibi 1975 yılında mücahidin halkın mezhebi yönünü reddedip ayrılanlarca oluşturuluyor. Peykarında sistemleşmiş ideolojik ve politik hattı yok. Hatta bir çok meselede açık görüşlere sahip değil.

Kruşçev ve kafadarlarının SSB'de iktidarı gaspettikten sonra onu sosyal-emperyalist bir ülke haline dönüştürdüğünde, Üç Dünya Teorisinin, devrimin inkarı ve karşı-devrimci bir teori olduğunu savunuyor.

İran'da kapitalizmin hakim olduğu ve milli burjuvazinin olmadığını söylemesiyle birlikte İKDP'yi milli burjuvazinin temsilcisi olarak değerlendiriyor.

Kitle çizgisi sorusunda 'sol' keskin laflar etmesine rağmen kendiliğindencilik ve ekonomist düşüncelerde savunabiliyor.

Devlet meselesinde, bugün devlet içerisindeki bütün kesitleri karşı-devrimci olarak görüyor. Bu görüşten hareketle İran'la Irak arasındaki savaşı iki yönü açısından haksız savaş olarak değerlendirip, söz konusu savaşı iç savaş haline dönüştürülmesi gerektiğini savunuyor vb.

Bir çok meselede açık ve sistemleşmiş görüşlere sahip olmayan Peykar, ML değil, küçük burjuva oportünist bir gruptur.

Ayrıca Peykar paralelinde, bir kaç grup daha var, Rezmendgan (Mücadeleciler) Mübariz (Mücadeleci) Vahdet İngilizab (Devrimci Birlik) bu

gruplar yakın görüşler. Yalnız Vahded İngilab savaş meselesinde diğerlerinden farklı, o savaş başladığı dönemde İran açısından savaşın haklı olduğunu savunurken, kısa süre sonra bu görüşleri değişime uğradı. Şimdi devlet ve savaş meselesi bu grup içerisinde tartışılmakta ve Vahded İngilab'ta yayınlanmasına ara verilip, tartışma yayın organı çıkarılmamakta. Esas anlamda, devlet ve savaşla ilgili olarak 3 ayrı görüş savunulmakta. Zaten bu grup devrimden sonra, 8 ayrı küçük grubun görüşmeler yoluyla birleşmesinden oluşmuş ayrışma ve dağılması mümkündür.

Bu gruplar küçük burjuva oportünist gruplarıdır. Bizde daha çok Tufan olarak bilinenlerin, daha sonra oluşturdıkları parti ve partiyi kabul etmeyip ayrılanlarda, dar küçük gruplardır. Bizdeki kardeşleri HK'ya çok benzeyen ilkesiz tipik oportünist gruplardır. Pek bir güç olmadıkları gibi İran'da bunları öyle ciddiye alanda yok.

İttihadiye Komünisthai İran (İran Komünistler Birliği) 1967-68 yıllarında esas olarak yurtdışındaki öğrencilerce oluşturuluyor. Ve o dönemlerde önderliğini yurt dışında, faşist Şah yönetimine karşı aktif mücadeleye katılmalarından Şah yönetimince izlendiklerinden İran'a dönemiyorlar ve çalışmalarını İran'da yoğunlaştıramıyorlar. O dönemde Şah yönetimince aranmakta olmaları bunun için bir etken olmakla birlikte, bu bir mazeret görülmemesi gerekir. Bu arkadaşlarda, bugün bunun bilincinde. Büyük hata olduğunu özeleştirisini yapmış bulunmaktadır.

İran Komünistler Birliği, İran'ın sosyo-ekonomik yapısını devrimden önce yarı-sömürge yarı-feodal olduğu yönünde bir değerlendirmede bulunurken devrimden sonra, yeni iktidarın yapısı gereği yarı sömürgecilik ilişkilerine son verdiği ve fakat emperyalist sistemle olan bütün bağımlılık ilişkilerine son verilmediğinden, bağımlı, yarı-feodal olarak değerlendirmektedir.

İran komünistler birliğinin dışındaki hemen her gruplar özellikle Şah yönetiminin 1960'lı yıllarda uygulamaya koyduğu Ak devrimin feodalizmi çözüp tasfiye ederek kapitalizmin hakim olduğunu savunurken, İran Komünistler Birliği, bu devrim bizzat, ABD emperyalizmin tasarlayıp uygulamaya koyduğunu, İran'ın sosyo-ekonomik yapısını inceleyen araştırmalarında, bölgeleri ile birlikte kanıtlanmış, bu sözüm ona devrimin toprak meselesini önemli ölçüde çözümleyip, kapitalizmin hakim duruma geldiği saçma teorileri yerle bir etmiştir.

Kruşçevci modern revizyonizme karşı mücadele temelinde oluşmuş, üç dünya tartışmalarıyla birlikte, hareket içerisinde bu teorinin savunucularını tasfiye ederek, emperyalizm sosyal-emperyalizme, üç dünyacı karşı-devrimci güçlere ve geri bırakılmış ülkelerdeki gericiliğe karşı mücadele-

yi savunarak süper güçler baş düşman safsatalarını reddetmektedir.

Milli meseleyle ilgili olarak ezilen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmaktadır.

Mao Zedung'u Marksizmin bir klasiği, Arnavutluğu ise sosyalist bir ülke görmelerine rağmen, revizyonist görüşlerinde savunuculuğunu söylemektedir.

Ayrıca onlar Kore'yi de sosyalist bir ülke, Dörtler grubunu ML olarak değerlendirmektedirler. Türkiye'de ise proletaryanın öncü örgütü olarak TKP-ML ve onu kardeş parti olarak görmektedir. Dışlardaki grupların değerlendirmesini de, iki görüş var: 1. "sosyal emperyalizm" olgusunu kabul edip üç dünya teorisini reddeden Peykar, Rezmergen, Vahded İngilab vb. grupları bazı anti-marksist görüşlere sahip olmalarıyla birlikte, ana hattıyla ML gruplar olduğunu, birleşip proletarya partisinin oluşturulmasını savunmakta. 2. Ve diğer görüş ise diğerlerinin küçük burjuva gruplar olduğunu, yalnızca kendilerinin (İttihadiye'nin) ML'i temsil ettiğini savunuyorlar.

Devrimin yolu: Halk savaşı meselesinde, açık görüşlere sahip değiller.

Devlet sorununda, karmaşık sınıfların iktidarda olduğunu söylemektedirler. Humeyni'yi küçük burjuva Beni Sadr'ı liberal burjuva, Cumhuriyetçi İslam Partisi'ni ise milli burjuva unsurlarında içinde bulunmalarına rağmen esas olarak Karşı-devrimci, gerici unsurların ağırlıkta ve yönlendiriminde olduğunu savunmakta. Beni Sadr'ı teşhir etmeleriyle birlikte, Beni Sadr ve Cumhuriyetçi İslam Partisi arasında çatışmada, Beni Sadr'ı desteklemektedirler.

Devlet meselesine bu şekilde yaklaşmadıklarından Irak'la olan savaşta, İran açısından haklı savunması tezini benimsemektedirler. Bazı yanlış görüşlere sahip olmalarıyla birlikte, İran'da ML'le yakın olan bunlardır. Ve kardeş örgüt olarak bu grup görülmelidir.

(Bu yeni dönemde, güçler arasındaki saflaşma 3 biçimde görülmektedir.)

Yakın dönemde ABD ve Batılı emperyalistlerin iktidarı ele geçirebilme olanakları yoktur. Bunların halk içerisinde hiçbir etkiye sahip olmadıkları gibi halkın ezici çoğunluğu özellikle ABD emperyalizmine karşı duyarlıdır. Ve herkes Merk ber Amerika (Amerika'ya ölüm) diye haykırmaktadır. Ordu içerisinde tasfiye edilmeyen bir kısım ABD emperyalizminin uşağı subaylarında bu yönde bir darbe yapması, yapabilmesi biraz güç görünmektedir. İktidar hala güçlü varlığını koruyor.

Bu yeni dönemde, güçler arasındaki saflaşma ve ittifak, ABD emperyalizminin, özellikle ordu içindeki gizlenebilen uşakları dışında, 3 biçimde görülmektedir. 1. RSE'ne yakınlaşan CIP ve onu destekliyen hi-

zip Tudeh (Halk Partisi) ile Fedai halk, ekseriyet ikincisi Beni Sadr'ın temsilciliğini yaptığı liberal burjuvaziye destekleyen Mücahidin halk ile İKB, üçüncüsü, devleti karşı-devrimci olarak değerlendiren Peykar, Fedai halk/azınlık/Resmandiğan vb.lerinin tavır alış biçimleridir.

ABD emperyalizminin İran'a yönelik provakasyonları, darbe girişimleri, silahlı mücadelede bulunma tehditleri sonuçsuz kalmıştır. Son dönemlerde Irak üzerinde artan etkinliğiyle de birlikte, İran'a fiili saldırıda bulunması bir sonuç vermemiştir. Hatta kompradorlaşma sürecine giren, CİP'nin RSE'ne yakınlaşmasına neden olmuştur. Böylece o (ABD emperyalizmi) iktidarı ele geçiren milli burjuvaziye alaşağı edip, yeniden kendi uşaklarının hakimiyetini sağlayamazken, devrimden sonra palazlanmaya başlayıp, kompradorlaşma sürecine giren kesitide etki alanlarına sokamamış ve RSE'de yoğun faaliyet içerisindedir. O bir yandan, savaş meselesinde taraf olmadığını söylerken, Amerikan ve diğer Batılı emperyalistlerin destekleyip teşvik ettikleri Irak'ta her türlü yardımını sürdürerek, gerici CİP'nin kendisine daha çabuk yakınlaşmasını sağlamaya çalışmaktadır. Devlet içerisinde liberal burjuvazinin varlığı ve Humeyni'nin hala otoritesini koruması, gerici CİP'nin RSE'ne yakınlaşmasıyla birlikte, onun uşaklığını doğrudan üstlenmesine engel olmaktadır.

Gelecekteki bu iki güç arasında, ortaya çıkacak olan olası bir silahlı çatışma, iç savaşta soruna köklü bir çözüm getiremeyecektir. Çünkü proletarya örgütlü bir güce sahip değildir. CİP üstünlüğü sağlarsa zaten gericileşmiş olduğundan büyük olasılıkla RSE'nin uşaklığını üstlenecektir. Bu belirli bir dönem içinde olabilir. Daha sonra komprador burjuvazinin niteliği gereği ABD ve Batılı emperyalistlere de yakınlaşabilir. Şayet liberal burjuvazi üstünlüğü sağlarsa, bu kısa bir dönem içinde olsa ve budanmış haliyle bir burjuva demokratik yönetim olacağından, proletarya az da olsa, uygun örgütlenme ve çalışma koşullarına sahip olacaktır. Ama bu durumda da yine liberal burjuvazi yozlaşıp kompradorlaşarak emperyalizmin uşağı durumuna gelecektir. Ve İran yarı-sömürge yarı-feodal olarak kalacaktır.

İran gerçeği bize göstermektedir ki, çağımızda proletarya önderliğinde olmayan hiçbir hareket, ne emperyalizmle olan bütün bağımlılık ilişkilerini ve ne de feodalizmi tasfiye ederek demokratik devrimi gerçekleştirebilir.

Ama mutlaka, bağımsız ve demokratik bir İran çeşitli milliyetlerden İran proletaryası; önderliğinde yürütülecek yeni Demokratik Halk Devrimiyle taçlanacak ve İran proletaryası sosyalizme, sınıfsız topluma doğru ilerleyecektir...

LENİNİZMİN ÜÇ TAKTİKSEL İLKESİNİ DOĞRU KAVRAYALIM

ÇİN ÜZERİNE:

Günümüzün konuları üzerine notlardan.
28 Temmuz 1927

Çin'de devrim yeni bir gelişme aşamasına girdiği için şimdi geride bıraktığımız yolun belli bir değerlendirmesini yapabilir, Komintern'in Çin'de izlediği çizgiyi inceleyebiliriz.

Leninizmin belli taktik ilkeleri vardır. Bunlar dikkate alınmadan, ne devrime doğru bir şekilde önderlik yapmak, ne de Çin'de Komintern'in çizgisini gözden geçirmek mümkündür. Bu ilkeleri bizim muhalefetçiler çoktan unuttular. İşte bu nedenle, yani muhalefet unutkanlık hasatlığına tutulduğu için, bu ilkeleri tekrar tekrar hatırlatmakta yarar vardır.

Burada Leninizmin şu taktik ilkelerini kastediyorum:

a)- Her ülkenin işçi hareketi için Komintern'in yönlendirici talimatları hazırlanırken, o ülkenin milli özelliklerinin mutlaka gözönünde bulundurulması ilkesi;

b)- Her ülkede Komünist Partisi'nin, o ülkede proletaryaya bir kitle müttefiki sağlamak için, bu müttefik geçici, yalpalayan, kararsız, güvenilmez bir müttefik de olsa, en küçük bir fırsattan bile mutlaka sonuna

dek yararlanma ilkesi;

c)- Milyonlarca kitlenin siyasi eğitimi için sadece propaganda ve ajitasyonunun yetmediği, bunun için kitlelerin bizzat kendi siyasi deneylerinin gerekli olduğu gerçeğinin mutlaka gözönünde bulundurulması ilkesi;

Bence Leninizmin bu taktik ilkelerinin gözönünde bulundurulması vazgeçilmez bir şarttır. Bu olmadan Çin devriminde Komintern'in izlediği çizginin Marksist bir incelemesi yapılamaz.

Çin Devrimi'nin meselelerine bu taktik ilkelerin ışığında bakalım.

Partimiz ideolojik bakımdan gelişmiş olmasına rağmen, ne yazık ki hala içimizde, Çin devriminin deyim yerindeyse telgraf usulüyle sırf, Komintern'in bilinen, herkes tarafından kabul edilen genel tezlerine dayanarak, Çin ekonomisinin, Çin'deki siyasi sistemin, Çin kültürünün, Çin gelenek ve göreneklerinin milli özelliklerini hiç gözönünde bulundurmadan yönetebileceğini sanan belli bir "önder" türü vardır. Bu "önderleri" gerçek önderlerden ayıran şey, bunların ceplerinde tüm ülkeler için "uygun" ve her şart altında "uygulanması zorunlu" 2-3 hazır formül taşımalarıdır. Onlara kalırsa her ülkenin milli özelliklerinin gözönünde bulundurulması diye bir mesele yoktur. Onlara kalırsa, Komintern'in genel tezleriyle her ülkede devrimci hareketin milli özellikleri arasında uyum sağlanması, Komintern'in genel tezlerinin tek tek ülkelerin milli ve devlete ait özellikleriyle bağdaştırılması diye bir mesele yoktur.

Bunlar, Komünist Partileri büyüdüğü ve kitle partileri haline geldiği için, bugün önderliğin başlıca görevinin, her ülkedeki hareketin özel milli niteliklerini bulup çıkarmak, bunları kavramak ve Komintern'in genel tezlerini bunlarla ustaca birleştirmek, böylece Komünist hareketin ana hedeflerinin pratikte gerçekleştirmesini kolaylaştırmak ve mümkün kılmak olduğunu kavramıyorlar.

Önderliği tüm ülkeler için bir kalıp haline getirme çabalarının nedeni budur. Tek tek ülkelerdeki hareketin somut şartlarını gözönünde bulundurmaksızın belli genel formülleri mekanik bir şekilde uygulama çabalarının nedeni budur. Tek tek ülkelerde bu zavallı önderlerin önderlik faaliyetlerinin esas sonucu olarak, ortaya devrimci hareketle formüller arasında bitmek bilmeyen uyumsuzluklar çıkmasının nedeni budur.

Bizim muhalefetçiler, tam da bu zavallı önderler sınıflamasına giriyor.

Muhalefet, Çin'de bir burjuva devriminin gelişmekte olduğunu duyuyordu. Bir yandan da Rusya'daki burjuva devriminin burjuvaziye karşı yürütülmüş olduğunu biliyor. Dolayısıyla Çin için formüller hazır:

Burjuvazi ile ortak tüm eylemlere son. Yaşasın Komünistlerin Derhal Guomindang'dan çıkması (Nisan 1926) Ne var ki muhalefetin unuttuğu bir şey vardır: Çin, 1905 yılının Rusyasından farklı olarak, yarı-sömürge ve emperyalizm tarafından ezilen bir ülkedir. Bu yüzden Çin'deki devrim basit bir burjuva devrimi değil, anti-emperyalist tipte bir burjuva devrimidir. Emperyalizm, Çin'de sanayinin, ticaretin ve ulaşımın dizginlerini elinde tutuyor. Sadece Çin'in emekçi kitleleri değil aynı zamanda Çin burjuvazisinin belli tabakaları da emperyalizmin boyunduruğu altındadır. İşte bu nedenle Çin burjuvazisi belli koşullar altında ve belli bir süre için Çin Devrimini destekleyebilir.

Bilindiği gibi, gerçekten de öyle olmuştur. Çin devriminin Kanton dönemine, milli ordunun Yangze'ye doğru ilerlediği döneme, Guomindang'ın bölünmesindeki önceki döneme bakarsak Çin burjuvazisinin Çin'de devrimi desteklediğini, Komintern'in bu burjuvaziyle belli bir süre ve belli koşullar altında ortak eylemlerin yapılabileceği şeklindeki çizgisinin tamamen doğru olduğunu kanıtlandığını görürüz.

Sonuç, muhalefetin eski formüllerden geri dönmesi ve "yeni" bir formül bulması oldu:

Çin burjuvazisi ile ortak eylemler gereklidir. Komünistler, Guomindang'dan çıkmamalıdır. (Nisan 1927).

Bu, Çin devriminin milli özelliklerini göz önünde bulundurmadığı için muhalefetin aldığı ilk ders oldu.

Muhalefet, Pekin hükümetinin, emperyalist devletlerin temsilcileriyle Çin'in gümrük özerkliği meselesi yüzünden çatıştığını duymuştu. Muhalefet her şeyden önce Çin kapitalistlerinin gümrük özerkliğine ihtiyaçları olduğunu biliyor.

Bu yüzden formülleri hazırды.

Çin devrimi, milli, anti-emperyalist bir devrimdir. Çünkü ana hedefi Çin'in gümrük özerkliğini elde etmektir.

Fakat muhalefet, Çin'de emperyalizmin gücünün esas olarak gümrük kısıtlamalarında yatmadığını milyonlarca işçi ve köylü nüfusun ilğine kadar sömürüldüğü fabrikalara, işletmelere, maden ocaklarına, demir yollarına, gemilere, bankalara, ticarethanelere sahip olmasında yattığını unutmuştur. Muhalefet, Çin halkının emperyalizme karşı verdiği devrimci mücadelenin her şeyden önce ve esas olarak şu özü taşıdığını unutmuştur. Emperyalizm Çin'de, Çin halkının doğrudan sömürücüleri olan feodal beyleri, militaristleri, kapitalistleri, bürokratları vb. Destekleyen ve teşvik eden güçtür. Çin işçi ve köylüleri, aynı zamanda emperyalizme karşı devrimci mücadele yürütmeksizin bu sömürücüleri yıkamaz.

Muhalefet, işte bu durumun Çin'de burjuva devriminin sosyalist devrime dönüşmesini sağlayacak en önemli etkenlerden biri olduğunu unutuyor. Muhalefet, Çin'deki anti-emperyalist devrimin gümrük özerkliği için bir devrim olduğunu unutuyor. Muhalefet, Çin'deki anti-emperyalist devrimin gümrük özerkliği için bir devrim olduğunu ilan eden herkesin, Çin'de burjuva devriminin sosyalist devrime dönüşebileceğini inkar ettiğini çünkü bunu yapmakla Çin devriminin önderliğini Çin burjuvazisine teslim ettiğini unutuyor.

Ve nitekim olgular gümrük özerkliğinin, esas olarak Çin burjuvazisinin programı olduğunu gösterdi. Çünkü bizzat Çang Ze-Lin ve Çan-Kay-Şek gibi gerici ele başları bile eşit olmayan anlaşmaların kaldırılmasını ve Çin'de gümrük özerkliğinin kurulmasını savunuyorlar.

Muhalefetin çıkmazı buradan kaynaklanıyor. Kendi formülü olan gümrük özerkliği formülünden kaçamak yapma çabaları, bu formülden vazgeçme ve Çin'de burjuva devriminin sosyalist devrime dönüşebileceğini söyleyen Komintern'in tavrına sessizce katılma çabaları işte bu yüzdendir.

Bu, Çin devriminin milli özelliklerini ciddi bir şekilde incelemeye yanaşmadığı için muhalefetin aldığı ikinci derstir.

Muhalefet, ticaret burjuvazisinin Çin köyüne girdiğini ve mülksüz köylülere toprak kiraladığını duymuştu. Muhalefet, tüccarların feodal bey olmadığını biliyor. Bu nedenle formülleri hazırdır. Feodalizmin kalıntıları ve dolayısıyla köylülüğün bu kalıntılara karşı mücadelesi Çin devrimi için ciddi bir öneme sahip değildir. Bugün Çin'de esas mesele toprak devrimi değil Çin devletinin emperyalist ülkelere gümrük bağımlılığıdır.

Ama muhalefet, Çin ekonomisinin kendine özgü durumunun tüccar sermayesinin köye girmesinde değil, feodal kalıntıların 'hakimiyetiyle' tüccar sermayesinin Çin köyünde köylülüğü sömürmek ve baskı altında tutmak için feodal ortaçağ yöntemlerini muhafaza ederek içiçe geçmiş olmasında yattığını görmüyor.

Muhalefet, Çin'de köylülüğü insanlık dışı bir şekilde soyan ve ezen bugünkü bütün askeri bürokratik mekanizmanın esas olarak tüccar sermayesinin köydeki feodal kalıntıların 'hakimiyetiyle' ve feodal sömürü yöntemleriyle içiçe geçmişiği üzerinde yükselen siyasi üst yapı olduğunu kavramıyor.

Ve nitekim, olgular, Çin'de esas olarak küçük ve büyük feodal ağaları hedef alan muazzam bir toprak devriminin geliştiğini gösterdi.

Olgular, bu devrimin milyonlarca köylüyü sardığını ve tüm Çin'e ya-

yılma eğiliminde olduğunu gösterdi.

Olgular, Çin'de feodal beylerin, gerçek ve yaşayan feodal beylerin sadece var olmakla kalmayıp, pek çok eyalette iktidarı ellerinde bulundurduklarını, ordunun komutasını, kendi iradelerine tabii kıldıklarını Guomindang'ın yönetimini etkileri altına aldıklarını ve Çin Devrimi'ne ardı ardına darbeler indirdiklerini gösterdi.

Bütün bunlara rağmen Çin köyünde baskı ve tahakkümün esas biçiminin feodal kalıntılar ve feodal sömürü düzeni olduğunu inkar etmek, toprak devriminin şu anda Çin devrimci hareketinin temel gerçeği olduğuna karşı çıkmak, gün gibi açık olan bu gerçekleri elinin tersiyle bir kenara itmek demektir.

İşte zaten muhalefet de, feodal kalıntılar ve toprak devrimi mesele-
sindeki eski formülünden bu nedenle vazgeçiyor. Muhalefet, bu nedenle ayaklarının ucuna basa basa kendi eski formülünden uzaklaşmaya ve sessizce Komintern'in tavrını kabul etmeye çalışıyor.

Bu da, Çin ekonomisindeki milli özellikleri gözönünde bulundurmak istemeyen muhalefetin aldığı üçüncü dersi.

Vesaire vesaire...

Formüllerle gerçek arasındaki bu uyumsuzluk, muhalefetin saflarındaki bu zavallı önderlerin kaderidir.

Bu uyumsuzluk, muhalefetin, herkesin bildiği Leninist taktik ilke-
den, yani tek tek her ülkenin devrimci hareketinin milli özelliklerinin mutlaka gözönünde bulundurma ilkesinden kopmasının doğrudan bir sonucudur.

Lenin bu ilkeyi şöyle ifade ediyor:

"Şimdiki bütün mesele, her ülkenin Komünistlerinin, bir yandan oportünizme ve 'sol' doktrinciliğe karşı mücadelenin temel ilke görevlerini, öte yandan bu mücadelenin tek tek her ülkede, o ülkenin ekonomisinin siyasetinin ve kültürünün, milli bileşiminin (İrlanda vb.) sömürgele-
rinin dini yapısının vb. kendine özgü niteliklerine uygun olarak kazandığı ve kaçınılmaz olarak kazanacağı somut özellikleri berrak bir şekilde değerlendirmelerindedir. İkinci Enternasyonal'ın oportünizmi ve devrimci proletaryanın dünya Sovyet Cumhuriyeti için verdiği mücadeledeki uluslararası taktiğine yön verebilecek yetenekte, gerçekten merkezi gerçekten yönetici bir merkez organ yaratmadaki acizliği, yeteneksizliği yüzünden ikinci Enternasyonale karşı her yerde hoşnutsuzluk baş göstermekte, yayılmakta ve büyümekte. Böyle bir yönetici merkez organının hiçbir zaman taktikmücadele kurallarının kalıplaştırılması mekanik bir şekilde bir tutulması ve özdeşleştirilmesi üzerine inşa edilemeyeceğinin berrak

bir muhasebesi yapılmadı (abç. -J. Stalin) Halklar ve ülkeler arasında milli bakımdan ve devlet bakımından farklar olduğu sürece -ki bu farklar proletarya diktatörlüğü dünya ölçüsünde gerçekleştirildikten sonra bile hala çok uzun bir süre kalacaktır- bütün ülkelerin komünist işçi hareketlerinin uluslararası taktik birliği, bu değişikliklerin yok edilmesine, milli farklılıkların ortadan kaldırılmasını zorunlu kılmaz. Bu şu anda saçma bir hayal olurdu. Tersine komünizmin temel ilkelerinden (Sovyet İktidarı ve Proletaryaya Diktatörlüğü) bu ilkeler tek tek doğru bir şekilde değiştirilerek ve milli-devlet farklılıklarını doğru uygulanarak, doğru kullanılarak yararlanmak gerekir. Her ülkenin ortak uluslararası görevini, işçi hareketi içindeki oportünizmi ve 'Sol' doktrinciliğini yenme burjuvazinin yıkılması, Sovyet Cumhuriyeti'nin ve Proletarya Diktatörlüğünün kurulması görevini yerine getirmeyi somut olarak ele alışı sırasında milli ayrılığı, milli özelliği araştırmak, incelemek, bulup çıkarmak, tahmin etmek ve kavramak (abç. -J. Stalin) işte bu, tüm ülkelerin (sadece ilerici ülkelere değil) şimdi geçirmekte oldukları tarihi anda esas görevidir." (V. İ. Lenin, "Sol" Komünizm Bir Çocuk Hastalığı.) Farklı bir çeviri için Bkz. Sol Yayınlar 2. Baskı Sf. 100-101. ŞN.

Komüntern'in çizgisi, bu Leninist taktik ilkeyi mutlaka gözönünde bulunduran bir çizgidir.

Muhalefetin çizgisi ise bu taktik ilkedan kopma çizgisidir.

Muhalefetin Çin devriminin niteliği ve uzun vadeli gelişme yönü meselesindeki talihsizliğin kökü de bu kopmadır.

Gelelim Leninizmin ikinci taktik ilkesine.

Çin devriminin niteliğinden ve uzun vadeli gelişme yönünden, proletaryanın, devrimin zaferi için verdiği mücadeledeki müttefikleri meselesi çıkıyor.

Proletaryanın müttefikleri meselesi Çin Devriminin temel meselelerinden biridir. Çin proletaryasının karşısında güçlü düşmanlar vardır: Küçük ve büyük feodal ağalar, eski ve yeni militaristlerin askeri-bürokratik mekanizması karşı devrimci milli burjuvazi, Çin iktisadi hayatının dizginlerini elinde tutan ve sırtlarını askeri birliklere ve savaş gemilerine dayayarak Çin halkını sömürme hakkını kendinde gören doğu ve batılı emperyalistler.

Bu güçlü düşmanları yenebilmek için, proletaryanın başka şeylerin yanı sıra esnek ve iyi düşünülmüş bir siyasete ihtiyacı vardır. Proletarya düşman kamptaki her çatlaktanyararlanmayı bilmeli, kitle müttefikliği olmak şartıyla, proletarya partisinin devrimci propaganda ve ajitasyonunu engellememesi, bu partinin işçi sınıfını ve emekçi kitleleri örgütleme

çalışmasını engellememesi şartıyla kendisine yalpalayan, kararsız bile olsa müttefikler aramalıdır.

Böyle bir siyaset Leninizmin ikinci taktik ilkesinden temel taleptir. Böyle bir siyaset olmadan proletaryanın zaferi imkansızdır.

Oysa Muhalefet, böyle bir siyaseti yanlış Leninist olmayan bir şey olarak görüyor. Ama bu sadece, muhalefetin Leninizmin son zerresini de attığını Leninizmden dünyalar kadar uzaklaştığını kanıtlar.

Çin proletaryasının yakın geçmişte böyle müttefikleri var mıydı? Evet vardı.

Devrimin ilk aşamasında, devrim, tüm milletin birleşik cephesinin devrimi olduğu sırada (kanton dönemi) proletaryanın müttefikleri, köylülük, şehir yoksulları, küçük burjuva aydınları ve milli burjuvaziydi.

Çin devrimci hareketinin özelliklerinden biri bu sınıfların temsilcilerinin, Komünistlerle birlikte Guomindang diye adlandırılan aynı burjuva devrimci örgüt içinde çalışmalarıdır.

Bu müttefikler eşit ölçüde güvenilir değildi ve olamazlardı da. İçlerinden bazıları az çok güvenilir müttefikler (köylülük, şehir yoksulları gibi.) diğerleri daha az güvenilir, yalpalayan müttefikler (küçük burjuva aydınları gibi.) Üçüncüler ise, hiç güvenilemeyecek müttefikler ise (milli burjuvazi gibi.)

O sırada Guomindan'ın az çok bir kitle örgütü olduğu kesindir. Komünistlerin Guomindang'ın içindeki siyaseti, milli burjuvazinin temsilcilerini (sağcılar) teşhir etmek ve onlardan devrimin çıkarları için yararlanmak, küçük burjuva aydınları (solcular) sola çekmek ve köylülüğün ve şehir yoksullarının proletaryanın etrafında birleştirmekti.

O sırada Kanton, Çin'deki devrimci hareketin merkezi miydi? Evet kesinlikle öyleydi. Bu bugün, olsa olsa, ancak budalalar inkar edebilir.

Komünistlerin bu dönemdeki başarıları nelerdi? Devrimin alanını genişletmek, nitekim Kanton birlikleri Yangze'ye kadar ilerlemişti; Proletaryanın açık örgütlenme imkanının kazanılması (sendikalar grev komiteleri); Komünist örgütlerin bir parti oluşturmaları; köylü örgütlerinin ilk hücrelerinin kurulması, köylü birlikleri; Komünistlerin orduya nüfuz etmeleri.

Devrimin 11. aşamasında, Çan Kay Şek ve milli burjuvazi ve karşı-devrim kampına geçtikleri ve devrimci hareketin merkezinin Kanton'dan Vuhan'a kaydığı sırada, proletaryanın müttefikleri köylülük, şehir yoksulları ve küçük burjuva aydınlardı.

Milli burjuvazinin karşı-devrim kampına geçişi nasıl açıklanabilir?

1. Olarak burjuvazinin işçilerin, devrimci hareketinin hız kazanması

karşısında korkuya kapılmasıyla, ikinci olarak da emperyalistlerin Şanghay'da milli burjuvaziye yaptıkları baskıyla açıklanabilir.

Böylece milli burjuvazi devrimin defterinden silindi. Bu devrim için kısmi bir kayıptı. Fakat buna karşılık devrim, gelişmesinin daha yüksek bir aşamasına toprak devrimi aşamasına girdi. Ve geniş köylü kitlelerini kendi safına çekti. Bu da devrim için bir kazançtı.

Guomintang o sırada, yani devrimin ikinci aşamasında, bir kitle örgütü müydü? Evet, kesinlikle öyleydi. Hatta, Kanton dönemindeki Guomintang'a göre kitle örgütü niteliği daha da güçlüydü.

O sırada Vuhan devrimci hareketin merkezi miydi? Evet, kesinlikle öyleydi. Bunu bugün, olsa olsa, ancak körler inkar edebilir. Yoksa Vuhan bölgesi (Hupeh, Hunan), o sırada Komünist Partisinin Önderliğindeki toprak devriminin en çok geliştiği üs olamazdı.

Komünistlerin Guomintang'a karşı o sıralarda izledikleri siyaset, onu sola çekmek ve proletaryayla köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğünün çekirdeğine dönüştürmekti.

Böyle bir şey o sırada mümkün müydü? Evet mümkündü. Daha doğrusu, bunun mümkün olmadığını düşünmek için hiçbir sebep yoktu. Biz o sırada, Vuhan Guomintang'ını proletarya ile köylülüğün devrimci demek için, en azından şu iki şartın gerekli olduğunu açıkça söylüyorduk: Guomintang'ın köklü bir şekilde demokratlaşması ve Guomintang'ın toprak devrimini doğrudan doğruya desteklemesi. Komünistlerin bu dönüşümü sağlamaya çalışmaktan vazgeçmesi budalalık olurdu.

Komünistlerin bu dönemdeki başarıları nelerdi? Komünist partisi, 5-6 bin üyeli küçük bir partiyken bu dönemde 50-60 bin üyeli büyük bir kitle partisi haline geldi. İşçi sendikaları, bütün Çin'i kapsayan ve aşağı yukarı üç milyon üyesi olan güçlü bir birlik haline geldiler.

İlk köylü örgütleri, onmilyonlarca üyeye sahip muazzam birlikler haline geldi. Köylülüğün toprak mücadelesi muazzam boyutlara ulaştı. Ve Çin devrimci hareketinin merkezi haline geldi. Komünist Partisi mücadelesiyle devrimin açık örgütlenmesi imkanını elde etti. Komünist Partisi, Toprak Devriminin önderi olmaktadır. Proletaryanın hegemonyası, bir istek olmaktan çıkıp bir gerçek olmaktadır.

Gerçi, Çin Komünist Partisi bu dönemin tüm imkanlarından sonuna dek yararlanmayı bilemedi. Gerçi, bu dönemde Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi pek çok ağır hata yaptı. Ama Çin Komünist Partisi'nin, Komintern'in direktifleri üzerine bir çırpıda gerçek bir Bolşevik Partisi oluvereceğini sanmak gülünç olurdu. Pek çok bölünmelerden, ayrılmalardan, ihanetlerden vb. Geçen partimizin tarihini hatırlarsak,

gerçek bolşevik partilerin bir çırpıda meydana gelmeyeceğini görürüz.

Dolayısıyla, bu dönemde de Komintern'in önderliğinin tamamen doğru olduğu ortaya çıkıyor.

Bugün Çin proletaryasının müttefikleri var mıdır?

Evet vardır.

Bu müttefikler, köylülük ve şehir yoksullarıdır.

İçinde bulunduğumuz döneme damgasını vuran şey, Vuhan'daki Guomindang'ın önderliğinin karşı-devrim kampına geçmesi ve küçük burjuva aydınlarının devrime sırt çevirmesidir.

Bu sırt çevirme, birinci olarak, küçük burjuva aydınlarının yükselen toprak devrimi karşısında korkuya kapılmaları ve feodal ağaların Vuhan önderliğine baskı yapmalarıyla, ikinci olarak da, Tienzin'deki emperyalistlerin Guomindang'a kuzeye serbest geçişin bedeli olarak komünistlerden ayrılması için baskı yapmalarıdır.

Muhalefet, Çin'de feodal kalıntıların varlığından şüphe ediyor. Oysa Çin'de feodal kalıntılar sadece var olmakla kalmayıp, bugün devrim dalgasından bile daha güçlü bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ve işte emperyalistler ve feodal ağalar, Çin'de bugün için daha güçlü olduklarından dolayı devrim geçici bir yenilgiye uğramıştır.

Bu kez de küçük burjuva aydınları devrimin defterinden silindi.

Bu, devrimin geçici yenilgisinin bir belirtisidir.

Buna karşılık devrim, geniş köylülük ve şehir yoksulları kitlelerini proletaryanın etrafında daha sıkı bir şekilde birleştirmiş ve böylece proletaryanın hegemonyası için gerekli zemini yaratmıştır.

Bu devrim için bir kazançtır.

Muhalefet, devrimin geçici yenilgisini Komintern'in siyasetine bağlamak istiyor. Ancak, Marksizm'den kopanlar bunu söyleyebilir. Ancak Marksizm'den kopanlar, doğru bir siyasetin her zaman ve her şart altında doğrudan doğruya düşmana karşı zafere götürmesini bekler.

1905 devrimi sırasında Bolşeviklerin izlediği siyaset doğru muydu? Evet doğrudur. Peki o zaman 1905 devrimi, Sovyetler'in olmasına rağmen, Bolşeviklerin siyasetinin de doğru olmasına rağmen, neden yenilgiye uğradı? Feodal kalıntıların ve istibdadın o sırada işçilerin devrimci hareketinden daha güçlü olmasından dolayı.

Doğru bir siyaset, her zaman ve her şart altında düşmana karşı doğrudan doğruya zafere götürür diye bir şey yoktur. Düşmana karşı doğrudan doğruya zaferin kazanılması, sadece doğru bir siyaset tarafından belirlenmez. Bunun dışında, her şeyden önce esas olarak sınıf güçlerinin ilişkileriyle devrimden yana olan güçlerin açıkça ağır basmasıyla

düşman kampındaki parçalanmalarla, uluslararası durumun elverişli olmasıyla belirlenir.

Proletaryanın doğru siyaseti, ancak bu şartlar altında doğrudan doğruya zafere götürür.

Ne var ki, her doğru siyasetin her zaman ve her şart altında karşılaşması gereken vazgeçilmez bir talebi vardır. Bu talep, partinin siyasetinin, proletaryanın mücadele yeteneğini yükseltmesi, proletaryanın emekçi kitlelerle bağlarını geliştirmesi, partinin bu kitleler içindeki etkinliğini artırması, proletaryayı devrimin egemen gücü yapmasıdır.

Geçtiğimiz dönemin, Çin'de devrimin doğrudan doğruya zafere ulaşması için en elverişli şartları içerdiği söylenebilir mi? Tabii ki söylenemez. Çin'de Komünist siyasetin, proletaryanın geniş kitlelerle bağlarını geliştirmede ve bu kitleler içinde proletaryanın etkinliğini artırmadığı söylenebilir mi? Tabii ki söylenemez.

Çin proletaryasının bu dönemde geniş köylü kitlelerini hem milli burjuvaziden hem de küçük burjuva aydınlardan kopartarak, kendi bayrağı etrafında birleştirmeyi başardığını görmemek için kör olmak gerekir.

Devrimin birinci aşamasında Komünist Partisi devrimin alanını genişletmek, bir kitle partisi haline gelmek, proletaryanın açık örgütlenme imkanını yaratmak ve köylülükle birleşme yolunu açmak için, Kantun'de milli burjuvaziyle bir blok kurdu.

Devrimin ikinci aşamasında Komünist Partisi, kuvvetlerini çoğaltmak, Proletaryanın örgütlenmesini genişletmek, geniş köylü kitlelerini Guomindang önderliğinden koparmak ve proletaryanın hegemonyası için, gerekli on şartları yaratmak için Vuhan Guomindang'ının küçük burjuva aydınlarıyla bir blok kurdu.

Milli burjuvazi, karşı-devrim kampına geçti. Ve geniş halk kitleleriyle bağlarını kopardı.

Toprak devrimi karşısında korkuya kapılan Vuhan Guomindang'ının küçük burjuva aydınları da milli burjuvazinin peşinden tabanları yağladılar. Ve sonuç olarak, milyonlarca köylü kitesinin gözünde tüm itibarını yitirdiler.

Buna karşılık, milyonlarca köylü kitlesi proletaryayı, biricik güvenilir önderi ve yol göstericisi olarak gördüğü için, daha sıkı bir şekilde proletaryanın etrafında birleşti.

Ancak doğru bir siyasetin, bu sonuçları sağlayabileceği açık değil midir? (*)

Böyle bir siyasetin doğru ve devrimci olduğunu bizim muhalefet saf-

larındaki zavallı önderler dışında kim inkar edebilir? Muhalefet Vuhan Guomindang'ı önderliğinin karşı-devrime sapmasına dayanarak, devrimin ikinci aşamasında Vuhan Guomindang'ıyla blok siyasetinin yanlış olduğunu iddia ediyor.

Ancak, Bolşevizm tarihini unutmuş ve Leninizm'in son zerresini de terk etmiş olan birisi böyle.

Bolşeviklerin Ekim'de ve Ekim'den sonra, 1910 yılı ilk baharına kadar izledikleri, sol sosyalist devrimcilerle devrimci blok siyaseti doğru muydu? sanırım, bugüne kadar hiç kimse, bu blokun doğru olmadığını ileri sürmeye cesaret etmedi. Bu blok ne şekilde sona erdi? Sol sosyalist-devrimcilerin Sovyet iktidarına karşı ayaklanmasıyla sona erdi. Şimdi, buna dayanarak sosyalist devrimcilerle blok siyasetinin yanlış olduğunu iddia edebilir miyiz? Elbette edemeyiz.

Çin Devriminin ikinci aşamasında, Vuhan Guomundang'ıyla devrimci blok siyaseti doğru muydu? Sanırım devrimin ikinci aşamasında böyle bir blokun doğru olmadığını ileri sürmeye kimse cesaret etmemiştir. O sıralarda, (Nisan 1927), muhalefetin kendisi bile böyle bir blokun doğru olduğunu iddia ediyordu. Şimdi Vuhan Guomindang'ı önderliğinin devrime sırt çevirmesinden sonra, buna dayanarak, Vuhan Guomindang'ıyla kurulan devrimci blokun yanlış olduğu nasıl iddia edilebilir?

Ancak karakersiz kimselerin bu tür "gerçeklere" sarılacakları açık değil midir?

Vuhan Guomindang'ıyla blokun ilelebet süreceğini kim söylüyor? Hiç dünyada sonsuza değin süren blok görülmüş müdür? Muhalefetin Leninizmin ikinci taktik ilkesini yani proletaryanın proletar olmayan sınıf ve gruplarla devrimci bir blok kurma ilkesini hiç mi hiç anlamadığı açık değil mi?

Lenin, bu taktik ilkeyi şu şekilde ifade etmiştir:

"Daha güçlü bir düşman ancak güçlerin en büyük ölçüde seferber edilmesiyle ve ancak hem düşmanlar arasındaki en küçük 'çatlaktan' bile, çeşitli ülkeler burjuvazisi arasındaki, tek tek ülkeler içindeki burjuvazinin çeşitli grup ve tabakaları arasındaki her çıkar çelişmesinden, hem de geçici, yalpalayan, sağlam ve güvenilir olmasa, şarta bağlı bile olsa, bir kitle müttefiki kazanmak için en küçük imkandan en büyük özen, titizlik, dikkat ve beceriklilikle mutlaka yararlanılırsa yenilebilir. (abç. -J. Stalin) Bunu kavramayan bir kimse, Marksizmin ve bilimsel, modern sosyalizmin zerresini de kavramamıştır. Oldukça uzun bir süre içinde ve oldukça çeşitli siyasi durumlarda, bu gerçeği fiiliyata geçirebi-

leceğini pratik olarak kanıtlamayan bir kimse, devrimci sınıfa tüm emekçi insanlığın sömürücülerden kurtuluşu için mücadelesinde yardım etmesini henüz öğrenmemiştir. Ve söylenenler, proletarya tarafından siyasi iktidarın ele geçirilmesinden önceki dönem için de aynı şekilde geçerlidir.” (V. İ. Lenin, “sol” komünizm bir çocuk hastalığı.) *

Muhalefetin çizgisinin, Leninizmin bu taktik ilkesinden kopmak olduğu açık değil mi?

Buna karşılık Komintern’in çizgisinin ise, bu taktik ilkeye mutlaka sadık kalmak olduğu açık değil midir?

Gelelim Leninizmin üçüncü taktik ilkesine.

Bu taktik ilke, sloganların değiştirilmesi, bu değiştirmenin yolları ve yöntemleri meselesiyle ilgilidir. Parti sloganlarının ne şekilde kitle sloganlarına dönüştürüleceği meselesiyle, kitlelerin kendi siyasi deneylerine dayanarak, Parti sloganlarının doğruluğuna ikna olabilmeleri için kitlelerin nasıl ve ne şekilde devrimci mevzilere çekilebileceği meselesiyle ilgilidir.

Ama kitleler sadece propaganda ve ajitasyon yoluyla ikna edilemez. Bunun için, kitlelerin bizzat kendi siyasi deneyleri gereklidir. Bunun için, geniş kitlelerin bizzat kendi hayatlarından çıkarak, söz gelimi, mevcut toplum düzeninin yıkılıp, yerine yeni bir siyasi ve sosyal düzenin kurulmasının kazanılmazlığını görmüş olmaları gerekir.

Öncütün, yani Partinin, diyelim ki, 1917 Nisanında Milyukov-Kerenski Geçici Hükümetinin devrilmesinin kaçınılmaz olduğuna ikna olması iyi bir şeydir. Ama sadece bu, hükümeti devirmek için çağrıda bulunmaya, Geçici Hükümetin devrilmesi ve Sovyet iktidarının kurulması sloganlarını günün sloganı yapmaya yetmez. Gelişmenin gelecek dönemdeki yönünü ifade etmesi bakımından geçerli olan “Bütün İktidar Sovyetlere” formülünü günün sloganı, doğrudan doğruya eylem sloganına dönüştürmek için, tayin edici bir koşul gereklidir. Bu da kitlelerin bu sloganın doğruluğuna bizzat ikna olmaları ve bu sloganın gerçekleştirilmesinde Partiyi şu veya bu şekilde desteklemeleridir.

Gelişmenin gelecekteki yönünü ifade eden bir formülle, günün sloganı olan bir formülü kesinlikle bir birinden ayırmalıdır. Bağdatyev’in yönettiği St. Petersburg Bolşevik grubu, 1917 Nisan’ında zamanından önce “Kahrolsun Geçici Hükümet, Bütün İktidar Sovyetlere” sloganını attığı için, işte bu nedenle başarısızlığa uğramıştır. O zamanlar Lenin,

(*) * Bkz. Sol Yayınları, 2. Baskı, Sf. 72-73 Ç.N.

Bağdatyev grubunun bu girişimini tehlikeli bir macera olarak nitelemiş ve açıkça mahkum etmişti.*

Neden?

Çünkü hem cephe gerisindeki, hem de cephedeki geniş emekçi kitleleri henüz bu sloganı benimsemeye hazır değildi. Çünkü bu grup gelişmenin gelecekteki yönünü ifade eden “Bütün İktidar Sovyetlere” formülüyle günün sloganı olan “Bütün İktidar Sovyetlere” sloganını bir birine karıştırmıştı. Çünkü bu grup acelecilik ederek Partiyi o tarihlerde o geçici hükümetin devrimci olduğuna hala inanan geniş kitlelerden ve Sovyet’lerden tamamen tecrit olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştı.

Çin Komünistleri, söz gelimi altı ay önce “Kahrolsun Vuhan’daki Guomindang’ın Yönetimi” sloganını atabilirler miydi? Hayır atamazlardı.

Atamazlardı, çünkü bu tehlikeli bir acelecilik olurdu. Çünkü bu Komünistlerin, Guomindang önderliğine hala inanan geniş emekçi kitlelerine yaklaşmasını zorlaştırırdı. Çünkü bu, Komünist Partisi’ni geniş köylü kitlelerinden tecrit ederdi.

Bu sloganı atamazlardı, çünkü Vuhan’daki Guomindang yönetimi Guomindang’ın Vuhan Merkez Komitesi, burjuva devrimci bir hükümet olarak henüz tükenmemişti; toprak devrimine karşı mücadele ederek ve karşı devrime saparak kendini henüz geniş emekçi kitlelerinin gözünde lekelememiş ve itibarını yitirmemişti.

Biz daıama şunu söyledik: Vuhan Guomindang önderliği, bir burjuva devrimci hükümet olarak henüz tükenmediği sürece, onu gözden düşürmeyi ve yıkmayı hedef almamalı, önce kendini tüketmesi beklenip devrilmesi meselesi ancak bundan sonra ortaya atılmalıdır.

Çin Komünistleri bugün, “Kahrolsun Vuhan’daki Guomindang Yönetimi” sloganını atmalı mıdır? Evet atmalıdır. Mutlaka atmalıdır.

Guomindang yönetimi devrime karşı mücadelesinden dolayı artık gözden düştüğü ve işçi, köylü kitlelerinin düşmanlığını kazandığı için, bugün bu slogan halk kitleleri arasında güçlü bir yankı bulacaktır.

Bugün bütün işçiler ve köylüler, Komünistlerin Vuhan hükümetinden ve Guomindang’ın Vuhan Merkez Komitesinden çıkmakla ve “Kahrolsun Vuhan’daki Guomindang’ın Yönetimi” sloganını atmakla doğru davrandığını kavrayacaktır.

Çünkü şimdi köylü ve işçi kitleleri bir seçimle karşı karşıyalar: Ya

* Bkz. V.I.Lenin Toplu Eserler, Cilt 24. Rusça 4. Baskı, Sf. 181-182.

şimdiki Guomindang yönetimini seçmek ve böylece bu kitlelerin acil ihtiyaçlarının karşılanmasından vazgeçmek, toprak devriminden vazgeçmek; ya da toprak devrimini ve işçi sınıfının durumunun köklü bir şekilde düzeltilmesini seçmek. Bu durumda, Vuhan'daki Guomindang yönetiminin devrilmesi, kitleler için günün sloganı olacaktır.

İşte Leninizmin üçüncü taktik ilkesi olan, sloganların değiştirilmesi meselesiyle geniş kitleleri yeni devrimci mevzilere çekmenin yöntem ve yolları meselesiyle, siyasetimizle eylemlerimizle, bir sloganı bir sloganla zamanında değiştirerek geniş emekçi kitlelerine, kendi deneylerine dayanarak partinin çizgisinin doğruluğunu görmelerinde nasıl yardımcı olacağımız meselesiyle ilgili gerekler bunlardır.

Lenin bu taktik ilkeyi şu şekilde ifade ediyor:

“Sadece öncüyle zafere ulaşılmaz. Bütün sınıf, geniş kitleler, öncüyü ya doğrudan doğruya destekleme veya en azından ona karşı olumlu bir tarafsızlık uygulama tavrına girmedeği sürece bu öncünün düşmanını destekleme tamamen aciz kaldığını göstermediği sürece, öncüyü tayin edici mücadeleye sokmak sadece aptallık olmakla kalmaz, bir cinayet olur. Fakat bütün sınıfın gerçekten geniş emekçi kitlelerin ve sermaye tarafından ezilenlerin gerçekten bu tavra ulaşabilmeleri için, sadece propaganda, sadece ajitasyon yetersizdir. Bunun için bu kitlelerin kendi siyasi deneyleri gereklidir. (abç. -J. Stalin) Bu bütün büyük devrimlerin, şimdi sadece Rusya’da değil Almanya’da da şaşırtıcı bir kuvvet açıklıkla doğrulanan temel yasadır. Sadece Rusya’nın düşük kültür seviyesinde olan, çoğunlukla okuma yazması olmayan kitleleri değil Almanya’nın yüksek kültür seviyesinde bulunan hemen hemen hepsi okuma yazma bilen kitleleri de ikinci Enternasyonal şövalyelerinin bütün acizliğini, burjuvaziye karşı bütün dalkavukluklarını, hükümetlerinin bütün adiliğini, proletarya diktatörlüğünün karşısında tek seçenek olarak en gerici-lerin (Rusya’daki Kornilov ve kafadarlarının) diktatörlüklerinin kaçınılmazlığı, kararlı bir şekilde komünizme yönelmek için kendi benliklerinde duymaları gerekir. Uluslararası işçi hareketinin sınıf bilincine varmış öncüsünün yani komünist partilerinin, gruplarının, akımlarının önündeki görev, geniş (şimdi büyük çoğunluğu henüz uyuklayan, ilgisiz, geleneksel hayallere saplanmış gevşek, henüz uyandırılmamış.) kitleleri bu yeni tavra yöneltmeyi bilmek, veya daha doğrusu sadece kendi partisine değil, kitleler yeni tavra yaklaştıkları, bu tavırları takındıkları sırada, bu kitlelere de önderlik etmeyi bilmektir. (V.İ.Lenin, “Sol Komünizm, Bir Çocuk Hastalığı”*)

Muhalefetin ana hatası Leninizmin bu taktik ilkesinin anlam ve öne-

* Bkz. Sol Yayınları, 2. Baskı, Sf. 102, ÇN.

mini kavrayamamasında, bu ilkeyi sistemli olarak ihlal etmesinde yatmaktadır.

Muhalefet (Troçkistler), bu taktik ilkeyi 1917 başında, henüz tamamlanmamış olan toprak devrimini “atlamaya” çalıştığı zaman çiğnemiştir. (Bkz. Lenin).

Muhalefet (Troçki-Zinovyev), bu ilkeyi, sendikaların gerici niteliğini “atmaya” çalıştığı zaman, komünistlerin gerici sendikalarda çalışmasının doğruluğunu kabul etmediği ve bunlarla gerici bloklar kurmanın gerekliliğini inkar ettiği zaman çiğnemiştir.

Muhalefet (Troçki-Zinevyev-Radek), bu ilkeyi, Çin devrimci hareketinin milli özelliklerini (Guomindang), Çin halk kitlelerinin geri kalmışlığını “atlatmaya” çalıştığı zaman, Nisan 1926’da Komünistlerin Guomindang’dan derhal çıkmalarını istediği ve Nisan 1921’de gelişmenin Guomindang dönemi henüz kapanmadığı halde, henüz geride bırakılmadığı halde, Sovyetlerin derhal kurulması sloganını atmakla çiğnemiştir.

Muhalefet, kendisinin Guomindang önderliğinin yetersiz, yalpalayan bir tavır içinde ve güvenilmez olduğunu kavramasının ve görmesinin tamamen yeterli olduğunu guomindang’la blokun geçici nitelikte ve şarta bağlı olduğunu görmesinin (ki bunu görmek aslında iyi yetişmiş bir parti görevlisi için zor bir iş olmasa gerek) yeterli olduğunu sanıyor. Bunun, Guomindang’a karşı, Guomindang iktidarına karşı “kararlı eylemlere” girişmek için; kitlelerin, geniş işçi ve köylü kitlelerinin “bizi” ve “Bizim” kararlı eylemlerimizi “derhal” desteklemeleri için tamamen yeterli olduğunu sanıyor.

Muhalefet, “biz”im bunları görmemizin, Çin komünistlerinin kitleleri kazanmaları için hiçbir şekilde yeterli olmadığını unutuyor. Muhalefet, bunun için, Guomindang önderliğinin güvenilmezliğini ve karşı-devrimci niteliğini kitlelerin bizzat kendi deneylerine dayanarak görmeleri gerektiğini unutuyor.

Muhalefet, devrimi yapacak olanın sadece öncü, sadece parti ve bunlar istedikleri kadar “yüksek” kişiler olsun, tek tek “şahsiyetler” değil, her şeyden önce ve esas olarak milyonlarca halk kitleleri olduğunu unutuyor.

Muhalefetin milyonlarca halk kitlelerinin durumunu, bilincini, onların kararlı eylemlere hazır olup olmadığını dikkate bile almaması, ilginçtir.

Biz, Parti ve Lenin, 1917 Nisan’ında Milyukov Kerenski Geçici Hükümeti’nin devrilmesi gerektiğini, Geçici Hükümetin varlığının Sovyetlerin faaliyetiyle uzlaşmaz olduğunu, iktidarın Sovyetlerin eline geçme-

si gerektiğini biliyor muyduk? Evet biliyorduk.

Peki o zaman, Lenin neden 1917 Nisanında, Bağdatyev'in yönetimi-
mindeki malum. St. Petersburg Bolşeviklerini "Kahrolsun Geçici Hükümet,
Bütün İktidar Sovyetlere" sloganını attıkları ve Geçici Hükümeti devirmeye kalktıkları için mahkum etti?

Çünkü henüz geniş emekçi kitleleri, işçilerin belli bir bölümü, milyonlarca köylü, ordudaki geniş kitleler ve nihayet bizzat Sovyetler, bu sloganı günün sloganı olarak benimsemeye hazır değillerdi.

Çünkü geçici hükümet ve küçük burjuva partileri sosyalist-devrimciler ve menşevikler, henüz yıpranmamışlardı, milyonlarca emekçi kitlelerinin gözünde itibarını henüz yitirmemişlerdi.

Çünkü Lenin, Geçici Hükümetin devrilmesi ve Sovyet iktidarının kurulması için, proletaryanın öncüsünün, proletarya partisinin bunu kavraması ve bilincine varmasının yeterli olmadığını, bunun için ayrıca kitlelerin bizzat kendi deneylerine dayanarak böyle bir çizginin doğruluğuna ikna olmaları gerektiğini biliyordu.

Çünkü milyonlarca emekçi kitesinin Geçici Hükümetin devrilmesi ve Sovyet iktidarının kurulmasının kaçınılmazlığına ikna olması için, bütün o koalisyon çümbüşünü, küçük burjuva partilerin Haziran, Temmuz ve Ağusto 1917'deki ihanetlerini yaşaması gerekiyordu. Çünkü emekçi kitlelerinin 1917 Haziranında cephedeki alçakça saldırıyı, küçük burjuva partilerinin Kornilev ve Milyikevla kurdukları "saygı değer" koalisyonu, Kornilev ayaklanmasını vb. yaşamaları gerekiyordu.

Çünkü ancak bu şartlar yerine geldiği zaman Sovyet iktidarı sloganı gelişmenin gelecekteki yönünü ifade etmekten çıkıp, günün sloganı haline gelebilirdi.

Muhalefetin talihsizliği, bir zamanlar Bağdatyev grubunun işlediği hatanın aynısını adım başında işlemesi ve Lenin'in yolunu terk ederek, Bağdatyev'in yolunda "gitmeyi" tercih etmesidir.

Biz, parti ve Lenin, Kurucu meclisin seçimlerine katıldığımız ve meclisi St. Petersburg'da toplantıya çağırdığımız zaman, Kurucu meclisin Sovyet iktidarı düzeniyle uzlaşmaz olduğunu bilmiyor muyduk? Evet, biliyorduk.

Peki, o zaman, neden, Kurucu Meclisi toplantıya çağırdık? Nasıl olur da, burjuva parlamenterizmine düşman olan Bolşevikler Sovyet iktidarının kurulmasından sonra seçimlere katılmakla kalmamışlar, üstelik kurucu meclisi kendi elleriyle toplantıya çağırabilmişlerdir? Bu "kuyrukçuluk siyaseti" olayların gerisinde kalma "kitleleri geride tutma" ve "uzun vadeli" taktiklerden vazgeçmek miydi? Kuşkusuz değildi.

Geride halk kitlelerinin, Kurucu Meclisin bir işe yaramayacağını, onun gerici ve karşı-devrimci niteliğini kendi gözleriyle görerek, ikna olmalarını kolaylaştırmak için, bolşevikler, bu adımı atmaya karar verişlerdi. Çünkü milyonlarca köylü kitlesini kazanmak ve Kurucu Meclisi dağıtmayı kolaylaştırmak, ancak bu yolla mümkündü.

Lenin bu konuda şunları yazıyor:

“1917 Eylül-Kasım’ında Rusya burjuva parlamentosu seçimlerine katıldık. Taktiğimiz doğru muydu, değil miydi? ... Biz, Rus bolşevikleri, 1917 Eylül-Kasımında Rusya’da parlamenterizmin siyasi bakımdan zamanını doldurduğunu var saymak için, Batının herhangi bir komünistinden daha fazla hak sahibi değil miydik? Tabii buna daha fazla hakkımız vardı. Çünkü önemli olan burjuva parlamentolarının uzun veya kısa süreli var olmaları değil, geniş emekçi kitlelerinin (ideolojik, siyasi, pratik bakımdan) Sovyet düzenini kabul etmeye ve burjuva demokratik parlamentoyu dağıtmaya (veya dağıtılmasına, izin vermeye) ne ölçüde hazır olmalarıdır. Rusya’da, şehirlerdeki işçi sınıfının, asker ve köylülerin 1917 Eylül-Kasımında bir dizi özel şartlar sonucu Sovyet düzenini kabul etmeye ve hatta burjuva parlamentoların en demokratiğini dağıtmaya mükemmel bir şekilde hazırlıklı oldukları tartışılmaz ve tamamen mutlak bir tarihi gerçektir. Ve buna rağmen bolşevikler Kurucu Meclisi boykot etmediler, tersine siyasi iktidarın proleterya tarafından ele geçirilmesinden önce olduğu gibi sonra da seçimlere katıldılar...”

“Bundan tartışma götürmez bir sonuç çıkar: Sovyet Cumhuriyetinin zaferinden bir kaç hafta önce hatta bu zaferden sonra bile burjuva demokratik bir parlamentoya katılmanın, devrimci proleterya zarar vermek şöyle dursun böyle parlamentoların neden dağıtılması gerektiğini geri kitlelere kanıtlamakta ona yardımcı olduğunu, böyle parlamentoları başarıyla dağıtmakta ona yardımcı olduğunu, burjuva parlamenterizminin siyasi bakımdan ömrünü doldurmasına katkıda bulunduğunu kanıtlamıştır.” (V. I. Lenin, “Sol” Komünizm, Bir Çocuk Hastalığı.)

Bolşevikler, Leninizmin üçüncü taktik ilkesini, pratiğe işle böyle uygulamışlardır.

Bolşevizmin taktiğini Çin’de de böyle uygulamak gerekir; mesela ister toprak devrimi, ister Guomindang, isterse Sovyetler sloganı olsun, farketmez.

Anlaşılan muhalefet, artık Çin’de devrimin tamamen çöktüğü kanısında. Bu elbette yersiz bir kanıdır. Çin’de devrimin geçici bir yenilgiye uğradığı açıktır. Ancak şimdi mesele bunun nasıl bir yenilgi olduğuna

ve bu ne kadar ağır olduğuna bakmaktır.

Bunun, 1905'te Rusya'da devrimi tam on iki yıl kesintiye uğratan fakat daha sonra, Şubat 1917'de yeni bir şiddetle patlak veren; istibdatı yıkararak yeni Sovyet devriminin yolunu açan türden bir yenilgi olması mümkündür.

Uzun vadede bu gelişmeyi imkansız görmemek gerekir. Tıpkı 1905 yenilgisinin nihai bir yenilgi olarak kabul edilemeyeceği gibi, bu da devrimin kesin bir yenilgisi olmaktan uzaktır. Bu tam bir yenilgi değildir. Çünkü Çin devriminin bugünkü gelişme aşamasındaki temel görevleri olan, toprak devrimi, Çin'in devrimci birliği, emperyalizmin boyunduruğundan kurtulması gibi görevler, henüz çözüm beklemektedir. Ve eğer bu bakış açısı gerçek olsaydı, Çin'de işçi ve köylü delegelerin Sovyetlerinin derhal kurulmasından söz edilemezdi. Çünkü Sovyetler, ancak devrimin yükseldiği durumlarda kurulur ve gelişebilir.

Ne var ki, gelecekte gelişmenin bu yönde olması beklenemez. En azından bunu beklemek için şimdilik ortada bir neden yoktur. Hiçbir neden yoktur. Çünkü karşı-devrim henüz kendi içinde birleşmemiştir ve günün birinde birleşebilse bile, bu pek o kadar yakın bir zamanda gerçekleşemeyecektir.

Çünkü eski ve yeni militaristlerin bir birlerine karşı yürüttükleri savaş yeni bir şiddetle alevlenmektedir. Bu savaş ister istemez karşı-devrimin gücünü zayıflatacak ve aynı zamanda köylülüğü de perişan edecek ve onu kinle dolduracaktır.

Çünkü henüz Çin'de, hakim gruplara bir çeşit paratoner olarak hizmet edecek ne bir grup ne de hükümet vardır.

Çünkü toprak ağalarının topraklarına şimdiden el koymuş olan milyonlarca köylüyü dizginlemek ve altetmek kolay olmayacaktır.

Çünkü emekçi kitlelerin gözünde proletaryanın etkinliği günden güne büyümektedir. Ve proletaryanın güçleri henüz tamamen parçalanmış değildir.

Belki Çin devriminin yenilgisini, yenilginin derecesi bakımından Bolşeviklerin 1917'de uğradıkları yenilgiyle karşılaştırabiliriz. O sırada Bolşevikler, menşeviklerin ve sosyalist devrimcilerin hakim olduğu sovyetlerin ihanetine uğramış ve yer altına geçmek zorunda kalmışlardı. Ne var ki, bir kaç ay sonra devrim dalgası yeniden kabarmış, Rusya'nın emperyalist hükümetini silip süpürmüştür.

Bu elbette şartlı bir benzetmedir. Bu benzetmeyi ancak, bugünkü Çin ile, 1917 yılının Rusya'sındaki durum arasındaki farklılıkların gözönüne getirilmesi kaydı ile geçerli sayıyorum. Böyle bir benzetme yap-

manın nedeni, sadece Çin devriminin yenilgisinin derecesini belirtmek içindir.

Bence gelişmenin bu yönde olması daha kuvvetle muhtemeldir. Ve eğer gelişme bu yönde gerçekleşirse, en yakın bir gelecekte -iki ayda olması şart değil, altı ay, bir sene içinde- devrimin yeni bir yükselişi gerçekleşirse, o zaman burjuva hükümete karşı bir ağırlık olarak günün sloganı olarak, işçi köylü delegeleri sovyetlerinin kurulması güncellik kazanır.

Neden?

Çünkü, gelişmesinin bu aşamasında, devrimin yeni bir yükselişi şartlarında sovyetlerin kurulması meselesi tamamen olgunlaşmış olacaktır.

Dün, bir kaç ay önce Çin'de komünistler Sovyetlerin kurulması sloganını atamazlardı. Çünkü, Guomintang önderliği, devrimin düşmanı olarak henüz itibarını yitirmiş olmadığı için, bu sloganı atmak maceracılık olurdu. Bizdeki muhalefetin ayırt edici özelliği de budur.

Buna karşılık, şimdi eğer (eğer!) en yakın bir gelecekte yeni ve güçlü bir devrimci yükseliş olursa, sovyetlerin kurulması sloganı gerçekten devrimci bir slogan olabilir.

Bu nedenle, şimdiden, bu yükseliş daha başlamadan önce, şimdiki Guomintang önderliğinin yerini devrimci bir önderliğin alması için mücadelenin yanı sıra, geniş emekçi kitleler arasında sovyetler konusunda kapsamlı bir propaganda yapmak gerekir. Ne var ki bunu yaparken acele etmemek ve sovyetlerin ancak güçlü bir devrimci yükseliş şartlarında gelişebileceğini akılda tutarak sovyetleri şimdiden kurmaya kalkışmamak gerekir.

Muhalefet, bunu "ilk olarak" kendisinin söylediğini bunun kendisinin tamda "uzun vadeli" taktik adını verdiği şey olduğunu ileri sürebilir.

Yanlış, saygı değer baylar. Tamamen yanlış! Bu "uzun vadeli" bir taktik filan değil, şaşkınlık taktiği, sürekli olarak hedefin çok uzağına ya da çok önüne atış taktiğidir.

Muhalefet, Nisan 1926'da Komünistlerin Guomintang'dan derhal çıkmalarını istediği zaman, bu, hedefin çok uzağına atış taktiği idi; çünkü muhalefet daha sonra Komünistlerin Guomintang'da kalmaları gerektiğini kabul etmek zorunda kaldı.

Muhalefet, Çin devriminin günlük özerkliği için bir devrim olduğunu açıkladığı zaman, bu hedefin çok önüne atış taktiğiydi. Çünkü muhalefet daha sonra kendi formülünden gizlice dönmek zorunda kaldı.

Muhalefet, Nisan 1927'de Çin'de feodal kalıntıların öneminin abar-

tıldığını ilan ettiği ve kitleleri içine alan bir toprak hareketinin varlığını unuttuğu zaman, bu hedefin çok önüne atış taktiği idi; Çünkü muhalefet daha sonra sessizce yanlısını kabul etmek zorunda kaldı.

Muhalefet, 1927 Nisan'ında, sovyetlerin derhal kurulması sloganını attığı zaman, bu hedefin çok uzağına atış taktiği idi; çünkü muhalefetçiler daha sonra kendi kamplarındaki çelişmeleri kendileri de kabul etmek zorunda kaldılar. Muhalefetten biri (Troçki) Vuhan hükümetinin devrilmesi hedef alınsın derken, diğeri (Zinevyev), aynı Vuhan hükümeti için "her yönden desteklensin" diyordu.

Peki ne zamandan beri şaşkınlık taktiğine, sürekli olarak hedefin ya çok önüne ya da çok uzağına atış taktiğine "uzun vadeli" taktik adını veriyoruz?

Sovyetlerle ilgili olarak şunu söylemek gerekir. Komintern muhalefetten çok önce, belgelerinde, Çin'deki gelişmenin sovyetler yönünde olacağını belirtmiştir. Muhalefetin, bu yılın ilk baharında devrimci Guomindang'a karşı (o zaman Guomindang devrimciydi, yoksa Zinevyev her halde bu kadar yüksek perdeden Guomindang'ın her bakımdan desteklenmesini istemezdi.) attığı gibi, günün sloganı olarak sovyetler meselesine gelince, bu bir maceraydı, çığırtkanca bir acelecilikti, tıpkı 1917 Nisan'ında Bağdatyev'in yaptığı gibi maceracılık ve acelecilikti.

Çin'de sovyetler sloganının en yakın bir gelecekte olabileceği gerçeğinden, muhalefet tarafından bu sloganın bu yılın ilk baharında atılmasının tehlikeli ve zararlı bir macera olmadığı sonucu çıkarılamaz.

Tıpkı, Lenin'in 1917 Eylül'ünde, "Bütün iktidar sovyetlere" sloganını gerekli ve zamana uygun görmesi gerçeğinden (Merkez Komitesinin ayaklanma konusundaki ünlü kararı)*, Bağdatyev tarafından bu

* Lenin, 1917 Eylül'ünde gizlenmekte olduğu dönemde Merkez Komitesine ve Bolşevik örgütlere gönderdiği mektup ve yazılarında, "Bütün İktidar Sovyetlere" sloganını, silahlı ayaklanmanın örgütlenmesi için dolaysız bir görev olarak ortaya koyuyordu. (Bkz. Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, Sol Yayınları, 1. Baskı, Sf. 153 vd) Stalin 15 Eylül tarihinde yapılan bir parti Merkez Komitesi toplantısında, Lenin'in mektupları görüşülürken, bu belgelerin imba edilmesini isteyen teslimiyetçi Kamonev'e kararlılıkla baddini bildirdi. Ve Lenin'in mektuplarının, üzerinde görüşülmek üzere en büyük parti teşkilatlarına gönderilmesini önerdi.

10 Ekim 1917'de, parti MK'sinin V.I.Lenin, J. Stalin, Y.M. Sverdlov, F.E. Zierzinski ve M.S. Uritsk'nin katıldığı ve Lenin kaleme aldığı silahlı ayaklanma kararının kabul edildiği tarihi toplantısı yapıldı. Toplantı tutanağı ve karar için bkz. Lenin Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi (Sol Yayınları 1. Baskı, Sf. 225-27)

sloganın 1917 Nisan'ında atılmasının zararlı ve tehlikeli bir macera olmadığı sonucunun çıkarılmayacağı gibi.

Bağdatyev'de, 1917 Eylül'ünde, kendisinin daha 1917 Nisan'ında sovyet iktidarından "ilk olarak" söz eden kişi olduğunu söyleyebilirdi. Peki bu, Bağdatyev'in haklı, Lenin'in ise, Bağdatyev'in 1917 Nisan'ındaki çıkışını maceracılık olarak nitelerken haksız olduğu anlamına mı gelir?

Galiba Bağdatyev'in "zafer çelengi" bizim muhalefetin uykusunu kaçııyor.

Muhalefet şunu kavramıyor: Önemli olan, eğer acelece bir şeyse ve devrim davasına zarar veriyorsa, bir şeyi "ilk olarak" söylemek değildir. Önemli olan, bunu zamanında söylemek, kitleler tarafından benimsenecek ve uygulamasına geçilecek bir şekilde söylemektir.

Gerçekler bunlardır.

Çıkan sonuç, Muhalefetin Leninist taktiklerden döndüğü ve "aşırı sol" maceracı bir siyaset izlediğidir.

Pravda, Sayı 169

28 Temmuz 1927

İmza: J. Stalin.

Eserler (Almanca baskı)

Cilt. IX, Sf. 285-312.

**Bu bir yılda hakim sınıfların ekonomik çıkmazları daha da derinleşti. Partimizin tesbit ettiği gibi "sıkı para politikası", üretim krizine ve işsizliğin yoksulluğun derinleşmesine artmasına yol açtı. Bu ortamda piyasaya para sürmeleri kendileri için intiharla eşdeğer bir felaket olacaktır, ama diğer yandan da gün geçtikçe bunu yapmaya mecbur hale geliyorlar. Bu onların ekonomik çıkmazıdır. (Sf. 123 Paragraf 3 devamı...)*

*** uşaklığını yapanlar olduğu gibi ABD emperyalizminin uşakları da vardır. (Sf. 139 paragraf 2)*

**** yönetiminden silah alıp getirmektedir. Bu nedenle gerici Irak yöneticileriyle (Sf. 144 paragraf 3)*

**** sosyal-faşist bir örgütlenme konumunda ve bizdeki Emegın Birliğı ile kardeş ilişkilere sahip. Bugünlerde Hizip Tudeh (H. Partisi) ile birleşme hazırlıkları içerisinde Agaliyet belirttiğimiz gibi orta yolcu bir grup (Sf. 146, paragraf 4)*

